

Erasmus+

Vodnik za prijavitelje

Velja od 1. januarja 2014

Različica 3: 04. 06. 2014

KAZALO

UVOD	7
DEL A – SPLOŠNE INFORMACIJE O PROGRAMU ERASMUS+	9
Kakšni so cilji in pomembne značilnosti programa Erasmus+?.....	11
Kakšna je struktura programa Erasmus+?	15
Kolikšen je proračun?.....	18
Kdo izvaja program Erasmus+?	19
Kdo lahko sodeluje v programu Erasmus+?	23
DEL B – INFORMACIJE O UKREPIH, ZAJETIH V TA VODNIK	25
Izobraževanje in usposabljanje	26
Mladina	28
Trije ključni ukrepi	30
Ključni ukrep 1: učna mobilnost posameznikov	31
Kateri ukrepi so podprti?.....	31
Projekti mobilnosti na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine	33
Projekt mobilnosti za študente in osebje v visokošolskem izobraževanju	35
Projekt mobilnosti za učence in osebje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju	48
Projekt mobilnosti za osebje v šolskem izobraževanju	55
Projekt mobilnosti za osebje v izobraževanju odraslih	61
Projekt mobilnosti za mlade in mladinske delavce	67
Obsežni dogodki Evropske prostovoljne službe	77
Skupni magistrski študij	83
Jamstvo posojil za magistrski študij	91
Ključni ukrep 2: sodelovanje za inovacije in izmenjava dobrih praks	93
Kateri ukrepi so podprti?	93
Strateška partnerstva na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine	95
Koalicije znanja	109
Koalicije sektorskih spretnosti	117
Krepitev zmogljivosti na področju mladine	129
Ključni ukrep 3: podpora za reformo politik	143
Kateri ukrepi so podprti?.....	143
Srečanja mladih in oblikovalcev politik na področju mladine	145
Dejavnosti programa Jean Monnet	149
Kateri ukrepi so podprti?	151
Moduli Jean Monnet	153
Katedre Jean Monnet	157
Centri odličnosti Jean Monnet	161
Podpora Jean Monnet za institucije in združenja	165
Omrežja Jean Monnet (orientacijske razprave z akademskim okoljem)	169
Projekti Jean Monnet (orientacijske razprave z akademskim okoljem)	173

Šport	181
Kateri ukrepi so podprti?	181
Partnerska sodelovanja	182
Neprofitne evropske športne prireditve	187
DEL C – INFORMACIJE ZA PRIJAVITELJE	191
Kaj je treba storiti za vložitev predloga projekta Erasmus+?	191
Korak 1: registracija na portalu za udeležence	191
Korak 2: preverjanje skladnosti z merili Programa	192
Korak 3: preverjanje finančnih pogojev	194
Korak 4: izpolnitev in vložitev obrazca vloge	197
Kaj sledi po vložitvi vloge?	198
Kaj sledi po odobritvi vloge?	199
Roki življenjskega cikla projekta in načini plačila	202
Druge pomembne pogodbene določbe	204
PRILOGA I – POSEBNA PRAVILA IN INFORMACIJE GLEDE MOBILNOSTI IN STRATEŠKIH PARTNERSTEV	207
PRILOGA II – RAZŠIRJANJE IN IZKORIŠČANJE REZULTATOV	245
PRILOGA III – GLOSAR KLJUČNIH POJMOV	253
PRILOGA IV – KORISTNE REFERENCE IN KONTAKTNI PODATKI	260

KRATICE

- **GD EAC:** Generalni direktorat za izobraževanje in kulturo
- **E+:** program Erasmus+
- **EACEA:** Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo
- **ECAS:** avtentikacijski sistem Evropske komisije
- **ECHE:** Listina Erasmus za terciarno izobraževanje
- **ECTS:** evropski sistem zbiranja in prenašanja kreditnih točk
- **ECVET:** evropski sistem kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju
- **EHEA:** evropski visokošolski prostor
- **EIB:** Evropska investicijska banka
- **EJP:** evropsko jezikovno priznanje
- **EQAR:** evropski register za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu
- **EQAVET:** evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja
- **EP:** Evropski parlament
- **EOK:** evropsko ogrodje kvalifikacij
- **ESCO:** evropska klasifikacija spretnosti, kompetenc, kvalifikacij in poklicev
- **EU:** Evropska unija
- **FU:** finančna uredba
- **HEI:** visokošolska institucija
- **IKT:** informacijske in komunikacijske tehnologije
- **ISP:** intenzivni študijski program
- **JMD:** skupni magistrski študij
- **NA:** nacionalna agencija
- **NARIC:** nacionalni informacijski centri za priznavanje visokošolskih diplom
- **NQF:** nacionalno ogrodje kvalifikacij
- **OECD:** Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj
- **OER:** prosto dostopni učni viri
- **OMK:** odprta metoda koordinacije
- **PIC:** osebna identifikacijska koda
- **URF:** enotni sistem za registracijo
- **PIU:** poklicno izobraževanje in usposabljanje

UVOD

Ta vodnik za prijavitelje je za vse, ki želijo temeljito spoznati program Erasmus+. Ta dokument je namenjen predvsem tistim, ki želijo postati:

- **sodelujoče organizacije:** to so organizacije, institucije in organi, ki organizirajo dejavnosti, podprte s Programom;
- **udeleženci:** to so posamezniki (študenti, pripravniki, vajenci, dijaki, odrasli učenci, mladi, prostovoljci ali profesorji, učitelji, vodje usposabljanj, mladinski delavci, strokovnjaki na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa itd.), ki so vključeni v dejavnosti sodelujočih organizacij.

Vsako leto organizacije po vsej Evropi vložijo več tisoč predlogov projektov, da bi prejele finančno podporo v okviru programa Erasmus+. Zato je Komisija vzpostavila pregleden postopek ocenjevanja, da bi zagotovila nepovratna sredstva za najboljše projekte:

- za večino ukrepov so vsa pravila in pogoji za prejetje nepovratnih sredstev Programa opredeljeni v tem vodniku za prijavitelje;
- za nekatere druge ukrepe, ki so v tem vodniku za prijavitelje zgolj omenjeni, so pravila in pogoji za prejetje nepovratnih sredstev opisani v posebnih razpisih za zbiranje predlogov, ki jih objavi Evropska komisija ali ki so objavljeni v njenem imenu.

Morebitne sodelujoče organizacije lahko pri načrtovanju vloge poiščejo predloge in informacije tudi v drugih referenčnih dokumentih; nekateri od teh so navedeni v Prilogi IV k temu vodniku.

KAKO UPORABLJATI VODNIK ZA PRIJAVITELJE?

Vodnik za prijavitelje je sestavljen iz treh glavnih delov:

- V del A je zajet splošen pregled Programa. V njem so navedene informacije o ciljih, prednostne naloge in glavne značilnosti Programa, države Programa, izvedbene strukture in skupni proračun, ki je na voljo. Ta razdelek je namenjen tistim, ki jih zanima splošen pregled področja uporabe in strukture Programa.
- V delu B so navedene posebne informacije o ukrepih Programa, ki so zajeti v tem vodniku. Ta razdelek je namenjen predvsem tistim, ki želijo izvedeti podrobnosti o vrstah projektov, ki jih podpira Program. Informacije iz tega razdelka so podrobneje pojasnjene v Prilogi I k temu vodniku.
- V delu C so navedene podrobne informacije o postopkih za vložitev vloge za pridobitev nepovratnih sredstev in izbor projektov ter finančne in upravne določbe, povezane z dodelitvijo nepovratnih sredstev Erasmus+. Ta razdelek je namenjen vsem tistim, ki nameravajo vložiti predlog projekta v okviru programa Erasmus+.

V ta vodnik so vključene tudi naslednje priloge:

- Priloga I: dodatna pravila in informacije o ukrepih, zajetih v ta vodnik za prijavitelje,
- Priloga II: smernice o razširjanju za upravičence,
- Priloga III: glosar ključnih pojmov, uporabljenih v tem vodniku.
- Priloga IV: koristne reference in kontaktni podatki.

Vodnik za prijavitelje Erasmus+ bo preveden v uradne jezike EU. V primeru pomenskih razhajanj v posameznih prevodih se upošteva angleška različica.

DEL A – SPLOŠNE INFORMACIJE O PROGRAMU ERASMUS+

Področje izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa lahko pomembno pripomore k reševanju ključnih izzivov, s katerimi se Evropa srečuje zdaj in s katerimi se bo srečevala v naslednjem desetletju. To področje je bilo v strategiji Evropa 2020 opredeljeno kot ključno gonilo za premagovanje družbeno-gospodarske krize v evropskih državah, spodbujanje rasti in zaposlovanja ter krepitev socialne enakosti in vključevanja.

Ob upoštevanju navedenega je Erasmus+ program EU na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa za obdobje 2014–2020¹. S tem programom si bo EU prizadevala reševati izzive, opisane v nadaljevanju. Spopadanje z naraščajočo brezposelnostjo – zlasti med mladimi – je postalo ena izmed najnujnejših nalog evropskih vlad. Preveč mladih predčasno zapusti šolo in se izpostavlja visokemu tveganju za brezposelnost. Enako tveganje velja za visoko število odraslih nizkokvalificiranih delavcev. Močni in dobro delujoči sistemi na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine lahko pomagajo pri spopadanju s temi izzivi tako, da državljanom zagotovijo spretnosti, ki jih zahtevata trg dela in konkurenčno gospodarstvo.

Še en izziv je povezan z razvojem družbenega kapitala med mladimi, opolnomočenjem mladih in njihovim dejavnim sodelovanjem v družbi v skladu z določbami Lizbonske pogodbe za „spodbujanje sodelovanja mladih v demokratičnem življenju v Evropi“. To vprašanje se lahko rešuje tudi z neformalnim učenjem, katerega cilj je okrepiti spretnosti in kompetence mladih ter njihovo aktivno državljanstvo.

Spodbujanje sistemskih reform, sprejetih na ravni Evropske unije, v sodelujočih državah zahteva jasno vodenje in skupno vizijo med organi in deležniki, kar vodi do sodelovanja na vseh ravneh z različnimi instrumenti, ki so na voljo. Tudi za mladinske organizacije in mladinske delavce je treba zagotoviti priložnosti za usposabljanje in sodelovanje, da se razvijeta njihova strokovna usposobljenost in evropska razsežnost mladinskega dela.

Program Erasmus+ je oblikovan tako, da podpira prizadevanja držav Programa za učinkovito uporabo potenciala evropskega človeškega in družbenega kapitala ter sočasno utrjevanje načela vseživljenjskega učenja s povezovanjem podpore formalnemu, neformalnemu in priložnostnemu učenju na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. Program tudi ustvarja več priložnosti za sodelovanje in mobilnost s partnerskimi državami, zlasti na področju visokošolskega izobraževanja in mladine.

V okviru enega od novih elementov, uvedenih z Lizbonsko pogodbo, bo Erasmus+ podpiral tudi dejavnosti množičnega športa v državah Programa in spodbujal sodelovanje glede evropskih politik na področju športa. Program bo spodbujal ustvarjanje in razvoj evropskih omrežij ter s tem zagotovil priložnosti za sodelovanje med deležniki ter izmenjavo in prenos znanja in strokovnega znanja na različnih področjih, povezanih s športom in telesno dejavnostjo. To okrepljeno sodelovanje bo zlasti pozitivno vplivalo na razvoj potenciala evropskega človeškega kapitala tako, da bo pomagalo zmanjšati družbene in gospodarske stroške zaradi telesne nedejavnosti.

Na splošno bo Program podpiral ukrepe, sodelovanje in orodja, ki so v skladu s cilji strategije Evropa 2020 in njenimi vodilnimi pobudami, na primer Mladi in mobilnost ter Program za nova znanja in spretnosti ter delovna mesta. Program bo prispeval tudi k doseganju ciljev strategije ET 2020, evropske strategije za mlade in zunanjskega delovanja EU. Program bo prav tako podpiral prednostne naloge politik, sprejete na evropski ravni v okviru odprtih metod koordinacije.

Ta naložba v človeški kapital bo koristila posameznikom, institucijam, organizacijam in družbi kot celoti tako, da bo prispevala k rasti ter zagotovila blaginjo in socialno vključenost v Evropi in drugod po svetu.

¹ UREDBA (EU) št. 1288/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 11. decembra 2013 o uvedbi programa „Erasmus+“, program Unije za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0050:0073:SL:PDF>).

Vodnik za prijavitelje Erasmus+ je pripravljen v skladu z letnim delovnim programom Erasmus+, ki ga sprejme Evropska komisija, zato se bo morebiti spreminjal glede na prednostne naloge in ukrepe, opredeljene v delovnih programih, ki bodo sprejeti v naslednjih letih. Izvajanje tega vodnika je odvisno tudi od razpoložljivosti odobrenih proračunskih sredstev, predvidenih v predlogu proračuna, potem ko proračunski organ sprejme letni proračun, ali zagotovljenih v sistemu začasnih dvanajstin.

Poleg tega je udeležba:

- Islandije, Lihtenštajna in Norveške pogojena s sklepom Skupnega odbora EGP;
- Švicarske konfederacije pogojena z dvostranskim sporazumom, ki bo sklenjen s to državo;
- Turčije in Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije pogojena s podpisom sporazuma med Komisijo in pristojnimi organi vsake od teh držav.

Če ob sprejetju sklepa o dodelitvi nepovratnih sredstev ne bodo izpolnjeni navedeni pogoji za udeležbo teh držav, se bodo te države obravnavale kot partnerske države.

IZHAJANJE IZ PRETEKLIH IZKUŠENJ IN V PRIHODNOST USMERJEN POGLED

Program Erasmus+ temelji na dosežkih več kot 25-letnega izvajanja evropskih programov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine ter zajema evropsko in mednarodno razsežnost sodelovanja. Erasmus+ je nastal z združitvijo naslednjih evropskih programov, ki jih je izvajala Komisija v obdobju 2007–2013:

- program Vseživljenjsko učenje,
- program Mladi v akciji,
- program Erasmus Mundus,
- Tempus,
- Alfa,
- Edulink,
- programi sodelovanja z industrializiranimi državami na področju visokošolskega izobraževanja.

Ti programi so podpirali ukrepe na področju visokošolskega izobraževanja (vključno z mednarodno razsežnostjo), poklicnega izobraževanja in usposabljanja, šolskega izobraževanja, izobraževanja odraslih in mladine (vključno z mednarodno razsežnostjo).

Erasmus+ želi preseči te programe s spodbujanjem sinergij in medsebojnega bogatenja na različnih področjih izobraževanja, usposabljanja in mladine, brisanjem umetnih meja med različnimi ukrepi in oblikami projektov, podpiranjem novih idej, privabljanjem novih akterjev iz sveta dela in civilne družbe ter pospeševanjem novih oblik sodelovanj. Cilj programa Erasmus+ je postati učinkovitejši instrument za izpolnjevanje dejanskih potreb v zvezi z razvojem človeškega in družbenega kapitala v Evropi in drugod po svetu.

Ključno je torej, da je novi program povezan z močnim in splošno prepoznavnim tržnim imenom. Zato se pri obveščanju o vseh ukrepih in dejavnostih, ki jih podpira Program, uporablja predvsem tržno ime „Erasmus+“. Da pa bi se udeleženci in upravičenci nekdanjih programov lažje znašli v programu Erasmus+, se lahko za namene obveščanja in razširjanja poleg skupnega tržnega imena „Erasmus+“ uporabljajo naslednja imena za tiste ukrepe, ki so ciljno usmerjeni v določeni sektor:

- „Erasmus+: Comenius“ v zvezi z dejavnostmi Programa, povezanimi izključno s področjem šolskega izobraževanja;
- „Erasmus+: Erasmus“ v zvezi z dejavnostmi Programa, povezanimi izključno s področjem visokošolskega izobraževanja in ciljno usmerjenimi v države Programa;
- „Erasmus+: Erasmus Mundus“ v zvezi s skupnimi magistrskimi študiji;
- „Erasmus+: Leonardo da Vinci“ v zvezi z dejavnostmi Programa, povezanimi izključno s področjem poklicnega izobraževanja in usposabljanja;
- „Erasmus+: Grundtvig“ v zvezi z dejavnostmi Programa, povezanimi izključno s področjem izobraževanja odraslih;
- „Erasmus+: Mladi v akciji“ v zvezi z dejavnostmi Programa, povezanimi izključno s področjem neformalnega in priložnostnega učenja za mladino;
- „Erasmus+: Jean Monnet“ v zvezi z dejavnostmi Programa, povezanimi izključno s področjem študij Evropske unije;
- „Erasmus+: Šport“ v zvezi z dejavnostmi Programa, povezanimi izključno s področjem športa.

KAKŠNI SO CILJI IN POMEMBNE ZNAČILNOSTI PROGRAMA ERASMUS+?

SPLOŠNI CILJ

Program Erasmus+ prispeva k uresničevanju:

- ciljev strategije Evropa 2020, vključno s krovnim ciljem izobraževanja²;
- ciljev strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (ET 2020), vključno z ustreznimi merili uspešnosti;
- trajnostnega razvoja partnerskih držav na področju visokošolskega izobraževanja;
- splošnih ciljev prenovljenega okvira za evropsko sodelovanje na področju mladine (2010–2018);
- cilja razvoja evropske razsežnosti v športu, zlasti množičnem, v skladu z delovnim načrtom EU na področju športa;
- spodbujanja evropskih vrednot v skladu s členom 2 Pogodbe o Evropski uniji³.

POMEMBNE ZNAČILNOSTI PROGRAMA ERASMUS+

Posebej je treba opozoriti na naslednje značilnosti Programa. Nekatere od teh so podrobneje predstavljene na spletišču Komisije.

PRIZNAVANJE IN POTRJEVANJE SPRETNOSTI IN KVALIFIKACIJ

Erasmus+ podpira orodja Unije za preglednost in priznavanje – zlasti Europass, Youthpass, evropsko ogrodje kvalifikacij (EOK), evropski sistem zbiranja in prenašanja kreditnih točk (ECTS), evropski sistem kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET), evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja (EQAVET), evropski register za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu (EQAR), Evropsko združenje za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu (ENQA) ter omrežja na področju izobraževanja in usposabljanja na ravni EU, ki podpirajo ta orodja, zlasti nacionalne informacijske centre za priznavanje visokošolskih diplom (NARIC), omrežja Euroguidance in nacionalne centre Europass.

Skupni namen teh orodij je zagotoviti lažje priznavanje spretnosti in kvalifikacij znotraj in zunaj nacionalnih meja, v vseh podsistemih izobraževanja in usposabljanja ter na trgu dela. Orodja bi morala tudi zagotoviti, da politike na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine dodatno prispevajo k ciljem strategije Evropa 2020 glede konkurenčnosti, zaposlovanja in rasti z uspešnejšim vključevanjem na trg dela in večjo mobilnostjo ter da se uresničijo njeni krovni cilji izobraževanja in zaposlovanja.

Za izpolnitev teh ciljev bi morala orodja ustrezati svojemu namenu. Obravnavati bi morala tudi nove pojave, na primer internacionalizacijo izobraževanja in vse večjo razširjenost digitalnega učenja, ter podpirati ustvarjanje fleksibilnih učnih poti v skladu s potrebami in cilji učencev. Torej se bodo morala morda orodja v prihodnosti še naprej razvijati. Ta razvoj bi moral biti usmerjen v okrepljeno skladnost in splošno poenostavitev orodij in postopkov ter podpirati ustvarjanje resničnega evropskega prostora spretnosti in kvalifikacij, v katerem se lahko državljani prosto gibajo za namene zaposlovanja ali nadaljnega učenja.

Več informacij je na voljo na naslovu: http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/mobility_en.htm.

RAZŠIRJANJE IN IZKORIŠČANJE REZULTATOV PROJEKTA

Razširjanje in izkoriščanje rezultatov je eno od ključnih področij v življenjskem ciklu projekta Erasmus+. Sodelujoče organizacije tako dobijo priložnost, da obveščajo o rezultatih, doseženih z njihovim projektom, in jih delijo, s tem pa se razširi učinek teh projektov, izboljša njihova trajnost in upraviči evropska dodana vrednost programa Erasmus+. Za uspešno razširjanje in izkoriščanje rezultatov projekta se organizacije, ki so vključene v projekte Erasmus+, prosijo, da pri oblikovanju in izvajanju svojega projekta posvetijo ustrezno pozornost dejavnostim razširjanja in izkoriščanja. Raven in intenzivnost takih dejavnosti bi morali biti sorazmerni s področjem uporabe in cilji različnih ukrepov programa Erasmus+. Rezultati, doseženi s posameznim projektom, so morda izjemno pomembni in zanimivi tudi za področja, ki niso zajeta v projekt, in naloga teh posameznih

² Krovni cilj izobraževanja je zmanjšati osip na manj kot 10 % in zvišati pridobitev terciarne izobrazbe na vsaj 40 % do leta 2020.

³ Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin. Te vrednote so skupne vsem državam članicam v družbi, ki jo označujejo pluralizem, nediskriminacija, strpnost, pravičnost, solidarnost ter enakost žensk in moških.

projektov je razviti strategije in metode, ki bodo zagotovile enostaven dostop do razvoja in rezultatov. Posebne smernice v zvezi s tem so navedene v Prilogi II k temu vodniku za prijavitelje.

PROST DOSTOP DO UČNIH GRADIV, DOKUMENTOV IN NOSILCEV PODATKOV, USTVARJENIH S PROGRAMOM ERASMUS+

Erasmus+ spodbuja prost dostop do gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov, ki so koristni za učenje, poučevanje, usposabljanje in mladinsko delo ter so ustvarjeni pri projektih, financiranih s Programom. Upravičenci do nepovratnih sredstev Erasmus+, ki ustvarjajo taka gradiva, dokumente in nosilce podatkov v okviru katerega koli financiranega projekta, bi jih morali javno objaviti v digitalni obliki ter omogočiti prost dostop na internetu z odprtimi licencami. Upravičenci pa lahko opredelijo najustreznejšo raven prostega dostopa, po potrebi vključno z omejitvami (npr. prepoved izkoriščanja v komercialne namene za tretje osebe) glede na naravo projekta in vrsto gradiva. Zahteva po prostem dostopu ne posega v pravice intelektualne lastnine upravičencev do nepovratnih sredstev.

MEDNARODNA RAZSEŽNOST

Erasmus+ vključuje močno mednarodno razsežnost (tj. sodelovanje s partnerskimi državami), zlasti na področju visokošolskega izobraževanja in mladine.

Na področju visokošolskega izobraževanja bo Erasmus+ podpiral naslednje glavne ukrepe, ciljno usmerjene v sodelovanje s partnerskimi državami:

- **mednarodno mobilnost posameznikov za pridobitev kreditnih točk in skupni magistrski študij** (v okviru ključnega ukrepa 1), ki spodbujata mobilnost učencev in osebja znotraj partnerskih držav;
- projekte **krepitev zmogljivosti** v visokošolskem izobraževanju (v okviru ključnega ukrepa 2), ki spodbujajo sodelovanje in partnerstva, ki vplivajo na posodobitev in internacionalizacijo visokošolskih institucij in sistemov v partnerskih državah, zlasti sosedskih partnerskih državah EU;
- podporo **dialogu o politikah** (v okviru ključnega ukrepa 3) prek omrežja strokovnjakov za reformo visokošolskega izobraževanja v sosedskih partnerskih državah EU, mednarodnih združenj diplomantov, dialoga o politikah s partnerskimi državami ter mednarodnih dogodkov za promocijo in krepitev zanimanja;
- dejavnosti programa **Jean Monnet** s ciljem spodbuditi poučevanje, raziskovanje in premislek na področju študij Evropske unije po vsem svetu.

Nekateri od navedenih ukrepov (tj. mednarodna mobilnost posameznikov za pridobitev kreditnih točk in projekti krepitev zmogljivosti v visokošolskem izobraževanju) bodo podprti s sredstvi zunanjih instrumentov sodelovanja. Ti ukrepi se bodo začeli izvajati pozneje, takoj ko bodo končana pogajanja o teh instrumentih in izpolnjeni vsi potrebni koraki za dodelitev sredstev različnim ukrepom v programu Erasmus+.

Na področju mladine bo Erasmus+ podpiral naslednje glavne ukrepe:

- **mobilnost za mlade in mladinske delavce** (v okviru ključnega ukrepa 1), ki spodbuja mladinske izmenjave, Evropsko prostovoljno službo in mobilnost mladinskih delavcev v sodelovanju s sosedskimi partnerskimi državami EU;
- projekte **krepitev zmogljivosti** na področju mladine (v okviru ključnega ukrepa 2), ki spodbujajo dejavnosti sodelovanja in mobilnosti s pozitivnim učinkom na kakovostni razvoj mladinskega dela, mladinskih politik in sistemov na področju mladine ter na priznavanje neformalnega izobraževanja v partnerskih državah, zlasti v afriških, karibskih in pacifiških, azijskih ter latinskoameriških državah;
- vključenost mladih in mladinskih organizacij iz sosedskih partnerskih držav EU v mladinski **strukturirani dialog** (v okviru ključnega ukrepa 3) z njihovo udeležbo na mednarodnih srečanjih, konferencah in dogodkih, ki spodbujajo dialog med mladimi in oblikovalci politik.

Organizacije iz partnerskih držav lahko sodelujejo tudi v drugih ukrepih Programa (strateška partnerstva, koalicije znanja, koalicije sektorskih spretnosti, partnerska sodelovanja), če njihova udeležba pomeni dodano vrednost za projekt.

VEČJEZIČNOST

Večjezičnost je eden od temeljev evropskega projekta in močan simbol prizadevanja EU za združenost v raznolikosti. Tuji jeziki so ena od pomembnih spretnosti, ki bodo pripomogle k temu, da bodo ljudje bolj pripravljeni na trg dela in čim bolj izkoristili priložnosti, ki bodo na voljo. EU je opredelila cilj, da bi moral vsak državljan imeti priložnost usvojiti vsaj dva tuja jezika že od mladih let.

Spodbujanje učenja jezikov in jezikovne raznolikosti je eden od posebnih ciljev Programa. Pomanjkanje znanja jezikov je ena od glavnih ovir za udeležbo v evropskih programih na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. Cilj uvedenih priložnosti, ki ponujajo jezikovno podporo, je narediti mobilnost bolj učinkovito in uspešno, izboljšati učni uspeh in s tem prispevati k posebnemu cilju Programa.

Jezikovna podpora je na voljo v jeziku, ki ga udeleženci uporabljajo pri študiju, izvajanju pripravništva ali prostovoljstvu v tujini v okviru dejavnosti dolgoročne mobilnosti, podprte s ključnim ukrepom 1. Jezikovna podpora bo na voljo predvsem prek spleta, saj ima e-učenje jezikov prednosti v smislu dostopa in prilagodljivosti. Spletna podpora vključuje obvezno oceno znanja jezikov in prostovoljne jezikovne tečaje. Ocena znanja jezikov je ključni vidik pobude, da se lahko za vsakega udeleženca zagotovi ustrezna priprava in zberejo podatki o jezikovnem znanju udeležencev v mobilnosti EU. Udeleženci bodo torej opravili oceno znanja jezikov pred in ob koncu obdobja mobilnosti za namene spremljanja napredka v znanju jezikov. Rezultati preizkusa za oceno znanja jezikov, ki ga bodo opravili udeleženci pred odhodom, ne bodo preprečili njihovega sodelovanja v mobilnosti, ne glede na rezultat.

Preden se lahko razvije zmogljivost spletnih orodij tako, da bo zajela vse jezike, bodo za upravičence projektov mobilnosti zagotovljena sredstva za jezikovno podporo v jezikih, ki ne bodo na voljo prek spletne storitve Komisije.

V okviru ključnega ukrepa 2 se bodo spodbujala strateška partnerstva na področju poučevanja in učenja jezikov. Inovativnost in dobre prakse, ki naj bi spodbujale znanje jezikov, lahko na primer vključujejo metode poučevanja in ocenjevanja, razvoj pedagoškega gradiva, raziskave, računalniško podprto učenje jezikov in podjetniške podvige z uporabo tujih jezikov. Sredstva za jezikovno podporo se lahko po potrebi zagotovijo tudi za upravičence strateških partnerstev, ki organizirajo dolgoročne dejavnosti usposabljanja in poučevanja za osebje, mladinske delavce in učence.

V zvezi z nagradami evropskega jezikovnega priznanja (EJP) se nacionalne agencije spodbujajo, da – prostovoljno – organizirajo redna (letna ali dvoletna) državna tekmovanja v državah Programa. Nagrada EJP bi morala spodbuditi izkoriščanje in razširjanje rezultatov odličnosti v večjezičnosti ter javni interes za učenje jezikov.

ENAKOST IN VKLJUČEVANJE

Cilj programa Erasmus+ je spodbujanje enakosti in vključenosti tako, da lajša dostop za učence iz okolij z omejenimi možnostmi in z manj priložnostmi v primerjavi z njihovimi vrstniki. Te osebe so prikrajšane zaradi osebnih težav ali ovir, ki jih omejujejo ali jim preprečujejo, da bi se udeležile nadnacionalnih projektov. Ovire ali težave, s katerimi se srečujejo te osebe, so naslednje:

- invalidnost (tj. udeleženci s posebnimi potrebami): osebe z motnjami v duševnem (intelektualne in kognitivne motnje, motnje pri učenju), telesnem, čutilnem ali drugem razvoju;
- težave pri izobraževanju: mladi s težavami pri učenju; tisti, ki predčasno zapustijo izobraževanje; osebe z nizkimi kvalifikacijami; mladi s slabim šolskim uspehom;
- ekonomske ovire: osebe, ki imajo nizek življenjski standard, nizke prihodke in so odvisne od sistema socialne pomoči; mladi, ki so dlje časa brezposelni ali revni; brezdomci; osebe, ki so zadolžene ali imajo finančne težave;
- kulturne razlike: priseljenci, begunci ali potomci priseljenih ali begunskih družin; osebe, ki pripadajo narodnostni ali etnični manjšini; osebe s težavami pri jezikovnem prilagajanju ali kulturnem vključevanju;
- zdravstvene težave: osebe z dolgotrajnimi zdravstvenimi težavami, hudimi ali duševnimi boleznimi;
- družbene ovire: osebe, ki se srečujejo z diskriminacijo na podlagi spola, starosti, etnične pripadnosti, vere, spolne usmerjenosti, invalidnosti itd.; osebe z omejenimi družbenimi spretnostmi, asocialnim ali tveganim vedenjem; osebe v negotovem položaju; (nekdanji) storilci kaznivih dejanj, (nekdanji) uporabniki drog ali alkohola; mladi starši in/ali samohranilci; sirote;
- geografske ovire: osebe iz oddaljenih ali podeželskih območij; osebe, ki živijo na majhnih otokih ali v obrobni regijah; osebe iz problematičnih mestnih območij; osebe z območij z manj storitvami (omejen javni prevoz, majhno število objektov).

ZAŠČITA IN VARNOST UDELEŽENCEV

Zaščita in varnost udeležencev, ki so vključeni v projekte Erasmus+, sta pomembni načeli Programa. Vse osebe, ki sodelujejo v programu Erasmus+, bi morale imeti priložnost, da v celoti izkoristijo možnosti za osebni in poklicni

razvoj ter učenje. To je mogoče zagotoviti zgolj v varnem okolju, ki spoštuje in varuje pravice vseh ljudi.

Zato mora imeti vsaka organizacija, ki sodeluje v programu Erasmus+, vzpostavljene učinkovite postopke in ureditve za spodbujanje ter zagotavljanje varnosti in zaščite udeležencev v njihovem projektu. V zvezi s tem morajo biti vsi študenti, pripravniki, vajenci, dijaki, odrasli učenci, mladi, osebje in prostovoljci, ki so vključeni v mobilnost v okviru ključnega ukrepa 1 ali 2 programa Erasmus+, zavarovani za tveganja, povezana z njihovo udeležbo v teh dejavnostih. Razen Evropske prostovoljne službe, ki predvideva posebno zavarovalno polico (glej Prilogo I k temu vodniku), program Erasmus+ ne opredeljuje edinstvene oblike zavarovanja in ne priporoča posebnih zavarovalnic. Program prepušča iskanje najustrežnejše zavarovalne police organizatorjem projekta glede na vrsto projekta, ki se izvaja, in oblike zavarovanj, ki so na voljo na nacionalni ravni. Poleg tega ni treba pridobiti zavarovanja za določen projekt, če so udeleženci že zavarovani z obstoječo zavarovalno polico organizatorjev projekta.

V vsakem primeru morajo biti zajeta naslednja področja:

- po potrebi potovalno zavarovanje (vključno s poškodbo in izgubo prtljage);
- odgovornost do tretjih oseb (po potrebi vključno s poklicno odgovornostjo ali zavarovanjem za odgovornost);
- nesreče in hude bolezni (vključno s trajno ali začasno nezmožnostjo za delo);
- smrt (vključno z repatriacijo v primeru projektov, ki se izvajajo v tujini).

Po potrebi se priporoča, da imajo udeleženci v nadnacionalnih projektih evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja. To je brezplačna kartica, ki omogoča dostop do nujno potrebnega, državnega zdravstvenega varstva med začasnim bivanjem v kateri koli od 28 držav EU, Lihtenštajnu, Švici ter na Islandiji in Norveškem, pod enakimi pogoji in z enakimi stroški (v nekaterih državah brezplačno), kot veljajo za ljudi, zavarovane v tej državi. Več informacij o kartici in postopku pridobitve je na voljo na <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=sl>.

Če so v projekt vključeni mladi, mlajši od 18 let, se od sodelujočih organizacij zahteva, da pridobijo predhodno dovoljenje za udeležbo od njihovih staršev ali oseb, ki delujejo v imenu staršev.

KAKŠNA JE STRUKTURA PROGRAMA ERASMUS+?

Program Erasmus+ za doseganje svojih ciljev izvaja naslednje ukrepe:

KLJUČNI UKREP 1 – MOBILNOST POSAMEZNIKOV

Ta ključni ukrep podpira:

- **mobilitet učencev in osebja:** priložnosti za študente, pripravnike, mlade in prostovoljce ter za profesorje, učitelje, vodje usposabljanj, mladinske delavce, osebje izobraževalnih institucij in organizacije civilne družbe za učenje in/ali pridobitev strokovnih izkušenj v drugi državi;
- **skupni magistrski študij:** celostni mednarodni študijski programi na visoki ravni, ki jih izvaja konzorcij visokošolskih institucij, ki dodeljuje štipendije za celotni študij najboljšim študentom magistrskih programov po vsem svetu;
- **jamstvo posojil za magistrski študij:** študenti v visokošolskem izobraževanju lahko dobijo posojilo, podprto s Programom, za opravljanje celotnega magistrskega študija v tujini. Študenti naj se obrnejo na nacionalne banke ali agencije za študentska posojila.

KLJUČNI UKREP 2 – SODELOVANJE ZA INOVACIJE IN IZMENJAVA DOBRIH PRAKS

Ta ključni ukrep podpira:

- nadnacionalna **strateška partnerstva**, namenjena razvoju pobud, ki obravnavajo enega ali več področij izobraževanja, usposabljanja in mladine, ter spodbujanju inovacij, izmenjav izkušenj in strokovnega znanja med različnimi vrstami organizacij, ki delujejo na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine ali na drugih ustreznih področjih. Določene dejavnosti mobilnosti so podprte, če prispevajo k uresničevanju ciljev projekta;
- **koalicije znanja** med visokoškolskimi institucijami in podjetji, katerih cilj je spodbujati inovacije, podjetništvo, ustvarjalnost, zaposljivost, izmenjavo znanja in/ali večdisciplinarno poučevanje in učenje;
- **koalicije sektorskih spretnosti**, ki podpirajo oblikovanje in izvajanje učnih načrtov skupnega poklicnega usposabljanja, programov ter metodologij poučevanja in učenja ter pri tem izhajajo iz dejanskih trendov v določenem gospodarskem sektorju ter spretnosti, ki so potrebne za uspešno delovanje na enem ali več poklicnih področjih;
- projekte **krepitev zmogljivosti**, ki podpirajo sodelovanje s partnerskimi državami na področju visokošolskega izobraževanja in mladine. Cilj projektov krepitev zmogljivosti je podpirati organizacije/institucije in sisteme pri njihovem procesu posodobitve in internacionalizacije. Določene dejavnosti mobilnosti so podprte, če prispevajo k uresničevanju ciljev projekta;
- podporne platforme informacijske tehnologije, na primer **e-Twinning, elektronska platforma za izobraževanje odraslih v Evropi (EPALE)** in **Evropski mladinski portal**, ki omogočajo virtualne prostore za sodelovanje, zbirke podatkov priložnosti, skupnosti praks in druge spletne storitve za učitelje, vodje usposabljanj, delavce na področju šolskega izobraževanja in izobraževanja odraslih ter za mlade, prostovoljce in mladinske delavce po Evropi in drugod po svetu.

KLJUČNI UKREP 3 – PODPORA ZA REFORMO POLITIK

Ta ključni ukrep podpira:

- **znanje na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine** za oblikovanje in spremljanje politik na podlagi dejstev v okviru strategije Evropa 2020, zlasti:
  - analize za posamezne države in tematske analize, tudi v sodelovanju z akademskimi omrežji;
  - vzajemno učenje in medsebojni strokovni pregledi z odprtimi metodami koordinacije na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine;
- **prihodnje pobude**, ki spodbujajo razvoj inovativnih politik med deležniki in omogočajo javnim organom, da preskusijo učinkovitost inovativnih politik s terenskimi poskusi, ki temeljijo na zanesljivih ocenjevalnih

metodologijah;

- **podpora za evropska orodja politike** za lajšanje preglednosti in priznavanja spretnosti in kvalifikacij ter prenosa kreditnih točk, za spodbujanje zagotavljanja kakovosti, podporo potrjevanju neformalnega ter priložnostnega učenja, upravljanju spretnosti in usmerjanju. Ta ukrep vključuje tudi podporo omrežjem, ki lajšajo izmenjave po Evropi, učno in zaposlitveno mobilnost državljanov ter razvoj fleksibilnih učnih poti med različnimi področji izobraževanja, usposabljanja in mladine;
- **sodelovanje z mednarodnimi organizacijami** z visoko priznanim strokovnim znanjem in analitičnimi zmogljivostmi (na primer OECD in Svet Evrope) za krepitev učinka in dodane vrednosti politik na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine;
- **dialog z deležniki, politike in promocijo Programa** z javnimi organi, ponudniki in deležniki na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, ki so potrebni za osveščanje o strategiji Evropa 2020, izobraževanju in usposabljanju 2020, evropski strategiji za mlade in drugih evropskih programih politike iz tega sektorja ter o zunanji razsežnosti politik EU na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. So tudi bistveni za spodbujanje učinkovitega izkoriščanja rezultatov Programa in ustvarjanje oprijemljivega učinka.

DEJAVNOSTI PROGRAMA JEAN MONNET

Dejavnosti programa Jean Monnet bodo podpirale:

- **akademske module, katedre, centre odličnosti**, da se poglobi poučevanje študijev evropskega povezovanja, vključenih v učni načrt visokošolske institucije, ter izvaja, spremlja in nadzira raziskovanje o vsebinah EU, tudi za druge ravni izobraževanja, na primer usposabljanje učiteljev in obvezno izobraževanje. Ti ukrepi naj bi zagotovili tudi poglobljeno poučevanje o evropskem povezovanju za prihodnje strokovnjake na področjih, po katerih je na trgu dela vedno več povpraševanja, hkrati pa je njihov cilj spodbujanje, svetovanje in mentorstvo mladi generaciji učiteljev in raziskovalcev na področju evropskega povezovanja;
- **orientacijske razprave z akademskim okoljem**, podprte z: a) **omrežji** za krepitev sodelovanja med različnimi univerzami po Evropi in svetu, spodbujanje sodelovanja in ustvarjanje platforme za izmenjavo znanja na visoki ravni z javnimi akterji in službami Komisije o izjemno pomembnih temah EU; b) **projekti** za inovacije, medsebojno bogatenje in širjenje vsebin EU, katerih namen je spodbujati razprave, premislek o vprašanih EU ter širjenje znanja o EU in njenih postopkih;
- **podporo institucijam in združenjem**, da se organizirajo in izvajajo zakonsko določene dejavnosti združenj, ki obravnavajo študije in vprašanja EU, ter objavljajo dejstva o EU v širši javnosti in s tem krepijo aktivno evropsko državljanstvo. Dejavnosti programa Jean Monnet tudi zagotavljajo nepovratna sredstva za poslovanje imenovanim institucijam, ki si prizadevajo za cilje v evropskem interesu;
- **študije in konference** z namenom, da se za oblikovalce politik zagotovijo novi uvidi in konkretni predlogi na podlagi kritičnih in neodvisnih akademskih stališč ter premisli o trenutnih vprašanih EU, zlasti na največji letni mednarodni konferenci o izjemno političnih temah z udeležbo oblikovalcev politik, civilne družbe in najuglednejših akademikov.

ŠPORT

Ukrepi na področju športa bodo podpirali:

- **partnerska sodelovanja**, katerih cilj je preprečevanje uživanja prepovedanih poživil v množičnem športu, zlasti v okoljih za rekreacijo, na primer v amaterskem športu in ohranjanju telesne pripravljenosti, ter ki s tem podpirajo preprečevanje in osveščanje med deležniki, ki se spopadajo z vnaprejšnjimi dogovori o rezultatih tekmovanj, ter inovativne pristope do preprečevanja nasilja, rasizma in nestrpnosti v športu. Namen teh partnerstev je tudi podpirati izvajanje načel EU o dobrem upravljanju v športu, smernice EU o dvojni poklicni poti športnikov, strategije EU na področju socialne vključenosti in enakih priložnosti ter smernice EU o telesni dejavnosti za spodbujanje udeležbe v športu in telesni dejavnosti;
- **neprofitne evropske športne prireditve** z dodeljevanjem nepovratnih sredstev posameznim organizacijam, ki so odgovorne za pripravo, organizacijo in nadaljnje izvajanje določene prireditve. V te dejavnosti bo zajeta organizacija usposabljanja za športnike in prostovoljce pred dogodkom, otvoritvenih in zaključnih slovesnosti, tekmovanj, spremljevalnih dejavnosti športne prireditve (konference, seminarji) ter izvajanja dejavnosti po dogodku, na primer ocenjevanje in priprava prihodnjih načrtov;

- **krepitev dejanske podlage za oblikovanje politik** s študijami, zbiranjem podatkov, anketami, omrežji, konferencami in seminarji, ki širijo dobre prakse držav Programa in športnih organizacij ter krepijo omrežja na ravni EU, da lahko nacionalni člani teh omrežij izkoristijo sinergije in izmenjave s svojimi partnerji;
- **dialog z ustreznimi evropskimi deležniki**, pri čemer je glavna dejavnost, načrtovana za dialog, letni športni forum EU, ki pritegne približno 300 deležnikov na ravni EU. Po potrebi se lahko organizirajo tudi druga ustrezna ad hoc srečanja in seminarji za zagotavljanje optimalnega dialoga z deležniki na področju športa;
- podporo športnim **prireditvam v okviru predsedovanja**, ki jih organizirajo države članice v semestru svojega predsedovanja EU.

KOLIKŠEN JE PRORAČUN?

Programu so dodeljena skupna finančna sredstva v višini 14,774 milijarde EUR za sedem let (2014–2020) iz razdelka 1 proračuna EU. Letni proračun sprejme proračunski organ. Različnim korakom za sprejem proračuna EU je mogoče slediti na naslovu:

http://ec.europa.eu/budget/documents/budget_current_year_en.htm.

KDO IZVAJA PROGRAM ERASMUS+?

EVROPSKA KOMISIJA

Evropska komisija je dokončno odgovorna za delovanje programa Erasmus+. Neprekinjeno upravlja proračun in določa prednostne naloge, cilje in merila za Program. Poleg tega vodi in spremlja splošno izvajanje, nadaljnje izvajanje in ocenjevanje Programa na evropski ravni. Evropska komisija je prav tako v celoti odgovorna za nadziranje in usklajevanje struktur, ki so odgovorne za izvajanje Programa na nacionalni ravni.

Na evropski ravni je za izvajanje centraliziranih ukrepov programa Erasmus+ odgovorna Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo Evropske komisije (v nadaljevanju: Izvajalska agencija). Izvajalska agencija je odgovorna za celotni življenjski cikel upravljanja teh projektov, od promocije Programa, analize zahtevkov za nepovratna sredstva, spremljanja projektov na kraju samem do razširjanja rezultatov projekta in Programa. Odgovorna je tudi za objavo posebnih razpisov za zbiranje predlogov, povezanih z nekaterimi ukrepi Programa, ki niso zajeti v ta vodnik.

Evropska komisija je zlasti prek Izvajalske agencije odgovorna tudi za:

- izvajanje študij na področjih, ki jih podpira Program;
- izvajanje raziskav in dejavnosti, ki temeljijo na dejstvih, prek omrežja Eurydice;
- krepitev prepoznavnosti in sistemskega učinka Programa z razširjanjem in izkoriščanjem rezultatov Programa;
- zagotavljanje pogodbenega upravljanja in financiranja organov ter omrežij, ki jih podpira program Erasmus+;
- upravljanje povabil k oddaji ponudb za zagotavljanje storitev v okviru Programa.

NACIONALNE AGENCIJE

Program Erasmus+ se izvaja predvsem s posrednim upravljanjem, kar pomeni, da Evropska komisija zaupa naloge izvrševanja proračuna nacionalnim agencijam; razlog za ta pristop je, da se Erasmus+ čim bolj približa upravičencem in prilagodi raznolikosti nacionalnih sistemov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. V ta namen je vsaka država Programa imenovala eno ali več nacionalnih agencij (za kontaktne podatke glej Prilogo IV k temu vodniku). Te nacionalne agencije spodbujajo in izvajajo Program na nacionalni ravni ter delujejo kot vezni člen med Evropsko komisijo in sodelujočimi organizacijami na lokalni, regionalni in nacionalni ravni. Njihova naloga je:

- zagotavljati ustrezne informacije o programu Erasmus+;
- voditi pravičen in pregleden postopek izbora za vloge projektov, ki bodo prejele sredstva v njihovi državi;
- spremljati in oceniti izvajanje Programa v svoji državi;
- zagotavljati podporo prijaviteljem projektov in sodelujočim organizacijam med celotnim življenjskim ciklom projekta;
- učinkovito sodelovati z omrežjem vseh nacionalnih agencij in Evropsko komisijo;
- zagotoviti prepoznavnost Programa;
- spodbujati razširjanje in izkoriščanje rezultatov Programa na lokalni in nacionalni ravni.

Nacionalne agencije imajo tudi pomembno vlogo posredniške strukture za kakovostni razvoj programa Erasmus+ tako, da:

- izvajajo dejavnosti – zunaj okvira nalog upravljanja življenjskega cikla projekta –, ki podpirajo kakovostno izvajanje Programa in/ali spodbujajo razvoj politik na področjih, podprtih s Programom;
- zagotavljajo pristop s podporo za nove udeležence in prikrajšane ciljne skupine, da odstranijo ovire za polno udeležbo v Programu;
- si prizadevajo za sodelovanje z zunanjimi organi, da bi okrepile učinek Programa v svoji državi.

Cilj pristopa na podlagi podpore nacionalnih agencij je voditi uporabnike Programa v vseh fazah, od prvega stika s Programom, med postopkom oddaje vloge in do uresničenja projekta ter končnega ocenjevanja. To načelo ni v nasprotju s pravičnostjo in preglednostjo postopkov izbora. Temelji namreč na ideji, da je treba za zagotovitev enakih priložnosti za vse ponuditi več pomoči nekaterim ciljnim skupinam Programa z nasveti, svetovanjem, spremljanjem in sistemi mentorstva, ki so prilagojeni njihovim potrebam.

KATERI DRUGI ORGANI SO VKLJUČENI V IZVAJANJE PROGRAMA?

Dodatno strokovno znanje za izvajanje programa Erasmus+ zagotavljajo poleg navedenih organov naslednje strukture:

OMREŽJE EURYDICE

Omrežje Eurydice se usmerja predvsem v to, kako je izobraževanje v Evropi strukturirano in organizirano na vseh ravneh, njegov cilj pa je prispevati k boljšemu vzajemnemu razumevanju sistemov v Evropi. Za osebe, ki so odgovorne za sisteme izobraževanja in politike v Evropi, zagotavlja primerjalne analize na evropski ravni in informacije o posameznih državah na področju izobraževanja in mladine, ki pomagajo pri odločanju.

Omrežje Eurydice ustvarja obsežen vir informacij, na primer podrobne opise in preglede nacionalnih sistemov izobraževanja (nacionalni sistemi izobraževanja in politike), primerjalna tematska poročila, posvečena posebnim temam v interesu skupnosti (tematska poročila), kazalnike in statistike (nabor ključnih podatkov) ter vrsto dejstev in števil v zvezi z izobraževanjem, kot so nacionalne strukture izobraževanja, šolski koledarji, primerjave učiteljskih plač ter zahtevanega časa učenja v posameznih državah in ravni izobrazbe (dejstva in številke).

Sestavljajo ga osrednja usklajevalna enota v Izvajalski agenciji in nacionalne enote s sedežem v vseh državah programa Erasmus+ ter v Albaniji, Bosni in Hercegovini, Črni gori in Srbiji.

Več informacij je na voljo na spletišču Izvajalske agencije.

SVETOVALNE SLUŽBE E-TWINNING

Učiteljem in šolam, ki sodelujejo v projektih e-Twinning, nudijo podporo nacionalne svetovalne službe (NSS). To so organizacije, ki jih imenujejo pristojni nacionalni organi. Šolam pomagajo med postopkom registracije, iskanjem partnerjev in izvajanjem projekta, spodbujajo ukrepe, podeljujejo nagrade in znake kakovosti ter organizirajo dejavnosti za poklicni razvoj učiteljev.

Nacionalne svetovalne službe usklajuje osrednja svetovalna služba (OSS), ki je odgovorna tudi za razvoj internetne platforme e-Twinning in organizacijo dejavnosti za poklicni razvoj učiteljev na evropski ravni.

Seznam vseh služb in več informacij je na voljo na naslovu:
http://www.etwinning.net/sl/pub/get_support/contact.htm.

NACIONALNI URADI ERASMUS+

V zadevnih partnerskih državah nacionalni uradi Erasmus+ pomagajo Komisiji, Izvajalski agenciji in lokalnim organom pri izvajanju programa Erasmus+. V teh državah so to informacijske točke za deležnike, ki so vključeni v program Erasmus+ na področju visokošolskega izobraževanja. Prispevajo h krepitvi osveščenosti, prepoznavnosti, pomembnosti, učinkovitosti in učinka mednarodne razsežnosti programa Erasmus+.

Nacionalni uradi Erasmus+ so odgovorni za:

- zagotavljanje informacij o dejavnostih Erasmus+, ki se jih lahko udeležijo posamezne države na področju visokošolskega izobraževanja;
- svetovanje in pomoč morebitnim prijaviteljem;
- spremljanje projektov Erasmus+;
- usklajevanje lokalne skupine strokovnjakov za reformo visokošolskega izobraževanja (HEREs);
- spremljanje dejavnosti programa Tempus IV (2007–2013);
- prispevanje k študijam in dogodkom;
- zagotavljanje podpore dialogu o politikah;
- ohranjanje stikov z lokalnimi organi in delegacijami EU;
- sledenje razvoju politik na področju visokošolskega izobraževanja v svoji državi.

OMREŽJE STROKOVNJAKOV ZA REFORMO VISOKOŠOLSKEGA IZOBRAŽEVANJA (HERES)

V zadevnih partnerskih državah nacionalne skupine strokovnjakov za reformo visokošolskega izobraževanja zagotavljajo vir strokovnega znanja za lokalne organe in deležnike, da spodbujajo reforme in krepijo napredek v visokošolskem izobraževanju. Sodelujejo pri razvoju politik na področju visokošolskega izobraževanja v svoji državi. Dejavnosti HERES temeljijo na vzajemnem sodelovanju strokovnjakov. Vsaka nacionalna skupina je sestavljena iz pet do deset članov. HERES so strokovnjaki na področju visokošolskega izobraževanja (rektorji, prorektorji, dekani, vodilni akademiki, uradniki za mednarodne odnose, študenti itd.).

Poslanstvo HERES zajema podporo:

- razvoju politik v posameznih državah tako, da podpira posodobitve, postopke reform in strategije na področju visokošolskega izobraževanja in pri tem tesno sodeluje z zadevnimi lokalnimi organi;
- dialogu o politikah z EU na področju visokošolskega izobraževanja;
- dejavnostim usposabljanja in svetovanja, ki so ciljno usmerjene v deležnike, zlasti visokošolske institucije in njihovo osebje;
- projektom Erasmus+ (predvsem tistim, ki se izvajajo v okviru ukrepa krepitev zmogljivosti) tako, da razširja rezultate teh projektov, zlasti dobre prakse in inovativne pobude, ter jih izkorišča v namene usposabljanja.

OMREŽJE EUROGUIDANCE

Posebno poslanstvo omrežja Euroguidance je spodbujati evropsko razsežnost usmerjanja in zagotoviti kakovostne informacije o mobilnosti. Omrežje sestavljajo centri Euroguidance, ki so v vseh državah Programa in Zahodnega Balkana.

Več informacij je na voljo na spletišču Izvajalske agencije.

NACIONALNI CENTRI EUROPASS

Cilj pobude Europass je pomagati posameznikom, da jasno in pregledno predstavijo in dokumentirajo svoje spretnosti in kvalifikacije v vseh evropskih državah. Ta pobuda bi olajšala komunikacijo med iskalci zaposlitve in delodajalci ter mobilnost za namene dela ali učenja.

V vsaki državi (Evropska unija, Evropski gospodarski prostor, Švica in Turčija) nacionalni center Europass usklajuje vse dejavnosti, povezane z dokumenti Europass. Je prva kontaktna točka za vse posameznike in organizacije, ki bi radi uporabili Europass ali o njem izvedeli več.

Več informacij je na voljo na naslovu: <http://europass.cedefop.europa.eu/sl/about/national-europass-centres>.

NACIONALNI INFORMACIJSKI CENTRI ZA PRIZNAVANJE VISOKOŠOLSkih DIPLOM (NARIC)

Omrežje NARIC zagotavlja informacije o priznavanju diplom in obdobjih študija, opravljenih v drugih evropskih državah, ter nasvete o tujih akademskih diplomah v državi, kjer je vzpostavljen NARIC. Omrežje NARIC zagotavlja zanesljive nasvete za vsakogar, ki potuje v tujino zaradi dela ali nadaljnega izobraževanja, ter za institucije, študente, svetovalce, starše, učitelje in morebitne delodajalce.

Evropska komisija podpira dejavnosti omrežja NARIC z izmenjavo informacij in izkušenj med državami, opredeljevanjem dobrih praks, primerjalno analizo sistemov in politik na tem področju ter razpravo in analizo o zadevah, ki so v skupnem interesu izobraževalne politike.

Več informacij je na voljo na naslovu: www.enic-naric.net.

OMREŽJE NACIONALNIH SKUPIN STROKOVNJAKOV ECVET

Nacionalne skupine strokovnjakov ECVET zagotavljajo vir strokovnega znanja za podporo izvajanju evropskega sistema kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET). Spodbujajo sprejem in uporabo sistema ECVET v državah Programa ter zagotavljajo svetovanje pristojnim organom in institucijam na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

Več informacij je na voljo na naslovu: <http://www.ecvet-team.eu/>.

PODPORNI CENTRI ZA MLADINO SALTO

Cilj podpornih centrov za mladino SALTO je pomagati izboljšati kakovost projektov Erasmus+ na področju mladine. Na podlagi tematske (udeležba, vključenost, usposabljanje in sodelovanje, informacije, kulturna raznolikost) ali geografske (države vzhodnega partnerstva in Rusija, južno Sredozemlje, Zahodni Balkan) usmerjenosti zagotavljajo vire, informacije in usposabljanja na posebnih področjih za nacionalne agencije in druge akterje na področju mladinskega dela ter spodbujajo priznavanje neformalnega in priložnostnega učenja.

Njihovo delo zajema:

- organiziranje programov usposabljanja, študijskih obiskov, forumov in dejavnosti za gradnjo partnerstev;
- razvijanje in dokumentiranje usposabljanja ter metod in orodij mladinskega dela;
- zagotavljanje pregleda evropskih usposabljanj, ki so na voljo mladinskim delavcem, z evropskim koledarjem usposabljanj;
- izdajanje praktičnih publikacij;
- zagotavljanje najnovejših informacij o evropskem mladinskem delu in različnih prednostnih nalogah;
- zagotavljanje zbirke podatkov o vodjih usposabljanj in strokovnjakih na področju mladinskega dela in usposabljanja;
- usklajevanje in izvajanje orodja Youthpass;
- izvajanje akreditacij organizacij EVS v sosedskih partnerskih državah EU.

Več informacij je na voljo na naslovu: www.salto-youth.net.

Otlas – orodje za iskanje partnerjev

Eno od orodij, ki jih razvijajo in gostijo podporni centri za mladino SALTO, je Otlas, osrednje spletno orodje za iskanje partnerjev, namenjeno organizacijam na področju mladine. Organizacije lahko v Otlasu registrirajo svoje kontaktne podatke in področja zanimanja ter ustvarijo zahteve za partnerje pri projektnih idejah.

Več informacij je na voljo na naslovu: www.salto-youth.net/otlas ali www.otlas.eu.

MREŽA EURODESK

Mreža Eurodesk ponuja informacijske storitve mladim in osebam, ki delajo z mladimi, glede evropskih priložnosti na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine ter vključevanja mladih v evropske dejavnosti.

Mreža Eurodesk, ki je prisotna v vseh državah Programa in jo na evropski ravni usklajuje urad Eurodesk v Bruslju, ponuja storitve odgovarjanja na poizvedbe, informacije o sredstvih, dogodke in publikacije. Prispeva tudi k delovanju Evropskega mladinskega portala.

Evropski mladinski portal ponuja evropske in nacionalne informacije ter priložnosti, ki zanimajo mlade, ki živijo, se učijo ali delajo v Evropi. Zajema informacije o osmih glavnih temah, vključuje 33 držav in je na voljo v 27 jezikih.

Evropski mladinski portal je dostopen na naslovu http://europa.eu/EU_en. Več informacij o mreži Eurodesk je na voljo na <http://www.eurodesk.org/edesk/>.

KDO LAHKO SODELUJE V PROGRAMU ERASMUS+?

Posamezniki – študenti, pripravniki, vajenci, dijaki, odrasli učenci, mladi, prostovoljci, profesorji, učitelji, vodje usposabljanj, mladinski delavci, strokovnjaki organizacij, ki so dejavne na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, so glavna ciljna populacija Programa. Program doseže te posameznike prek organizacij, institucij, organov ali skupin, ki organizirajo take dejavnosti. Pogoji dostopa do Programa so torej povezani z naslednjima dvema akterjema: „udeleženci“ (posamezniki, ki sodelujejo v Programu) in „sodelujočimi organizacijami“ (vključno s skupinami mladih, ki so dejavne na področju mladinskega dela, vendar ne nujno v okviru mladinskih organizacij; imenujemo jih tudi priložnostne skupine mladih). Za udeležence in sodelujoče organizacije so pogoji za udeležbo odvisni od države, kjer prebivajo ali imajo sedež.

UDELEŽENCI

Praviloma morajo udeleženci projektov Erasmus+ prebivati v državi Programa. Udeleženci iz partnerskih držav lahko tudi sodelujejo v nekaterih ukrepih, zlasti na področju visokošolskega izobraževanja in mladine.

Posebni pogoji za sodelovanje v projektu Erasmus+ so odvisni od posamezne vrste ukrepa.

Na splošno velja:

- za projekte na področju visokošolskega izobraževanja so glavne ciljne skupine: študenti v visokošolskem izobraževanju (kratkega cikla, prve, druge ali tretje stopnje), učitelji, profesorji in osebje v visokošolskem izobraževanju ali visokošolske institucije, vodje usposabljanj in strokovnjaki v podjetjih;
- za projekte na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja so glavne ciljne skupine: vajenci in študenti poklicnega izobraževanja, strokovnjaki in vodje usposabljanj v poklicnem izobraževanju, osebje organizacij za formalno poklicno izobraževanje, vodje usposabljanj in strokovnjaki v podjetjih;
- za projekte na področju šolskega izobraževanja so glavne ciljne skupine: ravnatelji, šolski učitelji in osebje, dijaki v predšolskem, osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju;
- za projekte na področju izobraževanja odraslih so glavne ciljne skupine: člani organizacij za izobraževanje odraslih, vodje usposabljanj, osebje in učenci v izobraževanju odraslih;
- za projekte na področju mladine so glavne ciljne skupine: mladi, stari od 13 do 30 let⁴, mladinski delavci, osebje in člani organizacij, dejavni na področju mladine;
- za projekte na področju športa so glavne ciljne skupine: strokovnjaki in prostovoljci na področju športa, športniki in trenerji.

Za več informacij o pogojih za udeležbo v posameznih ukrepih glej del B in Prilogo I k temu vodniku.

SODELUJOČE ORGANIZACIJE

Predloge projektov Erasmus+ vložijo in upravljajo sodelujoče organizacije, ki zastopajo udeležence. Če je projekt izbran, postane sodelujoča organizacija prijaviteljica upravičena do nepovratnih sredstev Erasmus+. Upravičenci podpišejo sporazum o nepovratnih sredstvih ali prejmejo sklep o nepovratnih sredstvih, na podlagi katerega prejmejo finančno podporo za uresničitev svojega projekta (posamezni udeleženci ne prejmejo sporazumov o nepovratnih sredstvih). Tudi priložnostne skupine mladih lahko sodelujejo v nekaterih ukrepih Programa.

Praviloma morajo organizacije, ki sodelujejo v projektih Erasmus+, imeti sedež v državi Programa. Sodelujoče organizacije iz partnerskih držav lahko tudi sodelujejo v nekaterih ukrepih, zlasti na področju visokošolskega izobraževanja in mladine.

Posebni pogoji za sodelovanje v projektu Erasmus+ so odvisni od posamezne vrste ukrepa, podprtega s Programom. Na splošno lahko v Programu sodelujejo vse organizacije, ki so dejavne na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa. Nekaterih drugih ukrepov se lahko udeležijo tudi drugi akterji na trgu dela.

Za več informacij glej del B in Prilogo I k temu vodniku.

⁴ Za posamezne vrste dejavnosti se uporabljajo različne starostne omejitve. Za več informacij glej del B in Prilogo I k temu vodniku. Upoštevati je treba tudi naslednje:

spodnja starostna omejitev – udeleženci morajo izpolniti najnižjo navedeno starost na dan začetka dejavnosti;

zgornja starostna omejitev – udeleženci ne smejo biti starejši od najvišje navedene starosti na dan roka za vložitev vloge.

UPRAVIČENE DRŽAVE

V programu Erasmus+ lahko sodelujejo naslednje države:

DRŽAVE PROGRAMA

Naslednje države lahko v celoti sodelujejo v vseh ukrepih programa Erasmus+:

Države članice Evropske unije (EU) ⁵			
Belgija	Grčija	Litva	Portugalska
Bolgarija	Španija	Luksemburg	Romunija
Češka	Francija	Madžarska	Slovenija
Danska	Hrvaška	Malta	Slovaška
Nemčija	Italija	Nizozemska	Finska
Estonija	Ciper	Avstrija	Švedska
Irska	Latvija	Poljska	Združeno kraljestvo

Države Programa, ki niso članice EU		
Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija Islandija	Lihtenštajn Norveška	Švica Turčija

PARTNERSKE DRŽAVE

Naslednje države lahko sodelujejo v nekaterih ukrepih Programa v skladu s posebnimi merili ali pogoji (za več informacij glej del B tega vodnika):

SOSEDSKE PARTNERSKE DRŽAVE EU⁶

Države vzhodnega partnerstva:	Armenija, Azerbajdžan, Belorusija, Gruzija, Moldavija, Ukrajina
Države južnega Sredozemlja:	Alžirija, Egipt, Izrael, Jordanija, Libanon, Libija, Maroko, Palestina, Sirija, Tunizija
Zahodni Balkan:	Albanija, Bosna in Hercegovina, Kosovo ⁷ , Črna gora, Srbija
Druge:	Ruska federacija

DRUGE PARTNERSKE DRŽAVE

V nekaterih ukrepih Programa lahko sodelujejo vse ostale partnerske države sveta. Za nekatere druge ukrepe je geografski obseg manjši. Za več informacij glej podroben opis ukrepov Programa v delu B tega vodnika.

ZAHTEVE GLEDE VIZUMA IN DOVOLJENJA ZA PREBIVANJE

Udeleženci projektov Erasmus+ bodo morda morali pridobiti vizum za bivanje v tujini, v državi Programa ali partnerski državi, ki gosti dejavnosti. Vse sodelujoče organizacije morajo zagotoviti, da so zahtevana dovoljenja (vizum za kratkoročno ali dolgoročno bivanje ali dovoljenje za prebivanje) urejena pred začetkom načrtovane dejavnosti. Priporoča se, da se dovoljenja od pristojnih organov zahtevajo dovolj vnaprej, saj lahko postopek traja več tednov. Nacionalne agencije in Izvajalska agencija lahko zagotovijo več nasvetov in podpore glede vizumov, dovoljenj za prebivanje, socialne varnosti itd. Portal EU o priseljevanju vsebuje splošne informacije o vizumih in dovoljenjih za prebivanje za kratkoročna in dolgoročna bivanja: [http://ec.europa.eu/immigration/tab2.do?subSec=11&language=7\\$en](http://ec.europa.eu/immigration/tab2.do?subSec=11&language=7$en).

⁵ Posamezniki iz čezmorskih držav in ozemelj (ČDO) in, kjer je primerno, ustrezni javni in/all zasebni organi ter institucije v posamezni ČDO so upravičeni do programa Erasmus+ v skladu s pravili Programa ter ureditvami, ki se uporabljajo za državo članico, s katero so ČDO povezani. Zadevni ČDO so navedeni v Prilogi 1A k Sklepu Sveta z dne 27. novembra 2001 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski skupnosti (2001/822/ES), UL L 314, 30.11.2001.

⁶ Merila za upravičenost, oblikovana v Obvestilu Komisije št. 2013/C 205/05 (UL C 205, 19.7.2013, str. 9–11), se uporabljajo za vse ukrepe, ki se izvajajo s tem vodnikom za prijavitelje.

⁷ To poimenovanje ne posega v stališča glede statusa ter je v skladu z RVSZN 1244 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.

DEL B – INFORMACIJE O UKREPIH, ZAJETIH V TA VODNIK

V tem delu so za vse ukrepe in dejavnosti, zajete v Vodnik za prijavitelje Erasmus+, navedene naslednje informacije:

- opis ciljev ukrepov in pričakovani učinek;
- opis podprtih dejavnosti;
- tabele z merili, ki se uporabljajo za ocenjevanje predlogov projektov;
- dodatne informacije, ki so koristne za dobro razumevanje podprtih vrst projektov;
- opis pravil za dodelitev sredstev.

Prijaviteljem se priporoča, da pred vložitvijo vloge skrbno preberejo celotni razdelek o ukrepu, v okviru katerega se želijo prijaviti. Priporoča se tudi, da si skrbno preberejo dodatne informacije v Prilogi I k temu vodniku.

IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE

(Priložnosti v visokošolskem izobraževanju, poklicnem izobraževanju in usposabljanju, šolskem izobraževanju in izobraževanju odraslih)

KATERI UKREPI SO PODPRTI?

V naslednjih razdelkih „Ključni ukrep 1“, „Ključni ukrep 2“ in „Ključni ukrep 3“ so predstavljeni konkretni ukrepi, katerih namen je izpolniti cilje Programa na področju izobraževanja in usposabljanja. Med temi so naslednji ukrepi, povezani predvsem – vendar ne izključno – s področjem izobraževanja in usposabljanja:

- projekti mobilnosti za učence in osebje v visokošolskem izobraževanju ter poklicnem izobraževanju in usposabljanju (PIU),
- projekti mobilnosti za osebje v šolskem izobraževanju in izobraževanju odraslih,
- skupni magistrski študij,
- strateška partnerstva,
- koalicije znanja,
- koalicije sektorskih spretnosti.

V razdelku Ključni ukrep 3 so navedene tudi informacije o ukrepih glede analize politik in vzajemnega učenja, prihodnjih pobud, orodij in omrežij, sodelovanja z mednarodnimi organizacijami ter dialogov z deležniki in deležniškimi organizacijami, ki se bodo spodbujali v okviru programa Erasmus+ za podpiranje sistemov izobraževanja in usposabljanja. Ti ukrepi se bodo izvajali s posebnimi razpisi za zbiranje predlogov, ki jih bo neposredno upravljala Evropska komisija ali njena izvajalska agencija. Več informacij je na voljo na spletiščih Komisije in Izvajalske agencije.

KAKŠNI SO CILJI TEH UKREPOV?

POSEBNI CILJI

Program Erasmus+ sledi naslednjim posebnim ciljem na področju izobraževanja in usposabljanja:

- **izboljšati raven ključnih kompetenc in spretnosti, zlasti glede njihove ustreznosti za trg dela in njihovega prispevka h kohezivni družbi, zlasti z več priložnostmi za učno mobilnost in okrepljenim sodelovanjem med svetom izobraževanja in usposabljanja ter svetom dela;**
- **spodbujati krepitev kakovosti, inovativno odličnost in internacionalizacijo na ravni izobraževalnih institucij in institucij za usposabljanje, zlasti z boljšim nadnacionalnim sodelovanjem med ponudniki izobraževanja in usposabljanja ter drugimi deležniki;**
- **spodbujati nastanek evropskega prostora vseživljenjskega učenja, katerega namen je dopolnjevati reforme politik na nacionalni ravni ter podpirati posodobitev sistemov izobraževanja in usposabljanja, zlasti z okrepljenim sodelovanjem glede politik, boljšo uporabo orodij Unije za preglednost in priznavanje ter z razširjanjem dobrih praks, in osveščati o tem evropskem prostoru;**
- **izboljšati mednarodno razsežnost izobraževanja in usposabljanja, zlasti s sodelovanjem med institucijami Programa in partnerskih držav na področju PIU ter visokošolskega izobraževanja, s povečanjem privlačnosti evropskih visokošolskih institucij in podpiranjem zunanjega delovanja EU, vključno z njenimi razvojnimi cilji, in sicer s spodbujanjem mobilnosti in sodelovanja med visokošolskimi institucijami Programa in partnerskih držav ter s ciljno usmerjeno krepitvijo zmogljivosti v partnerskih državah;**
- **izboljšati poučevanje in učenje jezikov ter spodbujati široko jezikovno raznolikost in medkulturno zavest EU.**

PREDNOSTNE NALOGE

V tem okviru in v skladu z letnim delovnim programom, ki ga sprejme Komisija, se bo sledilo naslednjim prednostnim nalogam politik:

- razvijanje osnovnih in interdisciplinarnih spretnosti, na primer podjetništva, digitalnih spretnosti in večjezičnosti na vseh področjih izobraževanja in usposabljanja z uporabo inovativnih in v študente usmerjenih pedagoških pristopov ter razvojem ustreznih metod ocenjevanja in izdaje potrdil glede na učne rezultate;
- izboljševanje uporabe informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) v poučevanju in učenju s podpiranjem učenja in dostopa do prosto dostopnih učnih virov (PDUV) na področju izobraževanja in usposabljanja, podpiranje praks poučevanja in ocenjevanja, ki temeljijo na IKT, ter spodbujanjem preglednosti pravic in obveznosti uporabnikov in ustvarjalcev digitaliziranih vsebin;
- spodbujanje močnejše skladnosti med različnimi orodji EU ter nacionalnimi orodji za preglednost in priznavanje, da se zagotovi neovirano čezmejno priznavanje spretnosti in kvalifikacij;
- podpiranje prilagajanja dodeljevanja sredstev in naložb v izobraževanje in usposabljanje na nove potrebe ter razvoja **boljših** pristopov do dodeljevanja sredstev za razvoj spretnosti, zlasti s partnerstvi in delitvijo stroškov; spodbujanje razprav o učinkovitih in trajnostnih naložbah v izobraževanje in usposabljanje na evropski in nacionalni ravni z vključevanjem vseh pomembnih deležnikov.

Poleg tega:

- v zvezi z visokošolskim izobraževanjem: prednost bodo imeli projekti, ki bodo prispevali k posodobitvi evropskih sistemov visokošolskega izobraževanja, kot je navedeno v programu za posodobitev evropskih visokošolskih sistemov iz leta 2011;
- v zvezi s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem: prednost bodo imeli projekti, ki bodo razvijali partnerstva med izobraževanjem in zaposlovanjem (zlasti med družbami in socialnimi partnerji) ter postsekundarne ali terciarne kvalifikacije kratkega cikla, ki bodo v skladu z evropskim ogrodjem kvalifikacij (EOK) in usmerjene v področja potencialne rasti ali področja, na katerih primanjkuje spretnosti, ter usklajevali politike PIU z lokalnimi, regionalnimi in nacionalnimi strategijami gospodarskega razvoja;
- v zvezi s šolskim izobraževanjem: prednost bodo imeli projekti, ki bodo prispevali k višanju ravni izobrazbe med mladimi, zlasti tistimi, ki so izpostavljeni tveganju za predčasno opustitev šolanja in imajo manj osnovnih spretnosti, vključno z visokokakovostnimi in dostopnimi storitvami predšolske vzgoje in varstva. Poleg tega bodo imeli prednost projekti, katerih cilj je pregled in krepitev strokovnega profila učiteljskih poklicev;
- v zvezi z izobraževanjem odraslih: prednost bodo imeli projekti, ki bodo prispevali k zmanjšanju števila odraslih z manj spretnostmi (prekvalificiranje in izboljšanje spretnosti odraslih), vključno z več pobudami za usposabljanje odraslih, z zagotavljanjem informacij o dostopu do storitev vseživljenjskega učenja, na primer informacij o potrjevanju neformalnega in priložnostnega učenja, poklicnega usmerjanja ter prilagojenih priložnosti učenja za posameznike.

V obdobju 2014–2020 bo 77,5 % proračunskih sredstev dodeljenih podpori ukrepom na področju izobraževanja in usposabljanja ter dodatnih 3,5 % Jamstveni shemi za študentska posojila.

MLADINA

(Priložnosti za neformalno in priložnostno učenje na področju mladine)

KATERI UKREPI SO PODPRTI?

V naslednjih razdelkih „Ključni ukrep 1“, „Ključni ukrep 2“ in „Ključni ukrep 3“ so predstavljeni konkretni ukrepi, katerih namen je izpolniti cilje Programa na področju mladine. Med temi so naslednji ukrepi, povezani predvsem – vendar ne izključno – s področjem mladine (neformalnim in priložnostnim učenjem):

- projekti mobilnosti za mlade (mladinske izmenjave in Evropska prostovoljna služba) in mladinske delavce,
- obsežni dogodki Evropske prostovoljne službe,
- strateška partnerstva,
- krepitev zmogljivosti na področju mladine,
- srečanja mladih in oblikovalcev politik na področju mladine.

V razdelku Ključni ukrep 3 bodo navedene tudi informacije o ukrepih glede analize politik in vzajemnega učenja, prihodnjih pobud, orodij in omrežij, sodelovanja z mednarodnimi organizacijami ter dialogov z deležniki in deležniškimi organizacijami, ki se bodo spodbujali v okviru programa Erasmus+ za podpiranje sistemov na področju mladine. Ti ukrepi se bodo izvajali s posebnimi razpisi za zbiranje predlogov, ki jih bo upravljala Izvajalska agencija Evropske komisije ali neposredno Evropska komisija. Več informacij je na voljo na spletiščih Komisije in Izvajalske agencije.

KAKŠNI SO CILJI TEH UKREPOV?

POSEBNI CILJI

Program Erasmus+ sledi naslednjim posebnim ciljem na področju mladine:

- izboljšati raven ključnih kompetenc in spretnosti mladih, tudi tistih z manj priložnostmi, ter spodbujati njihovo udeležbo v demokratičnem življenju v Evropi in na trgu dela, aktivno državljanstvo, medkulturni dialog, socialno vključenost in solidarnost, zlasti z zagotavljanjem več priložnosti za učno mobilnost mladih in tistih, ki so dejavni v mladinskem delu ali mladinskih organizacijah, ter mladinskih voditeljev, kakor tudi z okrepljenimi povezavami med področjem mladine in trgom dela;
- spodbujati večjo kakovost mladinskega dela, zlasti z okrepljenim sodelovanjem med organizacijami na področju mladine in/ali drugimi deležniki;
- dopolnjevati reforme politik na lokalni, regionalni in nacionalni ravni ter podpirati razvoj znanja in mladinske politike, ki temelji na dejstvih, ter priznavanje neformalnega in priložnostnega učenja, zlasti z okrepljenim sodelovanjem na področju politik, boljšo uporabo orodij EU za preglednost in priznavanje ter z razširjanjem dobrih praks;
- okrepiti mednarodno razsežnost mladinskih dejavnosti ter vlogo mladinskih delavcev in organizacij kot podpornih struktur za mlade, ki dopolnjujejo zunanje delovanje Evropske unije, zlasti s spodbujanjem mobilnosti in sodelovanja med deležniki iz držav Programa in partnerskih držav ter mednarodnimi organizacijami in s ciljno usmerjeno krepitvijo zmogljivosti v partnerskih državah.

PREDNOSTNE NALOGE

V tem okviru in v skladu z letnim delovnim programom, ki ga sprejme Komisija, se bo sledilo naslednjim prednostnim nalogam politik:

- spodbujanje socialne vključenosti in dobrega počutja mladih, zlasti s projekti, ki rešujejo vprašanje brezposelnosti mladih (in projekti, katerih cilj je spodbujati udeležbo brezposelnih mladih v Programu);
- spodbujanje zdravih navad, zlasti s podpiranjem dejavnosti na prostem in množičnih športov za spodbujanje zdravega načina življenja in krepitev socialne vključenosti in aktivne udeležbe mladih v družbi;
- osveščanje o državljanstvu EU in pravicah tega državljanstva ali spodbujanje aktivne udeležbe mladih v

oblikovanju politik EU; zlasti se bo usmerilo v projekte, katerih cilj je spodbujati udeležbo na evropskih volitvah leta 2014 in s tem omogočiti mladim, da postanejo aktivni in osveščeni državljani;

- razvijanje osnovnih in interdisciplinarnih spretnosti, na primer podjetništva, digitalnih spretnosti in večjezičnosti na področju mladine z inovativnimi in v učence usmerjenimi pedagoškimi pristopi ter razvojem ustreznih metod ocenjevanja in izdaje potrdil glede na učne rezultate;
- izboljševanje uporabe IKT (informacijskih in komunikacijskih tehnologij) v mladinskem delu in neformalnem učenju s podpiranjem učenja in dostopa do prosto dostopnih učnih virov (PDUV) na področju mladine, podpiranje praks usposabljanja in ocenjevanja, ki temeljijo na IKT, ter spodbujanjem preglednosti pravic in obveznosti uporabnikov in ustvarjalcev digitaliziranih vsebin;
- spodbujanje močnejše skladnosti med različnimi orodji EU in nacionalnimi orodji za preglednost in priznavanje, da se zagotovi neovirano čezmejno priznavanje spretnosti in kvalifikacij.

V obdobju 2014–2020 bo 10 % proračunskih sredstev, dodeljenih podpiranju priložnosti za neformalno in priložnostno učenje na področju mladine.

TRIJE KLJUČNI UKREPI

Ukrepi na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine bodo predstavljeni skupaj v naslednjih razdelkih, pri čemer se upošteva naslednje:

- vsi ti ukrepi so organizirani v okviru, ki temelji na **treh ključnih ukrepih**;
- nekateri ukrepi so instrumenti, ki podpirajo cilje na področju izobraževanja in usposabljanja ter na področju mladine;
- cilj programa Erasmus+ je spodbujati sinergije, sodelovanje in medsebojno bogatenje med različnimi področji.

Ta pristop bo tudi omogočil, da v tem vodniku ne bo nepotrebne ponavljanja vsebine.

KLJUČNI UKREP 1: UČNA MOBILNOST POSAMEZNIKOV

KATERI UKREPI SO PODPRTI?

Ta ključni ukrep podpira:

- projekte mobilnosti na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine,
- obsežne dogodke Evropske prostovoljne službe,
- skupni magistrski študij,
- jamstvo posojil za magistrski študij.

Ukrepi, ki jih podpira ta ključni ukrep, bodo predvidoma imeli pozitiven in dolgotrajen učinek na vključene udeležence in sodelujoče organizacije ter na sisteme politik, ki obravnavajo take dejavnosti.

V zvezi s študenti, pripravniki, vajenci, mladimi in prostovoljci se na podlagi dejavnosti mobilnosti, ki jih podpira ta ključni ukrep, pričakujejo naslednji rezultati:

- izboljššan učni uspeh,
- boljša zaposljivost in poklicne možnosti,
- okrepljena samoiniciativnost in podjetništvo,
- večja samostojnost in samozavest,
- izboljšano znanje tujih jezikov,
- okrepljena medkulturna zavest,
- aktivnejša udeležba v družbi,
- boljša osveščenost o evropskem projektu in vrednotah EU,
- večja motivacija za sodelovanje v prihodnjem (formalnem/neformalnem) izobraževanju ali usposabljanju po obdobju mobilnosti v tujini.

V zvezi z osebjem, mladinskimi delavci in strokovnjaki na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine se na podlagi dejavnosti mobilnosti pričakujejo naslednji rezultati:

- boljše kompetence, povezane z njihovimi strokovnimi profili (poučevanje, usposabljanje, mladinsko delo itd.);
- širše razumevanje praks, politik in sistemov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine po vseh državah;
- okrepljene zmogljivosti za uvedbo sprememb glede posodobitev in mednarodnega sodelovanja v izobraževalnih organizacijah;
- boljše razumevanje medsebojne povezanosti med formalnim in neformalnim izobraževanjem oziroma poklicnim usposabljanjem in trgom dela;
- večja kakovost njihovega dela in dejavnosti v korist študentov, pripravnikov, vajencev, dijakov, odraslih učencev, mladih in prostovoljcev;
- boljše razumevanje družbene, jezikovne in kulturne raznolikosti ter odzivanje nanjo;
- več možnosti za izpolnjevanje potreb prikrajšanih ljudi;
- okrepljena podpiranje in spodbujanje mobilnosti za učence;
- več priložnosti za strokovni in poklicni razvoj;
- izboljšano znanje tujih jezikov;
- okrepljena motivacija in zadovoljstvo v njihovem vsakodnevem delu.

Na podlagi dejavnosti, ki jih podpira ta ukrep, se v zvezi s sodelujočimi organizacijami pričakujejo tudi naslednji rezultati:

- okrepljena zmogljivost delovanja na ravni EU/mednarodni ravni: boljše vodstvene sposobnosti in strategije internacionalizacije; okrepljeno sodelovanje s partnerji iz drugih držav; dodeljevanje višjih finančnih sredstev (ne samo sredstev EU) za organizacijo projektov EU/mednarodnih projektov; večja kakovost pri pripravi, izvajanju, spremljanju in nadaljnjem izvajanju projektov EU/mednarodnih projektov;
- inovativna in boljša usmerjenost v njihove ciljne skupine, na primer z zagotavljanjem naslednjega: več privlačnih programov za študente, pripravnike, vajence, mlade in prostovoljce v skladu z njihovimi potrebami in pričakovanji; boljše kvalifikacije osebja v poučevanju in usposabljanju; boljši postopki priznavanja in potrjevanja kompetenc, pridobljenih med učenjem v tujini; učinkovitejše dejavnosti v korist lokalnih skupnosti, boljše metode in prakse mladinskega dela za aktivno udeleževanje mladih in/ali vključevanje prikrajšanih skupin itd.;

- bolj sodobno, dinamično, predano in strokovno okolje v organizaciji: pripravljenost za vključevanje dobrih praks in novih metod v vsakodnevne dejavnosti; odprtost do sinergij z organizacijami, ki so dejavne na drugih področjih družbe, izobraževanja in zaposlovanja; strateško načrtovanje poklicnega razvoja njihovega osebja glede na potrebe posameznikov in cilje organizacije; po potrebi sposobnost privabiti odlične študente in akademsko osebje iz držav po vsem svetu.

Skupni dolgoročni vpliv več tisoč projektov, ki jih podpira ta ključni ukrep, bo predvidoma sistemski učinek na sistem izobraževanja, usposabljanja in mladine v sodelujočih državah, kar bo spodbudilo reforme politik in privabilo nova sredstva za priložnosti mobilnosti v Evropi in drugod po svetu.

PROJEKTI MOBILNOSTI NA PODROČJU IZOBRAŽEVANJA, USPOSABLJANJA IN MLADINE

KAKŠNI SO CILJI PROJEKTA MOBILNOSTI?

Dejavnosti na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine imajo pomembno vlogo pri zagotavljanju potrebnih spretnosti za ljudi vseh starosti, da lahko dejavno sodelujejo na trgu dela in v družbi na splošno. Projekti v okviru tega ukrepa spodbujajo nadnacionalno mobilnost, ciljno usmerjeno v učence (študente, pripravnike, vajence, mlade in prostovoljce) in osebe (profesorje, učitelje, vodje usposabljanj, mladinske delavce in ljudi, ki delajo v organizacijah, dejavnih na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine) ter katere cilj je:

- podpirati učence pri pridobivanju kompetenc (znanja, spretnosti in nazorov) za boljši osebni razvoj in zaposljivost na evropskem trgu dela;
- podpirati poklicni razvoj tistih, ki delajo na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, za inovacije in izboljšave v kakovosti poučevanja, usposabljanja in mladinskega dela v Evropi;
- znatno izboljšati znanje tujih jezikov udeležencev;
- okrepiti osveščenost udeležencev in razumevanje drugih kultur in držav z zagotavljanjem priložnosti za ustvarjanje omrežij mednarodnih stikov, aktivno udeležbo v družbi ter razvoj občutka evropskega državljanstva in identitete;
- okrepiti zmogljivosti, privlačnost in mednarodno razsežnost organizacij, ki so dejavne na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, da lahko ponudijo dejavnosti in programe, ki se bolje odzivajo na potrebe posameznikov v Evropi in drugod po svetu;
- okrepiti sinergije in prehode med formalnim in neformalnim izobraževanjem, poklicnim usposabljanjem, zaposlovanjem in podjetništvom;
- zagotoviti boljše priznavanje kompetenc, pridobljenih med učenjem v tujini.

Ta ukrep podpira tudi mednarodno mobilnost v partnerskih državah na področju visokošolskega izobraževanja in mladine. V tem okviru so nadaljnji cilji ukrepa:

- okrepiti privlačnost visokošolskega izobraževanja v Evropi in podpirati evropske visokošolske institucije pri konkuriranju na trgu visokošolskega izobraževanja po vsem svetu;
- podpirati internacionalizacijo, privlačnost in posodobitev visokošolskih institucij zunaj Evrope za spodbujanje razvoja partnerskih držav;
- spodbujati neformalno učenje in sodelovanje na področju mladine s partnerskimi državami.

Poleg tega bodo v skladu z letnim delovnim programom, ki ga sprejme Komisija, imeli prednost projekti, ki sledijo eni ali več ustreznim prednostnim nalogam, ki so opisane v uvodnih poglavjih „Izobraževanje in usposabljanje“ ter „Mladina“ v delu B tega vodnika.

KAJ JE PROJEKT MOBILNOSTI?

Organizacije, dejavne na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, bodo prejele podporo s programom Erasmus+ za izvajanje projektov, ki spodbujajo različne vrste mobilnosti. V projekt mobilnosti bodo zajete naslednje faze:

- priprava (vključno s praktičnimi ureditvami, izborom udeležencev, sklepanjem sporazumov s partnerji in udeleženci, jezikovno/medkulturno/z nalogami povezano pripravo udeležencev pred odhodom);
- izvajanje dejavnosti mobilnosti;
- nadaljnje izvajanje (vključno z ocenjevanjem dejavnosti, formalnim priznavanjem – po potrebi – učnih rezultatov udeležencev med dejavnostjo ter razširjanjem in uporabo rezultatov projekta).

Pomembna inovacija, uvedena s programom Erasmus+, v primerjavi z mnogimi dejavnostmi mobilnosti, ki so bile podprte s preteklimi evropskimi programi, je okrepljena podpora za udeležence mobilnosti pri izboljšanju njihovega znanja tujih jezikov pred in v času njihovega bivanja v tujini. Evropska komisija bo leta 2014 sčasoma začela evropsko storitev spletne jezikovne podpore, ki bo za udeležence dolgoročne mobilnosti zagotovila priložnost, da ocenijo njihovo znanje jezika, ki ga bodo uporabljali pri študiju, delu ali prostovoljstvu v tujini, in spletni jezikovni tečaj za izboljšanje znanja (za več podrobnosti o podpori pri učenju jezikov glej Prilogo I).

V primerjavi s preteklimi programi bo Erasmus+ tudi bolj odprt za razvoj mobilnosti s sodelovanjem partnerskih organizacij, ki izhajajo iz različnih ozadij in so dejavne na različnih področjih ali družbeno-gospodarskih sektorjih (npr. pripravništva univerzitetnih študentov ali učencev PIU v podjetjih, nevladnih organizacijah, javnih organih; učitelji v šolah, ki se udeležujejo programov poklicnega razvoja v družbah in centrih za usposabljanje; strokovnjaki v gospodarstvu, ki predavajo ali usposablajo v visokošolskih institucijah, družbe, ki so dejavne na področju družbene odgovornosti gospodarskih družb in razvijajo programe prostovoljstva z združenji in socialnimi podjetji itd.).

Tretji pomembni element inovativnosti in kakovosti mobilnosti je, da bodo sodelujoče organizacije programa Erasmus+ imele možnost organizirati dejavnosti mobilnosti v širšem strateškem okviru in srednjeročnem obdobju. Z enkratno vložitvijo vloge za pridobitev nepovratnih sredstev za največ dve leti bo koordinator projekta mobilnosti lahko organiziral več dejavnosti mobilnosti in s tem omogočil bivanje v različnih tujih državah za mnoge posameznike. Zato bodo lahko organizacije prijaviteljice v okviru programa Erasmus+ oblikovale svoj projekt v skladu s potrebami udeležencev in ga hkrati uskladile s svojimi notranjimi načrti za internacionalizacijo, krepitev zmogljivosti in posodobitev.

Glede na profil udeležencev so v okviru ključnega ukrepa 1 s programom Erasmus+ podprte naslednje vrste projektov mobilnosti:

- na področju izobraževanja in usposabljanja:
  - projekt mobilnosti za študente in osebje v visokošolskem izobraževanju,
  - projekt mobilnosti za učence in osebje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju,
  - projekt mobilnosti za šolsko osebje,
  - projekt mobilnosti za osebje v izobraževanju odraslih.
- na področju mladine:
  - projekt mobilnosti za mlade in mladinske delavce.

Kratkoročna in dolgoročna mobilnost dijakov ter kombinirana mobilnost odraslih učencev bosta podprti v okviru ključnega ukrepa 2 „Strateška partnerstva“.

V razdelkih v nadaljevanju so navedene podrobne informacije o merilih in pogojih, ki veljajo za posamezne vrste projekta mobilnosti.

PROJEKT MOBILNOSTI ZA ŠTUDENTE IN OSEBJE V VISOKOŠOLSKEM IZOBRAŽEVANJU

V ta projekt mobilnosti je lahko zajeta ena ali več naslednjih dejavnosti:

Mobilnost študentov:

- **obdobje študija** v tujini na partnerski visokoškolski instituciji;
- **pripravništvo (delovna praksa)** v tujini v podjetju ali na katerem koli drugem ustreznem delovnem mestu⁸.

Obdobje študija v tujini lahko vključuje tudi pripravništvo.

Za zagotovitev visokokakovostne mobilnosti s čim večjim učinkom na študente mora dejavnost mobilnosti izpolnjevati potrebe študenta v zvezi z učenjem za diplomu in osebnim razvojem. Obdobje študija v tujini mora biti del študijskega programa študenta za dokončanje študija kratkega cikla ter študija prve stopnje (dodiplomski študij ali enakovredno), druge stopnje (magistrski študij ali enakovredno) in tretje ali doktorske stopnje.

Podprta so tudi pripravništva na delovnem mestu v tujini med študijem kratkega cikla ter študijem prve, druge in tretje stopnje ter v roku največ enega leta po tem, ko študent diplomira. V to so zajeta tudi „asistentstva“ za bodoče učitelje.

Pripravništva bi morala biti sestavni del študijskega programa študenta, kadar koli je to mogoče. Mobilnost študentov je mogoča na katerem koli področju/v kateri koli akademski disciplini.

Mobilnost osebja:

- **obdobja poučevanja:** ta dejavnost omogoča pedagoškemu osebju visokošolske institucije ali osebju v podjetjih, da poučujejo na partnerski visokoškolski instituciji v tujini. Mobilnost osebja za poučevanje je mogoča na katerem koli področju/v kateri koli akademski disciplini;
- **obdobja usposabljanja:** ta dejavnost podpira poklicni razvoj pedagoškega in nepedagoškega osebja visokošolske institucije z usposabljanji v tujini (razen konferenc) in sledenjem na delovnem mestu/obdobji opazovanja/usposabljanjem na partnerski visokoškolski instituciji ali v drugi ustrezni organizaciji v tujini.

KAKŠNA JE VLOGA ORGANIZACIJ, KI SO DELUJEJO V TEM PROJEKTU?

Sodelujoče organizacije, ki so vključene v projekt mobilnosti, prevzamejo naslednje vloge in naloge:

- **organizacija prijaviteljica:** odgovorna je za to, da se prijavi na projekt mobilnosti, podpiše in upravlja sporazum o nepovratnih sredstvih ter poroča o projektu. Prijavitelj je lahko koordinator konzorcija: vodi konzorcij za mobilnost, ki je sestavljen iz partnerskih organizacij iz iste države in katerega cilj je organizirati katero koli vrsto mobilnosti študentov ali osebja;
- **organizacija pošiljateljica:** odgovorna je za to, da izbere študente/osebje in jih napoti v tujino. V to so zajeta plačila nepovratnih sredstev, priprava, spremljanje in priznavanje v zvezi z obdobjem mobilnosti;
- **organizacija gostiteljica:** odgovorna je za to, da sprejme študente/osebje iz tujine in zanje zagotovi program študija/pripravništva, program usposabljanja ali pridobitev znanja na podlagi poučevanja;
- **organizacija posrednica:** to je organizacija, ki je dejavna na trgu dela ali na področju izobraževanja, usposabljanja in mladinskega dela. Lahko je partnerica nacionalnega konzorcija za mobilnost, ni pa organizacija pošiljateljica. Njena naloga je lahko izmenjava in lajšanje upravnih postopkov visokošolskih institucij pošiljateljic, boljše ujemanje študentskih profilov s potrebami podjetij v primeru pripravništva in skupna priprava udeležencev.

Organizacija pošiljateljica in gostiteljica ter študenti/osebje se morajo dogovoriti o dejavnostih, ki jih bodo opravili študenti – v „učnem sporazumu“ – ali člani osebja – v „sporazumu o mobilnosti“ – pred začetkom obdobja mobilnosti. Ti sporazumi opredeljujejo ciljne učne rezultate za obdobje učenja v tujini, določajo formalne določbe o priznavanju ter navajajo pravice in obveznosti obeh strani. V primeru dejavnosti med dvema visokoškolskima

⁸ Udeležba v programu visokošolske institucije se ne šteje kot pripravništvo.

institucijama (mobilnost študentov za študij in mobilnost osebja za poučevanje) mora biti sprejet „medinstitucionalni sporazum“ med institucijama pošiljateljico in gostiteljico pred začetkom izmenjav.

S podpisom Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE) se visokošolske institucije zavežejo, da bodo zagotovile vso potrebno podporo v zvezi z jezikovno pripravo za udeležence mobilnosti. Za podporo udeležencem se bo v okviru Programa sčasoma začela izvajati spletna jezikovna podpora za vse dejavnosti dolgoročne mobilnosti, ki trajajo dva meseca ali dlje. Evropska komisija bo omogočila dostop do te storitve za upravičene udeležence, da bo ocenila njihovo znanje tujih jezikov in po potrebi zagotovila čim ustreznejše učenje jezikov pred in/ali med mobilnostjo (za več podrobnosti glej Prilogo I k temu vodniku).

KAKŠNA SO MERILA ZA OCENO TEGA PROJEKTA?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora upoštevati projekt mobilnosti na področju visokošolskega izobraževanja za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

SPLOŠNA MERILA ZA UPRAVIČENOST

<p>Kdo se lahko prijavi?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Za prijavo kot posamezna visokošolska institucija: visokošolske institucije s sedežem v državi Programa, ki jim je bila dodeljena Listina Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE, za več informacij o listini glej razdelek „Listina Erasmus za terciarno izobraževanje“ v nadaljevanju in Prilogo I k temu vodniku). ▪ Za prijavo kot nacionalni konzorcij za mobilnost: usklajevalne organizacije, ki imajo sedež v državi Programa in usklajujejo konzorcij, ki mu je bil dodeljen certifikat za konzorcij za mobilnost na področju visokošolskega izobraževanja. Organizacije, ki niso nosilke veljavnega certifikata za konzorcij za mobilnost, lahko zanj zaprosijo v imenu konzorcija za mobilnost takrat, ko vložijo vlogo za nepovratna sredstva za projekt mobilnosti. Te organizacije bodo upravičene do projekta mobilnosti, le če bodo uspešno pridobile certifikat za konzorcij za mobilnost. <p>Študenti in osebje v visokoškolskem izobraževanju ne morejo neposredno vložiti vloge za nepovratna sredstva; merila za izbor za udeležbo v mobilnosti opredeli visokošolska institucija, na kateri študirajo ali so zaposleni.</p>
<p>Upravičene dejavnosti</p>	<p>Projekt mobilnosti na področju visokošolskega izobraževanja mora zajeti eno ali več naslednjih dejavnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mobilnost študentov za študij, ▪ mobilnost študentov za pripravništva, ▪ mobilnost osebja za poučevanje, ▪ mobilnost osebja za usposabljanje.
<p>Število sodelujočih organizacij</p>	<p>Število organizacij v obrazcu vloge je ena (prijavitelj). To je ena visokošolska institucija ali koordinator konzorcija za mobilnost.</p> <p>Med izvajanjem projekta mobilnosti morata sodelovati vsaj dve organizaciji (vsaj ena pošiljateljica in vsaj ena gostiteljica) iz različnih držav Programa.</p>
<p>Trajanje projekta</p>	<p>16 ali 24 mesecev. Prijavitelj mora izbrati trajanje projekta ob prijavi na podlagi obsega projekta in vrste dejavnosti, ki so načrtovane v tem času.</p>
<p>Kje se prijaviti?</p>	<p>Pri nacionalni agenciji v državi, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež.</p>
<p>Kdaj se prijaviti?</p>	<p>Prijavitelji morajo vložiti vlogo za pridobitev nepovratnih sredstev do 17. marca ob 12. uri (opolodne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. junija v istem letu.</p>
<p>Kako se prijaviti?</p>	<p>Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.</p>
<p>Druga merila</p>	<p>Visokošolska institucija ali konzorcij za mobilnost se lahko prijavi samo enkrat v posameznem krogu izbirnega postopka. Visokošolska institucija pa je lahko članica več različnih konzorcijev, ki se hkrati prijavljajo, ali jih usklajuje.</p>

DODATNA MERILA ZA UPRAVIČENOST MED IZVAJANJEM MOBILNOSTI ŠTUDENTOV

<p>Upravičene sodelujoče organizacije</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mobilnost študentov za študij: Obe organizaciji, pošiljateljica in gostiteljica, morata biti visokošolski instituciji, ki sta nosilki ECHE. ▪ Mobilnost študentov za pripravništva: Organizacija pošiljateljica mora biti visokošolska institucija, ki je nosilka ECHE. Organizacija gostiteljica je lahko⁹: <ul style="list-style-type: none"> ○ visokošolska institucija, ki je nosilka ECHE, ali ○ katera koli javna ali zasebna organizacija, ki je dejavna na trgu dela ali področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. Taka organizacija je lahko na primer: <ul style="list-style-type: none"> – javno ali zasebno, malo, srednje ali veliko podjetje (vključno s socialnimi podjetji), – javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, – socialni partner ali drug predstavnik sveta dela, tudi gospodarske zbornice, obrtniška/poklicna združenja in sindikati, – raziskovalni inštitut, – fundacija, – šola/zavod/center za izobraževanje (na kateri koli ravni, od predšolskega do višjega sekundarnega izobraževanja, vključno s poklicnim izobraževanjem in izobraževanjem odraslih), – neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija, – organ, ki zagotavlja poklicno usmerjanje, poklicno svetovanje in informacijske storitve. <p>Vse sodelujoče organizacije morajo imeti sedež v državi Programa. Mednarodna mobilnost na področju visokošolskega izobraževanja med državami Programa in partnerskimi državami se bo začela pozneje v okviru programa Erasmus+.</p>
<p>Trajanje dejavnosti</p>	<p>Obdobja študija: od 3 do 12 mesecev (vključno z dodatnim obdobjem pripravništva, če je to načrtovano).</p> <p>Pripravništva: od 2 do 12 mesecev.</p> <p>En študent lahko prejme nepovratna sredstva za obdobja mobilnosti, ki skupaj trajajo največ 12 mesecev na posamezni cikel ali stopnjo študija, neodvisno od števila ali vrste dejavnosti mobilnosti¹⁰:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ med študijem prve stopnje (dodiplomski študij ali enakovredno), vključno s kratkim ciklom (ravni 5 in 6 EOK); ▪ med študijem druge stopnje (magistrski študij ali enakovredno – raven 7 EOK) in ▪ med študijem tretje stopnje kot doktorand (raven doktorata ali raven 8 EOK)¹¹. <p>Trajanje pripravništva nedavnih diplomantov se upošteva v obdobju največ 12 mesecev tiste stopnje, med katero se prijavijo na pripravništvo.</p>
<p>Mesta dejavnosti</p>	<p>Študenti morajo izvajati svojo mobilnost v državi Programa, ki ni država organizacije pošiljateljice ali država stalnega prebivališča.</p>

⁹ Naslednje vrste organizacij niso upravičene do tega, da postanejo organizacije gostiteljice za pripravništva študentov:

- institucije in drugi organi EU, vključno s specializiranimi agencijami (obširen seznam je na voljo na spletni strani http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/index_sl.htm);

- organizacije, ki upravljajo programe EU, na primer nacionalne agencije (da ne prihaja do morebitnega navzkrižja interesov in/ali dvojne dodelitve sredstev).

¹⁰ Preteklo izkušnje v okviru programa Erasmus Vseživljenjsko učenje se upoštevajo v obdobju 12 mesecev na cikel študija.

¹¹ V primeru enostopenjskih študijskih programov, na primer medicine, lahko obdobja mobilnosti študentov trajajo največ 24 mesecev.

<p>Upravičeni udeleženci</p>	<p>Študenti, vpisani na visokošolsko institucijo in v študij, ki se zaključi s priznano stopnjo izobrazbe ali drugo priznano kvalifikacijo terciarne ravni (do ravni doktorata in vključno z njo). V primeru mobilnosti za študij morajo biti študenti vpisani vsaj v drugo leto visokošolskega študija. Ta pogoj ne velja za pripravništva.</p> <p>V pripravništvih lahko sodelujejo nedavni visokošolski diplomanti. Nedavne diplomante mora izbrati njihova visokošolska institucija v zadnjem letu študija, pripravništvo v tujini pa morajo opraviti in zaključiti v roku enega leta po tem, ko diplomirajo.</p>
-------------------------------------	---

DODATNA MERILA ZA UPRAVIČENOST MED IZVAJANJEM MOBILNOSTI OSEBJA

<p>Upravičene sodelujoče organizacije</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mobilnost osebja za poučevanje: Organizacija gostiteljica mora biti visokošolska institucija, ki je nosilka ECHE. Organizacija pošiljateljica mora biti: <ul style="list-style-type: none"> ○ visokošolska institucija, ki je nosilka ECHE, ali ○ katera koli javna ali zasebna organizacija, ki je dejavna na trgu dela ali področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. Taka organizacija je lahko na primer: <ul style="list-style-type: none"> – javno ali zasebno, malo, srednje ali veliko podjetje (vključno s socialnimi podjetji), – javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, – socialni partner ali drug predstavnik sveta dela, tudi gospodarske zbornice, obrtniška/poklicna združenja in sindikati, – raziskovalni inštitut, – fundacija, – šola/zavod/center za izobraževanje (na kateri koli ravni, od predšolskega do višjega sekundarnega izobraževanja, vključno s poklicnim izobraževanjem in izobraževanjem odraslih), – neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija, – organ, ki zagotavlja poklicno usmerjanje, poklicno svetovanje in informacijske storitve. ▪ Mobilnost osebja za usposabljanje: Organizacija pošiljateljica mora biti visokošolska institucija, ki je nosilka ECHE. Organizacija gostiteljica mora biti: <ul style="list-style-type: none"> ○ visokošolska institucija, ki je nosilka ECHE, ali ○ katera koli javna ali zasebna organizacija, ki je dejavna na trgu dela ali področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. Glej primere na prejšnji strani. <p>Vse sodelujoče organizacije morajo imeti sedež v državi Programa. Mednarodna mobilnost na področju visokošolskega izobraževanja med državami Programa in partnerskimi državami se bo začela pozneje v okviru programa Erasmus+ (za več informacij glej razdelek xxx tega vodnika).</p>
<p>Trajanje dejavnosti</p>	<p>Od 2 dni do 2 mesecev, v kar ni zajet čas potovanja. V vseh primerih mora poučevanje zajeti vsaj 8 ur poučevanja na teden (ali na katero koli krajše obdobje bivanja).</p>
<p>Mesta dejavnosti</p>	<p>Osebe mora izvajati svojo mobilnost v katerikoli državi Programa, ki ni država organizacije pošiljateljice ali država stalnega prebivališča.</p>
<p>Upravičeni udeleženci</p>	<p>Mobilnost osebja za poučevanje: osebe, zaposlene na visokošolski instituciji ali v kateri koli javni ali zasebni organizaciji, ki je dejavna na trgu dela ali področju izobraževanja, usposabljanja in mladine (vključno z zaposlenimi doktorandi).</p> <p>Mobilnost osebja za usposabljanje: osebe, zaposlene na visokošolski instituciji.</p>

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

MERILA ZA DODELITEV ZA MOBILNOST MED DRŽAVAMI PROGRAMA

Ocena kakovosti se ne izvaja, zato ni meril za dodelitev.

Vse upravičene vloge za pridobitev nepovratnih sredstev (po uspešno zaključenem preverjanju upravičenosti) bodo prejele sredstva.

Dejanski znesek dodeljenih nepovratnih sredstev bo odvisen od številnih elementov:

- števila prijavljenih obdobji mobilnosti in mesecev/dni;
- preteklega uspeha prijavitelja v zvezi s številom obdobji mobilnosti, kakovostnim izvajanjem dejavnosti in dobrim finančnim poslovanjem, če je prijavitelj prejel podobna nepovratna sredstva v prejšnjih letih;
- skupnih nacionalnih proračunskih sredstev, dodeljenih ukrepu mobilnosti.

KATERE AKREDITACIJE POTREBUJEJO PRIJAVITELJI ZA TA PROJEKT MOBILNOSTI?

LISTINA ERASMUS ZA TERCIARNO IZOBRAŽEVANJE

Dodelitev Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE) je predpogoj za vse visokošolske institucije s sedežem v državi Programa, ki želijo sodelovati v projektu mobilnosti na področju visokošolskega izobraževanja. Evropska komisija vsako leto prek Izvajalske agencije za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo objavi poseben razpis za zbiranje predlogov s podrobno opredeljenimi pogoji in merili kakovosti, ki jih je treba izpolniti za dodelitev ECHE. Ta razpis je na voljo na spletišču Izvajalske agencije.

CERTIFIKAT ZA KONZORCIJ ZA MOBILNOST NA PODROČJU VISOKOŠOLSKEGA IZOBRAŽEVANJA

Organizacija, ki se prijavlja v imenu nacionalnega konzorcija za mobilnost, mora biti nosilka veljavnega certifikata za konzorcij za mobilnost. Ta certifikat dodeli ista nacionalna agencija, ki oceni zahtevek za pridobitev sredstev za projekt mobilnosti na področju visokošolskega izobraževanja. Zahtevka za akreditacijo in nepovratna sredstva za projekt mobilnosti je mogoči vložiti hkrati. Toda nepovratna sredstva za projekte mobilnosti bodo dodeljena samo tistim visokošolskim institucijam in organizacijam, ki bodo uspešno pridobile akreditacijo. Za pridobitev certifikata za konzorcij za mobilnost je treba izpolnjevati naslednje pogoje:

MERILA ZA UPRAVIČENOST

<p>Upravičene sodelujoče organizacije</p>	<p>Nacionalni konzorcij za mobilnost na področju visokošolskega izobraževanja je lahko sestavljen iz naslednjih sodelujočih organizacij:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ visokošolske institucije, ki so nosilke veljavne Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (za več informacij o listini glej navedeni razdelek „Listina Erasmus za terciarno izobraževanje “ in Prilogo I k temu vodniku), ter ▪ katera koli javna ali zasebna organizacija, ki je dejavna na trgu dela ali področju izobraževanja, usposabljanja in mladine (glej primere upravičenih sodelujočih organizacij na prejšnji strani). <p>Vse sodelujoče organizacije morajo imeti sedež v isti državi Programa.</p>
<p>Kdo se lahko prijavi?</p>	<p>Katera koli upravičena sodelujoča organizacija je lahko koordinator in se prijavi v imenu vseh organizacij, ki so vključene v konzorcij.</p>
<p>Število sodelujočih organizacij</p>	<p>Nacionalni konzorcij za mobilnost mora biti sestavljen iz vsaj treh upravičenih sodelujočih organizacij, vključno z dvema visokošolskima institucijama pošiljateljicama.</p> <p>Ob prijavi za certifikat za konzorcij za mobilnost morajo biti opredeljene vse organizacije, ki so članice konzorcija za mobilnost.</p>
<p>Trajanje certifikata</p>	<p>Trije zaporedni letni razpisi¹² in najdlje do 2020/2021.</p>

¹² Za tiste, ki se prijavijo in jim je uspešno dodeljen certifikat v prvem letu Programa, je certifikat veljaven za tri letne razpise in nato štiri letne razpise do konca Programa.

Kje se prijaviti?	Pri nacionalni agenciji v državi, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vložiti vlogo za pridobitev nepovratnih sredstev do 17. marca ob 12. uri (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. junija v istem letu.
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Vloga konzorcija za mobilnost bo ocenjena z naslednjimi merili:

<p>Ustreznost konzorcija (največ 30 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ustreznost predloga v zvezi s: <ul style="list-style-type: none"> - cilji ukrepa (glej razdelek „Kakšni so cilji projekta mobilnosti?“); - potrebami in cilji organizacij, ki sodelujejo v konzorciju, in posameznih udeležencev; ▪ v kolikšni meri je predlog primeren za: <ul style="list-style-type: none"> - doseganje visokokakovostnih učnih rezultatov za udeležence; - krepitev zmogljivosti in mednarodne razsežnosti organizacij, ki so članice konzorcija; - ustvarjanje dodane vrednosti na ravni EU z rezultati, ki jih ne bi bilo mogoče doseči tako, da bi dejavnosti izvajale posamezne visokošolske institucije.
<p>Kakovost sestave konzorcija in dogovorov o sodelovanju (največ 20 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ v kolikšni meri: <ul style="list-style-type: none"> - je konzorcij sestavljen iz ustreznih visokošolskih institucij pošiljateljic in, kadar je to ustrezno, dodatnih sodelujočih organizacij iz drugih družbeno-gospodarskih sektorjev z zahtevanim profilom, izkušnjami in strokovnim znanjem za uspešno izvedbo vseh vidikov projekta; - ima koordinator konzorcija pretekle izkušnje z upravljanjem konzorcija ali podobne vrste projekta; - je porazdelitev vlog, odgovornosti in nalog/virov dobro opredeljena ter sta iz nje razvidna zavezanost in dejavno prispevanje vseh sodelujočih organizacij; - se združujejo in izmenjujejo naloge/viri; - so jasno opredeljene odgovornosti glede vprašanj o pogodbenem in finančnem upravljanju; - konzorcij vključuje v ukrep nove udeležence.
<p>Kakovost zasnove in izvedbe dejavnosti konzorcija (največ 20 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jasnost, celovitost in kakovost vseh faz projekta mobilnosti (priprava, izvajanje mobilnosti in nadaljnje izvajanje); ▪ kakovost praktičnih ureditev, načinov upravljanja in podpore (npr. iskanje organizacij gostiteljic, navezovanje stikov, informacije, jezikovna in medkulturna podpora, spremljanje); ▪ kakovost sodelovanja, usklajevanja in obveščanja med sodelujočimi organizacijami in drugimi pomembnimi deležniki; ▪ kadar je to ustrezno, kakovost ureditev za priznavanje in potrjevanje učnih rezultatov udeležencev ter dosledna uporaba evropskih orodij za preglednost in priznavanje; ▪ po potrebi ustreznost ukrepov za izbor udeležencev v mobilnosti in za spodbujanje udeležbe prikrajšanih oseb v mobilnosti.
<p>Učinek in razširjanje (največ 30 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov dejavnosti, ki jih vodi konzorcij; ▪ morebitni učinek projekta: <ul style="list-style-type: none"> - na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem; - na druga področja, ne samo na organizacije in posameznike, ki neposredno sodelujejo v projektu, na institucionalni, lokalni, regionalni, nacionalni in/ali mednarodni ravni; ▪ ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov dejavnosti, ki jih vodi konzorcij, med sodelujočimi organizacijami in partnerji ter drugod.

KAJ JE ŠE TREBA VEDETI GLEDE TEGA UKREPA?

Za podrobnejša pravila in merila ter dodatne koristne informacije v zvezi s tem ukrepom glej Prilogo I k temu vodniku. Zainteresirane organizacije naj si skrbno preberejo ustrezne razdelke te priloge pred vložitvijo vloge za finančno podporo.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

V obrazcu vloge morajo prijavitelji projektov mobilnosti za študente in osebje v visokošolskem izobraževanju zagotoviti naslednje informacije:

- število študentov in osebja, ki naj bi se udeležili dejavnosti mobilnosti;
- povprečno trajanje načrtovanih dejavnosti mobilnosti na udeleženca;
- število in povprečno trajanje dejavnosti mobilnosti (študenti in osebje), uresničenih v prejšnjih dveh letih.

Nacionalne agencije bodo na podlagi teh informacij prijaviteljem dodelile nepovratna sredstva za podporo določenemu številu dejavnosti mobilnosti, največ toliko dejavnostim, kot jih je navedel prijavitelj.

Za finančno podporo tem dejavnostim veljajo naslednja pravila:

A) PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV, KI VELJAJO ZA VSE DEJAVNOSTI MOBILNOSTI

Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Organizacijska podpora	Kakršni koli stroški, neposredno povezani z izvajanjem mobilnosti (razen stroški bivanja in potni stroški za udeležence).	Stroški na enoto	Do 100. udeleženca: 350 EUR na udeleženca + po 100. udeležencu: 200 EUR na dodatnega udeleženca.	Glede na število udeležencev v mobilnosti.
Podpora za posebne potrebe	Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci, ki so invalidi.	Delež upravičenih stroškov	100 % upravičenih stroškov.	Pogoj: zahtevke za finančno podporo mora biti utemeljen v posebnem obrazcu vloge, potem ko so udeleženci izbrani.

NEPOVRATNA SREDSTVA ZA ORGANIZACIJSKO PODORO ZA UPRAVIČENCA (VISOKOŠOLSKE INSTITUCIJE ALI KONZORCIJE):

Nepovratna sredstva za organizacijsko podporo so prispevek za kakršne koli stroške, ki jih imajo institucije v zvezi z dejavnostmi za podporo mobilnosti odhajajočih in prihajajočih študentov in osebja v skladu z Listino Erasmus za terciarno izobraževanje. Na primer za:

- organizacijske ureditve s partnerskimi institucijami, vključno z obiski, soglasje o medinstitucionalnih sporazumih za izbor, pripravo, sprejem in vključevanje udeležencev mobilnosti; ter posodabljanje teh medinstitucionalnih sporazumov;
- zagotavljanje posodobljenih katalogov o programih za mednarodne študente;
- zagotavljanje informacij in pomoči za študente in osebje;
- izbor študentov in osebja;
- pripravo učnih sporazumov, da se zagotovi popolno priznavanje vseh elementov izobraževanja študentov; pripravo in priznavanje sporazumov o mobilnosti za osebje;
- zagotavljanje jezikovne in medkulturne priprave za prihajajoče in odhajajoče študente in osebje;
- lažjanje vključevanja prihajajočih udeležencev mobilnosti na visokošolski instituciji;
- zagotavljanje učinkovitih ureditev za mentorstvo in nadzor udeležencev mobilnosti;
- posebne ureditve za zagotavljanje kakovosti pripravištev študentov v podjetjih;
- zagotavljanje priznavanja elementov izobraževanja in z njimi povezanih kreditnih točk, izdajo prepisa ocen in prilog k diplomam;
- podporo ponovnemu vključevanju udeležencev mobilnosti in nadgradnjo njihovih pridobljenih novih spretnosti v korist visokošolske institucije in vrstnikov.

Visokošolske institucije se za zagotavljanje visokokakovostne mobilnosti zavezujejo k izpolnjevanju vseh načel listine, med drugim, da bodo zagotovile, „da so odhajajoči udeleženci mobilnosti dobro pripravljene na mobilnost, tudi tako, da usvojijo zahtevano raven znanja jezika,“ in nudile „ustrezno jezikovno podporo za prihajajoče udeležence mobilnosti“. Za jezikovno usposabljanje se lahko izkoristijo obstoječe zmogljivosti v institucijah. Tiste visokošolske institucije, ki lahko zagotovijo visokokakovostno mobilnost študentov in osebja, vključno z jezikovno podporo, z nižjimi stroški (ali imajo na voljo sredstva iz drugih virov, ki niso sredstva EU), lahko 50 % nepovratnih sredstev za organizacijsko podporo namenijo financiranju večjega števila dejavnosti mobilnosti.

V vseh primerih pa morajo upravičenci v skladu s pogodbo zagotoviti take visokokakovostne storitve, pri čemer bodo nacionalne agencije spremljale in preverjale njihovo uspešnost, tudi ob upoštevanju povratnih informacij, ki jih študenti in osebe zagotovijo v orodju za mobilnost ter do katerih imajo nacionalne agencije in Komisija neposreden dostop.

V primeru konzorcijev za mobilnost si nacionalni člani razdelijo ta nepovratna sredstva v skladu s pravili, o katerih so se dogovorili med seboj.

Nepovratna sredstva za organizacijsko podporo se izračunajo glede na število vseh podprtih, odhajajočih udeležencev mobilnosti (tudi tistih, ki ne prejmejo nepovratnih sredstev) in prihajajočega osebja iz podjetij, ki poučujejo na visokoškolski instituciji, ki je upravičenka ali članica konzorcija za mobilnost. Udeleženci mobilnosti, ki ne prejmejo nepovratnih sredstev EU (glej spodaj), se štejejo kot podprti udeleženci mobilnosti, saj lahko izkoristijo prednosti okvira mobilnosti in organizacijskih dejavnosti. Organizacijska podpora se torej plača tudi za udeležence mobilnosti, ki ne prejmejo nepovratnih sredstev EU.

UDELEŽENCI MOBILNOSTI, KI NE PREJMEJO NEPOVRATNIH SREDSTEV EU

Študenti in osebe, ki ne prejmejo nepovratnih sredstev EU, so udeleženci mobilnosti, ki ne prejmejo nepovratnih sredstev EU za potovanje ali bivanje, vendar izpolnjujejo vsa merila za mobilnost študentov in osebja ter lahko izkoristijo vse prednosti, ki jih študentom in osebju zagotavlja Erasmus+. Študenti in osebe, ki ne prejmejo nepovratnih sredstev, lahko prejmejo regionalna, nacionalna ali druga nepovratna sredstva, namenjena kritju stroškov mobilnosti. Število teh udeležencev se upošteva v statistiki za kazalnik uspešnosti, ki se uporablja za dodeljevanje proračunskih sredstev EU državam.

PODPORA ZA POSEBNE POTREBE

Oseba s posebnimi potrebami je morebitni udeleženec, katerega okoliščine, povezane s telesnim, duševnim ali zdravstvenim stanjem, so takšne, da njegova udeležba v projektu/ukrepu mobilnosti ne bi bila mogoča brez dodatne finančne podpore. Visokošolske institucije, ki so izbrale študente in/ali osebe s posebnimi potrebami, lahko pri nacionalni agenciji vložijo vlogo za dodatna nepovratna sredstva, da pokrijejo dodatne stroške za njihovo udeležbo v mobilnosti. Za osebe s posebnimi potrebami se torej lahko zagotovi podpora v znesku, ki je višji od najvišjih posameznih zneskov nepovratnih sredstev, navedenih v nadaljevanju. Visokošolske institucije bodo na svojem spletišču opisale, kako lahko študenti in osebe s posebnimi potrebami zahtevajo taka dodatna nepovratna sredstva.

Za študente in osebe s posebnimi potrebami se lahko zagotovijo dodatna sredstva tudi iz drugih virov na lokalni, regionalni in/ali nacionalni ravni.

DRUGI VIRI SREDSTEV

Študenti in osebe lahko poleg nepovratnih sredstev EU ali namesto teh sredstev (udeleženci mobilnosti, ki ne prejmejo nepovratnih sredstev EU) prejmejo regionalna, nacionalna ali druga nepovratna sredstva, ki jih ne upravlja nacionalna agencija, temveč druga organizacija (npr. ministrstvo ali regionalni organi). Za te vrste nepovratnih sredstev, ki niso zagotovljene iz proračuna EU, temveč iz drugih virov sredstev, ne veljajo zneski in najmanjše/največje vrednosti iz tega dokumenta.

B) NEPOVRATNA SREDSTVA ZA MOBILNOST ŠTUDENTOV

Študenti bodo prejeli nepovratna sredstva EU, namenjena kritju njihovih potnih stroškov in stroškov bivanja med študijem ali pripravništvom v tujini. Te zneske bodo opredelile nacionalne agencije v dogovoru z nacionalnimi organi in/ali visokoškolskimi institucijami na podlagi nepristranskih in preglednih meril, ki so navedena v nadaljevanju. Točni zneski bodo objavljeni na spletiščih nacionalnih agencij in visokoškolskih institucij.

MERILO 1 – ŠTUDENTOVI DRŽAVI POŠILJATELJICA IN GOSTITELJICA

Nepovratna sredstva EU, ki se bodo zagotovila študentom, bodo odvisna od smeri njihove mobilnosti, ki je lahko:

- mobilnost v državo s podobnimi življenjskimi stroški: študenti bodo prejeli nepovratna sredstva EU v srednji

vrednosti:

- mobilnost v državo z višjimi življenjskimi stroški: študenti bodo prejeli nepovratna sredstva EU v višji vrednosti;
- mobilnost v državo z nižjimi življenjskimi stroški: študenti bodo prejeli nepovratna sredstva EU v nižji vrednosti.

Države Programa so razdeljene v naslednje tri skupine:

Skupina 1 Države Programa z višjimi življenjskimi stroški	Danska, Irska, Francija, Italija, Avstrija, Finska, Švedska, Združeno kraljestvo, Lihtenštajn, Norveška, Švica
Skupina 2 Države Programa s srednjimi življenjskimi stroški	Belgija, Češka, Nemčija, Grčija, Španija, Hrvaška, Ciper, Luksemburg, Nizozemska, Portugalska, Slovenija, Islandija, Turčija
Skupina 3 Države Programa z nižjimi življenjskimi stroški	Bolgarija, Estonija, Latvija, Litva, Madžarska, Malta, Poljska, Romunija, Slovaška, Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija

Nacionalne agencije bodo opredelile zneske v okviru naslednjih najmanjših in največjih vrednosti:

- nepovratna sredstva EU v srednji vrednosti: srednji zneski, ki znašajo od **200 do 450 EUR na mesec**, veljajo za mobilnost v državo s podobnimi življenjskimi stroški: a) iz skupine 1 v skupino 1, b) iz skupine 2 v skupino 2 in c) iz skupine 3 v skupino 3;
- nepovratna sredstva EU v višji vrednosti: ustrezajo srednjim zneskom, ki jih opredeli nacionalna agencija in katerim se prišteje vsaj 50 EUR ter znašajo od **250 do 500 EUR na mesec**. Veljajo za mobilnost v državo z višjimi življenjskimi stroški: a) iz skupine 2 v skupino 1 in b) iz skupine 3 v skupino 1 in 2;
- nepovratna sredstva EU v nižji vrednosti: ustrezajo srednjim zneskom, ki jih opredeli nacionalna agencija in od katerih se odšteje vsaj 50 EUR ter znašajo od **150 do 400 EUR na mesec**. Veljajo za mobilnost v državo z nižjimi življenjskimi stroški: a) iz skupine 1 v skupino 2 in 3 ter b) iz skupine 2 v skupino 3.

Nacionalne agencije bodo pri opredeljevanju zneskov, ki bodo veljali za upravičence v njihovi državi, upoštevale dve posebni merili:

- razpoložljivost in višino sredstev iz drugih virov sofinanciranja od zasebnih ali javnih organov na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni za dopolnitev nepovratnih sredstev EU;
- splošno raven povpraševanja študentov, ki nameravajo študirati ali se usposabljati v tujini.

Nacionalne agencije lahko zagotovijo določeno mero prilagodljivosti za visokošolske institucije tako, da na nacionalni ravni namesto točnih zneskov opredelijo najmanjše in najvišje vrednosti. Ta odločitev bi morala biti utemeljena, na primer v državah, kjer je na voljo sofinanciranje na regionalni ali institucionalni ravni.

MERILLO 2 – DODATNA PODPORA ZA POSEBNE CILJNE SKUPINE, DEJAVNOSTI IN DRŽAVE/REGIJE POŠILJATELJICE

Študenti iz okolij z omejenimi možnostmi (ki niso študenti s posebnimi potrebami)

Nacionalni organi se lahko skupaj z nacionalnimi agencijami, ki so odgovorne za izvajanje programa Erasmus+ v zadevni državi Programa, odločijo (na podlagi možnosti privolitve/odklonitve glede na podporo, ki je že zagotovljena na nacionalni ravni), da bi morale vse visokošolske institucije v njihovi državi zvišati individualno podporo v okviru njihovih nepovratnih sredstev EU za študente iz okolij z omejenimi možnostmi za **100 do 200 EUR na mesec**. Nacionalni organi bi na nacionalni ravni opredelili natančne zneske in merila, ki naj bi se uporabili.

Študenti, ki opravljajo pripravništva

Študenti, ki opravljajo pripravništva, bodo prejeli dodatni znesek iz nepovratnih sredstev EU v višini **od 100 do 200 EUR na mesec**. Nacionalne agencije in/ali visokošolske institucije bodo določile natančni znesek glede na povpraševanje in sofinanciranje za to vrsto mobilnosti. V vseh primerih bi morali vsi študenti iste visokošolske institucije prejeti enak znesek, ne glede na kakršna koli dodatna sredstva ali prispevke, ki jih bo študent morebiti prejel od podjetja, ki ga bo gostilo. V tem primeru to ne velja za dodatna sredstva za študente iz okolij z omejenimi možnostmi.

Študenti iz najbolj oddaljenih držav in regij Programa

Ob upoštevanju omejitev zaradi oddaljenosti drugih držav Programa bodo študenti iz najbolj oddaljenih regij, Cipra, Islandije, Malte ter čezmorskih držav in ozemelj prejeli naslednje višje zneske za individualno podporo:

Iz/s/z	V	Znesek
najbolj oddaljene regije, Ciper, Islandija in Malta, čezmorske države in ozemlja	države iz skupine 1	750 EUR na mesec
	države iz skupine 2	700 EUR na mesec
	države iz skupine 3	650 EUR na mesec

Poleg tega bodo študenti iz teh držav prejeli naslednjo podporo za kritje potnih stroškov:

Razdalje	Znesek
Od 100 do 499 km:	180 EUR na udeleženca
Od 500 do 1 999 km:	275 EUR na udeleženca
Od 2 000 do 2 999 km:	360 EUR na udeleženca
Od 3 000 do 3 999 km:	530 EUR na udeleženca
Od 4 000 do 7 999 km:	820 EUR na udeleženca
8 000 km ali več:	1 100 EUR na udeleženca

V tem primeru to ne velja za dodatna sredstva za pripravišstva ali udeležence iz okolij z omejenimi možnostmi.

Višina finančne podpore, ki jo opredelijo visokošolske institucije

V vseh primerih se od visokošolskih institucij zahteva, da pri opredeljevanju in/ali uporabi zneskov EU v svoji instituciji upoštevajo naslednja načela in merila:

- zneske je treba opredeliti in/ali uporabiti nepristransko in pregledno ob upoštevanju vseh načel in zgoraj navedene metodologije (tj. ob upoštevanju smeri mobilnosti in posebnih dodatnih sredstev);
- vsi študenti, ki odhajajo v isto skupino držav na enako vrsto mobilnosti – študij ali pripravništvo (razen študenti iz okolij z omejenimi možnostmi ali s posebnimi potrebami), morajo prejeti enak znesek nepovratnih sredstev.

C) NEPOVRATNA SREDSTVA ZA MOBILNOST OSEBJA

Osebjem bo prejelo nepovratna sredstva EU, ki so namenjena kritju njihovih potnih stroškov in stroškov bivanja v tujini ter znašajo:

Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Potovanje	Prispevek za potne stroške udeležencev od njihovega kraja izvora do mesta dejavnosti in nazaj.	Stroški na enoto	Za razdalje od 100 do 499 km: 180 EUR na udeleženca.	Glede na razdaljo potovanja na udeleženca. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija.
			Za razdalje od 500 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 360 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 530 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 820 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje 8 000 km ali več: 1 100 EUR na udeleženca.	
Individualna podpora	Stroški, neposredno povezani z bivanjem udeležencev med dejavnostjo.	Stroški na enoto	Do 14. dneva dejavnosti: $A1.1$ na dan na udeleženca + Od 15. do 60. dneva dejavnosti: 70 % $A1.1$ na dan na udeleženca.	Glede na trajanje bivanja na udeleženca.

PREGLEDNICA A – INDIVIDUALNA PODPORA (ZNESKI V EUR NA DAN)

Zneski so odvisni od države gostiteljice. Ti zneski bodo opredeljeni v okviru najmanjših in največjih vrednosti, ki so navedene v spodnji tabeli. Nacionalne agencije bodo v dogovoru z nacionalnimi organi pri opredeljevanju zneskov, ki bodo veljali za upravičence v njihovi državi, upoštevale dve posebni merili:

- razpoložljivost in višino sredstev iz drugih virov sofinanciranja od zasebnih ali javnih organov na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni za dopolnitev nepovratnih sredstev EU;
- splošno raven povpraševanja osebja, ki namerava poučevati ali se usposabljati v tujini.

Za vse države gostiteljice je treba uporabiti enake odstotke v razponu. Za vse države gostiteljice ni mogoče uporabiti enakega zneska.

Država gostiteljica	Mobilnost osebja
	Najvišji–najnižji znesek (na dan)
	A1.1
Danska, Irska, Nizozemska, Švedska, Združeno kraljestvo	80–160
Belgija, Bolgarija, Češka, Grčija, Francija, Italija, Ciper, Luksemburg, Madžarska, Avstrija, Poljska, Romunija, Finska, Islandija, Lihtenštajn, Norveška, Švica, Turčija	70–140
Nemčija, Španija, Latvija, Malta, Portugalska, Slovaška, Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	60–120
Estonija, Hrvaška, Litva, Slovenija	50–100

Nacionalne agencije lahko zagotovijo določeno mero prilagodljivosti za visokošolske institucije tako, da na nacionalni ravni namesto točnih zneskov opredelijo najmanjše in najvišje vrednosti. Ta odločitev bi morala biti utemeljena, na primer v državah, kjer je na voljo sofinanciranje na regionalni ali institucionalni ravni.

Točni zneski bodo objavljeni na spletiščih posameznih nacionalnih agencij in visokošolskih institucij.

PROJEKT MOBILNOSTI ZA UČENCE IN OSEBJE V POKLICNEM IZOBRAŽEVANJU IN USPOSABLJANJU

V ta projekt mobilnosti je lahko zajeta ena ali več naslednjih dejavnosti:

Mobilnost učencev:

- **pripravištvu PIU** v tujini za največ 12 mesecev.

Te dejavnosti se lahko udeležijo vajenci in študenti iz šol za poklicno usposabljanje. Ti učenci se udeležijo prakse za poklicno usposabljanje v drugi državi. Učence gostijo na delovnem mestu (v podjetju ali drugi ustrezni organizaciji) ali šoli PIU (z obdobji učenja, ki temelji na delu v podjetju ali drugi ustrezni organizaciji).

Vsaka dejavnost mobilnosti se izvaja v okviru kakovosti, o katerem sta se vnaprej dogovorili organizaciji pošiljateljica in gostiteljica, da bi zagotovili visoko raven kakovosti za dejavnost, vključno z „učnim sporazumom“. Učni rezultati so uradno priznani in potrjeni na institucionalni ravni, vsebine programov se po potrebi prilagodijo, da se zagotovi dobra usklajenost obdobja mobilnosti v tujini s tečajem, ki ga opravlja vajenec/študent v poklicnem izobraževanju in usposabljanju.

Za krepitev zaposljivosti mladih in olajšanje njihovega prehoda na trg dela lahko v tej dejavnosti sodelujejo tudi nedavni diplomanti šol PIU ali družbe, ki zagotavljajo PIU za vajence.

Mobilnost osebja:

- **programi poučevanja/usposabljanja:** ta dejavnost osebju šol PIU omogoča poučevanje na partnerski šoli PIU v tujini. Omogoča tudi, da osebje podjetij izvaja usposabljanja v organizaciji PIU v tujini;
- **usposabljanje osebja:** ta dejavnost podpira poklicni razvoj osebja PIU v obliki delovne prakse ali sledenja na delovnem mestu/obdobju opazovanja v tujini v podjetju ali kateri koli drugi organizaciji PIU.

Erasmus+ podpira učno mobilnost osebja, ki:

- je oblikovana v strateški pristop sodelujočih organizacij (s ciljem posodobiti in internacionalizirati njihovo poslanstvo);
- se odziva na jasno opredeljene potrebe po usposabljanju osebja in je podprta z ustreznimi ukrepi za izbor, pripravo in nadaljnje izvajanje;
- zagotavlja, da so učni rezultati sodelujočega osebja ustrezno priznani ter se razširjajo in na splošno uporabljajo v organizaciji.

Sodelujoče organizacije, ki so vključene v projekt mobilnosti, prevzamejo naslednje vloge in naloge:

- organizacija prijaviteljica: odgovorna je za to, da se prijavi na projekt mobilnosti, podpiše in upravlja sporazum o nepovratnih sredstvih ter poroča o projektu. Prijavitelj je lahko koordinator konzorcija: vodi konzorcij za mobilnost, ki je sestavljen iz partnerskih organizacij iz iste države in katerega cilj je napotiti učence in osebje PIU na dejavnosti v tujini. Koordinatorica konzorcija lahko tudi – vendar neobvezno – deluje kot organizacija pošiljateljica;
- organizacija pošiljateljica: odgovorna je za to, da izbere učence/osebje PIU ter jih napoti v tujino;
- organizacija gostiteljica: odgovorna je za to, da sprejme tuje učence/osebje PIU in zanje zagotovi program dejavnosti ali pridobitev znanja na podlagi dejavnosti usposabljanja, ki ga izvaja osebje PIU;
- organizacija posrednica: to je organizacija, ki je dejavna na trgu dela ali na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. Je partnerica nacionalnega konzorcija za mobilnost, ni pa organizacija pošiljateljica. Njena naloga je lahko izmenjava in lajšanje upravnih postopkov za organizacije pošiljateljice PIU, boljše ujemanje profilov študentov/vajencev s potrebami podjetij v primeru pripravništva in skupna priprava udeležencev.

Organizacija pošiljateljica in gostiteljica ter študenti/osebje se morajo dogovoriti o dejavnostih, ki jih bodo opravili študenti – v „učnem sporazumu“ – ali člani osebja – v „sporazumu o mobilnosti“ – pred začetkom obdobja mobilnosti. Ti sporazumi opredeljujejo ciljne učne rezultate za obdobje učenja v tujini, določajo formalne določbe o priznavanju ter navajajo pravice in obveznosti obeh strani.

Učenci PIU, ki se bodo udeležili mobilnosti za en mesec ali dlje, so upravičeni do jezikovne podpore. V okviru Programa se bo sčasoma začela izvajati spletna jezikovna podpora. Evropska komisija bo omogočila dostop do te storitve za upravičene udeležence, da bo ocenila njihovo znanje tujih jezikov in po potrebi zagotovila čim ustrežnejše učenje jezikov pred in/ali med mobilnostjo (za več podrobnosti glej Prilogo I k temu vodniku).

KAKŠNA SO MERILA ZA OCENO TEGA PROJEKTA?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora izpolniti projekt mobilnosti PIU za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

SPLOŠNA MERILA ZA UPRAVIČENOST

<p>Upravičene sodelujoče organizacije</p>	<p>Sodelujoča organizacija je lahko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ katera koli javna ali zasebna organizacija, ki je dejavna na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja (opredeljena kot organizacija PIU), ali ▪ katera koli javna ali zasebna organizacija, ki je dejavna na trgu dela ali področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. <p>Take organizacije so lahko na primer:</p> <ul style="list-style-type: none"> – šola/zavod/center za poklicno izobraževanje, – javno ali zasebno, malo, srednje ali veliko podjetje (vključno s socialnimi podjetji), – socialni partner ali drug predstavnik sveta dela, tudi gospodarske zbornice, obrtniška/poklicna združenja in sindikati, – javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, – raziskovalni inštitut, – fundacija, – šola/zavod/center za izobraževanje (na kateri koli ravni, od predšolskega do višjega sekundarnega izobraževanja, vključno z izobraževanjem odraslih), – neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija, – organ, ki zagotavlja poklicno informiranje in svetovanje, – organ, ki je odgovoren za politike na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja. <p>Vse organizacije morajo imeti sedež v državi Programa.</p>
<p>Kdo se lahko prijavi?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizacija PIU, ki pošilja učence in osebje v tujino (kot posamezna organizacija PIU); ▪ koordinator nacionalnega konzorcija PIU. <p>Posamezniki ne morejo neposredno vložiti vloge za nepovratna sredstva.</p>
<p>Upravičene dejavnosti</p>	<p>Projekt mobilnosti PIU mora zajeti eno ali več naslednjih dejavnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pripravništva PIU, ▪ programe poučevanja/usposabljanja, ▪ usposabljanje osebja.
<p>Število sodelujočih organizacij</p>	<p>Dejavnost mobilnosti je nadnacionalna in v njej sodelujeta vsaj dve sodelujoči organizaciji (vsaj ena pošiljateljica in vsaj ena gostiteljica) iz različnih držav.</p> <p>V primeru projektov, ki jih predstavi nacionalni konzorcij PIU, morajo biti vsi člani konzorcija iz iste države Programa in opredeljeni ob vložitvi vloge za nepovratna sredstva. Konzorcij mora biti sestavljen iz vsaj 3 organizacij PIU.</p>
<p>Trajanje projekta</p>	<p>1 ali 2 leti. Prijavitelj mora izbrati trajanje projekta ob prijavi na podlagi cilja projekta in vrste dejavnosti, ki so načrtovane v tem času.</p>
<p>Kje se prijavi?</p>	<p>Pri nacionalni agenciji v državi, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež.</p>
<p>Kdaj se prijavi?</p>	<p>Prijavitelji morajo vložiti vlogo za pridobitev nepovratnih sredstev do 17. marca ob 12. uri (opolodne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. junijem in 31. decembrom v istem letu.</p>

Kako se prijavit?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.
Druga merila	Organizacija PIU ali nacionalni konzorcij PIU se lahko prijavi samo enkrat v posameznem krogu izbirnega postopka. Organizacija PIU pa je lahko članica več različnih konzorcijev, ki se hkrati prijavljajo, ali jih koordinira.

DODATNA MERILA ZA UPRAVIČENOST ZA MOBILNOST UČENCEV

Trajanje dejavnosti	Od 2 tednov do 12 mesecev.
Mesta dejavnosti	Udeleženci morajo opraviti mobilnost v tujini, v drugi državi Programa.
Upravičeni udeleženci	Vajenci ali študenti PIU (katerih študij običajno vključuje učenje, ki temelji na delu) iz države organizacije pošiljateljice. Spremljevalci učencev PIU s posebnimi potrebami, mladoletnih učencev ali učencev iz okolij z omejenimi možnostmi. V dejavnosti lahko sodelujejo tudi nedavni diplomanti šole PIU ali podjetja (tj. nekdanji vajenci). Nedavni diplomanti se morajo udeležiti prakse za usposabljanje v tujini v roku enega leta po tem, ko diplomirajo.

DODATNA MERILA ZA UPRAVIČENOST ZA MOBILNOST OSEBJA

Trajanje dejavnosti	Od 2 dni do 2 mesecev, v kar ni zajet čas potovanja.
Mesta dejavnosti	Udeleženci morajo opraviti mobilnost v tujini, v drugi državi Programa.
Upravičeni udeleženci	Katera koli oseba, ki dela za organizacijo, dejavno na področju PIU, ali ki je odgovorna za PIU (na primer učitelji, vodje usposabljanj, uradniki za mednarodno mobilnost, osebje, ki opravlja administrativne naloge ali naloge usmerjanja, itd.). Poleg tega lahko v okviru programov poučevanja/usposabljanja v ukrepu sodelujejo tudi osebe iz podjetij, javnega sektorja in/ali organizacij civilne družbe.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

Ustreznost projekta (največ 30 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ustreznost predloga v zvezi s: <ul style="list-style-type: none"> - cilji in prednostnimi nalogami ukrepa (glej razdelek „Kakšni so cilji projekta mobilnosti?“); - potrebami in cilji sodelujočih organizacij in posameznih udeležencev; ▪ v kolikšni meri je predlog primeren za: <ul style="list-style-type: none"> - doseganje visokokakovostnih učnih rezultatov za udeležence; - krepitev zmogljivosti in mednarodne razsežnosti sodelujočih organizacij.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 40 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jasnost, celovitost in kakovost vseh faz predloga projekta (priprava, izvajanje mobilnosti in nadaljnje izvajanje); ▪ usklajenost ciljev projekta in predlaganih dejavnosti; ▪ kakovost praktičnih ureditev, načinov upravljanja in podpore; ▪ kakovost priprav, ki so zagotovljene za udeležence; ▪ kakovost ureditev za priznavanje in potrjevanje učnih rezultatov udeležencev ter dosledna uporaba evropskih orodij za preglednost in priznavanje; ▪ ustreznost ukrepov za izbor in/ali vključevanje udeležencev v dejavnosti mobilnosti; ▪ po potrebi kakovost sodelovanja in obveščanja med sodelujočimi organizacijami in drugimi pomembnimi deležniki.

<p>Učinek in razširjanje (največ 30 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov projekta; ▪ morebitni učinek projekta: <ul style="list-style-type: none"> - na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem; - na druga področja, ne samo na organizacije in posameznike, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni; ▪ ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod.
--	--

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od zgoraj navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. vsaj 15 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Učinek in razširjanje“; 20 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“).

DODELITEV NEPOVRATNIH SREDSTEV

Dejanski znesek dodeljenih nepovratnih sredstev bo odvisen od številnih elementov:

- števila in trajanja prijavljenih obdobj mobilnosti;
- preteklega uspeha prijavitelja v zvezi s številom obdobj mobilnosti, kakovostnim izvajanjem dejavnosti in dobrim finančnim poslovanjem, če je prijavitelj prejel podobna nepovratna sredstva v prejšnjih letih;
- skupnih nacionalnih proračunskih sredstev, dodeljenih ukrepu mobilnosti.

KAJ JE ŠE TREBA VEDETI GLEDE TEGA UKREPA?

Za obvezna merila ter dodatne koristne informacije v zvezi s tem ukrepom glej Prilogo I k temu vodniku. Zainteresirane organizacije naj si skrbno preberejo ustrezne razdelke te priloge pred vložitvijo vloge za finančno podporo.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Proračun projekta mobilnosti je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

A) PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV, KI VELJAJO ZA VSE DEJAVNOSTI MOBILNOSTI

Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Potovanje	Prispevek za potne stroške udeležencev ter njihovih spremljevalcev od kraja izvora do mesta dejavnosti in nazaj.	Stroški na enoto	Za razdalje od 100 do 499 km: 180 EUR na udeleženca.	Glede na razdaljo potovanja na udeleženca . Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija.
			Za razdalje od 500 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 360 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 530 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 820 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje 8 000 km ali več: 1 100 EUR na udeleženca.	
Organizacijska podpora	Kakršni koli stroški, neposredno povezani z izvajanjem mobilnosti (razen stroški bivanja za udeležence), vključno s pripravo (pedagoško, medkulturno, jezikovno), spremljanjem udeležencev in podporo zanje v času mobilnosti ter potrjevanjem učnih rezultatov.	Stroški na enoto	Do 100. udeleženca: 350 EUR na udeleženca + po 100. udeležencu: 200 EUR na dodatnega udeleženca.	Glede na število udeležencev.
Podpora za posebne potrebe	Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci, ki so invalidi.	Delež upravičenih stroškov	Do 100 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje podpore udeležencem s posebnimi potrebami mora biti utemeljen v obrazcu vloge.

B) DODATNA SREDSTVA V ZVEZI Z MOBILNOSTJO UČENCEV V POKLICNEM IZOBRAŽEVANJU IN USPOSABLJANJU

Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Individualna podpora	Stroški, neposredno povezani z bivanjem udeležencev med dejavnostjo.	Stroški na enoto	Do 14. dneva dejavnosti: <input type="text" value="A2.1"/> na dan na udeleženca + Od 15. do 60. dneva dejavnosti: 70 % <input type="text" value="A2.1"/> na dan na udeleženca + od 61. dneva dejavnosti in do 12 mesecev: 50 % <input type="text" value="A2.1"/> na dan na udeleženca.	Glede na trajanje bivanja na udeleženca.
Jezikovna podpora	Stroški, povezani s podporo udeležencem – pred odhodom in med dejavnostjo – za izboljšanje znanja jezika, ki ga bodo uporabljali pri študiju ali usposabljanju med dejavnostjo.	Stroški na enoto	Samo za dejavnosti, ki trajajo od 1 do 12 mesecev: 150 EUR na udeleženca, ki potrebuje jezikovno podporo.	Pogoj: prijavitelji morajo zahtevati podporo v jeziku, v katerem bo potekala dejavnost, na podlagi potreb udeležencev po znanju jezikov, ki jih ne zagotavlja osrednja spletna storitev.
Izredni stroški	Stroški podpore za udeležbo učencev z manj priložnostmi.	Povračilo deleža upravičenih stroškov	100 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje izrednih stroškov mora biti utemeljen v obrazcu vloge.

C) DODATNA SREDSTVA V ZVEZI Z MOBILNOSTJO OSEBJA V POKLICNEM IZOBRAŽEVANJU IN USPOSABLJANJU

Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Individualna podpora	Stroški, neposredno povezani z bivanjem udeležencev med dejavnostjo, kamor sodijo tudi stroški spremljevalcev v mobilnosti učencev PIU.	Stroški na enoto	Do 14. dneva dejavnosti: <input type="text" value="A2.2"/> na dan na udeleženca + od 15. do 60. dneva dejavnosti: 70 % <input type="text" value="A2.2"/> na dan na udeleženca.	Glede na trajanje bivanja na udeleženca.

PREGLEDNICA 1 – INDIVIDUALNA PODPORA (ZNESKI V EUR NA DAN)

Zneski so odvisni od države, kjer se izvaja dejavnost. Vsaka nacionalna agencija bo opredelila – na podlagi nepristranskih in preglednih meril – zneske, ki se dodelijo projektu, prijavljenim v njihovi državi. Ti zneski bodo opredeljeni v okviru najmanjših in največjih vrednosti, ki so navedene v spodnji tabeli. Točni zneski bodo objavljeni na spletiščih posameznih nacionalnih agencij.

	Mobilnost učencev	Mobilnost osebja (ali spremljevalcev)
	Najvišji–najnižji znesek (na dan)	Najvišji–najnižji znesek (na dan)
	A2.1	A2.2
Belgija	23–92	70–140
Bolgarija	23–92	70–140
Češka	23–92	70–140
Danska	27–108	80–160
Nemčija	21–84	60–120
Estonija	18–72	50–100
Irska	25–100	80–160
Grčija	22–88	70–140
Španija	21–84	60–120
Francija	25–100	70–140
Hrvaška	18–72	50–100
Italija	23–92	70–140
Ciper	24–96	70–140
Latvija	21–84	60–120
Litva	18–72	50–100
Luksemburg	24–96	70–140
Madžarska	22–88	70–140
Malta	21–84	60–120
Nizozemska	26–104	80–160
Avstrija	23–92	70–140
Poljska	22–88	70–140
Portugalska	20–80	60–120
Romunija	22–88	70–140
Slovenija	18–72	50–100
Slovaška	21–84	60–120
Finska	24–96	70–140
Švedska	26–104	80–160
Združeno kraljestvo	28–112	80–160
Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	21–84	60–120
Islandija	25–100	70–140
Lihtenštajn	22–88	70–140
Norveška	22–88	70–140
Švica	22–88	70–140
Turčija	22–88	70–140

PROJEKT MOBILNOSTI ZA OSEBJE V ŠOLSKEM IZOBRAŽEVANJU

V ta projekt mobilnosti je lahko zajeta ena ali več naslednjih dejavnosti:

Mobilnost osebja:

- **programi poučevanja:** ta dejavnost učiteljem ali drugemu osebju v šolskem izobraževanju omogoča poučevanje na partnerski šoli v tujini;
- **usposabljanje osebja:** ta dejavnost podpira poklicni razvoj učiteljev, vodstvenih delavcev šol ali drugega osebja v šolskem izobraževanju v obliki: a) udeležbe v strukturiranih programih ali usposabljanju v tujini; b) sledenja na delovnem mestu/obdobju opazovanja v tujini na partnerski šoli ali v drugi ustrezni organizaciji, ki je dejavna na področju šolskega izobraževanja.

KAKŠNA JE VLOGA ORGANIZACIJ, KI SODELUJEJO V TEM PROJEKTU?

Sodelujoče organizacije, ki so vključene v projekt mobilnosti, prevzamejo naslednje vloge in naloge:

- organizacija prijaviteljica: odgovorna je za to, da se prijavi na projekt mobilnosti, podpiše in upravlja sporazum o nepovratnih sredstvih ter poroča o projektu. Prijaviteljica je tudi organizacija pošiljateljica: odgovorna je za to, da izbere učitelje in drugo osebje v šolskem izobraževanju in jih napoti v tujino.
- organizacija gostiteljica: odgovorna je za to, da sprejme učitelje in drugo osebje v šolskem izobraževanju ter zanje zagotovi program dejavnosti ali pridobitev znanja na podlagi dejavnosti poučevanja, ki ga ti izvajajo.

Natančna vloga organizacije gostiteljice je odvisna od vrste dejavnosti in odnosa z organizacijo pošiljateljico. Organizacija gostiteljica je lahko:

- izvajalka tečaja (v primeru udeležbe v strukturiranem programu ali usposabljanju);
- partnerska šola ali druga ustrežna organizacija (npr. v primeru sledenja na delovnem mestu ali programov poučevanja). V tem primeru bi morali organizaciji pošiljateljica in gostiteljica skupaj z udeleženci skleniti sporazum pred začetkom dejavnosti. V tem sporazumu bi morali biti opredeljeni cilji in dejavnosti za obdobje v tujini ter navedene pravice in obveznosti obeh strani.

Erasmus+ podpira učno mobilnost osebja, ki:

- je oblikovana v okviru evropskega razvojnega načrta za organizacijo pošiljateljico (s ciljem posodobiti in internacionalizirati njeno poslanstvo);
- se odziva na jasno opredeljene potrebe po usposabljanju osebja;
- je podprta z ustreznimi ukrepi za izbor, pripravo in nadaljnje izvajanje;
- zagotavlja, da so učni rezultati sodelujočega osebja ustrezno priznani;
- zagotavlja, da se učni rezultati razširjajo in na splošno uporabljajo v organizaciji.

KAKŠNA SO MERILA ZA OCENO TEGA PROJEKTA?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora upoštevati projekt mobilnosti na področju šolskega izobraževanja za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Kdo se lahko prijavi?	Šola (tj. institucija, ki zagotavlja splošno, poklicno ali strokovno izobraževanje na kateri koli ravni, od predšolske do višje sekundarne), ki ima sedež v državi Programa ¹³ in pošilja svoje osebje v tujino. Posamezniki ne morejo neposredno vložiti vloge za nepovratna sredstva.
Upravičene dejavnosti	Šolski projekt mobilnosti mora zajeti eno ali več naslednjih dejavnosti: <ul style="list-style-type: none"> ▪ programe poučevanja, ▪ usposabljanje osebja.
Število sodelujočih organizacij	Število organizacij v obrazcu vloge je ena (prijavitelj). Med fazo izvajanja projekta mobilnosti morata sodelovati vsaj dve organizaciji (ena pošiljateljica in vsaj ena gostiteljica) iz različnih držav.
Upravičene sodelujoče organizacije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programi poučevanja: organizaciji pošiljateljica in gostiteljica morata biti šoli s sedežem v različnih državah Programa. ▪ Usposabljanje osebja: organizacija pošiljateljica mora biti šola (prijavitelj); organizacija gostiteljica je lahko: <ul style="list-style-type: none"> ○ šola ali ○ katera koli javna ali zasebna organizacija s sedežem, ki je dejavna na trgu dela ali področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. Taka organizacija je lahko na primer: <ul style="list-style-type: none"> – šola/zavod/center za izobraževanje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju ali izobraževanju odraslih, – visokošolska institucija, – javno ali zasebno, malo, srednje ali veliko podjetje (vključno s socialnimi podjetji), – socialni partner ali drug predstavnik sveta dela, tudi gospodarske zbornice, obrtniška/poklicna združenja in sindikati, – javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, – neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija, – raziskovalni inštitut, – fundacija, – organ, ki zagotavlja poklicno informiranje in svetovanje, – organizacija, ki zagotavlja programe ali usposabljanja. <p>Vse organizacije morajo imeti sedež v državi Programa.</p>
Trajanje projekta	1 ali 2 leti. Prijavitelj mora izbrati trajanje projekta ob prijavi na podlagi cilja projekta in vrste dejavnosti, ki so načrtovane v tem času.
Trajanje dejavnosti	Od 2 dni do 2 mesecev, v kar ni zajet čas potovanja.
Mesta dejavnosti	Dejavnosti mobilnosti se morajo izvajati v tujini, v drugi državi Programa.
Upravičeni udeleženci	Izobraževalno osebje (ki poučuje ali ne, vključno z vodstvom šole, ravnatelji itd.), ki dela v šoli pošiljateljici.
Kje se prijavi?	Pri nacionalni agenciji v državi, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež ¹⁴ .
Kdaj se prijavi?	Prijavitelji morajo vložiti vlogo za pridobitev nepovratnih sredstev do 17. marca ob 12. uri (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. junijem in 31. decembrom v istem letu.

¹³ Glej seznam upravičenih šol v posameznih državah. Za več informacij se obrnite na nacionalno agencijo v državi.

¹⁴ Opozorilo: šole, ki so pod nadzorom nacionalnih organov druge države (npr. lycée français, nemške šole, šole „sil“ Združenega kraljestva), se prijavijo pri nacionalni agenciji države nadzora.

Kako se prijavit?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.
Druga merila	Šola se lahko prijavi samo enkrat v posameznem krogu izbirnega postopka.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

Ustreznost projekta (največ 30 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ustreznost predloga v zvezi s: <ul style="list-style-type: none"> - cilji in prednostnimi nalogami ukrepa (glej razdelek „Kakšni so cilji projekta mobilnosti?“); - potrebami in cilji sodelujočih organizacij in posameznih udeležencev; ▪ v kolikšni meri je predlog primeren za: <ul style="list-style-type: none"> - doseganje visokokakovostnih učnih rezultatov za udeležence; - krepitev zmogljivosti in mednarodne razsežnosti sodelujočih organizacij.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 40 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jasnost, celovitost in kakovost vseh faz predloga projekta (priprava, izvajanje mobilnosti in nadaljnje izvajanje); ▪ usklajenost ciljev projekta in predlaganih dejavnosti; ▪ kakovost evropskega razvojnega načrta organizacije prijaviteljice; ▪ ustreznost ukrepov za izbor in/ali vključevanje udeležencev v dejavnosti mobilnosti; ▪ kakovost praktičnih ureditev, načinov upravljanja in podpore; ▪ kakovost priprav, ki so zagotovljene za udeležence; ▪ kakovost ureditev za priznavanje in potrjevanje učnih rezultatov udeležencev ter dosledna uporaba evropskih orodij za preglednost in priznavanje.
Učinek in razširjanje (največ 30 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov projekta; ▪ morebitni učinek projekta: <ul style="list-style-type: none"> - na posamezne udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem; - na druga področja, ne samo na organizacije in posameznike, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni; ▪ ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od zgoraj navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. vsaj 15 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Učinek in razširjanje“; 20 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“).

KAJ JE ŠE TREBA VEDETI GLEDE TEGA UKREPA?

Za obvezna merila ter dodatne koristne informacije v zvezi s tem ukrepom glej Prilogo I k temu vodniku. Zainteresirane organizacije morajo skrbno prebrati ustrezne razdelke te priloge pred vložitvijo vloge za finančno podporo.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Proračun projekta mobilnosti je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Potovanje	Prispevek za potne stroške udeležencev od njihovega kraja izvora do mesta dejavnosti in nazaj.	Stroški na enoto	Za razdalje od 100 do 499 km: 180 EUR na udeleženca.	Glede na razdaljo potovanja na udeleženca. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija.
			Za razdalje od 500 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 360 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 530 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 820 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje 8 000 km ali več: 1 100 EUR na udeleženca.	
Organizacijska podpora	Kakršni koli stroški, neposredno povezani z izvajanjem mobilnosti (razen stroški bivanja za udeležence), vključno s pripravo (pedagoško, medkulturno, jezikovno), spremljanjem udeležencev in podporo zanje v času mobilnosti ter potrjevanjem učnih rezultatov.	Stroški na enoto	Do 100. udeleženca: 350 EUR na udeleženca + po 100. udeležencu: 200 EUR na dodatnega udeleženca.	Glede na število udeležencev.
Individualna podpora	Stroški, neposredno povezani z bivanjem udeležencev med dejavnostjo.	Stroški na enoto	Do 14. dneva dejavnosti: $A3.1$ na dan na udeleženca + od 15. do 60. dneva dejavnosti: 70 % $A3.1$ na dan na udeleženca.	Glede na trajanje bivanja na udeleženca.
Šolnine	Stroški, neposredno povezani s plačilom šolnine za vpis v programe.	Stroški na enoto	70 EUR na udeleženca na dan; največ 700 EUR na udeleženca v projektu mobilnosti.	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje šolnin mora biti utemeljen v obrazcu vloge.
Podpora za posebne potrebe	Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci, ki so invalidi.	Delež upravičenih stroškov	100 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje podpore udeležencem s posebnimi potrebami mora biti utemeljen v obrazcu vloge.

PREGLEDNICA 1 – INDIVIDUALNA PODPORA (ZNESKI V EUR NA DAN)

Zneski so odvisni od države, kjer se izvaja dejavnost. Vsaka nacionalna agencija bo opredelila – na podlagi nepristranskih in preglednih meril – zneske, ki se dodelijo projektom, prijavljenim v njihovi državi. Ti zneski bodo opredeljeni v okviru najmanjših in največjih vrednosti, ki so navedene v spodnji tabeli. Točni zneski bodo objavljeni na spletiščih posameznih nacionalnih agencij.

Država gostiteljica	Mobilnost osebja
	Najvišji–najnižji znesek (na dan)
	A3.1
Danska, Irska, Nizozemska, Švedska, Združeno kraljestvo	80–160
Belgija, Bolgarija, Češka, Grčija, Francija, Italija, Ciper, Luksemburg, Madžarska, Avstrija, Poljska, Romunija, Finska, Islandija, Lihtenštajn, Norveška, Švica, Turčija	70–140
Nemčija, Španija, Latvija, Malta, Portugalska, Slovaška, Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	60–120
Estonija, Hrvaška, Litva, Slovenija	50–100

PROJEKT MOBILNOSTI ZA OSEBJE V IZOBRAŽEVANJU ODRASLIH

V ta projekt mobilnosti je lahko zajeta ena ali več naslednjih dejavnosti:

Mobilnost osebja:

- **programi poučevanja/usposabljanja:** ta dejavnost osebju organizacij za izobraževanje odraslih omogoča poučevanje ali izvajanje usposabljanj na partnerski organizaciji v tujini;
- **usposabljanje osebja:** ta dejavnost podpira poklicni razvoj osebja v izobraževanju odraslih v obliki: a) udeležbe v strukturiranih programih ali usposabljanju v tujini; b) sledenja na delovnem mestu/obdobju opazovanja v tujini v kateri koli ustrezni organizaciji, ki je dejavna na področju izobraževanja odraslih.

KAKŠNA JE VLOGA ORGANIZACIJ, KI SO DELUJEJO V TEM PROJEKTU?

Sodelujoče organizacije, ki so vključene v projekt mobilnosti, prevzamejo naslednje vloge in naloge:

- organizacija prijaviteljica: odgovorna je za to, da se prijavi na projekt mobilnosti, podpiše in upravlja sporazum o nepovratnih sredstvih ter poroča o projektu. Prijavitelj je lahko koordinator konzorcija: vodi konzorcij za mobilnost, ki je sestavljen iz partnerskih organizacij iz iste države in katerega cilj je napotiti osebje v izobraževanju odraslih na dejavnosti v tujini. Koordinator konzorcija lahko tudi – vendar ne nujno – deluje kot organizacija pošiljateljica;
- organizacija pošiljateljica: odgovorna je za to, da izbere osebje in strokovnjake, ki so dejavni na področju izobraževanja odraslih, ter jih napoti v tujino;
- organizacija gostiteljica: odgovorna je za to, da sprejme tuje osebje v izobraževanju odraslih in mu ponudi program dejavnosti, ali pa koristi usposabljanje, ki ga izvaja to osebje.

Natančna vloga organizacije gostiteljice je odvisna od vrste dejavnosti in odnosa z organizacijo pošiljateljico. Organizacija gostiteljica je lahko:

- izvajalka tečaja (v primeru udeležbe v strukturiranem programu ali usposabljanju);
- partnerska ali katera koli druga ustrezna organizacija, ki je dejavna na področju izobraževanja odraslih (npr. v primeru sledenja na delovnem mestu ali programov poučevanja). V tem primeru se mora organizacija pošiljateljica skupaj z udeleženci dogovoriti o ciljnih in dejavnostih za obdobje v tujini ter opredeliti pravice in obveznosti obeh strani pred začetkom dejavnosti.

Erasmus+ podpira učno mobilnost osebja, ki:

- je oblikovana v okviru evropskega razvojnega načrta organizacije pošiljateljice (s ciljem posodobiti in internacionalizirati njeno poslanstvo);
- se odziva na jasno opredeljene potrebe po usposabljanju osebja;
- je podprta z ustreznimi ukrepi za izbor, pripravo in nadaljnje izvajanje;
- zagotavlja, da so učni rezultati sodelujočega osebja ustrezno priznani ter se razširjajo in na splošno uporabljajo v organizaciji.

KAKŠNA SO MERILA ZA OCENO TEGA PROJEKTA?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora upoštevati projekt mobilnosti na področju izobraževanja odraslih za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

MERILA ZA UPRAVIČENOST

<p>Upravičene sodelujoče organizacije</p>	<p>Sodelujoča organizacija je lahko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ katera koli javna ali zasebna organizacija, ki je dejavna na področju izobraževanja odraslih (opredeljena kot organizacija za izobraževanje odraslih), <p>ali</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ katera koli javna ali zasebna organizacija, ki je dejavna na trgu dela ali področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. <p>Take organizacije so lahko na primer:</p> <ul style="list-style-type: none"> – šola/zavod/center za izobraževanje odraslih, – ustanova za odrasle učence s posebnimi potrebami, – visokošolska institucija (tudi tiste, ki zagotavljajo priložnosti za izobraževanje odraslih), – javno ali zasebno, malo, srednje ali veliko podjetje (vključno s socialnimi podjetji), – socialni partner ali drug predstavnik sveta dela, tudi gospodarske zbornice, obrtniška/poklicna združenja in sindikati, – javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, – raziskovalni inštitut, – fundacija, – šola/zavod/center za izobraževanje, – neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija, – kulturna organizacija, knjižnica, muzej, – organ, ki zagotavlja poklicno informiranje in svetovanje. <p>Vse organizacije morajo imeti sedež v državi Programa.</p>
<p>Kdo se lahko prijavi?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ organizacija za izobraževanje odraslih, ki pošilja svoje osebe v tujino; ▪ koordinator nacionalnega konzorcija za izobraževanje odraslih. <p>Posamezniki ne morejo neposredno vložiti vloge za nepovratna sredstva.</p>
<p>Upravičene dejavnosti</p>	<p>Projekt mobilnosti na področju izobraževanja odraslih mora zajeti eno ali več naslednjih dejavnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ programe poučevanja/usposabljanja, ▪ usposabljanje osebja.
<p>Število sodelujočih organizacij</p>	<p>Ob vložitvi vloge za nepovratna sredstva mora biti opredeljena samo organizacija pošiljateljica.</p> <p>Vendar morajo biti v primeru projektov, ki jih predstavi nacionalni konzorcij za izobraževanje odraslih, vsi člani konzorcija iz iste države Programa in opredeljeni ob vložitvi vloge za nepovratna sredstva. Konzorcij mora biti sestavljen iz vsaj treh organizacij za izobraževanje odraslih.</p> <p>Med izvajanjem projekta mobilnosti morata sodelovati vsaj dve organizaciji (vsaj ena pošiljateljica in vsaj ena gostiteljica) iz različnih držav Programa.</p>
<p>Trajanje projekta</p>	<p>1 ali 2 leti. Prijavitelj mora izbrati trajanje projekta ob prijavi na podlagi cilja projekta in vrste dejavnosti, ki so načrtovane v tem času.</p>
<p>Trajanje dejavnosti</p>	<p>Od 2 dni do 2 mesecev, v kar ni zajet čas potovanja.</p>
<p>Mesta dejavnosti</p>	<p>Udeleženci morajo opraviti mobilnost v tujini, v drugi državi Programa.</p>
<p>Upravičeni udeleženci</p>	<p>Člani osebja organizacije za izobraževanje odraslih iz države organizacije pošiljateljice.</p>
<p>Kje se prijavi?</p>	<p>Pri nacionalni agenciji v državi, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež.</p>

Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vložiti vlogo za pridobitev nepovratnih sredstev do 17. marca ob 12. uri (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. junijem in 31. decembrom v istem letu.
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.
Druga merila	Organizacija ali konzorcij za izobraževanje odraslih se lahko prijavi samo enkrat v posameznem krogu izbirnega postopka. Organizacija za izobraževanje odraslih pa je lahko članica več različnih konzorcijev, ki se hkrati prijavljajo, ali jih usklajuje.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

Ustreznost projekta (največ 30 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ustreznost predloga v zvezi s: <ul style="list-style-type: none"> - cilji in prednostnimi nalogami ukrepa (glej razdelek „Kakšni so cilji projekta mobilnosti?“); - potrebami in cilji sodelujočih organizacij in posameznih udeležencev; ▪ v kolikšni meri je predlog primeren za: <ul style="list-style-type: none"> - doseganje visokokakovostnih učnih rezultatov za udeležence; - krepitev zmogljivosti in mednarodne razsežnosti sodelujočih organizacij.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 40 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jasnost, celovitost in kakovost vseh faz predloga projekta (priprava, izvajanje mobilnosti in nadaljnje izvajanje); ▪ usklajenost ciljev projekta in predlaganih dejavnosti; ▪ kakovost evropskega razvojnega načrta organizacije prijaviteljice; ▪ kakovost praktičnih ureditev, načinov upravljanja in podpore; ▪ kakovost priprav, ki so zagotovljene za udeležence; ▪ kakovost ureditev za priznavanje in potrjevanje učnih rezultatov udeležencev ter dosledna uporaba evropskih orodij za preglednost in priznavanje; ▪ ustreznost ukrepov za izbor in/ali vključevanje udeležencev v dejavnosti mobilnosti; ▪ po potrebi kakovost sodelovanja in obveščanja med sodelujočimi organizacijami in drugimi pomembnimi deležniki.
Učinek in razširjanje (največ 30 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov projekta; ▪ morebitni učinek projekta: <ul style="list-style-type: none"> - na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem; - na druga področja, ne samo na organizacije in posameznike, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni; ▪ ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od zgoraj navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. vsaj 15 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Učinek in razširjanje“; vsaj 20 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“).

KAJ JE ŠE TREBA VEDETI GLEDE TEGA UKREPA?

Za obvezna merila ter dodatne koristne informacije v zvezi s tem ukrepom glej Prilogo I k temu vodniku. Zainteresirane organizacije naj si skrbno preberejo ustrezne razdelke te priloge pred vložitvijo vloge za finančno podporo.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Proračun projekta mobilnosti je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Potovanje	Prispevek za potne stroške udeležencev od njihovega kraja izvora do mesta dejavnosti in nazaj.	Stroški na enoto	Za razdalje od 100 do 499 km: 180 EUR na udeleženca.	Glede na razdaljo potovanja na udeleženca. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija.
			Za razdalje od 500 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 360 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 530 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 820 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje 8 000 km ali več: 1 100 EUR na udeleženca.	
Organizacijska podpora	Kakršni koli stroški, neposredno povezani z izvajanjem mobilnosti (razen stroški bivanja za udeležence), vključno s pripravo (pedagoško, medkulturno, jezikovno), spremljanjem udeležencev in podporo zanje v času mobilnosti ter potrjevanjem učnih rezultatov.	Stroški na enoto	Do 100. udeleženca: 350 EUR na udeleženca + po 100. udeležencu: 200 EUR na dodatnega udeleženca.	Glede na število udeležencev.
Individualna podpora	Stroški, neposredno povezani z bivanjem udeležencev med dejavnostjo.	Stroški na enoto	Do 14. dneva dejavnosti: A4.1 na dan na udeleženca + od 15. do 60. dneva dejavnosti: 70 % A4.1 na dan na udeleženca.	Glede na trajanje bivanja na udeleženca.
Šolnine	Stroški, neposredno povezani s plačilom šolnine za vpis v programe.	Stroški na enoto	70 EUR na udeleženca na dan; največ 700 EUR na udeleženca v projektu mobilnosti.	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje šolnin mora biti utemeljen v obrazcu vloge.
Podpora za posebne potrebe	Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci, ki so invalidi.	Delež upravičenih stroškov	100 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje podpore za posebne potrebe mora biti utemeljen v obrazcu vloge.

PREGLEDNICA 1 – INDIVIDUALNA PODPORA (ZNESKI V EUR NA DAN)

Zneski so odvisni od države, kjer se izvaja dejavnost. Vsaka nacionalna agencija bo na podlagi nepristranskih in preglednih meril opredelila zneske, ki se dodelijo projektom, prijavljenim v njihovi državi. Ti zneski bodo opredeljeni v okviru najmanjših in največjih vrednosti, ki so navedene v spodnji tabeli. Točni zneski bodo objavljeni na spletiščih posameznih nacionalnih agencij.

Država gostiteljica	Mobilnost osebja
	Najvišji–najnižji znesek (na dan)
	A4.1
Danska, Irska, Nizozemska, Švedska, Združeno kraljestvo	80–160
Belgija, Bolgarija, Češka, Grčija, Francija, Italija, Ciper, Luksemburg, Madžarska, Avstrija, Poljska, Romunija, Finska, Islandija, Lihtenštajn, Norveška, Švica, Turčija	70–140
Nemčija, Španija, Latvija, Malta, Portugalska, Slovaška, Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	60–120
Estonija, Hrvaška, Litva, Slovenija	50–100

PROJEKT MOBILNOSTI ZA MLADE IN MLADINSKE DELAVCE

V ta projekt mobilnosti je lahko zajeta ena ali več naslednjih dejavnosti:

Mobilnost mladih:

▪ **mladinske izmenjave:**

Mladinske izmenjave omogočajo skupinam mladih iz različnih držav, da se spoznajo in skupaj živijo največ 21 dni. Med mladinsko izmenjavo udeleženci skupaj izvajajo delovni program (nabor delavnic, vaj, razprav, igranja vlog, simulacij, dejavnosti na prostem itd.), ki jih načrtujejo in pripravijo sami pred izmenjavo. Mladinske izmenjave mladim omogočijo, da: razvijejo spretnosti; se seznanijo z družbeno pomembnimi temami/tematskimi področji; odkrijejo nove kulture, navade in življenjske sloge, predvsem z vzajemnim učenjem; okrepijo vrednote, kot so solidarnost, demokracija, prijateljstvo itd. Učni proces v mladinskih izmenjavah se spodbuja z metodami neformalnega izobraževanja. Mladinske izmenjave temeljijo na nadnacionalnem sodelovanju med dvema ali več sodelujočimi organizacijami iz različnih držav v Evropski uniji in po svetu.

Do nepovratnih sredstev v okviru mladinskih izmenjav niso upravičene naslednje dejavnosti: akademski študijski obiski; izmenjave, katerih cilj je finančni dobiček; izmenjave, ki sodijo v dejavnost turizma; festivali; počitniška potovanja; turneje.

▪ **Evropska prostovoljna služba (EVS):**

Ta dejavnost omogoča mladim, ki so stari od 17 do 30 let, da izrazijo svojo osebno zavezanost z neplačanim prostovoljnim delom za polni delovni čas in največ 12 mesecev v drugi državi Evropske unije ali zunaj nje. Mladi prostovoljci dobijo priložnost, da prispevajo k vsakodnevni delu organizacij, ki obravnavajo informacije in politike na področju mladine, osebni in družbeno-izobraževalni razvoj mladih, državljansko udeležbo, socialno varstvo, vključevanje prikrajšanih, okolje, programe neformalnega izobraževanja, IKT in medijsko pismenost, kulturo in ustvarjalnost, razvojno sodelovanje itd.

V projektu EVS lahko sodeluje od 1 do 30 prostovoljcev, ki lahko opravljajo prostovoljno delo posamično ali v skupini.

Sodelujoče organizacije so odgovorne za:

- o urejanje bivanja, namestitve in lokalnega prevoza za prostovoljce;
- o načrtovanje nalog in dejavnosti za prostovoljce, ki upoštevajo kvalitativna načela Evropske prostovoljne službe, navedena v listini EVS;
- o zagotavljanje stalne, z nalogami povezane, jezikovne, osebne in upravne podpore za prostovoljce med celotnim trajanjem dejavnosti.

Udeležba v dejavnosti EVS mora biti za prostovoljce brezplačna, razen v primeru morebitnih prispevkov za potne stroške (če nepovratna sredstva Erasmus+ teh stroškov ne pokrijejo v celoti) in dodatnih stroškov, ki niso povezani z izvajanjem dejavnosti. Nepovratna sredstva Erasmus+ ali druga sredstva, ki jih priskrbijo sodelujoče organizacije, pokrijejo nujne stroške udeležbe prostovoljcev v dejavnosti EVS.

Poleg podpore, ki jo za prostovoljce zagotovijo sodelujoče organizacije, nacionalne agencije in regionalni centri SALTO organizirajo cikel usposabljanja in ocenjevanja, ki se ga morajo udeležiti vsi prostovoljci in ki zajema: a) usposabljanje ob prihodu; b) vmesno oceno za prostovoljno delo, ki traja več kot 6 mesecev.

Naslednje dejavnosti se ne štejejo kot Evropska prostovoljna služba v okviru programa Erasmus+: občasno, nestrukturirano prostovoljstvo ali prostovoljstvo za polovični delovni čas; delovna praksa v podjetju; plačana služba; rekreacija ali turistična dejavnost; jezikovni tečaj; izkoriščanje nizkocenovne delovne sile; obdobje študija ali poklicnega usposabljanja v tujini.

Mobilnost mladinskih delavcev:

▪ **usposabljanje in mreženje mladinskih delavcev:**

Ta dejavnost podpira poklicni razvoj mladinskih delavcev v obliki: a) udeležbe mladinskih delavcev na seminarjih, programih usposabljanja, dogodkih za ustvarjanje stikov, v študijskih obiskih; b) sledenja na delovnem mestu/obdobju opazovanja v tujini v organizaciji, ki je dejavna na področju mladine.

KAKŠNA JE VLOGA ORGANIZACIJ, KI SO DELUJEJO V TEM PROJEKTU?

Sodelujoče organizacije, ki so vključene v projekt mobilnosti, prevzamejo naslednje vloge in naloge:

- koordinator projekta mobilnosti za mladino: prijavi celotni projekt v imenu vseh partnerskih organizacij. Če je za projekt mobilnosti za mladino predvidena samo ena dejavnost, mora koordinator delovati tudi kot organizacija pošiljateljica ali gostiteljica. Če je za projekt mobilnosti za mladino predvidena več kot ena dejavnost, lahko koordinator projekta – vendar neobvezno – deluje kot organizacija pošiljateljica ali gostiteljica. V vseh primerih pa koordinator ne sme biti organizacija iz partnerske države;
- organizacija pošiljateljica: odgovorna je za pošiljanje mladih in mladinskih delavcev v tujino (to vključuje: organiziranje praktičnih ureditev; pripravo udeležencev pred odhodom; zagotavljanje podpore za udeležence v vseh fazah projekta);
- organizacija gostiteljica: odgovorna je za to, da gosti dejavnost, oblikuje program dejavnosti za udeležence v sodelovanju z udeleženci in partnerskimi organizacijami, zagotavlja podporo za udeležence v vseh fazah projekta.

Mladi prostovoljci, ki opravljajo Evropsko prostovoljno službo, ki traja dva meseca ali več, so upravičeni do jezikovne podpore. V okviru Programa se bo sčasoma začela izvajati spletna jezikovna podpora. Evropska komisija bo omogočila dostop do te storitve za upravičene udeležence, da bo ocenila njihovo znanje tujih jezikov in po potrebi zagotovila čim ustreznejše učenje jezikov pred in/ali med mobilnostjo (za več podrobnosti glej Prilogo I k temu vodniku).

KAKŠNA SO MERILA ZA OCENO TEGA PROJEKTA?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora izpolniti projekt mobilnosti za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

SPLOŠNA MERILA ZA UPRAVIČENOST

Upravičene sodelujoče organizacije	<p>Sodelujoča organizacija je lahko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija, ▪ evropska mladinska nevladna organizacija, ▪ socialno podjetje, ▪ javni organ na lokalni ravni, ▪ skupina mladih, ki je dejavna na področju mladinskega dela, vendar ne nujno v okviru mladinske organizacije (tj. priložnostna skupina mladih); <p>in tudi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ javni organ na regionalni ali nacionalni ravni, ▪ združenje regij, ▪ evropsko združenje za teritorialno sodelovanje, ▪ profitni organ, ki je dejaven na področju družbene odgovornosti gospodarskih družb, <p>s sedežem v državi Programa ali sosedski partnerski državi EU (glej razdelek „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).</p>
Upravičene dejavnosti	<p>Projekt mobilnosti za mlade in mladinske delavce mora zajeti eno ali več naslednjih dejavnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mladinske izmenjave, ▪ Evropsko prostovoljno službo, ▪ usposabljanje in mreženje mladinskih delavcev.

Kdo se lahko prijavi?	<p>Prijavitelj je lahko katera koli sodelujoča organizacija ali skupina¹⁵ s sedežem v državi Programa. Ta organizacija se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, ki so vključene v projekt.</p> <p>Projektu mobilnosti za mlade se dodelijo sredstva na poseben način (glej razdelek „Pravila za dodelitev sredstev“), če je prijavitelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ javni organ na regionalni ali nacionalni ravni, ▪ združenje regij, ▪ evropsko združenje za teritorialno sodelovanje, ▪ profitni organ, ki je dejaven na področju družbene odgovornosti gospodarskih družb.
Število in profil sodelujočih organizacij	<p>Dejavnost mobilnosti je nadnacionalna in v njej sodelujeta vsaj dve sodelujoči organizaciji (pošiljateljica in gostiteljica) iz različnih držav.</p> <p>Dejavnosti v državah Programa: vse sodelujoče organizacije morajo imeti sedež v državi Programa.</p> <p>Dejavnosti s sosedskimi partnerskimi državami EU: dejavnost morata izvajati vsaj ena sodelujoča organizacija iz države Programa in ena sodelujoča organizacija iz sosedske partnerske države EU.</p> <p>Za ohranjanje jasne povezave z državo, kjer ima nacionalna agencija sedež, morajo imeti organizacije pošiljateljice ali gostiteljice za vsako dejavnost sedež v državi nacionalne agencije, ki prejme prijavo.</p>
Trajanje projekta	Od 3 do 24 mesecev.
Kje se prijavi?	Pri nacionalni agenciji v državi, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež.
Kdaj se prijavi?	<p>Prijavitelji morajo vložiti vlogo za pridobitev nepovratnih sredstev do naslednjih datumov:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 17. marca ob 12. uri (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 17. junijem in 31. decembrom v istem letu (če je podpisan sporazum o nepovratnih sredstvih); ▪ 30. aprila ob 12. uri (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. avgustom v istem letu in 28. februarjem v naslednjem letu (če je podpisan sporazum o nepovratnih sredstvih); ▪ 1. oktobra ob 12. uri (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. januarjem in 30. septembrom v naslednjem letu (če je podpisan sporazum o nepovratnih sredstvih).
Kako se prijavi?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

DODATNA MERILA ZA UPRAVIČENOST ZA MLADINSKE IZMENJAVE

Trajanje dejavnosti	Od 5 do 21 dni, v kar ni zajet čas potovanja.
Mesta dejavnosti	Dejavnost se mora izvajati v državi ene od sodelujočih organizacij.
Upravičeni udeleženci	Mladi, stari od 13 do 30 let, iz držav organizacij pošiljateljice in gostiteljice.
Število udeležencev in sestava nacionalnih skupin	<p>Najmanj 16 in največ 60 udeležencev (vodje skupine niso zajeti).</p> <p>Najmanj 4 udeleženci na skupino (vodje skupine niso zajeti).</p> <p>Vsaka nacionalna skupina mora imeti vsaj enega vodjo skupine. Vodja skupine je odrasli spremljevalec mladih, ki sodelujejo v mladinski izmenjavi, da zagotovi njihovo učinkovito učenje, zaščito in varnost.</p>

¹⁵ V primeru priložnostne skupine eden od članov skupine prevzame vlogo predstavnika in odgovornost v imenu skupine.

Druga merila	<p>Pripravljalni obisk</p> <p>Če je za projekt predviden pripravljalni obisk, je treba upoštevati naslednja merila za upravičenost:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ trajanje pripravljalnega obiska: največ 2 dni (dnevi potovanja niso zajeti); ▪ število udeležencev: najmanj 1 udeleženec na skupino. Udeleženca sta lahko tudi 2, če je vsaj 1 od udeležencev mlada oseba, ki sodeluje v dejavnosti.
---------------------	--

DODATNA MERILA ZA UPRAVIČENOST ZA EVROPSKO PROSTOVOLJNO SLUŽBO

Akreditacija	Vse sodelujoče organizacije, ki so vključene v dejavnosti Evropske prostovoljne službe, morajo imeti veljavno akreditacijo EVS (za več informacij glej razdelek EVS v Prilogi I k temu vodniku). Akreditacija organizacij EVS v državah južnega Sredozemlja se bo uvedla v prvem letu programa Erasmus+. Od leta 2015 dalje morajo vse sodelujoče organizacije iz držav v tej regiji imeti veljavno akreditacijo.
Trajanje dejavnosti	<p>Od 2 do 12 mesecev. Za lažjo organizacijo usposabljanja ob prihodu se mora dejavnost začeti na začetku meseca (tj. v prvih sedmih dneh meseca).</p> <p>Če se Evropske prostovoljne službe udeleži vsaj 10 prostovoljcev ali mladih z manj priložnostmi, lahko dejavnost traja od 2 tednov do 12 mesecev.</p>
Mesta dejavnosti	<p>Prostovoljec iz države Programa mora opraviti svojo dejavnost v drugi državi Programa ali sosedski partnerski državi EU.</p> <p>Prostovoljec iz sosedske partnerske države EU mora opraviti svojo dejavnost v državi Programa.</p>
Upravičeni udeleženci	<p>Mladi, stari od 17 do 30 let, iz države njihove organizacije pošiljateljice.</p> <p>Prostovoljci lahko sodelujejo samo v eni Evropski prostovoljni službi¹⁶. Izjema: prostovoljci, ki so opravili dejavnost EVS, ki je trajala največ 2 meseca, se lahko udeležijo dodatne Evropske prostovoljne službe.</p>
Število udeležencev	Največ 30 prostovoljcev za celotni projekt.
Druga merila	<p>Pripravljalni obisk</p> <p>Če je za projekt predviden pripravljalni obisk, je treba upoštevati naslednja merila za upravičenost:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ trajanje pripravljalnega obiska: največ 2 dni (dnevi potovanja niso zajeti); ▪ število udeležencev: najmanj 1 udeleženec na skupino. Udeleženca sta lahko tudi 2, če je vsaj 1 od udeležencev mlada oseba, ki sodeluje v dejavnosti.

DODATNA MERILA ZA UPRAVIČENOST ZA MOBILNOST MLADINSKIH DELAVCEV

Trajanje dejavnosti	Od 2 dni do 2 mesecev, v kar ni zajet čas potovanja.
Mesta dejavnosti	Dejavnost se mora izvajati v državi ene od sodelujočih organizacij.
Upravičeni udeleženci	Ni starostne omejitve. Udeleženci morajo biti iz države njihove organizacije pošiljateljice ali gostiteljice.
Število udeležencev	Največ 50 udeležencev (kamor so po potrebi zajeti vodje usposabljanj in pomočniki) v posameznih dejavnostih, ki so načrtovane za projekt.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

¹⁶ To velja za EVS v okviru programa Erasmus+ in predhodnih programov.

MERILA ZA DODELITEV

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

<p>Ustreznost projekta (največ 30 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ustreznost predloga v zvezi s: <ul style="list-style-type: none"> - cilji in prednostnimi nalogami ukrepa (glej razdelek „Kakšni so cilji projekta mobilnosti?“); - potrebami in cilji sodelujočih organizacij in posameznih udeležencev; ▪ v kolikšni meri je predlog primeren za: <ul style="list-style-type: none"> - doseganje visokokakovostnih učnih rezultatov za udeležence; - krepitev zmogljivosti in mednarodne razsežnosti sodelujočih organizacij; ▪ v kolikšni meri projekt vključuje mlade z manj priložnostmi.
<p>Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 40 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jasnost, celovitost in kakovost vseh faz predloga projekta (priprava, izvajanje mobilnosti in nadaljnje izvajanje); ▪ usklajenost ciljev projekta in predlaganih dejavnosti; ▪ kakovost praktičnih ureditev, načinov upravljanja in podpore; ▪ kakovost priprav, ki so zagotovljene za udeležence; ▪ kakovost predlaganih participativnih metod neformalnega učenja in dejavno vključevanje mladih na vseh ravneh projekta; ▪ kakovost ureditev za priznavanje in potrjevanje učnih rezultatov udeležencev ter dosledna uporaba evropskih orodij za preglednost in priznavanje; ▪ ustreznost ukrepov za izbor in/ali vključevanje udeležencev v dejavnosti mobilnosti; • kakovost sodelovanja in obveščanja med sodelujočimi organizacijami in drugimi pomembnimi deležniki.
<p>Učinek in razširjanje (največ 30 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov projekta; ▪ morebitni učinek projekta: <ul style="list-style-type: none"> - na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem; - na druga področja, ne samo na organizacije in posameznike, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni; ▪ ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od zgoraj navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. vsaj 15 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Učinek in razširjanje“; 20 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“).

KAJ JE ŠE TREBA VEDETI GLEDE TEGA UKREPA?

Za obvezna merila ter dodatne koristne informacije v zvezi s tem ukrepom glej Prilogo I k temu vodniku. Zainteresirane organizacije naj si skrbno preberejo ustrezne razdelke te priloge pred vložitvijo vloge za finančno podporo.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Proračun projekta mobilnosti je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

A) MLADINSKE IZMENJAVE

Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Potovanje	Prispevek za potne stroške udeležencev od njihovega kraja izvora do mesta dejavnosti in nazaj. Zajeti so potni stroški morebitnega pripravljalnega obiska.	Stroški na enoto	Za razdalje od 10 do 99 km: 20 EUR na udeleženca.	Glede na razdaljo potovanja na udeleženca. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija.
			Za razdalje od 100 do 499 km: 80 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 500 do 1 999 km: 170 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 270 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 400 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 620 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje 8 000 km ali več: 830 EUR na udeleženca.	
Organizacijska podpora	Kakršni koli stroški, neposredno povezani z izvajanjem mobilnosti.	Stroški na enoto	A5.1 na dan dejavnosti na udeleženca	Glede na trajanje bivanja na udeleženca.
Podpora za posebne potrebe	Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci, ki so invalidi.	Delež upravičenih stroškov	100 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje podpore udeležencem s posebnimi potrebami mora biti utemeljen v obrazcu vloge.
Izredni stroški	Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja; stroški podpore za udeležbo mladih z manj priložnostmi; stroški, povezani z nastanitvijo udeležencev med pripravljalnim obiskom.	Delež upravičenih stroškov	100 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje izrednih stroškov mora biti utemeljen v obrazcu vloge.

B) EVROPSKA PROSTOVOLJNA SLUŽBA

Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Potovanje	Prispevek za potne stroške udeležencev od njihovega kraja izvora do mesta dejavnosti in nazaj. Zajeti so potni stroški morebitnega pripravljalnega obiska.	Stroški na enoto	Za razdalje od 100 do 499 km: 180 EUR na udeleženca.	Glede na razdaljo potovanja na udeleženca. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija.
			Za razdalje od 500 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 360 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 530 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 820 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje 8 000 km ali več: 1 100 EUR na udeleženca.	
Organizacijska podpora	Kakršni koli stroški, neposredno povezani z izvajanjem mobilnosti.	Stroški na enoto	EVS, ki traja manj kot 2 meseca: A5.2 na dan na prostovoljca + EVS, ki traja od 2 do 12 mesecev: A5.3 na mesec na prostovoljca.	Glede na trajanje bivanja na udeleženca.
Individualna podpora	„Žepnina“ za prostovoljca za dodatne osebne stroške.	Stroški na enoto	EVS, ki traja manj kot 2 meseca: A5.4 na dan na prostovoljca + EVS, ki traja od 2 do 12 mesecev: A5.5 na mesec na prostovoljca.	Glede na trajanje bivanja na udeleženca.
Jezikovna podpora	Stroški, povezani s podporo udeležencem – pred odhodom in med dejavnostjo – za izboljšanje znanja jezika, ki ga bodo uporabljali pri izvajanju svojega prostovoljnega dela.	Stroški na enoto	Samo za dejavnosti, ki trajajo od 2 do 12 mesecev: 150 EUR na udeleženca, ki potrebuje jezikovno podporo.	Pogoj: prijavitelji morajo zahtevati podporo v jeziku, v katerem bo potekala dejavnost, na podlagi potreb udeležencev po znanju jezikov, ki jih ne zagotavlja osrednja spletna storitev.
Podpora za posebne potrebe	Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci, ki so invalidi.	Delež upravičenih stroškov	100 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje podpore udeležencem s posebnimi potrebami mora biti utemeljen v obrazcu vloge.

Izredni stroški	Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja; stroški, povezani z nastanitvijo udeležencev med pripravljalnimi obiski; stroški za podporo okrepljenega mentorstva in posebnih priprav v primeru udeležbe mladih z manj priložnostmi.	Delež upravičenih stroškov	100 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje izrednih stroškov mora biti utemeljen v obrazcu vloge.
------------------------	---	----------------------------	----------------------------	--

C) MOBILNOST MLADINSKIH DELAVCEV

Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve	
Potovanje	Prispevek za potne stroške udeležencev od njihovega kraja izvora do mesta dejavnosti in nazaj.	Stroški na enoto Za razdalje od 100 do 499 km: 180 EUR na udeleženca. Za razdalje od 500 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca. Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 360 EUR na udeleženca. Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 530 EUR na udeleženca. Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 820 EUR na udeleženca. Za razdalje 8 000 km ali več: 1 100 EUR na udeleženca.	Glede na razdaljo potovanja na udeleženca. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija.	
Organizacijska podpora	Kakršni koli stroški, neposredno povezani z izvajanjem mobilnosti.	Stroški na enoto A5.6 na dan dejavnosti na udeleženca; največ 1 100 EUR.	Glede na trajanje bivanja na udeleženca.	
Podpora za posebne potrebe	Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci, ki so invalidi.	Delež upravičenih stroškov	100 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje podpore udeležencem s posebnimi potrebami mora biti utemeljen v obrazcu vloge.
Izredni stroški	Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja.	Delež upravičenih stroškov	100 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje izrednih stroškov mora biti utemeljen v obrazcu vloge.

D) ORGANIZACIJSKA PODPORA (ZNESKI V EUR NA DAN/MESEC)

Zneski so odvisni od države, kjer se izvaja mobilnost. Za projekte, ki jih vložijo: javni organ na regionalni ali nacionalni ravni; združenje regij; evropsko združenje za teritorialno sodelovanje; profitni organ, ki je dejaven na področju družbene odgovornosti gospodarskih družb, so spodnji zneski znižani za 50 %.

	Mladinske izmenjave (EUR na dan)	Evropska prostovoljna služba		Mobilnost mladinskih delavcev (EUR na dan)
		14 do 59 dni (EUR na dan)	2 do 12 mesecev (EUR na mesec)	
	A5.1	A5.2	A5.3	A5.6
Belgija	37	20	590	65
Bolgarija	32	17	500	53
Češka	32	17	490	54
Danska	40	21	630	72
Nemčija	33	18	520	58
Estonija	33	18	520	56
Irska	39	21	610	74
Grčija	38	21	610	71
Španija	34	18	530	61
Francija	37	19	570	66
Hrvaška	35	19	570	62
Italija	39	21	610	66
Ciper	32	21	610	58
Latvija	34	19	550	59
Litva	34	18	540	58
Luksemburg	36	21	610	66
Madžarska	33	17	510	55
Malta	37	20	600	65
Nizozemska	39	21	620	69
Avstrija	39	18	540	61
Poljska	34	18	540	59
Portugalska	37	20	600	65
Romunija	32	17	500	54
Slovenija	34	20	580	60
Slovaška	35	19	550	60
Finska	39	21	630	71
Švedska	39	21	630	70
Združeno kraljestvo	40	21	630	76
Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	28	15	440	45
Islandija	39	21	610	71
Lihtenštajn	39	21	610	74
Norveška	40	21	630	74
Švica	39	21	620	71
Turčija	32	17	500	54
Partnerska država	29	15	440	48

E) INDIVIDUALNA PODPORA (ZNESKI V EUR NA DAN/MESEC)

Zneski so odvisni od države, kjer se izvaja mobilnost.

	EVS	
	14 do 59 dni (EUR na dan)	2 do 12 mesecev (EUR na mesec)
	A5.4	A5.5
Belgija	4	110
Bolgarija	3	70
Češka	4	90
Danska	5	145
Nemčija	4	110
Estonija	3	85
Irska	5	125
Grčija	4	100
Španija	4	105
Francija	5	115
Hrvaška	4	90
Italija	4	115
Ciper	4	110
Latvija	3	80
Litva	3	80
Luksemburg	4	110
Madžarska	4	90
Malta	4	110
Nizozemska	4	110
Avstrija	4	115
Poljska	3	85
Portugalska	4	100
Romunija	2	60
Slovenija	3	85
Slovaška	4	95
Finska	4	125
Švedska	4	115
Združeno kraljestvo	5	140
Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	2	60
Islandija	5	135
Lihtenštajn	5	120
Norveška	5	135
Švica	5	130
Turčija	3	80
Partnerska država	2	55

OBSEŽNI DOGODKI EVROPSKE PROSTOVOLJNE SLUŽBE

KAKŠNI SO CILJI OBSEŽNEGA DOGODKA EVS?

Cilj tega ukrepa je podpirati obsežne projekte prostovoljstva (v katerih sodeluje vsaj 30 prostovoljcev EVS) v okviru evropskih ali svetovnih dogodkov na področju mladine, kulture in športa (npr. svetovni vrh mladih, evropske prestolnice kulture, evropske prestolnice mladih, evropska športna prvenstva itd.).

Poleg tega bodo v skladu z letnim delovnim programom, ki ga sprejme Komisija, imeli prednost projekti, ki sledijo eni ali več ustreznim prednostnim nalogam, navedenim v uvodnem poglavju „Mladina“ v delu B tega vodnika.

KAJ JE OBSEŽNI DOGODEK EVS?

V podprte projekte bodo zajete naslednje faze:

- priprava (vključno s praktičnimi ureditvami, izborom udeležencev, jezikovno/medkulturno/z nalogami povezano pripravo udeležencev pred odhodom);
- izvajanje dejavnosti Evropske prostovoljne službe in dopolnilnih dejavnosti;
- nadaljnje izvajanje (vključno z ocenjevanjem dejavnosti EVS, formalnim priznavanjem – po potrebi – učnih rezultatov udeležencev med dejavnostmi ter razširjanjem in uporabo rezultatov projekta).

KATERE DEJAVNOSTI SO PODPRTE V OKVIRU TEGA UKREPA?

▪ Evropska prostovoljna služba

Mladim, ki so stari od 17 do 30 let, omogoča, da izrazijo svojo osebno zavezanost z neplačanim prostovoljnim delom za polni delovni čas in največ 2 meseca v drugi državi. Prostovoljci dobijo priložnost, da sodelujejo pri pripravi dejavnosti in pobud, ki so organizirane v okviru evropskega/mednarodnega dogodka.

V obsežnem dogodku EVS mora sodelovati vsaj 30 prostovoljcev.

Sodelujoče organizacije so odgovorne za:

- urejanje bivanja, namestitve in lokalnega prevoza za prostovoljce;
- načrtovanje nalog in dejavnosti za prostovoljce, ki upoštevajo kvalitativna načela Evropske prostovoljne službe, navedena v listini EVS;
- zagotavljanje stalne, z nalogami povezane, jezikovne, osebne in upravne podpore za prostovoljce med celotnim trajanjem dejavnosti EVS.

Udeležba v dejavnosti EVS mora biti za prostovoljce brezplačna, razen v primeru morebitnih prispevkov za potne stroške (če nepovratna sredstva Erasmus+ teh stroškov ne pokrijejo v celoti) in nepotrebnih stroškov, ki niso povezani z izvajanjem dejavnosti. Nepovratna sredstva Erasmus+ ali druga sredstva, ki jih priskrbijo sodelujoče organizacije, pokrijejo nujne stroške udeležbe prostovoljcev v dejavnosti EVS.

Naslednje dejavnosti se ne štejejo kot Evropska prostovoljna služba v okviru programa Erasmus+: občasno, nestrukturirano prostovoljstvo ali prostovoljstvo za polovični delovni čas; delovna praksa v podjetju; plačana služba; rekreacija ali turistična dejavnost; jezikovni tečaj; izkoriščanje nizkocenovne delovne sile; obdobje študija ali poklicnega usposabljanja v tujini.

▪ Dopolnilne dejavnosti

V projekt je lahko zajeta organizacija spremljevalnih dejavnosti, na primer konferenc, seminarjev, srečanj in delavnic, katerih cilj je osveščanje o pomenu prostovoljstva (zlasti Evropske prostovoljne službe) med dogodkom.

KAKŠNA SO MERILA ZA OCENO TEGA PROJEKTA?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora izpolniti obsežni dogodek EVS za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Kdo se lahko prijavi?	Katera koli javna ali zasebna organizacija, ki ima sedež v državi Programa in neposredno sodeluje pri organizaciji evropskega/mednarodnega dogodka na področju mladine, kulture in športa ali ki je sklenila uradni pisni sporazum o sodelovanju z organizatorji dogodka. Posamezniki ne morejo vložiti vloge za nepovratna sredstva.
Upravičene dejavnosti	Poleg dejavnosti Evropske prostovoljne službe so lahko v obsežni dogodek EVS zajete tudi dopolnilne dejavnosti, na primer konference, seminarji, srečanja in delavnice.
Trajanje projekta	Od 3 do 12 mesecev.
Mesto projekta	Obsežni projekt EVS se mora izvesti v državi Programa, kjer poteka evropski/mednarodni dogodek na področju mladine, kulture in športa.
Kje se prijavi?	Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.
Kdaj se prijavi?	Prijavitelji morajo vložiti vlogo za pridobitev nepovratnih sredstev do 3. aprila ob 12. uri (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. oktobrom v istem letu in 31. julijem v naslednjem letu.
Kako se prijavi?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

DODATNA MERILA ZA UPRAVIČENOST ZA EVROPSKO PROSTOVOLJNO SLUŽBO

Trajanje dejavnosti	Od 14 dni do 2 mesecev, v kar ni zajet čas potovanja.
Upravičeni udeleženci	Mladi, stari od 17 do 30 let, iz države Programa (razen države, kjer se izvaja projekt) ali iz sosedске partnerske države EU. Prostovoljec se lahko udeleži samo enega obsežnega projekta EVS v življenjskem ciklu programa Erasmus+.
Število udeležencev	Najmanj 30 prostovoljcev.

MERILA ZA DODELITEV

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

Ustreznost projekta (največ 30 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ustreznost predloga v zvezi s:<ul style="list-style-type: none"> - cilji in prednostnimi nalogami ukrepa (glej razdelek „Kakšni so cilji projekta mobilnosti?“); ▪ v kolikšni meri je predlog primeren za:<ul style="list-style-type: none"> - doseganje visokokakovostnih učnih rezultatov za udeležence, - osveščanje o pomenu prostovoljstva, - osveščanju o priložnostih, ki jih ponuja Evropska prostovoljna služba; ▪ v kolikšni meri projekt vključuje mlade z manj priložnostmi.
---	--

<p>Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 40 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jasnost, celovitost in kakovost vseh faz predloga projekta (priprava, izvajanje dejavnosti in nadaljnje izvajanje); ▪ usklajenost ciljev projekta in predlaganih dejavnosti; ▪ kakovost praktičnih ureditev, načinov upravljanja in podpore; ▪ kakovost priprav, ki so zagotovljene za udeležence; ▪ kakovost predlaganih participativnih metod neformalnega učenja in dejavno vključevanje mladih na vseh ravneh projekta; ▪ kakovost ureditev za priznavanje in potrjevanje učnih rezultatov udeležencev ter dosledna uporaba evropskih orodij za preglednost in priznavanje; ▪ ustreznost ukrepov za izbor in/ali vključevanje udeležencev v dejavnosti mobilnosti; • kakovost sodelovanja in obveščanja med sodelujočimi organizacijami in drugimi pomembnimi deležniki; • usklajenost sodelujočih organizacij z načeli listine EVS.
<p>Učinek in razširjanje (največ 30 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov projekta; ▪ morebitni učinek projekta: <ul style="list-style-type: none"> - na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem; - na druga področja, ne samo na organizacije in posameznike, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni; ▪ ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od zgoraj navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. vsaj 15 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Učinek in razširjanje“; 20 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“).

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Proračun projekta je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

Najvišja vrednost dodeljenih nepovratnih sredstev za obsežni dogodek EVS: 200 000 EUR.

PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV DEJAVNOSTIM EVROPSKE PROSTOVOLJNE SLUŽBE, KI SE IZVAJAJO MED DOGODKOM

Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Potovanje	Prispevek za potne stroške udeležencev od njihovega kraja izvora do mesta projekta in nazaj.	Stroški na enoto	Za razdalje od 100 do 499 km: 180 EUR na udeleženca.	Glede na razdaljo potovanja na udeleženca. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija.
			Za razdalje od 500 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 360 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 530 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 820 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje 8 000 km ali več: 1 100 EUR na udeleženca.	
Organizacijska podpora	Kakršni koli stroški, neposredno povezani z izvajanjem dejavnosti mobilnosti v okviru projekta (razen stroški bivanja za udeležence).	Stroški na enoto	A6.1 na dan dejavnosti na prostovoljca.	Glede na trajanje bivanja na udeleženca.
Individualna podpora	Stroški, neposredno povezani z bivanjem udeležencev med dejavnostjo.	Stroški na enoto	A6.2 na dan dejavnosti na prostovoljca.	Glede na trajanje bivanja na udeleženca.

Podpora za posebne potrebe	Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci, ki so invalidi.	Delež upravičenih stroškov	100 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje podpore udeležencem s posebnimi potrebami mora biti utemeljen v obrazcu vloge.
Izredni stroški	Dodatni stroški, neposredno povezani s prostovoljci z manj priložnostmi. Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja.	Delež upravičenih stroškov	100 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje izrednih stroškov mora biti utemeljen v obrazcu vloge.

PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV DOPOLNILNIM DEJAVNOSTIM, KI SE IZVAJAJO MED DOGODKOM (IZBIRNA DODELITEV SREDSTEV)

Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Stroški dejavnosti	<p>Kakršni koli stroški, neposredno povezani z izvajanjem dopolnilnih dejavnosti projekta, vključno z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ organizacijo seminarjev, srečanj, delavnic; ▪ razširjanjem rezultatov; ▪ medkulturna/z nalogami povezana priprava prostovoljcev; ▪ stroški redno zaposlenega osebja: ti stroški se ne morejo kriti z nepovratnimi sredstvi EU; kritje teh stroškov je upravičeno, če je podprto z viri, ki niso viri EU. V takih primerih lahko ti stroški predstavljajo največ 30 % skupnega zunanjega sofinanciranja; <p>posredni stroški: pavšalni znesek, ki ne presega 7 % upravičenih neposrednih stroškov projekta, je upravičen v okviru posrednih stroškov in predstavlja splošne upravne stroške upravičenca, ki jih je mogoče prišteti k projektu (npr. računi za elektriko ali internet, stroški prostorov, stroški redno zaposlenega osebja itd.).</p>	Delež upravičenih stroškov	Največ 80 % skupnih upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevani proračun je upravičen glede na načrtovane dejavnosti.

PREGLEDNICA A – DEJAVNOSTI EVROPSKE PROSTOVOLJNE SLUŽBE (ZNESKI V EUR NA DAN)

Zneski so odvisni od države, kjer se izvaja dogodek Evropske prostovoljne službe.

	Organizacijska podpora A6.1	Individualna podpora A6.2
Belgija	20	4
Bolgarija	17	3
Češka	17	4
Danska	21	5
Nemčija	18	4
Estonija	18	3
Irska	21	5
Grčija	21	4
Španija	18	4
Francija	19	5
Hrvaška	19	4
Italija	21	4
Ciper	21	4
Latvija	19	3
Litva	18	3
Luksemburg	21	4
Madžarska	17	4
Malta	20	4
Nizozemska	21	4
Avstrija	18	4
Poljska	18	3
Portugalska	20	4
Romunija	17	2
Slovenija	20	3
Slovaška	19	4
Finska	21	4
Švedska	21	4
Združeno kraljestvo	21	5
Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	15	2
Islandija	21	5
Lihtenštajn	21	5
Norveška	21	5
Švica	21	5
Turčija	17	3
Sosedska partnerska država EU	15	2

SKUPNI MAGISTRSKI ŠTUDIJ

KAKŠNI SO CILJI SKUPNEGA MAGISTRSKEGA ŠTUDIJA?

Cilji skupnega magistrskega študija so:

- spodbujati izboljšave kakovosti, inovacije, odličnost in internacionalizacijo visokošolskih institucij;
- okrepiti kakovost in privlačnost evropskega visokošolskega prostora (EHEA) ter podpirati zunanje delovanje EU na področju visokošolskega izobraževanja, tako da se najboljšim študentom magistrskih študijev po vsem svetu ponudijo štipendije za celotni študij;
- izboljšati raven kompetenc in spretnosti diplomantov magistrskega študija, zlasti tako, da bodo ustrezale trgu dela, z okrepljenim vključevanjem delodajalcev.

V zvezi s tem bo skupni magistrski študij predvidoma prispeval k ciljem strategije Evropa 2020 in strateškega okvira za izobraževanje in usposabljanje 2020 (ET 2020) ter izpolnjeval ustrezna merila uspešnosti, opredeljena v navedenih politikah. Skupni magistrski študiji (JMD) bodo nadaljevali in nadgradili uspešne izkušnje, ki so se začele z magistrskimi programi Erasmus Mundus (EMMC), okrepili privlačnost evropskega visokošolskega prostora po vsem svetu ter predstavljali odličnost in visoko raven vključevanja skupnih študijskih programov, ki jih izvajajo evropske visokošolske institucije.

KAJ JE SKUPNI MAGISTRSKI ŠTUDIJ?

Skupni magistrski študij (JMD ali Joint Master Degree) je celosten mednarodni študijski program na visoki ravni s 60, 90 ali 120 kreditnimi točkami ECTS, ki ga izvajajo mednarodni konzorcij visokošolskih institucij in, kadar je to ustrezno, drugi partnerji s področja izobraževanja in/ali drugih področij s posebnim strokovnim znanjem in zanimanjem za študijska/strokovna področja, ki so zajeta v skupni program.

Vse sodelujoče visokošolske institucije s sedežem v državi Programa morajo biti institucije, ki dodeljujejo magistrske diplome, in te diplome – v katere je zajet celotni študijski program JMD – morajo v celoti priznavati pristojni nacionalni organi v državah, kjer imajo te visokošolske institucije sedež. Ob uspešnem zaključku skupnega magistrskega programa mora biti dodeljena skupna diploma (tj. ena diploma, ki je izdana v imenu vsaj dveh visokošolskih institucij iz različnih držav Programa in je v celoti priznana v teh državah) ali večkratne diplome (tj. vsaj dve diplomii, ki ju izdeta dve visokošolski instituciji iz različnih držav Programa in sta v celoti priznani v teh državah). Poleg te osrednje skupine visokošolskih institucij, ki dodeljujejo diplome, lahko pri podeljevanju skupnih ali večkratnih diplom sodelujejo tudi druge partnerske visokošolske institucije konzorcija iz partnerskih držav.

To pomeni, da morajo predlogi programa JMD ob prijavi predstaviti v celoti razvite skupne študijske programe, ki so pripravljene na izvajanje in objavo po vsem svetu, takoj ko so izbrani. To tudi pomeni, da bo postopek izbora programov JMD zelo selektiven, da se bodo podprli samo najboljši predlogi.

Izbrani programi JMD bodo v zameno prejeli visoko raven financiranja in dolgoročno podporo, da bodo lahko okrepili svojo prepoznavnost po vsem svetu in zagotovili svojo trajnost. Ta dolgoročna podpora bo vključevala začetno obdobje financiranja, ki traja 4 ali 5 let in zajema tri zaporedne vpise študentov. Ob začetku tretjega leta financiranja bo za programe JMD zagotovljena možnost prijave na pregled kakovosti, da se preverijo njihova dejanska uspešnost, stalno zagotavljanje odličnosti in prihodnja trajnost. Programi JMD, ki bodo uspešno opravili pregled kakovosti, bodo dobili priložnost za dodatno obdobje financiranja, ki bo zajelo največ tri vpise študentov in temeljilo na načelu „skupnega financiranja“ (glej razdelek „Pregled kakovosti“ v nadaljevanju).

Razdelki v nadaljevanju opisujejo značilnosti na novo izbranih programov JMD, pogoje za izbor in financiranje teh programov ter pogoje, ki veljajo za programe JMD, ki so že prejeli sredstva in se bodo financirali na podlagi načela „skupnega financiranja“.

KATERE DEJAVNOSTI SO PODPRTE V OKVIRU TEGA UKREPA?

Ta ukrep bo podpiral naslednje dejavnosti:

- izvedba programa JMD s 60, 90 ali 120 kreditnimi točkami ECTS, ki ga organizira mednarodni konzorcij visokošolskih institucij s sodelovanjem povabljenih znanstvenikov (gostujoči predavatelji) za namene poučevanja, usposabljanja in/ali raziskovanja;
- dodeljevanje štipendij odličnim študentom po vsem svetu za njihovo udeležbo v enem od teh programov JMD.

KAKŠNA JE VLOGA ORGANIZACIJ, KI SODELUJEJO V SKUPNEM MAGISTRSKEM ŠTUDIJU?

Program skupnega magistrskega študija izvaja mednarodni konzorcij visokošolskih institucij in, kadar je to ustrezno, druge vrste organizacij (podjetja, javni organi, raziskovalne organizacije itd.), ki prispevajo k izvajanju skupnega magistrskega študija.

Konzorcij JMD je sestavljen iz:

- prijavitelja/koordinatorja: visokošolska institucija, ki vloži predlog projekta v imenu vseh partnerjev. Ko je JMD odobren, prijavitelj/koordinator postane glavni upravičenec nepovratnih sredstev EU in podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih za več upravičencev v imenu konzorcija JMD. V njegovo vlogo usklajevanja so zajete naslednje dolžnosti:
  - predstavlja skupino sodelujočih organizacij in deluje v njenem imenu v odnosu do Evropske komisije;
  - prevzame finančno in pravno odgovornost za ustrezno operativno, upravno in finančno izvajanje celotnega projekta;
  - usklajuje JMD v sodelovanju z vsemi drugimi partnerji projekta;
- polnopravnih partnerjev: visokošolske institucije, ki dodeljujejo diplome, in jih kot take priznavajo ustrezni organi države Programa ali partnerske države, v kateri imajo te institucije sedež, in kakršne koli zasebne ali javne organizacije, ki dejavno prispevajo k pripravi, izvajanju in ocenjevanju programa JMD. Vsak polnopravni partner mora podpisati mandat, s katerim podpisnik pooblasti koordinatorja, da med izvajanjem projekta deluje v njegovem imenu.

Poleg tega lahko študijski program JMD izkoristi tudi sodelovanje s povezanimi partnerji (izbirno). Te organizacije posredno prispevajo k izvajanju posebnih nalog/dejavnosti in/ali podpirajo razširjanje in trajnost programa JMD. Prispevajo lahko na primer s prenosom znanja in spretnosti, zagotavljanjem dopolnilnih programov ali podpiranjem možnosti za napotitev ali prakso. V zvezi z vprašanji pogodbenega upravljanja se „povezani partnerji“ ne štejejo za del konzorcija JMD.

Zahtevana institucionalna zavezanost vseh organizacij, ki sodelujejo v konzorciju JMD, mora biti zagotovljena pred vpisom prvih študentov v program JMD, da se zagotovi trdna institucionalna vključenost in podpora. Ključni instrument pri tem bo konzorcijski sporazum JMD (glej smernice in modele, ki so na voljo na spletišču Izvajalske agencije) in morale ga bodo podpisati vse partnerske institucije pred začetkom vlaganja prvih vlog za štipendijo in postopkom izbora. Ta konzorcijski sporazum JMD bo moral čim natančneje zajeti vse akademske, operativne, upravne in finančne vidike, povezane z izvajanjem in upravljanjem štipendij programa JMD.

Predpogoj za sodelovanje v konzorciju JMD je, da so vse visokošolske institucije iz držav Programa nosilke veljavne Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (EHEC). Od visokošolskih institucij iz partnerskih držav se ne pričakuje, da so nosilke listine EHEC, vendar se bo od njih zahtevalo, da se strinjajo z njenimi načeli v konzorcijskem sporazumu JMD.

KAKŠNA SO MERILA ZA OCENO SKUPNEGA MAGISTRSKEGA ŠTUDIJA?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora izpolniti skupni magistrski študij za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Upravičene sodelujoče organizacije	<p>Sodelujoča organizacija je lahko katera koli javna ali zasebna organizacija s sedežem v državi Programa ali partnerski državi, ki neposredno in dejavno prispeva k izvajanju programa JMD.</p> <p>Taka organizacija je lahko na primer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ visokošolska institucija, ▪ javno ali zasebno, malo, srednje ali veliko podjetje (vključno s socialnimi podjetji), ▪ javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, ▪ neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija, ▪ raziskovalni inštitut. <p>Visokošolske institucije s sedežem v državi Programa morajo biti nosilke veljavne Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE). Listina ECHE ni zahtevana za sodelujoče visokošolske institucije iz partnerskih držav. Delegacije EU v partnerskih državah se lahko po potrebi prosijo, da preverijo, ali so visokošolske institucije, ki dodeljujejo diplome v njihovi državi, upravičene do sodelovanja (tj. da so njihove diplome v celoti priznane).</p>
Kdo se lahko prijavi?	<p>Visokošolska institucija s sedežem v državi Programa. Visokošolska institucija se prijavi v imenu konzorcija JMD: Podružnice visokošolskih institucij partnerskih držav s sedežem v državi Programa ali podružnice visokošolskih institucij držav Programa s sedežem v partnerski državi niso upravičene do prijave.</p>
Število in profil sodelujočih organizacij	<p>Skupni magistrski študij je nadnacionalni program in v njem kot polnopravni partnerji sodelujejo visokošolske institucije iz vsaj treh različnih držav Programa. Ob vložitvi vloge za nepovratna sredstva morajo biti opredeljene vse druge polnopravne partnerske organizacije iz držav Programa ali partnerskih držav.</p>
Upravičeni udeleženci	<p>Študenti na magistrski ravni, osebje iz sodelujočih organizacij, povabljeni znanstveniki (/gostujoči predavatelji) iz držav Programa ali partnerskih držav.</p> <p>Udeleženci vložijo vlogo za štipendijo neposredno pri konzorciju JMD po svoji izbiri.</p>
Število udeležencev	<p>Okvirno in v začetnem obdobju financiranja se nepovratna sredstva JMD dodelijo 13 do 20 prejemnikom študentske štipendije in vsaj 4 povabljenim znanstvenikom/gostujočim predavateljem na vpis (na izvajanje programa JMD)¹⁷.</p>
Mesta	<p>Obdobje študija JMD se mora izvajati v vsaj dveh državah Programa, ki sta zastopani v konzorciju. Dodatna obdobja študija (/raziskav/prakse/priprave magistrske naloge) se lahko izvajajo v drugih sodelujočih organizacijah iz držav Programa ali partnerskih držav ali celo v organizacijah, ki niso zastopane v konzorciju (npr. povezanih partnerjih), pod pogojem, da se zadevne dejavnosti izvajajo pod neposrednim nadzorom ene od partnerskih visokošolskih institucij konzorcija.</p>
Trajanje projekta	<p>Glede na trajanje skupnega magistrskega študija (od 1 do 2 let) bo konzorcij prejel sporazum o nepovratnih sredstvih za 4 ali 5 let za financiranje enega pripravljalnega leta, ki mu bodo sledili 3 zaporedni vpisi študentov.</p> <p>Pred koncem tega začetnega obdobja financiranja bodo programi JMD dobili priložnost, da se prijavijo na pregled kakovosti, in če ga bodo uspešno opravili, bodo morda upravičeni do dodatnega obdobja financiranja, ki traja največ štiri leta (ali tri vpise) in temelji na načelu „skupnega financiranja“ (glej razdelek „Pregled kakovosti“ v nadaljevanju).</p>
Trajanje dejavnosti	<p>Pripravljalo leto: 1 akademsko leto.</p> <p>Izvajanje programa skupnega magistrskega študija: 3 zaporedni vpisi v 1 do 2 akademskih letih (60/90/120 kreditnih točk ECTS).</p>
Kje se prijaviti?	<p>Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.</p>

¹⁷ Te okvirne številke veljajo samo za programe JMD, ki so na novo izbrani. Za magistrske programe Erasmus Mundus, ki se že izvajajo, in programe JMD, ki so jim bila dodeljena sredstva po izvedbi pregleda kakovosti, se lahko zagotovi manjše število štipendij.

Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vložiti vlogo za pridobitev nepovratnih sredstev do 27. marca ob 12. uri (opolodne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. avgustom in 31. oktobrom v istem letu.
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

Organizacije prijaviteljice bodo prav tako ocenjene z **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

DODATNA MERILA ZA UPRAVIČENOST ZA ŠTUDENTSKE ŠTIPENDIJE

Trajanje dejavnosti	Študentske štipendije bodo krile celotno trajanje magistrskega programa.
Upravičeni udeleženci	<p>Študenti na magistrski ravni, ki so pridobili prvo visokošolsko diplomu¹⁸ ali lahko dokažejo priznano enakovredno stopnjo izobrazbe v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso v državah, ki dodeljujejo diplome.</p> <p>Študenti, ki se prijavljajo za štipendijo JMD za določen akademski vpis, ne smejo vložiti vloge za štipendijo pri več kot treh konzorcijih JMD.</p> <p>Študenti, ki so že prejeli štipendijo za program JMD ali magistrski program Erasmus Mundus, niso upravičeni do prijave za dodatno štipendijo v okviru ukrepa JMD.</p> <p>Vsaj 75 % štipendij JMD bo namenjenih kandidatom iz partnerskih držav.</p>
Učni rezultati	<p>Ob uspešnem zaključku programa JMD mora biti dodeljena skupna diploma (tj. enotno potrdilo o diplomu, ki je izdano v imenu vsaj dveh visokošolskih institucij iz različnih držav Programa in je v celoti priznано v teh državah) ali večkratne diplome (tj. vsaj dve potrdili o diplomu, ki ju izdeta dve visokošolski instituciji iz različnih držav Programa in sta v celoti priznani v teh državah).</p> <p>Študenti bodo morali pridobiti vse možne kreditne točke ECTS, ki so zajete v JMD (60, 90 ali 120). Poleg tega bodo morali pridobiti vsaj 20 kreditnih točk ECTS (za študijske programe s 60 kreditnimi točkami ECTS) ali 30 kreditnih točk ECTS (za študijske programe z 90 ali 120 kreditnimi točkami) v vsakem od njihovih obveznih obdobj študija v vsaj dveh državah Programa.</p>

¹⁸ Ta pogoj mora obvezno biti izpolnjen ob vpisu, toda konzorciji JMD se lahko odločijo, da bodo sprejeli vloge za štipendijo od študentov v zadnjem letu njihovega visokošolskega študija prve stopnje.

MERILA ZA DODELITEV

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

<p>Ustreznost projekta (največ 30 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ predlog je usklajen s cilji ukrepa (glej razdelek „Kakšni so cilji skupnega magistrskega študija?“); ▪ predlog je upravičen glede povečanja privlačnosti evropskega visokošolskega prostora ter povezan z opredeljenimi in ustreznimi potrebami v evropskem/svetovnem okviru; ▪ predlog prispeva k odličnosti evropskih univerz, inovacijam in konkurenčnosti ter izpolnjuje pričakovanja neevropskih partnerskih držav glede sodelovanja; ▪ predlog opredeljuje akademski program in učne rezultate programa JMD ter način, kako program zagotavlja ustrezne kompetence in spretnosti, ki jih diplomanti potrebujejo za zaposljivost v zadevnih akademskih in neakademskih sektorjih; ▪ v predlogu so jasno začrtane vrste sodelovanj med programom JMD in akterji, ki ne sodelujejo v izobraževanju, v času izvajanja, da se zagotovi trajnost programa tudi po koncu začetnega obdobja financiranja; ▪ elementi predloga o skupnem izvajanju/vključevanju, zasnovi in strukturi (vključno s sestavo konzorcija) so oblikovani tako, da učinkovito dosejajo cilje programa JMD.
<p>Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 30 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ v predlogu je jasno navedeno, v kolikšni meri program temelji na skupaj oblikovanem učnem načrtu ter kakšna je raven udeležbe in institucionalne zavezanosti posameznih partnerjev do programa JMD; ▪ predlog podrobno začrta strukturo programa in glavne module poučevanja, opredeli, kako je organizirana mobilnost študentov in kako prispeva k ciljem programa, ter predstavi osnutek strategije/načrtovanja za učinkovito vključevanje znanstvenikov/gostujočih predavateljev; ▪ predlog pojasni skupne metode za preverjanje znanja študentov in uporabo kreditnih točk ECTS ali drugih vgrajenih mehanizmov za priznavanje študija in ocenjevanje uspešnosti; ▪ predlog navede združljivost programa JMD s katalogom diplom partnerjev, opredeli priznavanje diplome programa in (po potrebi) začrta stalni postopek priznavanja/akreditacije; ▪ predlog jasno pojasni kakovost ureditev za priznavanje in potrjevanje učnih rezultatov udeležencev ter dosledno uporabo evropskih orodij za preglednost in priznavanje; ▪ predlog podrobno pojasni vse pomembne informacije, ki so zagotovljene za študente/akademsko osebje pred vpisom v program, in storitve, ki jih ponuja v zvezi s podporo za nastanitev, jezikovno usposabljanje, upravne formalnosti in zavarovanje; ▪ predlog jasno začrta pravila programa ter pravice in obveznosti študentov v zvezi z akademskimi, upravnimi in finančnimi vidiki izvajanja JMD; ▪ predlog navede predvidene dejavnosti/zmogljivosti za zagotavljanje učinkovitega vključevanja/mreženja študentov programa JMD v njihovem družbeno-kulturnem in strokovnem okolju.
<p>Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju (največ 20 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ predlog jasno prikaže področja strokovnega znanja sodelujočih partneric/osebja ter dopolnilno ali dodano vrednost teh področij pri izvajanju programa JMD; ▪ predlog navede vlogo in naloge vsake partnerice pri izvajanju programa JMD, delovne mehanizme upravnih organov in vzpostavljena orodja za upravljanje; ▪ predlog začrta skupna merila in praktične mehanizme za skupno upravljanje postopka prijave/izbora študentov; ▪ predlog pojasni, kako so bili izračunani stroški udeležbe študentov, ter zagotovi opis, kako bodo v partnerstvu zbrana, dodeljena in upravljana finančna sredstva, vključno z dodatnimi sredstvi.

Učinek in razširjanje (največ 20 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ predlog pojasni, kako bo ustvarjal učinek na institucionalni ravni (fakultetni/univerzitetni) ter kako bo JMD podpiral strategijo internacionalizacije partnerjev konzorcija in spodbujal njihovo sodelovanje z ustreznimi deležniki na nacionalni/evropski/mednarodni ravni; ▪ predlog pojasni vrste in metode mehanizmov obveščanja/razširjanja, svoje ciljne skupine in konkretne naloge partnerjev v zvezi s strategijo osveščanja programa JMD; ▪ predlog navede nabor notranjih metod ocenjevanja programa JMD, kako bodo te metode uporabljene v praksi in kako se bodo rezultati ocenjevanja uporabili za spremljanje, nadgradnjo in izboljšanje kakovosti programa; ▪ predlog začrta, kakšne bodo vloge nacionalnih, mednarodnih ali strokovnih organov za zagotavljanje kakovosti, ki bodo sodelovali pri postopku zunanjega ocenjevanja programa JMD; predlog navede, ali bodo sodelovali zunanji strokovnjaki ter kdaj in iz katerih držav bodo ter katero metodologijo bodo uporabili pri svojem delu; ▪ predlog ponudi prepričljivo srednjeročno/dolgoročno strategijo za razvoj/trajnost z realističnimi napovedmi za prihodnost (vključno z načini za zbiranje sredstev iz drugih virov za štipendije). Opredeljeni so cilji sodelujočih partnerjev v zvezi s to strategijo in jasno je utemeljena raven zavezanosti k ciljem; ▪ predlog navede, kako bodo v izvajanje programa vključeni delodajalci, zlasti da se okrepi prihodnja zaposljivost; ▪ predlog po potrebi navede, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo, in ne vsebuje nesorazmernih omejitev.
---	---

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 70 od skupno 100 točk. Poleg tega morajo doseči 75 % vseh možnih dodeljenih točk v okviru merila za dodelitev „Ustreznost projekta“ (tj. najmanj 22,5 točke) in vsaj 60 % vseh možnih dodeljenih točk v vsaki od preostalih kategorij meril za dodelitev (tj. vsaj 18 točk za merilo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“; ter 12 točk za vsako od meril „Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju“ ter „Učinek in razširjanje“).

KAJ JE ŠE TREBA VEDETI GLEDE TEGA UKREPA?

Za obvezna merila ter dodatne koristne informacije v zvezi s tem ukrepom glej Prilogo I k temu vodniku. V Prilogo so zajeti:

- pogoji v zvezi z zasnovo skupnega magistrskega študija,
- pogoji v zvezi s študenti magistrskega študija,
- pogoji v zvezi s spremljanjem in zagotavljanjem kakovosti,
- postopek izbora konzorcijev JMD.

Zainteresirane organizacije naj si skrbno preberejo ustrezne razdelke te priloge pred vložitvijo vloge za finančno podporo.

ZBIRKA SKUPNEGA MAGISTRSKEGA ŠTUDIJA

Za spodbujanje promocije, prepoznavnosti in dostopnosti študentskih štipendij Erasmus+, ki se bodo s stalnimi programi JMD zagotovile za najboljše študente magistrskih študijev po vsem svetu, bodo skupni magistrski študiji vključeni v spletno zbirko na spletišču Izvajalske agencije.

Zbirka JMD bo oglaševala vse skupne magistrske programe, ki ponujajo štipendije Erasmus+ za naslednje akademsko leto. V to bodo zajeti tudi na novo izbrani programi JMD in magistrski programi Erasmus Mundus (EMMC) s stalnim okvirnim sporazumom o partnerstvu ter tisti programi JMD (in EMMC), ki so uspešno opravili pregled kakovosti.

Zbirka JMD bo omogočila študentom kandidatom, da izberejo želene programe JMD in vložijo vlogo za štipendijo Erasmus+ neposredno pri zadevnih konzorcijih.

PREGLED KAKOVOSTI IN KATALOG

Skupni magistrski programi, ki se približujejo koncu svojega začetnega obdobja financiranja¹⁹, bodo dobili priložnost, da opravijo temeljit postopek pregleda kakovosti, da se oceni, v kolikšni meri:

- je JMD izpolnil pričakovanja, ki so bila postavljena v začetnem obdobju financiranja v zvezi z odličnostjo, uspešnostjo in ustreznostjo;
- so se prakse upravljanja/financiranja v konzorciju in med partnerji konzorcija izkazale za učinkovite in v skladu s pravili Programa;
- ima JMD jasne možnosti za prihodnjo trajnost in lahko ohranja standarde odličnosti pri izvajanju programa tudi z manjšo finančno podporo Erasmus+.

Pregled kakovosti bodo izvedli neodvisni akademski strokovnjaki na podlagi informacij in podatkov, ki jih bodo zagotovili upravičenci do programa JMD (med obdobjem financiranja in v poročilu o pregledu kakovosti) ter študenti in nekdanji diplomanti, ki so bili vpisani v skupni študijski program. Pregled kakovosti bo zajel tudi razgovore s koordinatorji in partnerji programa JMD, da bodo lahko predstavili najpomembnejše vidike svojega skupnega študijskega programa in se odzvali na vprašanja, ki bodo postavljena v poročilih strokovnjakov in/ali študentov in nekdanjih diplomantov.

Programi JMD, ki bodo uspešno opravili pregled kakovosti, bodo dobili priložnost, da se vključijo v katalog JMD in da prejmejo nadaljnja sredstva, ki bodo krila največ tri dodatne vpise študentov. Pogoji za dodelitev teh sredstev bo zavezanost k „skupnemu financiranju“, v okviru katerega bo vsaka štipendija Erasmus+, ki bo zagotovljena za JMD, morala biti podprta z zavezanostjo konzorcija, da zagotovi enakovredne finančne vire s šolninami študentov, ki si sami financirajo študij, ali s študentskimi štipendijami, ki jih financirajo sodelujoče visokošolske institucije in/ali njihovi (javni ali zasebni) sponzorji.

Poročilo o pregledu kakovosti ter vsi dokumenti z informacijami in navodili, ki so potrebni za prijavo, bodo na voljo na spletišču Izvajalske agencije za zadevne programe JMD.

---

¹⁹ V to bodo zajeti tudi na novo izbrani programi JMD in magistrski programi Erasmus Mundus s stalnim okvirnim sporazumom o partnerstvu.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Izbrani skupni magistrski študiji bodo podprti s sporazumom o nepovratnih sredstvih, ki bo zajel eno pripravljalo leto in tri zaporedne vpise študentov (sporazumi o nepovratnih sredstvih za 4 ali 5 let glede na dolžino študijskega programa JMD). Za vsak projekt se lahko konzorciju JMD dodelijo samo ena nepovratna sredstva EU za isti program JMD v času trajanja sporazuma.

Nepovratna sredstva JMD se izračunajo v skladu z naslednjimi načeli financiranja:

- nepovratna sredstva za stroške upravljanja konzorcija in mobilnost akademskega osebja ter
- različno število študentskih štipendij, ki znašajo največ 25 000 EUR na leto (okvirno od 13 do 20 štipendij na vpis).

Proračun programa JMD se podrobno pripravi v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

A) Upravljanje skupnega magistrskega študija:

Prispevek za stroške upravljanja konzorcija in stroške povabljenih znanstvenikov in gostujočih predavateljev	20 000 EUR za pripravljalo leto.
	50 000 EUR na vpis programa JMD.

B) Študentske štipendije skupnega magistrskega študija:

V študentske štipendije JMD bodo zajeti stroški udeležbe študentov (vključno s šolninami, kritjem polnega zavarovanja in kakršnih koli drugih obveznih stroškov, povezanih z udeležbo študentov v programu), prispevek za potne stroške ter stroške nastanitve in bivanja študenta za celotno trajanje študijskega programa JMD. Podrobnosti o zneskih za študentske štipendije JMD so navedene v naslednji tabeli:

Prispevek za stroške udeležbe	Do 9 000 EUR na leto na prejemnika štipendije iz partnerske države. Do 4 500 EUR na leto na prejemnika štipendije iz države Programa. Kakršen koli znesek, ki presega te najvišje zneske prispevkov, morajo kriti sodelujoče organizacije in ga ne smejo zaračunati prejemniku štipendije.
Prispevek za potne stroške in stroške nastanitve	1 000 EUR na leto na prejemnika štipendije, ki prebiva v državi Programa, za potne stroške. 2 000 EUR na leto za potne stroške + 1 000 EUR za stroške nastanitve za prejemnika štipendije, ki prebiva v partnerski državi, ki od usklajevalne visokošolske institucije JMD ni oddaljena več kot 4 000 km. 3 000 EUR na leto za potne stroške + 1 000 EUR za stroške nastanitve za prejemnika štipendije, ki prebiva v partnerski državi, ki je od usklajevalne visokošolske institucije JMD oddaljena 4 000 km ali več.
Prispevek za stroške bivanja	1 000 EUR na mesec za celotno trajanje študijskega programa JMD (največ 24 mesecev). Prejemniki štipendije ne bodo prejeli prispevka za stroške bivanja za obdobja programa JMD (študij/raziskave/praksa/priprava magistrske naloge), ki jih preživijo v svoji državi stalnega prebivališča.

Dejanski zneski posameznih štipendij se bodo razlikovali glede na a) dolžino programa JMD (60, 90 ali 120 kreditnih točk ECTS); b) državo/regijo stalnega prebivališča študenta; c) stroške udeležbe v programu JMD.

Skupni znesek nepovratnih sredstev

Glede na te parametre bodo nepovratna sredstva za skupni magistrski študij za pripravljalo leto in tri vpise študentov okvirno znašala od **2 do 3 milijone EUR**.

JAMSTVO POSOJIL ZA MAGISTRSKI ŠTUDIJ

Študenti v visokošolskem izobraževanju na magistrski ravni, ki želijo dokončati cel študijski program v drugi državi Programa, lahko vložijo vlogo za posojilo, ki bo krilo del njihovih stroškov.

Jamstvena shema za študentska posojila bo vzpostavljena v sodelovanju s skupino Evropske investicijske banke. Shema bo zagotovila delna jamstva za neodplačevanje posojil bankam ali agencijam za študentska posojila v sodelujočih državah Programa. Delno jamstvo EU bo torej zmanjšalo tveganje finančnih institucij pri posojanju skupini, ki je trenutno ne obravnavajo. V zameno za dostop do delnega jamstva se bo od bank zahtevalo, da mobilnim študentom ponudijo posojila z ugodnimi pogoji, vključno z obrestnimi merami, ki so boljše kot tržne, in obdobjem največ dveh let, ki omogoča diplomantom, da se pred začetkom odplačevanja zaposlijo.

Z vzpostavitvijo Jamstvene sheme za študentska posojila bodo mladi dobili dostop do posojil, ki bodo podprla njihov študij v tujini v življenjskem ciklu programa Erasmus+. Pri dodelitvi proračunskih sredstev EU se bo z vzvodom financiral večkratni znesek iz bančnega sektorja za posojila mobilnim študentom magistrskega študija.

Upravljanje jamstvene sheme na ravni EU bo prevzel Evropski investicijski sklad, ki je del Evropske investicijske banke.

V okviru poziva za zbiranje ponudb na ravni EU se bodo v državah Programa na podlagi odprtih in preglednih meril izbrali finančni posredniki za upravljanje študentskih posojil, podprtih s programom Erasmus+. Ti finančni posredniki bodo edini vmesnik za posamezne študente pri oceni vlog za posojila, prenosu posojil in odplačilih. Jamstvena shema bo predvidoma vzpostavljena za zagotavljanje prvih posojil na začetku akademskega leta 2014/15 (tj. septembra 2014).

Več informacij bo pravočasno na voljo na spletišču Evropske komisije.

KLJUČNI UKREP 2: SODELOVANJE ZA INOVACIJE IN IZMENJAVA DOBRIH PRAKS

KATERI UKREPI SO PODPRTI?

Ta ključni ukrep podpira:

- strateška partnerstva na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine,
- koalicije znanja,
- koalicije sektorskih spretnosti,
- krepitev zmogljivosti na področju mladine.

Ukrepi, ki jih podpira ta ključni ukrep, bodo predvidoma imeli pozitiven in dolgotrajen učinek na sodelujoče organizacije, na sisteme politik, ki obravnavajo take ukrepe, in na osebe, ki so posredno ali neposredno vključene v organizirane dejavnosti.

Pričakovani rezultati tega ključnega ukrepa so razvoj, prenos in/ali izvajanje inovativnih praks na organizacijski, lokalni, regionalni, nacionalni ali evropski ravni.

V zvezi s sodelujočimi organizacijami se na podlagi projektov, ki jih podpira ta ključni ukrep, pričakujejo naslednji rezultati:

- inovativni pristopi pri obravnavanju njihovih ciljnih skupin, na primer z zagotavljanjem: privlačnejših programov izobraževanja in usposabljanja, ki so v skladu s potrebami in pričakovanji posameznikov; soudeležbe in metodologij, ki temeljijo na IKT; novih ali izboljšanih procesov priznavanja in potrjevanja kompetenc; učinkovitejše dejavnosti v korist lokalnih skupnosti; novih ali izboljšanih praks, ki obravnavajo potrebe prikrajšanih skupin ter družbeno, jezikovno in kulturno raznolikost; priložnosti za dodelitev evropskega jezikovnega priznanja za odličnost v učenju ali poučevanju jezikov;
- bolj sodobno, dinamično, predano in strokovno okolje v organizaciji: pripravljenost za vključevanje dobrih praks in novih metod v vsakodnevne dejavnosti; odprtost do sinergij z organizacijami, ki so dejavne na drugih področjih ali v drugih družbeno-gospodarskih sektorjih; strateško načrtovanje poklicnega razvoja osebja v skladu s potrebami posameznikov in cilji organizacije;
- okrepljena zmogljivost in strokovnost za delovanje na ravni EU/mednarodni ravni: boljše kompetence upravljanja in strategije internacionalizacije; okrepljeno sodelovanje s partnerji iz drugih držav, drugih področij izobraževanja, usposabljanja in mladine in/ali drugih družbeno-gospodarskih sektorjev; dodeljevanje višjih finančnih sredstev (ne samo sredstev EU) za organizacijo projektov EU/mednarodnih projektov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine; večja kakovost pri pripravi, izvajanju, spremljanju in nadaljnjem izvajanju projektov EU/mednarodnih projektov;

Projekti, ki bodo financirani s tem ključnim ukrepom, bodo najverjetneje tudi pozitivno vplivali na osebe, ki bodo posredno ali neposredno vključene v dejavnosti, in ti učinki bodo na primer:

- okrepljena samoiniciativnost in podjetništvo;
- boljše znanje tujih jezikov;
- višja raven digitalnih kompetenc;
- boljše razumevanje družbene, jezikovne in kulturne raznolikosti ter odzivanje nanjo;
- višje ravni spretnosti za zaposljivost in ustanavljanje novih podjetij (vključno s socialnim podjetništvom);
- aktivnejša udeležba v družbi;
- pozitivnejši odnos do evropskega projekta in vrednot EU;
- boljše razumevanje in priznavanje spretnosti in kvalifikacij v Evropi in drugod po svetu;
- izboljšane kompetence, povezane z njihovimi strokovnimi profili (poučevanje, usposabljanje, mladinsko delo itd.);
- širše razumevanje praks, politik in sistemov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine po vseh državah;
- boljše razumevanje medsebojne povezanosti med formalnim in neformalnim izobraževanjem, poklicnim usposabljanjem, drugimi oblikami učenja oziroma trgom dela;
- več priložnosti za poklicni razvoj;
- okrepljena motivacija in zadovoljstvo v njihovem vsakodnevem delu.

Na sistemski ravni bodo ti projekti predvidoma spodbudili posodobitve in okrepili odzivanje sistemov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine na glavne izzive današnjega sveta (zaposlovanje, gospodarska stabilnost in rast ter aktivna udeležba v demokratičnem življenju). Pričakovani učinki tega ključnega ukrepa torej so:

- višja kakovost izobraževanja, usposabljanja in mladinskega dela v Evropi in po svetu: združevanje višjih ravni odličnosti in privlačnosti z več priložnostmi za vse, tudi prikrajšane osebe;
- večja usklajenost sistemov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine s potrebami trga dela in priložnostmi, ki ji ta ponuja, ter tesnejše povezave z gospodarstvom in skupnostjo;
- izboljšano zagotavljanje in ocenjevanje osnovnih in interdisciplinarnih spretnosti, zlasti podjetništva, znanja jezikov in digitalnih spretnosti;
- okrepljene sinergije in povezave ter izboljšan prehod med različnimi sistemi na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine na nacionalni ravni, z izboljšano uporabo evropskih referenčnih orodij za priznavanje, potrjevanje in preglednost kompetenc in kvalifikacij;
- spodbujanje uporabe učnih rezultatov pri opisovanju in opredeljevanju kvalifikacij, delov kvalifikacij in učnih načrtov za podporo poučevanju, učenju in ocenjevanju;
- novo in okrepljeno medregionalno in čezmejno sodelovanje javnih organov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine;
- bolj strateška in celostna uporaba IKT ter prosto dostopnih učnih virov (PDUV) v sistemih na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine;
- večja motivacija za učenje jezikov z inovativnimi metodami poučevanja in izboljšanimi povezavami s praktično uporabo znanja jezikov, ki jih zahteva trg dela;
- okrepljeno sodelovanje med prakso, raziskovanjem in politikami v posameznih sistemih.

STRATEŠKA PARTNERSTVA NA PODROČJU IZOBRAŽEVANJA, USPOSABLJANJA IN MLADINE

KAKŠNI SO CILJI STRATEŠKEGA PARTNERSTVA?

Namen strateških partnerstev je podpirati razvoj, prenos in/ali izvajanje inovativnih praks na organizacijski, lokalni, regionalni, nacionalni ali evropski ravni s ciljem:

- okrepiti kakovost in ustreznost ponudbe v zvezi s poučevanjem na področju izobraževanja, usposabljanja in mladinskega dela z razvojem novih in inovativnih pristopov ter podporo razširjanju dobrih praks;
- spodbujati zagotavljanje in ocenjevanje ključnih kompetenc, vključno z osnovnimi in interdisciplinarnimi spretnostmi, zlasti s podjetništvom, znanjem jezikov in digitalnimi spretnostmi;
- okrepiti ustreznost kvalifikacij in zagotavljanja izobraževanja glede na trg dela ter povezave področja izobraževanja, usposabljanja in mladine s svetom dela;
- spodbujati uporabo inovativnih praks na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine s podpiranjem posamezniku prilagojenih pristopov k učenju, učenja v sodelovanju z drugimi in kritičnega razmišljanja, strateške uporabe informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT), prosto dostopnih učnih virov (PDUV), odprtega in prilagodljivega učenja, virtualne mobilnosti ter drugih inovativnih metod učenja;
- spodbujati strukturirano medregionalno in čezmejno sodelovanje: krepiti zavezanost lokalnih in regionalnih organov h kakovostnemu razvoju na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine;
- krepiti poklicni razvoj oseb, ki delajo ali so dejavne na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, z inovacijami, dvigom kakovosti in širjenjem obsega formalnega in nadaljevalnega usposabljanja, vključno z novimi pedagoškimi pristopi, metodologijami, ki temeljijo na IKT, in uporabo PDUV;
- izboljšati zmogljivosti organizacij, ki so dejavne na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, zlasti na področju strateškega razvoja, organizacijskega upravljanja, vodstva, kakovosti v zagotavljanju izobraževanja, internacionalizacije, enakosti in vključevanja, kakovostnih in ciljno usmerjenih dejavnosti za posebne skupine;
- spodbujati enakost in vključevanje na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, da se zagotovi kakovostno učenje za vse, prepreči osip in spodbuja udeležba prikrajšanih skupin v družbi;
- spodbujati podjetniško izobraževanje za razvoj aktivnega državljanstva, zaposljivosti in ustanavljanja novih podjetij (vključno s socialnim podjetništvom), nuditi podporo za prihodnje učenje in poklicne poti posameznikov v skladu z njihovim osebnim in poklicnim razvojem;
- krepiti udeležbo v učenju in zaposljivost z razvojem kakovostnih storitev za poklicno usmerjanje, svetovanje in podporo;
- lajšati prehod učencev med različnimi ravnmi in vrstami formalnega/neformalnega izobraževanja in usposabljanja z uporabo evropskih referenčnih orodij za priznavanje, potrjevanje in preglednost kompetenc in kvalifikacij.

Ti cilji se bodo dosegli s projekti, ki:

- obravnavajo cilje politik, izzive in potrebe določenega področja (tj. visokošolsko izobraževanje, poklicno izobraževanje in usposabljanje (PIU), šolsko izobraževanje, izobraževanje odraslih, mladina) ali
- obravnavajo cilje politik, izzive in potrebe, povezane z več področji izobraževanja, usposabljanja in mladine.

Poleg tega bodo v skladu z letnim delovnim programom, ki ga sprejme Komisija, imela prednost strateška partnerstva, katerih cilj je:

- spodbujati ocenjevanje interdisciplinarnih spretnosti ter uporabo praktičnih podjetniških izkušenj na področju izobraževanja, usposabljanja in mladinskega dela;
- spodbujati poklicni razvoj osebja in mladinskih delavcev v metodologijah IKT ter podpirati ustvarjanje in sprejemanje PDUV v različnih evropskih jezikih;
- lajšati potrjevanje neformalnega in priložnostnega učenja ter prehajanje s tega učenja na formalne izobraževalne poti;
- slediti eni ali več prednostnim nalogam, ki so navedene v uvodnih poglavjih „Izobraževanje in usposabljanje“ ter „Mladina“ v delu B tega vodnika.

KAJ JE STRATEŠKO PARTNERSTVO?

Strateška partnerstva omogočajo sodelovanje organizacijam, ki so dejavne na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, ter podjetjem, javnim organom in organizacijam civilne družbe, ki so dejavni v različnih družbeno-gospodarskih sektorjih, da se izvajajo inovativne prakse, ki vodijo do visokokakovostnega poučevanja, usposabljanja, učenja, mladinskega dela, institucionalnih posodobitev in družbenih inovacij. Erasmus+ ponuja izjemno prilagodljivost v zvezi z dejavnostmi, ki jih lahko izvajajo strateška partnerstva, če je v predlogu utemeljeno, da so te dejavnosti najustrežnejše za doseganje ciljev, opredeljenih za projekt.

KAKŠNE DEJAVNOSTI SO PODPRTE V STRATEŠKEM PARTNERSTVU?

V življenjskem ciklu projekta lahko strateška partnerstva običajno izvedejo široko paleto dejavnosti, na primer:

- dejavnosti, ki krepijo sodelovanje med organizacijami, da se vzpostavi **izmenjava praks**;
- dejavnosti, ki spodbujajo razvoj, preskušanje in/ali izvajanje **inovativnih praks** na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine;
- dejavnosti, ki pospešujejo **priznavanje in potrjevanje znanja, spretnosti in kompetenc**, pridobljenih s formalnim, neformalnim in priložnostnim učenjem;
- dejavnosti **sodelovanja med regionalnimi organi** za spodbujanje razvoja sistemov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine ter njihovega vključevanja v ukrepe za lokalni in regionalni razvoj;
- nadnacionalne pobude, ki podpirajo podjetniško miselnost in spretnosti za spodbujanje **aktivnega državljanstva in podjetništva (vključno s socialnim podjetništvom)**.

Strateška partnerstva lahko organizirajo tudi **dejavnosti usposabljanja, poučevanja ali učenja** za posameznike, če te prispevajo dodano vrednost pri doseganju ciljev projekta.

KDO LAHKO SODELUJE V STRATEŠKEM PARTNERSTVU?

V strateških partnerstvih lahko sodeluje katera koli organizacija, ki je dejavna na katerem koli področju izobraževanja, usposabljanja in mladine ali v drugih družbeno-gospodarskih sektorjih, ali organizacije, ki izvajajo interdisciplinarne dejavnosti na različnih področjih (npr. lokalni in regionalni organi, centri za priznavanje in potrjevanje, gospodarske zbornice, trgovinske organizacije, centri za usmerjanje, kulturne organizacije). Glede na cilj projekta bi v strateška partnerstva moral biti vključen najbolj ustrezen in raznolik nabor partnerjev, da lahko ustvarijo vzajemne koristi na podlagi različnih izkušenj, profilov in posebnega strokovnega znanja ter pomembne in visokokakovostne rezultate projekta.

Praviloma so strateška partnerstva namenjena sodelovanju med organizacijami s sedežem v državah Programa. Vendar lahko organizacije iz partnerskih držav sodelujejo v strateškem partnerstvu kot partnerice (ne kot prijaviteljice), če njihova udeležba k projektu prispeva bistveno dodano vrednost.

KAKŠNA SO MERILA ZA OCENO STRATEŠKEGA PARTNERSTVA?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora izpolniti strateško partnerstvo za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

MERILA ZA UPRAVIČENOST

<p>Upravičene sodelujoče organizacije</p>	<p>Sodelujoča organizacija je lahko katera koli javna ali zasebna organizacija s sedežem v državi Programa ali kateri koli partnerski državi sveta (glej razdelek „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).</p> <p>Taka organizacija je lahko na primer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ visokošolska institucija; ▪ šola/zavod/center za izobraževanje (na kateri koli ravni, od predšolskega do višjega sekundarnega izobraževanja ²⁰, vključno s poklicnim izobraževanjem in izobraževanjem odraslih); ▪ neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija; ▪ javno ali zasebno, malo, srednje ali veliko podjetje (vključno s socialnimi podjetji); ▪ javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni; ▪ socialni partner ali drug predstavnik sveta dela, tudi gospodarske zbornice, industrija, obrtniška/poklicna združenja in sindikati; ▪ raziskovalni inštitut; ▪ fundacija; ▪ medpodjetniški center za usposabljanje; ▪ podjetja, ki zagotavljajo skupna usposabljanja (usposabljanja v sodelovanju z drugimi); ▪ kulturna organizacija, knjižnica, muzej; ▪ organ, ki zagotavlja poklicno informiranje in svetovanje; ▪ organ, ki potrjuje znanje, spretnosti in kompetence, pridobljene z neformalnim in priložnostnim učenjem; ▪ evropska mladinska nevladna organizacija; ▪ skupina mladih, ki je dejavna na področju mladinskega dela, vendar ne nujno v okviru mladinske organizacije (tj. priložnostna skupina mladih ²¹). <p>Visokošolske institucije s sedežem v državi Programa morajo biti nosilke veljavne Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (EHEC). Listina EHEC ni zahtevana za sodelujoče visokošolske institucije iz partnerskih držav, vendar bodo te morale sprejeti njena načela.</p>
<p>Kdo se lahko prijavi?</p>	<p>Prijavitelj je lahko katera koli sodelujoča organizacija s sedežem v državi Programa. Ta organizacija se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, ki so vključene v projekt.</p>
<p>Število in profil sodelujočih organizacij</p>	<p>Strateško partnerstvo je nadnacionalno in vključuje vsaj tri organizacije iz treh različnih držav Programa. Ob vložitvi vloge za nepovratna sredstva morajo biti opredeljene vse sodelujoče organizacije.</p> <p>Naslednje vrste projektov pa lahko vključujejo dve organizaciji iz najmanj dveh držav Programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ strateška partnerstva, ki vključujejo samo šole; ▪ strateška partnerstva, ki spodbujajo sodelovanje med lokalnimi/regionalnimi šolskimi organi. V teh projektih morata sodelovati vsaj dva lokalna ali regionalna šolska organa iz dveh različnih držav Programa ²². Iz vsake posamezne države morata biti v partnerstvo vključeni tudi vsaj: <ul style="list-style-type: none"> – ena šola in – ena lokalna organizacija, ki je dejavna na drugem področju izobraževanja, usposabljanja in mladine ali na trgu dela; ▪ strateška partnerstva na področju mladine.

²⁰ Glej seznam upravičenih šol v posameznih državah. Za več informacij se obrnite na nacionalno agencijo v državi.

²¹ V primeru priložnostne skupine eden od članov skupine prevzame vlogo predstavnika in odgovornost v imenu skupine.

²² Glej seznam upravičenih organizacij v posameznih državah.

Trajanje projekta	<p>Strateška partnerstva na področju mladine: od 6 mesecev do 2 let.</p> <p>Druge vrste partnerstev: 2 ali 3 leta.</p> <p>Trajanje mora biti izbrano ob prijavi na podlagi cilja projekta in vrste dejavnosti, ki so načrtovane v tem času.</p> <p>V izjemnih primerih se lahko trajanje strateškega partnerstva na zahtevo upravičenca in s soglasjem nacionalne agencije podaljša za največ 6 mesecev, če skupno trajanje ne presega 3 leta. V takem primeru se znesek skupnih nepovratnih sredstev ne spremeni.</p>
Kje se prijaviti?	<p>Pri nacionalni agenciji v državi, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež.</p> <p>Na en rok lahko en konzorcij partneric vloži samo eno vlogo in pri samo eni nacionalni agenciji.</p>
Kdaj se prijaviti?	<p>Partnerstva na področju mladine:</p> <p>prijavitelji morajo vložiti vlogo za pridobitev nepovratnih sredstev do:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 30. aprila ob 12. uri (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. septembrom v istem letu in 28. februarjem v naslednjem letu; ▪ 1. oktobra ob 12. uri (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. februarjem in 30. septembrom v naslednjem letu. <p>Druge vrste partnerstev:</p> <p>prijavitelji morajo vložiti vlogo za pridobitev nepovratnih sredstev do:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 30. aprila ob 12. uri (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. septembra v istem letu.
Kako se prijaviti?	<p>Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.</p>

Če strateško partnerstvo predvideva dejavnosti usposabljanja, poučevanja ali učenja, je poleg zgoraj navedenih meril treba upoštevati še naslednja:

Upravičene dejavnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kombinirana mobilnost, ki združuje kratkoročno dejansko mobilnost (manj kot 2 meseca) in virtualno mobilnost; ▪ kratkoročne izmenjave skupin dijakov (od 5 dni do 2 mesecev); ▪ intenzivni študijski programi (od 5 dni do 2 mesecev); ▪ dolgoročna študijska mobilnost dijakov (od 2 do 12 mesecev); ▪ kratkoročni programi poučevanja ali usposabljanja (od 2 do 12 mesecev); ▪ dolgoročna mobilnost mladinskih delavcev (od 2 do 12 mesecev); ▪ kratkoročna skupna usposabljanja osebja (od 5 dni do 2 mesecev). <p>Mobilnost učencev in dolgoročna mobilnost osebja in mladinskih delavcev iz partnerskih držav ali vanje nista upravičeni dejavnosti.</p>
Mesta dejavnosti	<p>Dejavnosti se morajo izvajati v državah organizacij, ki sodelujejo v strateškem partnerstvu.</p>
Upravičeni udeleženci	<ul style="list-style-type: none"> ▪ študenti, vpisani na sodelujočo visokošolsko institucijo in v študij, ki se zaključijo s priznano diplomom ali drugo priznano kvalifikacijo terciarne ravni, do ravni doktorata in vključno z njo (v intenzivnih študijskih programih in dejavnostih kombinirane mobilnosti); ▪ vajenci, študenti PIU, odrasli učenci in mladi v kombinirani mobilnosti; ▪ dijaki kakršne koli starosti, ki jih spremlja šolsko osebje (v kratkoročnih izmenjavah skupin dijakov); ▪ dijaki, stari 14 let ali starejši in vpisani v redno izobraževanje na šoli, ki sodeluje v strateškem partnerstvu (v dolgoročni študijski mobilnosti dijakov); ▪ profesorji, učitelji, vodje usposabljanj ter izobraževalno in upravno osebje, zaposleno v sodelujoči organizaciji, mladinski delavci.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Strateška partnerstva so lahko različnega obsega in ustrezno prilagodijo svoje dejavnosti glede na cilje projekta, vključene sodelujoče organizacije, pričakovane rezultate in druge elemente. Če poenostavimo, ta ukrep omogoča sodelujočim organizacijam, da pridobijo izkušnje v mednarodnem sodelovanju, okrepijo svoje zmogljivosti ter hkrati dosežejo visokokakovostne in inovativne rezultate. Ocena kakovosti projekta bo sorazmerna s cilji sodelovanja in naravo vključenih organizacij.

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

<p>Ustreznost projekta (največ 30 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ustreznost predloga v zvezi s: <ul style="list-style-type: none"> - cilji evropskih politik, ki so povezane z enim ali več področji izobraževanja, usposabljanja in mladine; - cilji in prednostnimi nalogami ukrepa (glej razdelek „Kakšni so cilji strateškega partnerstva?“); ▪ v kolikšni meri: <ul style="list-style-type: none"> - predlog temelji na pravi in ustrezni analizi potreb; - so cilji jasno opredeljeni, realistični in obravnavajo vprašanja, ki so povezana s sodelujočimi organizacijami in ciljnimi skupinami; - je predlog ustrezen za uresničevanje sinergij med različnimi področji izobraževanja, usposabljanja in mladine; - je predlog inovativen in/ali dopolnjuje druge pobude, ki jih že izvajajo sodelujoče organizacije; - predlog prispeva dodano vrednost na ravni EU z rezultati, ki jih ne bi bilo mogoče doseči z izvajanjem dejavnosti v samo eni državi.
<p>Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 20 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jasnost, celovitost in kakovost delovnega programa, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvajanje, spremljanje, ocenjevanje in razširjanje; ▪ usklajenost ciljev projekta in predlaganih dejavnosti; ▪ kakovost in izvedljivost predlagane metodologije; ▪ obstoj in ustreznost ukrepov za nadzor kakovosti, da se zagotovijo visokokakovostna izvedba projekta, pravočasni zaključek in poraba sredstev v okviru proračuna; ▪ v kolikšni meri je projekt stroškovno učinkovit in dodeljuje ustrezna sredstva posameznim dejavnostim; <p>če so za projekt predvidene dejavnosti usposabljanja, poučevanja ali učenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ v kolikšni meri so te dejavnosti usklajene s cilji projekta in vključujejo ustrezno število udeležencev; ▪ kakovost ureditev za priznavanje in potrjevanje učnih rezultatov udeležencev v skladu z evropskimi orodji in načeli za preglednost in priznavanje.

<p>Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju (največ 20 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • v kolikšni meri: <ul style="list-style-type: none"> - projekt vključuje ustrezen nabor sodelujočih organizacij, ki se dopolnjujejo in imajo zahtevan profil, izkušnje in strokovno znanje za uspešno izvedbo vseh vidikov projekta; - sta iz porazdelitve odgovornosti in nalog razvidna zavezanost in dejavno prispevanje vseh sodelujočih organizacij; - projekt vključuje udeležbo organizacij z različnih področij izobraževanja, usposabljanja, mladine in iz drugih družbeno-gospodarskih sektorjev, če to velja za vrsto projekta; - projekt vključuje v ukrep nove udeležence; • obstoj učinkovitih mehanizmov za usklajevanje in obveščanje med sodelujočimi organizacijami ter drugimi pomembnimi deležniki; • kadar je to ustrezno, v kolikšni meri vključenost sodelujoče organizacije iz partnerske države prispeva bistveno dodano vrednost k projektu (če ta pogoj ni izpolnjen, se projekt ne upošteva pri izboru).
<p>Učinek in razširjanje (največ 30 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov projekta; ▪ morebitni učinek projekta: <ul style="list-style-type: none"> - na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem; - na druga področja, ne samo na organizacije in posameznike, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni; ▪ kakovost načrta za razširjanje: ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod; ▪ kadar je to ustrezno, v kolikšni meri predlog opiše, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo, in ne vsebuje nesorazmernih omejitev; ▪ kakovost načrtov za zagotavljanje trajnosti projekta: ali lahko projekt po porabi nepovratnih sredstev EU še naprej dosega učinek in rezultate.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od zgoraj navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. vsaj 15 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Učinek in razširjanje“; 10 točk za kategoriji „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“ ter „Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju“).

KAJ JE ŠE TREBA VEDETI GLEDE TEGA UKREPA?

Za obvezna merila, dodatne koristne informacije in primere projektov v zvezi s tem ukrepom glej Prilogo I k temu vodniku. Zainteresirane organizacije naj si skrbno preberejo ustrezne razdelke te priloge pred vložitvijo vloge za finančno podporo.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Strateška partnerstva bodo zajela preproste projekte sodelovanja med malimi organizacijami (na primer šolami in priložnostnimi skupinami mladih) ter napredne in obsežne projekte, ki se osredotočajo na razvoj in izmenjavo inovativnih realizacij na vseh področjih izobraževanja, usposabljanja in mladine. V skladu s tem bodo stroški različnih vrst projektov seveda drugačni.

Zato predlagani model financiranja navaja seznam stroškovnih postavk, s katerega lahko prijavitelji izbirajo glede na dejavnosti, ki jih želijo izvajati, in rezultate, ki jih želijo doseči. Prvi dve postavki „Izvajanje in upravljanje projekta“ ter „Srečanja v zvezi z nadnacionalnimi projekti“ sta stroškovni postavki, za kateri se lahko prijavi strateška partnerstva vseh vrst, saj naj bi krili stroške, ki nastanejo pri vsakem projektu. Druge stroškovne postavke lahko izberejo samo projekti, ki bodo sledili konkretnemu cilju v zvezi z realizacijami intelektualne lastnine/proizvodov, razširjanjem ali vključenimi dejavnostmi poučevanja, usposabljanja in učenja. Krijejo se lahko tudi izredni stroški in stroški za udeležbo oseb s posebnimi potrebami, če so utemeljeni z dejavnostmi/realizacijami projekta.

Proračun projekta je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

Najvišja vrednost dodeljenih nepovratnih sredstev za strateško partnerstvo: 150 000 EUR na leto (tj. 12 500 EUR na mesec)

Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Upravljanje in izvajanje projekta	Upravljanje projekta (npr. načrtovanje, finance, usklajevanje in obveščanje med partnerji itd.); gradiva, orodja, pristopi itd. za učenje/poučevanje/usposabljanje v malem obsegu; virtualno sodelovanje in dejavnosti lokalnih projektov (npr. projektno delo v učilnici z učenci, dejavnosti mladinskega dela, organizacija in spremljanje vključenih dejavnosti učenja/usposabljanja itd.); obveščanje, spodbujanje in razširjanje (npr. brošure, zloženke, spletne informacije itd.).	Stroški na enoto	Prispevek za dejavnosti usklajevalne organizacije: 500 EUR na mesec.	Glede na trajanje strateškega partnerstva in število vključenih sodelujočih organizacij.
		Stroški na enoto	Prispevek za dejavnosti drugih sodelujočih organizacij: 250 EUR na sodelujočo organizacijo na mesec.	
Srečanja v zvezi z nadnacionalnimi projekti	Udeležba na srečanjih med partnerji projekta, ki jih gosti ena od sodelujočih organizacij, za namene izvajanja in usklajevanja; prispevek za potne stroške in stroške bivanja.	Stroški na enoto	Za razdalje od 100 do 1 999 km: 575 EUR na udeleženca na srečanje.	Pogoj: prijavitelji morajo utemeljiti potrebo po srečanjih glede na število srečanj in vključene udeležence. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija.
			Za razdalje 2 000 km ali več: 760 EUR na udeleženca na srečanje.	
			Največ 2 750 EUR na mesec.	
			Največ 23 000 EUR na leto.	

Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Realizacije intelektualne lastnine	Realizacije intelektualne lastnine/konkretni rezultati projektov (na primer učni načrti, pedagoška gradiva in gradiva za mladinsko delo, prosto dostopni učni viri (PDUV), orodja informacijske tehnologije, analize, študije, metode vzajemnega učenja itd.).	Stroški na enoto	B1.1 na upravitelja na dan dela na projektu.	Pogoj: stroški osebja za upravitelje in upravno osebje naj bi bili kriti že v okviru postavke „Upravljanje in izvajanje projekta“. Za preprečevanje morebitnega prekrivanja s tako postavko bodo morali prijavitelji utemeljiti vrsto in znesek stroškov osebja, za katera bodo vložili vlogo, glede na vsako predlagano realizacijo. Za upravičenost do te vrste podpore z nepovratnimi sredstvi bi kakovost in količina realizacij morali biti precejšnji.
			B1.2 na raziskovalca/učitelja/vodjo usposabljanj/mladinskega delavca na dan dela na projektu.	
			B1.3 na tehnika na dan dela na projektu.	
			B1.4 na upravno osebje na dan dela na projektu	
Multiplikacijski dogodki	Prispevek za stroške, povezane z organizacijo nacionalnih in nadnacionalnih konferenc/seminarjev/dogodkov, katerih cilj je izmenjava in razširjanje realizacij intelektualne lastnine, ki so nastale s projektom. Multiplikacijski dogodki, ki se izvajajo v partnerski državi, niso upravičeni do sredstev.	Stroški na enoto	100 EUR na lokalnega udeleženca (tj. udeleženci iz države, kjer se izvaja dogodek).	Največ 30 000 EUR na projekt. Pogoj: podpora za multiplikacijske dogodke je zagotovljena le, če so neposredno povezani z realizacijo intelektualne lastnine projekta. Projekt, ki mu ni bila dodeljena podpora z nepovratnimi sredstvi za realizacije intelektualne lastnine, ne more prejeti podpore za organizacijo multiplikacijskih dogodkov.
			200 EUR na mednarodnega udeleženca (tj. udeležence iz drugih držav).	
Izredni stroški	Prispevek za dejanske stroške, povezane z oddajo naročil podizvajalcem ali nakupom blaga in storitev.	Delež upravičenih stroškov	75 % upravičenih stroškov; največ 50 000 EUR na projekt.	Pogoj: oddaja naročil podizvajalcem mora biti povezana s storitvami, ki jih ne morejo neposredno zagotoviti sodelujoče organizacije iz utemeljenih razlogov. V zvezi z opremo se ne more upoštevati normalna pisarniška oprema ali oprema, ki jo običajno uporabljajo sodelujoče organizacije.
Podpora za posebne potrebe	Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci, ki so invalidi.	Delež upravičenih stroškov	100 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za te stroške mora biti utemeljen v obrazcu vloge.

PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV ZA NADNACIONALNE DEJAVNOSTI USPOSABLJANJA, POUČEVANJA IN UČENJA, KI SE IZVAJAJO V OKVIRU STRATEŠKEGA PARTNERSTVA (IZBIRNA DODELITEV SREDSTEV)

Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve	
Potovanje	Prispevek za potne stroške udeležencev ter njihovih spremljevalcev od kraja izvora do mesta dejavnosti in nazaj.	Stroški na enoto	Za razdalje od 100 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca.	Pogoj: prijavitelji bodo morali utemeljiti, zakaj je mobilnost potrebna za doseganje ciljev in rezultatov projekta. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija.	
			Za razdalje 2 000 km ali več: 360 EUR na udeleženca.		
Individualna podpora	Stroški na enoto na dan za kritje bivanja udeležencev med dejavnostjo.	Stroški na enoto	Dolgoročni programi poučevanja ali usposabljanja + Dolgoročna mobilnost mladinskih delavcev		Do 14. dneva dejavnosti: B1.5 na dan na udeleženca + od 15. do 60. dneva dejavnosti: B1.6 na dan na udeleženca + od 61. dneva dejavnosti in do 12 mesecev: B1.7 na dan na udeleženca.
			Kratkoročna skupna usposabljanja osebja		Do 14. dneva dejavnosti: 100 EUR na dan na udeleženca + od 15. do 60. dneva dejavnosti: 70 EUR na dan na udeleženca.
			Dolgoročna mobilnost dijakov		B1.8 na mesec na udeleženca.
			Kratkoročne dejavnosti za učence (kombinirana mobilnost, kratkoročna mobilnost dijakov, intenzivni programi)		Do 14. dneva dejavnosti: 55 EUR na dan na udeleženca + od 15. do 60. dneva dejavnosti: 40 EUR na dan na udeleženca.
Jezikovna podpora	Stroški, povezani s podporo udeležencem za izboljšanje znanja jezika poučevanja ali dela.	Stroški na enoto	Samo za dejavnosti, ki trajajo od 2 do 12 mesecev: 150 EUR na udeleženca, ki potrebuje jezikovno podporo.		Pogoj: zahtevek za finančno podporo mora biti utemeljen v obrazcu vloge.

PREGLEDNICA A – REALIZACIJE INTELEKTUALNE LASTNINE (ZNESKI V EUR NA DAN)

Ta sredstva se lahko uporabljajo samo za stroške osebja organizacij, ki sodelujejo v projektu za ustvarjanje realizacij intelektualne lastnine. Zneski so odvisni od: a) profila osebja, ki je vključeno v projekt, in b) države sodelujoče organizacije, iz katere prihaja to osebje.

	Upravitelj	Učitelj/vodja usposabljanj/ra ziskovalec/mladinski delavec	Tehnik	Upravno osebje
	B1.1	B1.2	B1.3	B1.4
Danska, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Avstrija, Švedska, Lihtenštajn, Norveška, Švica	294	241	190	157
Belgija, Nemčija, Francija, Italija, Finska, Združeno kraljestvo, Islandija	280	214	162	131
Češka, Grčija, Španija, Ciper, Malta, Portugalska, Slovenija	164	137	102	78
Bolgarija, Estonija, Hrvaška, Latvija, Litva, Madžarska, Poljska, Romunija, Slovaška, Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija, Turčija	88	74	55	39

PREGLEDNICA B – REALIZACIJE INTELKTUALNE LASTNINE (ZNESKI V EUR NA DAN)

Ta sredstva se lahko uporabljajo samo za stroške osebja organizacij, ki sodelujejo v projektu za ustvarjanje realizacij intelektualne lastnine. Zneski so odvisni od: a) profila osebja, ki je vključeno v projekt, in b) države sodelujoče organizacije, iz katere prihaja to osebje.

	Upravitelj	Učitelj/vodja usposabljanj/ra ziskovalec/ mladinski delavec	Tehnik	Upravno osebje
	B1.1	B1.2	B1.3	B1.4
Avstralija, Kanada, Kuvajt, Macao, Monako, Katar, San Marino, Združene države Amerike	294	241	190	157
Andora, Brunej, Japonska, Nova Zelandija, Singapur, Združeni arabski emirati, Vatikanska mestna država	280	214	162	131
Bahami, Bahrajn, Ekvatorialna Gvineja, Hongkong, Izrael, (Republika) Koreja, Oman, Saudova Arabija, Tajvan	164	137	102	78
Afganistan, Albanija, Alžirija, Angola, Antigva in Barbuda, Argentina, Armenija, Azerbajdžan, Bangladeš, Barbados, Čile, Belorusija, Belize, Benin, Butan, Bolivija, Bosna in Hercegovina, Bocvana, Brazilija, Burkina Faso, Burundi, Kambodža, Kamerun, Zelenortski otoki, Srednjeafriška republika, Čad, Kitajska, Kolumbija, Komori, Kongo (Brazzaville), Kongo (Kinšasa), Cookovi otoki, Kostarika, Kuba, Džibuti, Dominika, Dominikanska republika, Vzhodni Timor, Ekvador, Egipt, Salvador, Eritreja, Etiopija, Fidži, Gabon, Gambija, Gruzija, Gana, Grenada, Gvatemala, (Republika) Gvineja, Gvineja Bissau, Gvajana, Haiti, Honduras, Indija, Indonezija, Iran, Irak, Slonokoščena obala, Jamajka, Jordanija, Kazahstan, Kenija, Kiribati, Koreja (PRK), Kosovo, Kirgizistan, Laos, Libanon, Lesoto, Liberija, Libija, Madagaskar, Malavi, Malezija, Maldivi, Mali, Marshallovi otoki, Mavretanija, Mauritius, Mehika, Mikronezija, Moldavija, Mongolija, Črna gora, Maroko, Mozambik, Mjanmar, Namibija, Nauru, Nepal, Nikaragva, Niger, Nigerija, Niue, Pakistan, Palau, Palestina, Panama, Papua Nova Gvineja, Paragvaj, Peru, Filipini, Ruska federacija, Ruanda, Samoa, Sao Tome in Principe, Senegal, Srbija, Sejšeli, Sierra Leone, Salomonovi otoki, Somalija, Južna Afrika, Šrilanka, Sveta Lucija, Saint Vincent in Grenadine, Saint Kitts in Nevis, Sudan, Surinam, Svazi, Sirija, Tadžikistan, Tanzanija, Tajska, Togo, Tonga, Trinidad in Tobago, Tunizija, Turkmenistan, Tuvalu, Uganda, Ukrajina, Urugvaj, Uzbekistan, Vanuatu, Venezuela, Vietnam, Jemen, Zambija, Zimbabve	88	74	55	39

PREGLEDNICA C – STROŠKI BIVANJA UDELEŽENCEV V NADNACIONALNIH DEJAVNOSTIH USPOSABLJANJA, POUČEVANJA IN UČENJA (ZNESKI V EUR NA DAN/MESEC)

Lestvice stroškov na enoto so različne glede na: a) vrsto mobilnosti in b) državo, kjer se izvaja dejavnost:

	Dolgoročni programi poučevanja ali usposabljanja – mobilnost mladinskih delavcev (zneski v EUR na dan)			Dolgoročne dejavnosti dijakov (zneski v EUR na mesec)
	B1.5	B1.6	B1.7	B1.8
Belgija	105	74	53	110
Bolgarija	105	74	53	70
Češka	105	74	53	90
Danska	120	84	60	145
Nemčija	90	63	45	110
Estonija	75	53	38	85
Irska	120	84	60	125
Grčija	105	74	53	100
Španija	90	63	45	105
Francija	105	74	53	115
Hrvaška	75	53	38	90
Italija	105	74	53	115
Ciper	105	74	53	110
Latvija	90	63	45	80
Litva	75	53	38	80
Luksemburg	105	74	53	110
Madžarska	105	74	53	90
Malta	90	63	45	110
Nizozemska	120	84	60	110
Avstrija	105	74	53	115
Poljska	105	74	53	85
Portugalska	90	63	45	100
Romunija	105	74	53	60
Slovenija	75	53	38	85
Slovaška	90	63	45	95
Finska	105	74	53	125
Švedska	120	84	60	115
Združeno kraljestvo	120	84	60	140
Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	90	63	45	60
Islandija	105	74	53	135
Lihtenštajn	105	74	53	120
Norveška	105	74	53	135
Švica	105	74	53	130
Turčija	105	74	53	80

KOALICIJE ZNANJA

KAKŠNI SO CILJI KOALICIJE ZNANJA?

Cilj koalicij znanja je krepitev inovacijske zmogljivosti Evrope in spodbujanje inovacij v visokošolskem izobraževanju, podjetjih in širšem družbeno-gospodarskem okolju. Nameravajo doseči enega ali več naslednjih ciljev:

- razviti nove, inovativne in večdisciplinarne pristope do poučevanja in učenja;
- spodbujati podjetništvo in podjetniške spretnosti osebja v visokošolskem izobraževanju in podjetjih;
- lajšati izmenjavo, pretok in soustvarjanje znanja.

Poleg tega bodo v skladu z letnim delovnim programom, ki ga sprejme Komisija, imeli prednost projekti, ki sledijo eni ali več ustreznim prednostnim nalogam, navedenim v uvodnih poglavjih „Izobraževanje in usposabljanje“ v delu B tega vodnika.

KAJ JE KOALICIJA ZNANJA?

Koalicije znanja so nadnacionalni, strukturirani in ciljno usmerjeni projekti, zlasti med visokošolskim izobraževanjem in gospodarstvom. Koalicije znanja so namenjene vsem disciplinam, sektorjem in medsektorskemu sodelovanju. Partnerji imajo skupne cilje in si prizadevajo za vzajemno koristne rezultate in cilje. Koalicije znanja bodo predvidoma imele kratkoročni in dolgoročni učinek na širok nabor vključenih deležnikov na individualni, organizacijski in sistemski ravni.

Praviloma so koalicije znanja ciljno usmerjene v sodelovanje med organizacijami s sedežem v državah Programa. Organizacije iz partnerskih držav pa so lahko vključene v koalicijo znanja kot partnerice (ne kot prijaviteljske), če njihova udeležba prispeva bistveno dodano vrednost k projektu.

KATERE DEJAVNOSTI SO PODPRTE V OKVIRU TEGA UKREPA?

Koalicije znanja izvajajo skladen in celovit nabor medsebojno povezanih dejavnosti, ki so prožne in se lahko prilagodijo različnim trenutnim in prihodnjim okvirom ter razvoju dogodkov v Evropi. Naslednji seznam navaja primere skupin dejavnosti:

- **spodbujanje inovacij v visokošolskem izobraževanju, podjetjih in širšem družbeno-gospodarskem okolju:**
  - skupno razvijanje in izvajanje novih metod učenja in poučevanja (na primer novi večdisciplinarni učni načrti, v učenca usmerjeno poučevanje in učenje, ki temelji na reševanju dejanskih problemov);
  - organiziranje nadaljevalnih izobraževalnih programov in dejavnosti z družbami in v njih;
  - skupno razvijanje rešitev za pereča vprašanja, proizvode in inovativne postopke (s sodelovanjem študentov, profesorjev in delavcev);
- **razvijanje podjetniške miselnosti in spretnosti:**
  - ustvarjanje sistemov učenja in uporabe interdisciplinarnih spretnosti v različnih programih visokošolskega izobraževanja, razvitih v sodelovanju s podjetji in katerih cilj je krepitev zaposljivosti, ustvarjalnosti in novih poklicnih poti;
  - uvajanje podjetniškega izobraževanja v vseh disciplinah, da se za študente, raziskovalce in osebe v izobraževanju zagotovijo znanje, spretnosti in motivacija za udeležbo v podjetniških dejavnostih v raznolikih okoljih;
  - ustvarjanje novih priložnosti za učenje z uporabo podjetniških spretnosti v praksi, kar lahko vključuje in/ali vodi do komercializacije novih storitev, proizvodov in prototipov ter do nastajanja zagonskih in odcepljenih podjetij;
- **spodbujanje pretoka in izmenjave znanja med visokošolskim izobraževanjem in podjetji:**
  - s študijskim področjem povezane dejavnosti v podjetjih, ki so v celoti vključene v učni načrt, priznane in ovrednotene s kreditnimi točkami;
  - strukture za preskušanje inovativnih ukrepov;
  - izmenjave študentov, raziskovalcev, osebja v poučevanju in podjetjih za časovno omejeno obdobje;
  - vključevanje osebja iz družb v poučevanje in raziskovanje.

Koalicije znanja lahko organizirajo dejavnosti mobilnosti za študente, raziskovalce in osebje, če te podpirajo/dopolnjujejo druge dejavnosti koalicije in prispevajo dodano vrednost k uresničevanju ciljev projekta. Mobilnost ni glavna dejavnost koalicije znanja; razširitev in večji obseg teh dejavnosti morata biti podprta v okviru ključnega ukrepa 1 tega Programa ali z drugimi instrumenti financiranja.

KAKŠNE SO BISTVENE ZNAČILNOSTI KOALICIJE ZNANJA?

Ključne značilnosti koalicij znanja so:

- inovacije v visokošolskem izobraževanju in inovacije z visokošolskim izobraževanjem v podjetjih in njihovem družbeno-gospodarskem okolju: za inovacijo se šteje najsodobnejša inovacija, povezana z določenim projektom, okvirom partnerstva in analiziranimi potrebami;
- trajnost sodelovanja med univerzami in gospodarstvom. Močno in predano partnerstvo z uravnoteženo udeležbo iz podjetij in visokošolskih institucij je ključno za uspeh koalicij znanja. Vloga in prispevek vsake sodelujoče organizacije in povezanega partnerja morata biti natančno določena in dopolnjujoča;
- učinek, ki presega življenjski cikel projekta in organizacije, ki so vključene v koalicijo. Pričakuje se trajnost partnerstev in dejavnosti. Spremembe v visokošolskih institucijah in podjetjih morajo biti merljive. Rezultati in rešitve morajo biti prenosljivi in dostopni širši javnosti.

Koalicije znanja so izjemno konkurenčen del programa Erasmus+. Skupne značilnosti uspešnih predlogov so:

- zanesljivi odnosi med visokošolskimi institucijami in podjetji: koalicije znanja morajo pokazati zavezanost in dodano vrednost vseh partnerjev, pri čemer je bistvena izrazita in uravnotežena vključenost sektorja gospodarstva in visokošolskega izobraževanja. Dobro zasnovan predlog je rezultat tesnega sodelovanja med morebitnimi partnerji;
- inovativne in nadnacionalne značilnosti predlogov, vidne v vseh merilih.

Ustrezna analiza potreb pojasni razloge, vpliva na izbor partnerjev, natančno opredeli predlog, pomaga okrepiti potencialni učinek in zagotovi, da so končni uporabnik in ciljne skupine izrazito vključeni v dejavnosti projekta.

KAKŠNA JE VLOGA ORGANIZACIJ, KI SODELUJEJO V KOALICIJI ZNANJA?

Prijavitelj/koordinator: sodelujoča organizacija, ki vložil predlog projekta v imenu vseh partnerjev. Koordinator je v celoti odgovoren za zagotavljanje, da se projekt izvaja v skladu z dogovorom. V njegovo usklajevanje so zajete naslednje dolžnosti:

- predstavlja koalicijo in deluje v njenem imenu v odnosu do Evropske komisije;
- prevzame finančno in pravno odgovornost za ustrezno operativno, upravno in finančno izvajanje celotnega projekta;
- usklajuje koalicijo v sodelovanju s partnerji projekta.

Polnopravni partnerji: sodelujoče organizacije, ki dejavno prispevajo k dosežkom koalicije znanja. Vsak polnopravni partner mora podpisati mandat, s katerim podpisnik pooblasti koordinatorja, da med izvajanjem projekta deluje v njegovem imenu. Enako velja za partnerje iz partnerskih držav.

Povezani partnerji (izbirno): v koalicije znanja so lahko vključeni povezani partnerji, ki prispevajo k dejavnostim koalicije znanja. Pogodbene zahteve zanje ne veljajo, saj ne prejmejo sredstev. Vendar morajo biti jasno navedeni njihova vključenost in vloga v projektu ter različni delovni paketi.

KAKŠNA SO MERILA ZA OCENO PREDLOGA KOALICIJE ZNANJA?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora izpolniti predlog koalicije znanja za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

MERILA ZA UPRAVIČENOST

<p>Upravičene sodelujoče organizacije</p>	<p>Sodelujoča organizacija je lahko katera koli javna ali zasebna organizacija s sedežem v državi Programa ali kateri koli partnerski državi sveta (glej razdelek „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).</p> <p>Taka organizacija je lahko na primer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ visokošolska institucija; ▪ javno ali zasebno, malo, srednje ali veliko podjetje (vključno s socialnimi podjetji); ▪ raziskovalni inštitut; ▪ javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni; ▪ organizacija, dejavna na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine; ▪ posrednik ali združenje, ki deluje v imenu organizacij na področju izobraževanja, usposabljanja ali mladine; ▪ posrednik ali združenje, ki deluje v imenu podjetij; ▪ organ za akreditacije, certifikate ali kvalifikacije. <p>Visokošolske institucije s sedežem v državi Programa morajo biti nosilke veljavne Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE). Listina ECHE ni zahtevana za sodelujoče visokošolske institucije iz partnerskih držav.</p>
<p>Kdo se lahko prijavi?</p>	<p>Prijavitelj je lahko katera koli sodelujoča organizacija s sedežem v državi Programa. Ta organizacija se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, ki so vključene v projekt.</p>
<p>Število sodelujočih organizacij</p>	<p>Koalicije znanja so nadnacionalne in vključujejo najmanj šest neodvisnih organizacij iz vsaj treh držav Programa in od teh vsaj dve visokošolski instituciji ter vsaj dve podjetji.</p>
<p>Trajanje projekta</p>	<p>2 ali 3 leta. Trajanje mora biti izbrano ob prijavi na podlagi cilja projekta in vrste dejavnosti, ki so načrtovane v tem času.</p> <p>V izjemnih primerih se lahko trajanje koalicije znanja na zahtevo upravičenca in s soglasjem Izvajalske agencije podaljša za največ 6 mesecev. V takem primeru se znesek skupnih nepovratnih sredstev ne spremeni.</p>
<p>Kje se prijavi?</p>	<p>Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.</p>
<p>Kdaj se prijavi?</p>	<p>Prijavitelji morajo vložiti vlogo za pridobitev nepovratnih sredstev do 3. aprila ob 12. uri (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. novembra v istem letu in ne prej.</p>
<p>Kako se prijavi?</p>	<p>Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.</p>

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

<p>Ustreznost predloga (največ 25 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ namen: predlog je usklajen s cilji ukrepa (glej razdelek „Kakšni so cilji koalicije znanja?“); ▪ doslednost: cilji temeljijo na dobri analizi potreb; so jasno opredeljeni, realistični in obravnavajo vprašanja, ki so pomembna za sodelujoče organizacije in ukrep; ▪ inovacije: predlog obravnava najsodobnejše metode in tehnike ter vodi do inovativnih rezultatov in rešitev, povezanih s projektom; ▪ evropska dodana vrednost: predlog jasno prikaže dodano vrednost, ki bo ustvarjena na podlagi nadnacionalnosti in morebitne prenosljivosti projekta.
--	---

<p>Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 30 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ skladnost: predlog predstavi usklajen in celovit nabor ustreznih dejavnosti za izpolnjevanje opredeljenih potreb in doseganje pričakovanih rezultatov; ▪ struktura: delovni program je jasen in razumljiv ter zajema vse faze; ▪ upravljanje: časovni raspored, organizacija, naloge in odgovornosti so dobro opredeljeni in realistični. Projekt dodeljuje ustrezna sredstva posameznim dejavnostim; ▪ nadzor kakovosti in sredstev: posebni ukrepi za ocenjevanje postopkov in rezultatov zagotavljajo, da je izvedba projekta visokokakovostna in stroškovno učinkovita.
<p>Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju (največ 25 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestava: predlagana koalicija znanja vključuje ustrezen nabor partnerjev iz visokošolskega izobraževanja in gospodarstva z zahtevanimi profili, spretnostmi, izkušnjami, strokovnim znanjem in podporo upravljanju, ki so potrebni za uspešno izvedbo; ▪ zavezanost: vsaka sodelujoča organizacija pokaže popolno vključenost, ki ustreza njenim zmogljivostim in določenemu področju strokovnega znanja; ▪ partnerstvo: prispevek partnerjev iz visokošolskega izobraževanja in gospodarstva je pomemben, povezan s projektom in dopolnjujoč; ▪ sodelovanje/skupinski duh: predlog vključuje jasne ureditve in odgovornosti za pregledno in učinkovito odločanje, reševanje sporov, poročanje in obveščanje med sodelujočimi organizacijami; ▪ vključenost partnerskih držav: kadar je to ustrezno, vključenost sodelujoče organizacije iz partnerske države prispeva bistveno dodano vrednost k projektu (če ta pogoj ni izpolnjen, se projekt ne upošteva pri izboru).
<p>Učinek in razširjanje (največ 20 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izkoriščanje: predlog prikaže, kako bodo partnerji in drugi deležniki uporabili rezultate. Zagotovi načine za merjenje izkoriščanja v življenjskem ciklu projekta in po njem; ▪ razširjanje: predlog opiše jasen načrt za razširjanje rezultatov in vključi ustrezne dejavnosti, orodja in načine prenosa za zagotavljanje, da bodo rezultati in koristi učinkovito dosegli deležnike in nesodelujočo javnost v življenjskem ciklu projekta in po njem; ▪ učinek: predlog prikaže družbeno in gospodarsko ustreznost ter doseg. Zagotovi s projektom povezane ukrepe za spremljanje napredka in ocenjevanje pričakovanega učinka (kratkoročnega in dolgoročnega); ▪ prost dostop: predlog po potrebi opiše, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo, in ne vsebuje nesorazmernih omejitev; ▪ trajnost: predlog vključuje ustrezne ukrepe in vire, da zagotovi trajnost partnerstva, rezultatov projekta in koristi po življenjskem ciklu projekta.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 70 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 13 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju“; 16 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“ ter 11 točk za kategorijo „Učinek in razširjanje“.

KAJ JE ŠE TREBA VEDETI GLEDE TEGA UKREPA?

Zagotavljanje kakovosti mora biti sestavni del projekta za zagotavljanje, da koalicije znanja uspešno dosežejo pričakovane rezultate in učinek, ki neizmerno presega same partnerske organizacije. Koalicije znanja morajo obvezno izvesti ciljno usmerjene dejavnosti razširjanja, ki dosežejo deležnike, oblikovalce politik, strokovnjake in podjetja. Med izvajanjem projekta bi morale koalicije znanja izdati publikacije, na primer poročila, priročnike,

smernice itd. Kadar je to ustrezno, je rezultate treba zagotoviti kot prosto dostopne učne vire (PDUV) in jih objaviti na ustreznih platformah stroke, sektorja ali pristojnih organov. Koalicije znanja bi morale ustvarjati nove načine in instrumente za lajšanje njihovega sodelovanja in zagotavljanje trajnosti partnerstva med visokošolskim izobraževanjem in gospodarstvom.

Koalicije znanja so nedaven in ambiciozen ukrep; zato zanje velja posebno spremljanje, ki zahteva aktivno udeležbo vseh udeležencev in deležnikov. Koalicije znanja bi morale predvideti svojo udeležbo v tematskih sklopih, da podprejo medsebojno bogatenje, izmenjavo dobrih praks in vzajemno učenje. Poleg tega bi koalicije znanja morale predvideti sredstva za predstavitev svojega projekta in rezultatov na forumu za dialog med univerzami in podjetji in/ali drugih pomembnih dogodkih (največ štiri med trajanjem projekta). Za koalicije znanja bo vzpostavljena podpora za razširjanje, da se zagotovi izkoriščanje rezultatov in učinka projekta zunaj kroga partnerskih organizacij in v številnih državah.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Proračun projekta je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

Najvišji prispevek EU, dodeljen za 2-letno koalicijo znanja: 700 000 EUR Najvišji prispevek EU, dodeljen za 3-letno koalicijo znanja: 1 000 000 EUR				
Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Podpora izvajanju	Prispevek za kakršno koli dejavnost, neposredno povezano z izvajanjem projekta (razen za morebitno vključeno mobilnost), vključno z: upravljanjem projekta, srečanji v zvezi s projektom, realizacijami intelektualne lastnine (na primer učni načrti, pedagoška gradiva, <u>prosto dostopni učni viri (PDUV)</u> , orodja informacijske tehnologije, analize, študije itd.), razširjanjem, udeležbo na dogodkih, konferencah, potovanji itd. Število dni in profil vključenega osebja glede na državo je osnova za izračun prispevka EU.	Stroški na enoto	B2.1 na vključenega upravitelja na dan dela na projektu.	Pogoj: prijavitelji bodo morali utemeljiti vrsto in znesek sredstev, ki jih potrebujejo v zvezi z izvajanjem predlaganih dejavnosti in realizacij. Za upravičenost do te vrste podpore z nepovratnimi sredstvi bi kakovost in količina realizacij morali biti precejšnji.
			B2.2 na vključenega raziskovalca/učitelja/vodjo usposabljanj na dan dela na projektu.	
			B2.3 na vključenega tehnika na dan dela na projektu.	
			B2.4 na vključeno upravno osebje na dan dela na projektu.	

DODATNA PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV ZA MOBILNOST, KI SE IZVEDE V OKVIRU KOALICIJE ZNANJA (IZBIRNA DODELITEV SREDSTEV)

Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Potovanje	Prispevek za potne stroške udeležencev od njihovega kraja izvora do mesta dejavnosti in nazaj.	Stroški na enoto	Za razdalje od 100 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca. Za razdalje 2 000 km ali več: 360 EUR na udeleženca.	Pogoj: prijavitelji bodo morali utemeljiti, zakaj je mobilnost potrebna za doseganje ciljev in rezultatov projekta. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija.
Stroški bivanja	Prispevek za stroške bivanja udeležencev med dejavnostjo.	Stroški na enoto	Dejavnosti, ciljno usmerjene v osebje Do 14. dneva dejavnosti: 100 EUR na dan na udeleženca + od 15. do 60. dneva dejavnosti: 70 EUR na dan na udeleženca. Dejavnosti, ciljno usmerjene v učence: Do 14. dneva dejavnosti: 55 EUR na dan na udeleženca + od 15. do 60. dneva dejavnosti: 40 EUR na dan na udeleženca.	

PREGLEDNICA A – IZVAJANJE PROJEKTA (ZNESKI V EUR NA DAN) V DRŽAVAH PROGRAMA

Zneski so odvisni od: a) profila osebja, ki je vključeno v projekt, in b) države sodelujoče organizacije, iz katere prihaja to osebje.

	Upravitelj	Učitelj/vodja usposabljanj/ra ziskovalec/ mladinski delavec	Tehnik	Upravno osebje
	B2.1	B2.2	B2.3	B2.4
Danska, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Avstrija, Švedska, Lihtenštajn, Norveška, Švica	353	289	228	189
Belgija, Nemčija, Francija, Italija, Finska, Združeno kraljestvo, Islandija	336	257	194	157
Češka, Grčija, Španija, Ciper, Malta, Portugalska, Slovenija	197	164	122	93
Bolgarija, Estonija, Hrvaška, Latvija, Litva, Madžarska, Poljska, Romunija, Slovaška, Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija, Turčija	106	88	66	47

PREGLEDNICA B – IZVAJANJE PROJEKTA (ZNESKI V EUR NA DAN) V PARTNERSKIH DRŽAVAH

Zneski so odvisni od: a) profila osebja, ki je vključeno v projekt, in b) države sodelujoče organizacije, iz katere prihaja to osebje.

	Upravitelj	Učitelj/vodja usposabljanj/ra ziskovalec	Tehnik	Upravno osebje
	B2.1	B2.2	B2.3	B2.4
Avstralija, Kanada, Kuvajt, Macao, Monako, Katar, San Marino, Združene države Amerike	353	289	228	189
Andora, Brunej, Japonska, Nova Zelandija, Singapur, Združeni arabski emirati, Vatikanska mestna država	336	257	194	157
Bahami, Bahrajn, Ekvatorialna Gvineja, Hongkong, Izrael, (Republika) Koreja, Oman, Saudova Arabija, Tajvan	197	164	122	93
Afganistan, Albanija, Alžirija, Angola, Antigva in Barbuda, Argentina, Armenija, Azerbajdžan, Bangladeš, Barbados, Čile, Belorusija, Belize, Benin, Butan, Bolivija, Bosna in Hercegovina, Bocvana, Brazilija, Burkina Faso, Burundi, Kambodža, Kamerun, Zelenortske otoki, Srednjeafriška republika, Čad, Kitajska, Kolumbija, Komori, Kongo (Brazzaville), Kongo (Kinšasa), Cookovi otoki, Kostarika, Kuba, Džibuti, Dominika, Dominikanska republika, Vzhodni Timor, Ekvador, Egipt, Salvador, Eritreja, Etiopija, Fidži, Gabon, Gambija, Gruzija, Gana, Grenada, Gvatemala, (Republika) Gvineja, Gvineja Bissau, Gvajana, Haiti, Honduras, Indija, Indonezija, Iran, Irak, Slonokoščena obala, Jamajka, Jordanija, Kazahstan, Kenija, Kiribati, Koreja (PRK), Kosovo, Kirgizistan, Laos, Libanon, Lesoto, Liberija, Libija, Madagaskar, Malavi, Malezija, Maldivi, Mali, Marshallovi otoki, Mavretanija, Mauritius, Mehika, Mikronezija, Moldavija, Mongolija, Črna gora, Maroko, Mozambik, Mjanmar, Namibija, Nauru, Nepal, Nikaragva, Niger, Nigerija, Niue, Pakistan, Palau, Palestina, Panama, Papua Nova Gvineja, Paragvaj, Peru, Filipini, Ruska federacija, Ruanda, Samoa, Sao Tome in Principe, Senegal, Srbija, Sejšeli, Sierra Leone, Salomonovi otoki, Somalija, Južna Afrika, Šrilanka, Sveta Lucija, Saint Vincent in Grenadine, Saint Kitts in Nevis, Sudan, Surinam, Svazi, Sirija, Tadžikistan, Tanzanija, Tajska, Togo, Tonga, Trinidad in Tobago, Tunizija, Turkmenistan, Tuvalu, Uganda, Ukrajina, Urugvaj, Uzbekistan, Vanuatu, Venezuela, Vietnam, Jemen, Zambija, Zimbabve	106	88	66	47

KOALICIJE SEKTORSKIH SPRETNOSTI

KAKŠNI SO CILJI KOALICIJE SEKTORSKIH SPRETNOSTI?

Cilji koalicije sektorskih spretnosti so odpravljanje vrzeli v spretnostih, krepitev odzivnosti formalnih in nadaljevalnih sistemov PIU na potrebe trga dela v posameznem sektorju ter povpraševanje po novih spretnostih v zvezi z enim ali več poklicnimi profili.

To je mogoče doseči tako, da se:

- posodobi PIU in izkoristi potencial tega sistema za pospeševanje gospodarskega razvoja in inovacij, zlasti na lokalni in regionalni ravni, ter s tem okrepi konkurenčnost zadevnih sektorjev;
- okrepi izmenjava znanja in prakse med institucijami za poklicno izobraževanje in usposabljanje ter trgom dela z vključevanjem učenja, ki temelji na delu;
- spodbudijo mobilnost delovne sile, vzajemno zaupanje in večje priznavanje kvalifikacij na evropski ravni v zadevnih sektorjih.

Poleg tega bodo v skladu z letnim delovnim programom, ki ga sprejme Komisija, imeli prednost projekti, ki sledijo eni ali več ustreznim prednostnim nalogam, navedenim v uvodnih poglavjih „Izobraževanje in usposabljanje“ v delu B tega vodnika.

KAJ JE KOALICIJA SEKTORSKIH SPRETNOSTI?

Koalicije sektorskih spretnosti so nadnacionalni projekti, ki izhajajo iz dejanskih trendov v določenem gospodarskem sektorju in spretnosti, ki so potrebne za uspešno delovanje na enem ali več poklicnih področjih. Koalicije sektorskih spretnosti si prizadevajo za oblikovanje in izvajanje programov skupnega poklicnega usposabljanja ter metodologij poučevanja in usposabljanja. Usmeriti se morajo predvsem v učenje, ki temelji na delu, da se učencem zagotovijo spretnosti, ki jih zahteva trg dela. Koalicije sektorskih spretnosti tudi uporabljajo orodja za priznavanje, ki veljajo v vseh državah EU, v praksi.

V okviru tega ukrepa bodo upravičeni sektorji, ki so ustanovili evropski svet za sektorske spretnosti, tj.:

- tekstil/oblačila/usnje,
- trgovina;

ter sektorji z neravnovesjem v spretnostih, na katerega se odzivajo trenutne politike Komisije, in sicer:

- napredna proizvodnja,
- informacijske in komunikacijske tehnologije,
- okoljske tehnologije (ekoinovacije),
- kulturni in ustvarjalni sektorji.

Praviloma so koalicije sektorskih spretnosti ciljno usmerjene v sodelovanje med organizacijami s sedežem v državah Programa. Organizacije iz partnerskih držav pa so lahko vključene v koalicijo sektorskih spretnosti kot partnerice (ne kot prijaviteljice), če njihova udeležba prispeva bistveno dodano vrednost k projektu.

KATERE DEJAVNOSTI SO PODPRTE V OKVIRU TEGA UKREPA?

Vsaka koalicija sektorskih spretnosti izvaja skladen, celovit in raznolik nabor medsebojno povezanih dejavnosti, ki so prožne in se lahko prilagodijo različnim trenutnim in prihodnjim potrebam trga dela, na primer:

- **opredeljevanje potreb po zagotavljanju spretnosti in usposabljanja v določenem gospodarskem sektorju:**
  - po potrebi zbiranje in razlaganje dokazov o potrebah po spretnostih na trgu dela v posameznem gospodarskem sektorju, pri čemer se upoštevata evropska panorama spretnosti in, kadar je to ustrezno, delo evropskih svetov za sektorske spretnosti;
  - opredeljevanje potreb v zvezi z zagotavljanjem usposabljanj, pri čemer se izhaja iz poklicnih profilov evropske klasifikacije spretnosti, kompetenc in poklicev (ESCO);
- **oblikovanje skupnih učnih načrtov:**
  - oblikovanje učnih načrtov, programov PIU in morda kvalifikacijskih standardov za posamezni sektor EU glede na skupne potrebe po spretnostih v sektorju in/ali evropskem poklicnem profilu, pri čemer se upošteva klasifikacija ESCO, če je ta na voljo;
  - vključevanje spretnosti ali poklicnih profilov v oblikovanje učnega načrta, programe PIU in morda kvalifikacijske standarde;
  - navedene dejavnosti bi morale uporabljati pristop na podlagi učnih rezultatov (npr. EOK, ECVET itd.) in temeljiti na načelih zagotavljanja kakovosti (npr. EQAVET);
  - vključevanje inovativnih pristopov do poučevanja in učenja, zlasti z bolj strateško ter celostno uporabo IKT in prosto dostopnih učnih virov (PDUV), ter vključevanje priložnosti za uporabo znanja v praktičnih projektih/dejanskih situacijah na delovnem mestu in razvoj podjetniške miselnosti;
- **izvajanje skupnih učnih načrtov:**
  - zagotavljanje učnih načrtov za posamezni sektor EU, ki so bili prilagojeni ali na novo ustvarjeni na podlagi analiz in napovedi potreb trga dela za posamezni poklicni profil;
  - izvajanje inovativnih metod poučevanja in učenja PIU za odzivanje na razvijajoče se spretnosti in/ali posebno ciljno javnost v posameznem gospodarskem sektorju (npr. vsebina, storitve in metode, ki temeljijo na IKT, izobraževanje v delovnem okolju itd.);
  - pospeševanje priznavanja in potrjevanja teh učnih rezultatov z izvajanjem načel (ECVET) in okvira zagotavljanja kakovosti v PIU (EQAVET) ter z morebitnim navajanjem ustreznih kvalifikacij v okvirih EU (glede na obliko ogrodja NOK) ali katerih koli drugih pomembnih evropskih orodij v zadevnem sektorju.

Koalicije sektorskih spretnosti lahko tudi organizirajo dejavnosti mobilnosti za učence in osebje, če te podpirajo/dopolnjujejo druge dejavnosti koalicije in prispevajo dodano vrednost k uresničevanju ciljev projekta. Mobilnost ni glavna dejavnost koalicije sektorskih spretnosti; razširitev in večji obseg teh dejavnosti morata biti podprta v okviru ključnega ukrepa 1 tega Programa ali z drugimi instrumenti financiranja.

KAKŠNE SO BISTVENE ZNAČILNOSTI KOALICIJE SEKTORSKIH SPRETNOSTI?

Ključne značilnosti koalicij sektorskih spretnosti so:

- inovacije v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, različnih gospodarskih sektorjih in z njimi povezanih poklicnih profilih (ESCO, kadar je na voljo);
- učinek, ki presega življenjski cikel projekta in organizacije, ki so vključene v koalicijo. Pričakuje se trajnost partnerstev in dejavnosti. Spremembe v organizacijah PIU in različnih gospodarskih sektorjih/poklicnih profilih morajo biti merljive. Rezultati in rešitve morajo biti prenosljivi in dostopni širši javnosti. Rezultati koalicij sektorskih spretnosti bi se morali prenesti nazaj v razvoj taksonomije evropske klasifikacije spretnosti, kompetenc in poklicev ter evropskih svetov za sektorske spretnosti.

Koalicije sektorskih spretnosti morajo pokazati zavezanost in dodano vrednost vseh partnerjev. Partnerji bi morali **združiti sistemske in sektorske informacije z dobrim znanjem o praksah usposabljanja v svojem gospodarskem sektorju**. Porazdelitev nalog in izvajanja bi morala biti dobro usklajena s strokovnim znanjem partnerjev in dejavnostmi, za katere so odgovorni. Partnerji bi morali biti reprezentativni za sektor vsaj na nacionalni ravni, imeti evropski doseg in strokovno znanje ali kompetence v usposabljanju, napovedovanju potreb po spretnostih, ponudbi spretnosti ali oblikovanju kvalifikacij.

Koalicija sektorskih spretnosti bi morala jasno opredeliti zahtevane spretnosti, kompetence in kvalifikacijske standarde. Opredelitev prihodnjih potreb po spretnostih **bi morala biti ustrezno podprta z razpoložljivimi dokazi raziskovanj, ki prikazujejo potrebe trga dela v sektorju**. Če dokazi raziskovanj še niso na voljo, bo treba vključiti raziskovalno institucijo, ki je pristojna za posamezni sektor. Partnerji bodo morali **upoštevati te dokaze raziskovanj** pri izvajanju usposabljanj ali oblikovanju kvalifikacijskih standardov na podlagi skupnega evropskega poklicnega profila (glej ESCO). Koalicija bi nato morala prenesti te dokaze v inovativne učne načrte, ki so usmerjeni v učne

rezultate (vključeni v EOK in uporabljajo ECVET) in ki bi morali temeljiti na mehanizmi zagotavljanja kakovosti (v skladu z okvirom EQAVET). Koalicija bi morala biti sposobna zagotoviti ali vsaj ponuditi verodostojno možnost, da bodo nove ali prilagojene spretnosti in kompetence priznane v vseh državah in sektorjih, ki so zajeti v koalicijo. Storitve poklicnega usmerjanja skupaj z regionalnimi ali lokalnimi organi bi morale imeti vlogo „posrednika“ pri podpiranju postopka za usklajevanje spretnosti z načrtovanjem poklicnih učnih načrtov, da pritegnejo ali obvestijo formalne šole PIU, mlade učence ali njihove starše o določenih poklicih, za katere je povpraševanje na trgu dela veliko. Koalicije sektorskih spretnosti naj bi izvedle predlagane dejavnosti tako, da bo učinek na posamezni sektor in zadevne poklice čim večji.

KAKŠNA JE VLOGA ORGANIZACIJ, KI SODELUJEJO V KOALICIJI SEKTORSKIH SPRETNOSTI?

Prijavitelj/koordinator: sodelujoča organizacija, ki vloži predlog projekta v imenu vseh partnerjev. Koordinator je v celoti odgovoren za zagotavljanje, da se projekt izvaja v skladu z dogovorom. V njegovo usklajevanje so zajete naslednje dolžnosti:

- predstavlja koalicijo in deluje v njenem imenu v odnosu do Evropske komisije;
- prevzame finančno in pravno odgovornost za ustrezno operativno, upravno in finančno izvajanje celotnega projekta;
- usklajuje koalicijo v sodelovanju s partnerji projekta.

Polnopravni partnerji: sodelujoče organizacije, ki dejavno prispevajo k dosežkom koalicije sektorskih spretnosti. Vsak polnopravni partner mora podpisati mandat, s katerim podpisnik pooblasti koordinatorja, da med izvajanjem projekta deluje v njegovem imenu. Enako velja za partnerje iz partnerskih držav.

Povezani partnerji (izbirno): V koalicije sektorskih spretnosti so lahko vključeni povezani partnerji, ki prispevajo k dejavnostim koalicije sektorskih spretnosti. Pogodbene zahteve zanje ne veljajo, saj ne prejmejo sredstev. Vendar morajo biti jasno navedeni njihova vključenost in vloga v projektu ter različni delovni paketi.

KAKŠNA SO MERILA ZA OCENO KOALICIJE SEKTORSKIH SPRETNOSTI?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora izpolniti predlog koalicije sektorskih spretnosti za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Upravičene sodelujoče organizacije	<p>Sodelujoča organizacija je lahko katera koli javna ali zasebna organizacija s sedežem v državi Programa ali kateri koli partnerski državi sveta (glej razdelek „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).</p> <p>Taka organizacija je lahko na primer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ šola/zavod za poklicno izobraževanje; ▪ center PIU; ▪ medpodjetniški center za usposabljanje; ▪ javno ali zasebno, malo, srednje ali veliko podjetje (vključno s socialnimi podjetji); ▪ javni organ PIU na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni; ▪ visokošolska institucija, ki zagotavlja PIU; ▪ socialni partner ali drug predstavnik sveta dela, tudi gospodarske zbornice, industrija, obrtniška/poklicna združenja in sindikati; ▪ posrednik ali združenje, ki deluje v imenu organizacij na področju izobraževanja, usposabljanja ali mladine; ▪ raziskovalni inštitut; ▪ organ na področju kulture in/ali ustvarjanja; ▪ organ, ki zagotavlja poklicno informiranje in svetovanje; ▪ organ, ki je odgovoren za priznavanje; ▪ organ za akreditacije, certifikate ali kvalifikacije.
Kdo se lahko prijavi?	<p>Prijavitelj je lahko katera koli sodelujoča organizacija s sedežem v državi Programa. Ta organizacija se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, ki so vključene v projekt.</p>
Število in profil sodelujočih organizacij	<p>Koalicije sektorskih spretnosti vključujejo najmanj devet sodelujočih organizacij iz vsaj treh držav Programa in iz dveh držav članic. Organizacija je lahko hkrati vključena samo v eno prijavo za koalicijo sektorskih spretnosti.</p> <p>Poleg tega mora v koalicijo sektorskih spretnosti biti vključena vsaj ena organizacija iz vsake od naslednjih treh kategorij in iz vsake od držav, ki so zajete v koalicijo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. osebe javnega ali zasebnega prava, ki zagotavljajo PIU (na primer: mreže institucij/šol za poklicno izobraževanje; centri PIU; medpodjetniški centri za usposabljanje; podjetja z več kot 250 zaposlenimi in svojim oddelkom za usposabljanje, zlasti podjetja, ki zagotavljajo vajeništva ali skupna usposabljanja (usposabljanja v sodelovanju z drugimi); visokošolske institucije, ki zagotavljajo PIU); 2. osebe javnega ali zasebnega prava s strokovnim znanjem v posameznem sektorju, ki so reprezentativni za ta sektor ali v njem (na regionalni, nacionalni ali evropski ravni) (na primer: socialni partnerji; evropska sektorska ali poklicna združenja delodajalcev ali zaposlenih; gospodarske, industrijske ali obrtne zbornice; organi na področju kulture ali ustvarjanja; organi ali sveti za obrt; agencije za gospodarski razvoj; raziskovalni centri); 3. osebe javnega ali zasebnega prava z regulativno vlogo za sisteme izobraževanja in usposabljanja (na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni) (na primer: javni organi PIU; organi za akreditacije, certifikate ali kvalifikacije; organi, ki so odgovorni za priznavanje; organi, ki zagotavljajo poklicno usmerjanje, poklicno svetovanje in informacijske storitve).

Trajanje projekta	<p>2 ali 3 leta. Trajanje mora biti izbrano ob prijavi na podlagi cilja projekta in vrste dejavnosti, ki so načrtovane v tem času.</p> <p>V izjemnih primerih se lahko trajanje koalicije sektorskih spretnosti na zahtevo upravičenca in s soglasjem Izvajalske agencije podaljša za največ 6 mesecev. V takem primeru se znesek skupnih nepovratnih sredstev ne spremeni.</p>
Kje se prijaviti?	Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vložiti vlogo za pridobitev nepovratnih sredstev do 3. aprila ob 12. uri (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. novembra v istem letu.
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.
Druga merila	<p>Predlog mora zajeti samo enega od naslednjih sektorjev:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sektorji, ki so ustanovili evropski svet za sektorske spretnosti, na primer tekstil/oblačila/usnje in trgovina; ▪ sektorji z neravnovesjem v spretnostih, na katerega se odzivajo trenutne politike Evropske komisije, na primer napredna proizvodnja, informacijske in komunikacijske tehnologije, ekoinovacije (okoljske tehnologije) ali kulturni in ustvarjalni sektorji.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

<p>Ustreznost projekta (največ 25 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ povezava s politikami: predlog prispeva k doseganju evropskih ciljev na področju PIU; ▪ namen: predlog je usklajen s cilji ukrepa (glej razdelek „Kakšni so cilji koalicije sektorskih spretnosti?“); ▪ doslednost: cilji temeljijo na dobri analizi potreb; so jasno opredeljeni, realistični in obravnavajo vprašanja, ki so pomembna za sodelujoče organizacije in ukrep; ▪ inovacije: predlog obravnava najsodobnejše metode in tehnike ter vodi do inovativnih rezultatov in rešitev; ▪ evropska dodana vrednost: predlog jasno prikaže dodano vrednost, ki bo ustvarjena na podlagi nadnacionalnosti projekta.
<p>Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 30 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ skladnost: splošna zasnova projekta zagotavlja usklajenost ciljev, metodologije, dejavnosti in predlaganega proračuna projekta. Predlog predstavi usklajen in celovit nabor ustreznih dejavnosti za izpolnjevanje opredeljenih potreb in doseganje pričakovanih rezultatov; ▪ struktura: delovni program je jasen in razumljiv ter zajema vse faze (priprava, izvajanje, izkoriščanje, spremljanje, ocenjevanje in razširjanje); ▪ metodologija: predlog uporablja pristop na podlagi učnih rezultatov, ECVET (enote učnih rezultatov) in načela zagotavljanja kakovosti v skladu z okvirom EQAVET; ▪ upravljanje: predvidene so dobre ureditve upravljanja. Časovni razpored, organizacija, naloge in odgovornosti so dobro opredeljeni in realistični. Projekt dodeljuje ustrezna sredstva posameznim dejavnostim; ▪ proračun: proračun zagotavlja ustrezna sredstva, ki so potrebna za uspeh, ter ni precejen ali podcejen; ▪ kakovost ureditev za priznavanje in potrjevanje učnih rezultatov udeležencev v skladu z evropskimi orodji in načeli za preglednost in priznavanje; ▪ nadzor sredstev in kakovosti: ukrepi za nadzor (stalno ocenjevanje kakovosti, medsebojni strokovni pregledi, dejavnosti primerjalne analize itd.) in kazalniki kakovosti zagotavljajo, da je izvajanje projekta visokokakovostno in stroškovno učinkovito. Izzivi/tveganja v zvezi s projektom so jasno opredeljeni in blažilni ukrepi so ustrezno obravnavani; ▪ v primeru nadnacionalne mobilnosti (samo za preskušanje ali poskusne projekte): ▪ obstoj in kakovost ukrepov za opredeljevanje in izbor udeležencev v mobilnosti; ▪ predlog opiše strategijo za učinkovito potrjevanje in/ali priznavanje kakršnega koli obdobja usposabljanja v tujini, zlasti z uporabo sistema ECVET.

<p>Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju (največ 25 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestava: sestava partnerstva je v skladu s cilji projekta in združuje ustrezna strokovna znanja in kompetence, ki so zahtevani v zasnovi usposabljanja, napovedovanju potreb po spretnostih ali ponudbi spretnosti, zasnovi kvalifikacij in/ali politikah usposabljanja. Predlog vključuje tudi ustrezne oblikovalce politik in pristojne organe (organe ali pooblaščenice organe z regulativno vlogo v PIU). Reprezentativnost in strokovno znanje partnerjev v zadevnem sektorju in na evropski ravni je prepričljivo prikazano: porazdelitev in reprezentativnost ustreznih partnerjev v državah Programa, vključenih v koalicijo, bi morali biti takšni, da ima koalicija velik potencial za učinek v več državah, ki so zajete v koalicijo (npr. z udeležbo evropske sektorske organizacije ali evropskih socialnih partnerjev); ▪ zavezanost: porazdelitev odgovornosti in nalog je jasna in ustrezna, iz nje pa sta razvidna zavezanost in dejavno prispevanje vseh sodelujočih organizacij glede na njihovo posebno strokovno znanje in zmogljivosti; ▪ naloge: koordinator prikaže visokokakovostno upravljanje in usklajevanje nadnacionalnih mrež ter vodstvo v zahtevnem okolju. Posamezne naloge so dodeljene na podlagi posebnega strokovnega znanja posameznih partnerjev; ▪ sodelovanje/skupinski duh: predlagan je učinkovit mehanizem za zagotavljanje dobrega usklajevanja, odločanja in obveščanja med sodelujočimi organizacijami, udeleženci in vsemi drugimi pomembnimi deležniki; ▪ vklučenost partnerskih držav: kadar je to ustrezno, vključenost sodelujoče organizacije iz partnerske države prispeva bistveno dodano vrednost k projektu (če ta pogoj ni izpolnjen, se projekt ne upošteva pri izboru).
<p>Učinek in razširjanje (največ 20 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izkoriščanje: predlog prikaže, kako bodo partnerji in drugi deležniki uporabili rezultate koalicije. Zagotovi načine za merjenje izkoriščanja v življenjskem ciklu projekta in po njem; ▪ razširjanje: predlog opiše jasn načrt za razširjanje rezultatov in vključi ustrezne dejavnosti, orodja in načine prenosa za zagotavljanje, da bodo rezultati in koristi učinkovito dosegli deležnike in nesodelujočo javnost v življenjskem ciklu projekta in po njem; ▪ učinek: predlog prikaže družbeno in gospodarsko ustreznost ter doseg. Zelo verjetno je, da bo znatno okrepil zmogljivost partnerjev za izvajanje ustreznega usposabljanja v evropskem okolju. Zagotavlja tudi s projektom povezane ukrepe za spremljanje napredka in ocenjevanje pričakovanega učinka (kratkoročnega in dolgoročnega); ▪ prost dostop: predlog po potrebi opiše, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo, in ne vsebuje nesorazmernih omejitev; ▪ trajnost: predlog vključuje ustrezne ukrepe in vire, da zagotovi trajnost rezultatov in koristi, ki jih doseže koalicija, tudi po življenjskem ciklu projekta (tj. nadaljevanje novih tečajev, posodabljanje novih orodij itd.). Predlog pojasni, kako in s katerimi viri (ki niso sredstva EU) se bo to izvedlo.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 70 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 13 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju“; 16 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“ ter 11 točk za kategorijo „Učinek in razširjanje“.

KAJ JE ŠE TREBA VEDETI GLEDE TEGA UKREPA?

Zagotavljanje kakovosti je ključnega pomena, da koalicije uspešno dosežejo svoje rezultate in učinek, ki neizmerno presega same partnerske organizacije. Od koalicij se pričakuje doseganje rezultatov, ki so splošno

prenosljivi v posameznem gospodarskem sektorju. Zato morajo koalicije zagotoviti dober načrt za upravljanje kakovosti.

Koalicije bi kot sestavni del projekta morale izvajati tudi postopke strokovnega pregleda. Delovni program koalicije mora torej vključevati neodvisno zunanjo oceno kakovosti, vmesno in ob koncu projekta, ki jo je treba predložiti skupaj s poročilom o napredku projekta oziroma končnim poročilom. Konzorcij bo moral v poročilu o napredku predstaviti dejavnosti nadaljnjega izvajanja na podlagi priporočil vmesne ocene kakovosti.

Vse koalicije morajo obvezno izvajati dejavnosti ciljno usmerjenega razširjanja, zlasti prek organizacij/organov, ki zagotavljajo poklicno usmerjanje. V zvezi s tem bodo torej morale zagotoviti celovit načrt razširjanja, vključno s:

- strategijo dejavnega razširjanja za doseganje deležnikov, oblikovalcev politik, strokovnjakov za usmerjanje, podjetij in mladih učencev v obveznem izobraževanju v zvezi s poklici, za katere je na trgu dela veliko povpraševanje ali ki imajo potencial za ustvarjanje novih podjetij;
- vključevanjem rezultatov v vse vidike sektorja;
- kadar je to ustrezno, prostim dostopom z odprtimi licencami do rezultatov koalicije.

Načrt razširjanja bi moral jasno pojasniti, kako se bodo razširjali načrtovani rezultati projekta, vključno z opredelitvijo ciljnih skupin, ciljev, sredstev, ki bodo uporabljena, in ustreznim časovnim razporedom. V vlogah bi morale biti tudi navedeno, kateri od partnerjev bo odgovoren za razširjanje, in prikazane ustrezne izkušnje, ki jih ima ta partner v dejavnostih razširjanja. Izbrani projekti bodo morali zagotoviti kratek povzetek dejavnosti ob koncu projekta za objavo v orodju Programa za razširjanje. To bo pogoj, da ob koncu projekta prejmejo končno plačilo.

Za koalicije bo vzpostavljena podpora za razširjanje, ki jo bo upravljala Evropska komisija/Izvajalska agencija, da se zagotovi dejansko izkoriščanje rezultatov in učinka zunaj kroga neposredno sodelujočih organizacij in v številnih državah.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Proračun projekta je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

Najvišji prispevek EU, dodeljen za 2-letno koalicijo sektorskih spretnosti: 700 000 EUR
Najvišji prispevek EU, dodeljen za 3-letno koalicijo sektorskih spretnosti: 1 000 000 EUR

Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Podpora izvajanju	Prispevek za kakršno koli dejavnost, neposredno povezano z izvajanjem projekta (razen za morebitno vključeno mobilnost), vključno z: upravljanjem projekta, srečanji v zvezi s projektom, realizacijami intelektualne lastnine (na primer učni načrti, pedagoška gradiva, <u>prosto dostopni učni viri (PDUV)</u> , orodja informacijske tehnologije, analize, študije itd.), razširjanjem, udeležbo na dogodkih, konferencah, potovanji itd. Število dni in profil vključenega osebja glede na državo je osnova za izračun prispevka EU.	Stroški na enoto	B3.1 na vključenega upravitelja na dan dela na projektu.	Pogoj: prijavitelji bodo morali utemeljiti vrsto in znesek sredstev, ki jih potrebujejo v zvezi z izvajanjem predlaganih dejavnosti in realizacij. Za upravičenost do te vrste podpore z nepovratnimi sredstvi bi kakovost in količina realizacij morali biti precejšnji.
			B3.2 na vključenega raziskovalca/učitelja/vodjo usposabljanj na dan dela na projektu.	
			B3.3 na vključenega tehnika na dan dela na projektu.	
			B3.4 na vključeno upravno osebje na dan dela na projektu.	

DODATNA PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV ZA MOBILNOST, KI SE IZVEDE V OKVIRU KOALICIJE SEKTORSKIH SPRETNOSTI (IZBIRNA DODELITEV SREDSTEV)

Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Potovanje	Prispevek za potne stroške udeležencev od njihovega kraja izvora do mesta dejavnosti in nazaj.	Stroški na enoto	Za razdalje od 100 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca.	Pogoj: prijavitelji bodo morali utemeljiti, zakaj je mobilnost potrebna za doseganje ciljev in rezultatov projekta. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija.
			Za razdalje 2 000 km ali več: 360 EUR na udeleženca.	
Stroški bivanja	Prispevek za stroške bivanja udeležencev med dejavnostjo.	Stroški na enoto	Dejavnosti, ciljno usmerjene v osebje Do 14. dneva dejavnosti: 100 EUR na dan na udeleženca + od 15. do 60. dneva dejavnosti: 70 EUR na dan na udeleženca.	
			Dejavnosti, ciljno usmerjene v učence: Do 14. dneva dejavnosti: 55 EUR na dan na udeleženca + od 15. do 60. dneva dejavnosti: 40 EUR na dan na udeleženca.	

PREGLEDNICA A – IZVAJANJE PROJEKTA (ZNESKI V EUR NA DAN) V DRŽAVAH PROGRAMA

Zneski so odvisni od: a) profila osebja, ki je vključeno v projekt, in b) države sodelujoče organizacije, iz katere prihaja to osebje.

	Upravitelj	Učitelj/vodja usposabljanj/ra ziskovalec/mladinski delavec	Tehnik	Upravno osebje
	B3.1	B3.2	B3.3	B3.4
Danska, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Avstrija, Švedska, Lihtenštajn, Norveška, Švica	353	289	228	189
Belgija, Nemčija, Francija, Italija, Finska, Združeno kraljestvo, Islandija	336	257	194	157
Češka, Grčija, Španija, Ciper, Malta, Portugalska, Slovenija	197	164	122	93
Bolgarija, Estonija, Hrvaška, Latvija, Litva, Madžarska, Poljska, Romunija, Slovaška, Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija, Turčija	106	88	66	47

PREGLEDNICA B – IZVAJANJE PROJEKTA (ZNESKI V EUR NA DAN) V PARTNERSKIH DRŽAVAH

Zneski so odvisni od: a) profila osebja, ki je vključeno v projekt, in b) države sodelujoče organizacije, iz katere prihaja to osebje.

	Upravitelj	Učitelj/vodja usposabljanj/ra ziskovalec	Tehnik	Upravno osebje
	B3.1	B3.2	B3.3	B3.4
Avstralija, Kanada, Kuvajt, Macao, Monako, Katar, San Marino, Združene države Amerike	353	289	228	189
Andora, Brunej, Japonska, Nova Zelandija, Singapur, Združeni arabski emirati, Vatikanska mestna država	336	257	194	157
Bahami, Bahrajn, Ekvatorialna Gvineja, Hongkong, Izrael, (Republika) Koreja, Oman, Saudova Arabija, Tajvan	197	164	122	93
Afganistan, Albanija, Alžirija, Angola, Antigva in Barbuda, Argentina, Armenija, Azerbajdžan, Bangladeš, Barbados, Čile, Belorusija, Belize, Benin, Butan, Bolivija, Bosna in Hercegovina, Bocvana, Brazilija, Burkina Faso, Burundi, Kambodža, Kamerun, Zelenortski otoki, Srednjeafriška republika, Čad, Kitajska, Kolumbija, Komori, Kongo (Brazzaville), Kongo (Kinšasa), Cookovi otoki, Kostarika, Kuba, Džibuti, Dominika, Dominikanska republika, Vzhodni Timor, Ekvador, Egipt, Salvador, Eritreja, Etiopija, Fidži, Gabon, Gambija, Gruzija, Gana, Grenada, Gvatemala, (Republika) Gvineja, Gvineja Bissau, Gvajana, Haiti, Honduras, Indija, Indonezija, Iran, Irak, Slonokoščena obala, Jamajka, Jordanija, Kazahstan, Kenija, Kiribati, Koreja (PRK), Kosovo, Kirgizistan, Laos, Libanon, Lesoto, Liberija, Libija, Madagaskar, Malavi, Malezija, Maldivi, Mali, Marshallovi otoki, Mavretanija, Mauritius, Mehika, Mikronezija, Moldavija, Mongolija, Črna gora, Maroko, Mozambik, Mjanmar, Namibija, Nauru, Nepal, Nikaragva, Niger, Nigerija, Niue, Pakistan, Palau, Palestina, Panama, Papua Nova Gvineja, Paragvaj, Peru, Filipini, Ruska federacija, Ruanda, Samoa, Sao Tome in Principe, Senegal, Srbija, Sejšeli, Sierra Leone, Salomonovi otoki, Somalija, Južna Afrika, Šrilanka, Sveta Lucija, Saint Vincent in Grenadine, Saint Kitts in Nevis, Sudan, Surinam, Svazi, Sirija, Tadžikistan, Tanzanija, Tajska, Togo, Tonga, Trinidad in Tobago, Tunizija, Turkmenistan, Tuvalu, Uganda, Ukrajina, Urugvaj, Uzbekistan, Vanuatu, Venezuela, Vietnam, Jemen, Zambija, Zimbabve	106	88	66	47

KREPITEV ZMOGLJIVOSTI NA PODROČJU MLADINE

KAKŠNI SO CILJI PROJEKTA KREPITVE ZMOGLJIVOSTI?

Cilji projektov krepitve zmogljivosti na področju mladine so:

- spodbujati sodelovanje in izmenjave na področju mladine med državami Programa in partnerskimi državami iz različnih regij²³ sveta;
- izboljšati kakovost in priznavanje mladinskega dela, neformalnega učenja in prostovoljstva v partnerskih državah ter okrepiti sinergije in dopolnjevanje teh dejavnosti z drugimi sistemi izobraževanja, trgom dela in družbo;
- pospeševati razvoj, preskušanje in uvajanje shem ter programov neformalne učne mobilnosti na regionalni ravni (tj. v različnih regijah sveta in med njimi);
- spodbujati nadnacionalno neformalno učno mobilnost med državami Programa in partnerskimi državami, predvsem s ciljno usmerjenostjo v mlade z manj priložnostmi, da se izboljša raven kompetenc udeležencev in spodbuja aktivna udeležba v družbi.

Poleg tega bodo v skladu z letnim delovnim programom, ki ga sprejme Komisija, imeli prednost projekti, ki sledijo eni ali več prednostnim nalogam, navedenim v uvodnem poglavju „Mladina“ v delu B tega vodnika.

KAJ JE PROJEKT KREPITVE ZMOGLJIVOSTI?

Projekti krepitve zmogljivosti so nadnacionalni projekti sodelovanja na podlagi večstranskih partnerstev med organizacijami, ki so dejavne na področju mladine v državah Programa in partnerskih državah. Vključujejo lahko tudi organizacije s področja izobraževanja in usposabljanja ter drugih družbeno-gospodarskih sektorjev. Projekti krepitve zmogljivosti na področju mladine so namenjeni sodelujočim organizacijam iz držav Programa in naslednjih partnerskih držav:

Afganistan, Andora, Angola, Antigva in Barbuda, Argentina, Avstralija, Bahami, Bahrajn, Bangladeš, Barbados, Belize, Benin, Butan, Bolivija, Bocvana, Brunej, Brazilija, Burkina Faso, Burundi, Kambodža, Kamerun, Kanada, Zelenortski otoki, Srednjeafriška republika, Čad, Čile, Kitajska, Kolumbija, Komori, Kongo (Brazzaville), Kongo (Kinšasa), Cookovi otoki, Kostarika, Kuba, Džibuti, Dominika, Dominikanska republika, Vzhodni Timor, Ekvador, Salvador, Ekvatorialna Gvineja, Eritreja, Etiopija, Fidži, Gabon, Gambija, Gana, Grenada, Gvatemala, (Republika) Gvineja, Gvineja Bissau, Gvajana, Haiti, Honduras, Hongkong, Indija, Indonezija, Iran, Irak, Slonokoščena obala, Jamajka, Kazahstan, Kenija, Kiribati, Koreja (PRK), (Republika) Koreja, Kuvajt, Kirgizistan, Laos, Lesoto, Liberija, Macao, Madagaskar, Malavi, Malezija, Maldivi, Mali, Marshallovi otoki, Mavretanija, Mauritius, Mehika, Mikronezija, Monako, Mongolija, Mozambik, Mjanmar, Namibija, Nauru, Nepal, Nova Zelandija, Nikaragva, Niger, Nigerija, Niue, Oman, Pakistan, Palau, Panama, Papua Nova Gvineja, Paragvaj, Peru, Filipini, Katar, Ruanda, Samoa, San Marino, Sao Tome in Principe, Saudova Arabija, Senegal, Sejšeli, Sierra Leone, Singapur, Salomonovi otoki, Somalija, Južna Afrika, Šrilanka, Sveta Lucija, Saint Vincent in Grenadine, Saint Kitts in Nevis, Sudan, Surinam, Svazi, Tadžikistan, Tajvan, Tanzanija, Tajska, Togo, Tonga, Trinidad in Tobago, Turkmenistan, Tuvalu, Uganda, Združeni arabski emirati, Združene države Amerike, Urugvaj, Uzbekistan, Vanuatu, Vatikanska mestna država, Venezuela, Vietnam, Jemen, Zambija, Zimbabve.

KAKŠNE DEJAVNOSTI SO PODPRTE V PROJEKTU KREPITVE ZMOGLJIVOSTI?

Projekti krepitve zmogljivosti bi morali izvajati dejavnosti, ki:

- spodbujajo strateško sodelovanje med mladinskimi organizacijami na eni strani in javnimi organi v partnerskih državah na drugi strani;
- spodbujajo sodelovanje med mladinskimi organizacijami in organizacijami na področju izobraževanja in usposabljanja ter predstavniki gospodarstva in trga dela;
- krepijo zmogljivosti mladinskih svetov, mladinskih platform ter lokalnih, regionalnih in nacionalnih organov, ki obravnavajo mladino v partnerskih državah;
- krepijo zmogljivosti upravljanja, vodenja in inovacij ter internacionalizacijo mladinskih organizacij v partnerskih državah;
- uvajajo, preskušajo in izvajajo prakse mladinskega dela, na primer:
  - orodja in metode za družbeni in poklicni razvoj mladinskih delavcev in vodij usposabljanj;

²³ V okviru tega ukrepa je regija opredeljena kot skupina držav, ki pripada določenemu makrogeografskemu področju.

- metode neformalnega učenja, zlasti tiste, ki spodbujajo pridobitev/izboljšanje kompetenc, vključno s spretnostmi medijske pismenosti;
- nove oblike shem za praktično usposabljanje in simulacije vsakdanjih primerov v družbi; nove oblike mladinskega dela, zlasti strateška uporaba odprtega in prilagodljivega učenja, virtualna mobilnost, prosto dostopni učni viri (PDUV) in boljše izkoriščanje potenciala IKT;
- dejavnosti sodelovanja, mreženja in vzajemnega učenja, ki spodbujajo učinkovito upravljanje, internacionalizacijo in vodenje organizacij za mladinsko delo.

V okviru projekta krepitev zmogljivosti se lahko izvajajo mnoge dejavnosti, če je v predlogu utemeljeno, da so te dejavnosti najustreznejše za doseganje želenih ciljev projekta, na primer:

- dejavnosti, ki spodbujajo dialog o politikah, sodelovanje, mreženje in izmenjave praks na področju mladine, na primer seminarji, konference, delavnice in srečanja;
- obsežni dogodki za mlade;
- kampanje za obveščanje in osveščanje;
- razvoj informacijskih, komunikacijskih in medijskih orodij;
- razvoj metod, orodij in gradiv za mladinsko delo ter učnih načrtov, modulov usposabljanja in instrumentov dokumentacije za mladinsko delo, na primer Youthpass;
- ustvarjanje novih oblik izvajanja mladinskega dela in zagotavljanja usposabljanja in podpore, zlasti z odprtimi in prilagodljivimi učnimi gradivi, virtualnim sodelovanjem in prosto dostopnimi učnimi viri (PDUV).

Projekti krepitev zmogljivosti lahko organizirajo tudi naslednje dejavnosti mobilnosti, če te prispevajo dodano vrednost pri doseganju ciljev projekta:

- mladinske izmenjave²⁴ med državami Programa in upravičenimi partnerskimi državami;
- Evropska prostovoljna služba²⁵ iz upravičenih partnerskih držav in vanje;
- mobilnost mladinskih delavcev²⁶ med državami Programa in partnerskimi državami (tj. udeležba mladinskih delavcev na seminarjih, programih usposabljanja, dogodkih za ustvarjanje stikov, študijskih obiskih v tujini; sledenje na delovnem mestu/obdobja opazovanja v tujini v organizaciji, ki je dejavna na področju mladine).

KAKŠNA JE VLOGA ORGANIZACIJ, KI SO VKLJUČENE V PROJEKT KREPITVE ZMOGLJIVOSTI?

Projekt krepitev zmogljivosti vključuje:

- prijavitelja/koordinatorja: organizacija, ki vloži predlog projekta v imenu vseh partnerjev. Če je projekt odobren, prijavitelj/koordinator: 1) prevzame finančno in pravno odgovornost za celotni projekt v odnosu do Izvajalske agencije; 2) usklajuje projekt v sodelovanju z vsemi drugimi partnerji, ki so vključeni v projekt; 3) prejme finančno podporo EU v okviru programa Erasmus+ in je odgovoren za razdelitev sredstev med partnerje, vključene v projekt;
- partnerje: organizacije, ki dejavno prispevajo k pripravi, izvajanju in ocenjevanju projekta krepitev zmogljivosti.

Če je za projekt predvideno izvajanje mladinskih izmenjav, Evropske prostovoljne službe in/ali mobilnosti mladinskih delavcev, sodelujoče organizacije, vključene v te dejavnosti, prevzamejo naslednje vloge in naloge:

- organizacija pošiljateljica: odgovorna je za pošiljanje mladih v tujino (to vključuje: organiziranje praktičnih ureditev; pripravo udeležencev pred odhodom; zagotavljanje podpore za udeležence v vseh fazah projekta);
- organizacija gostiteljica: odgovorna je za to, da gosti dejavnost, oblikuje program dejavnosti za udeležence v sodelovanju z udeleženci in partnerskimi organizacijami, zagotavlja podporo za udeležence v vseh fazah projekta.

Poleg tega mora biti udeležba v dejavnosti Evropske prostovoljne službe za prostovoljce brezplačna, razen v primeru morebitnih prispevkov za potne stroške (če nepovratna sredstva Erasmus+ teh stroškov ne pokrijejo v celoti) in nepotrebnih stroškov, ki niso povezani z izvajanjem dejavnosti. Nepovratna sredstva Erasmus+ ali druga sredstva, ki jih priskrbijo sodelujoče organizacije, pokrijejo nujne stroške udeležbe prostovoljcev v dejavnosti EVS.

²⁴ Za podroben opis te dejavnosti glej razdelek „Ključni ukrep 1: projekt mobilnosti za mlade in mladinske delavce“ v delu B tega vodnika.

²⁵ Enako kot zgoraj.

²⁶ Enako kot zgoraj.

KAKŠNA SO MERILA ZA OCENO PROJEKTA KREPITVE ZMOGLJIVOSTI?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora izpolniti predlog krepitve zmogljivosti za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

MERILA ZA UPRAVIČENOST

<p>Upravičene sodelujoče organizacije</p>	<p>Sodelujoča organizacija je lahko katera koli javna ali zasebna organizacija s sedežem v državi Programa ali upravičeni partnerski državi (glej zgoraj naveden razdelek „Kaj je projekt krepitve zmogljivosti?“).</p> <p>Taka organizacija je lahko na primer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija (vključno z evropskimi mladinskimi NVO); ▪ nacionalni mladinski svet; ▪ javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni; ▪ šola/zavod/center za izobraževanje (na kateri koli ravni, od predšolskega do višjega sekundarnega izobraževanja, vključno s poklicnim izobraževanjem in izobraževanjem odraslih); ▪ javno ali zasebno, malo, srednje ali veliko podjetje (vključno s socialnimi podjetji); ▪ socialni partner ali drug predstavnik sveta dela, tudi gospodarske zbornice, obrtniška/poklicna združenja in sindikati; ▪ visokošolska institucija; ▪ raziskovalni inštitut; ▪ fundacija; ▪ medpodjetniški center za usposabljanje; ▪ kulturna organizacija, knjižnica, muzej; ▪ organ, ki zagotavlja poklicno svetovanje in informacijske storitve. <p>Organizacije iz upravičenih partnerskih držav lahko v projektu sodelujejo samo kot partnerice (in ne kot prijaviteljice).</p>
<p>Kdo se lahko prijavi?</p>	<p>Katera koli:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija (vključno z evropskimi mladinskimi NVO), ▪ nacionalni mladinski svet, ▪ javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, <p>s sedežem v državi Programa se lahko prijavi v imenu vseh organizacij, ki so vključene v projekt. Druge vrste organizacij so lahko vključene samo kot partnerice.</p> <p>Prijavitelji morajo – ob navedenem roku za predložitev svojih predlogov – imeti zakoniti sedež vsaj eno leto.</p>
<p>Število in profil sodelujočih organizacij</p>	<p>Projekti krepitve zmogljivosti so nadnacionalni in vključujejo najmanj 3 sodelujoče organizacije iz 3 različnih držav, od katerih je vsaj ena država Programa in ena upravičena partnerska država.</p>
<p>Trajanje projekta</p>	<p>Od 9 mesecev do 2 let. Trajanje mora biti izbrano ob prijavi na podlagi cilja projekta in vrste dejavnosti, ki so predvidene v tem času.</p>
<p>Kje se prijavi?</p>	<p>Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.</p>
<p>Kdaj se prijavi?</p>	<p>Prijavitelji morajo vložiti vlogo za pridobitev nepovratnih sredstev do naslednjih datumov:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 3. aprila ob 12. uri (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. oktobrom v istem letu in 28. februarjem v naslednjem letu; ▪ 2. septembra ob 12. uri (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. marcem in 31. julijem v naslednjem letu.
<p>Kako se prijavi?</p>	<p>Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.</p>
<p>Druga merila</p>	<p>En prijavitelj lahko predloži samo en predlog projekta na en rok.</p>

DODATNA MERILA ZA UPRAVIČENOST ZA MLADINSKE IZMENJAVE

Trajanje dejavnosti	Od 5 do 21 dni, v kar ni zajet čas potovanja.
Mesta dejavnosti	Dejavnost se mora izvajati v državi ene od sodelujočih organizacij.
Upravičeni udeleženci	Mladi, stari od 13 do 30 let, iz držav organizacij pošiljateljice in gostiteljice.
Število udeležencev	Najmanj 16 in največ 60 udeležencev (vodje skupine niso zajeti). Najmanj 4 udeleženci na skupino (vodje skupine niso zajeti). Vsaka nacionalna skupina mora imeti vsaj enega vodjo skupine. Vodja skupine je odrasli spremljevalec mladih, ki sodelujejo v mladinski izmenjavi, da zagotovi njihovo učinkovito učenje, zaščito in varnost.

DODATNA MERILA ZA UPRAVIČENOST ZA EVROPSKO PROSTOVOLJNO SLUŽBO

Akreditacija	Vse sodelujoče organizacije s sedežem v državi Programa morajo imeti veljavno akreditacijo EVS (za več informacij glej razdelek EVS v Prilogi I k temu vodniku).
Trajanje dejavnosti	Od 2 do 12 mesecev.
Mesta dejavnosti	Prostovoljec iz države Programa mora opraviti svojo dejavnost v eni od partnerskih držav, ki sodelujejo v projektu. Prostovoljec iz upravičene partnerske države mora opraviti svojo dejavnost v eni od držav Programa, ki sodelujejo v projektu.
Upravičeni udeleženci	Mladi, stari od 17 do 30 let, ki živijo v državi svoje organizacije pošiljateljice. Prostovoljci lahko sodelujejo v samo eni Evropski prostovoljni službi. Izjema: prostovoljci, ki so opravili dejavnost EVS, trajajočo največ 2 meseca, v okviru ključnega ukrepa 1 tega Programa, se lahko udeležijo dodatne Evropske prostovoljne službe.
Število udeležencev	Največ 30 prostovoljcev za celotni projekt krepitve zmogljivosti.

DODATNA MERILA ZA UPRAVIČENOST ZA MOBILNOST MLADINSKIH DELAVCEV

Trajanje dejavnosti	Od 5 dni do 2 mesecev, v kar ni zajet čas potovanja.
Mesta dejavnosti	Dejavnost se mora izvajati v državi ene od sodelujočih organizacij.
Upravičeni udeleženci	Ni starostne omejitve. Udeleženci morajo živeti v državi svoje organizacije pošiljateljice ali gostiteljice.
Število udeležencev	Največ 50 udeležencev (kamor so po potrebi zajeti vodje usposabljanj in pomočniki) za posamezno dejavnost, načrtovano s projektom.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

<p>Ustreznost projekta (največ 20 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ustreznost predloga glede na cilje in prednostne naloge ukrepa (glej razdelek „Kakšni so cilji projekta krepitve zmogljivosti?“); ▪ v kolikšni meri: <ul style="list-style-type: none"> - so cilji jasno opredeljeni, realistični in obravnavajo vprašanja, ki so povezana s sodelujočimi organizacijami in ciljnimi skupinami; - je predlog inovativen in/ali dopolnjuje druge pobude, ki jih že izvajajo sodelujoče organizacije; - projekt vključuje mlade z manj priložnostmi.
<p>Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 30 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jasnost, celovitost in kakovost delovnega programa, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvajanje, spremljanje, ocenjevanje in razširjanje; ▪ usklajenost ciljev projekta in predlaganih dejavnosti; ▪ kakovost predlaganih metod neformalnega učenja; ▪ kakovost ureditev za priznavanje in potrjevanje učnih rezultatov udeležencev ter dosledna uporaba evropskih orodij za preglednost in priznavanje; ▪ obstoj in ustreznost ukrepov za nadzor kakovosti, da se zagotovijo visokokakovostna izvedba projekta, pravočasni zaključek in poraba sredstev v okviru proračuna; ▪ v kolikšni meri je projekt stroškovno učinkovit in dodeljuje ustrezna sredstva posameznim dejavnostim; <p>če so za projekt predvidene dejavnosti mobilnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ustreznost ukrepov za izbor in/ali vključevanje udeležencev v dejavnosti mobilnosti.
<p>Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju (največ 30 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ v kolikšni meri: <ul style="list-style-type: none"> - projekt vključuje ustrezen nabor sodelujočih organizacij, ki se dopolnjujejo in imajo zahtevan profil, izkušnje in strokovno znanje za uspešno izvedbo vseh vidikov projekta; - sta iz porazdelitve odgovornosti in nalog razvidna zavezanost in dejavno prispevanje vseh sodelujočih organizacij; ▪ obstoj učinkovitih mehanizmov za usklajevanje in obveščanje med sodelujočimi organizacijami ter drugimi pomembnimi deležniki.
<p>Učinek in razširjanje (največ 20 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov projekta; ▪ morebitni učinek projekta: <ul style="list-style-type: none"> - na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem; - na druga področja, ne samo na organizacije in posameznike, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali mednarodni ravni; ▪ kakovost načrta za razširjanje: ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod; ▪ predlog po potrebi opiše, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo, in ne vsebuje nesorazmernih omejitev; ▪ kakovost načrtov za zagotavljanje trajnosti projekta: ali lahko projekt po porabi nepovratnih sredstev EU še naprej dosega učinek in rezultate.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. vsaj 10 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Učinek in razširjanje“; 15 točk za kategoriji „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“ ter „Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju“).

KAJ JE ŠE TREBA VEDETI GLEDE TEGA UKREPA?

Za obvezna merila ter dodatne koristne informacije v zvezi s tem ukrepom glej Prilogo I k temu vodniku. Zainteresirane organizacije naj si skrbno preberejo ustrezne razdelke te priloge pred vložitvijo vloge za finančno podporo.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Proračun projekta je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

Najvišja vrednost dodeljenih nepovratnih sredstev za projekt krepitev zmogljivosti: 150 000 EUR

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
<p>Stroški dejavnosti</p>	<p>Kakršni koli stroški, neposredno povezani z izvajanjem dejavnosti projekta (razen za morebitno vključeno mobilnost), vključno z naslednjimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stroški informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT); ▪ srečanja v zvezi z nadnacionalnimi projekti: <ul style="list-style-type: none"> ○ potni stroški, ○ stroški prehrane in nastanitve, vključno z lokalnim prevozom, ○ stroški vizumov in zavarovanj, ○ najem sob za srečanja, konference, druge dogodke, ○ stroški tolmačenja, ○ stroški zunanjih govornikov; ▪ realizacije intelektualne lastnine in razširjanje rezultatov projekta: <ul style="list-style-type: none"> ○ ustvarjanje, ○ prevajanje, ○ stroški razširjanja in/ali obveščanja; ▪ jezikovne, medkulturne in z nalogami povezane priprave udeležencev v mobilnosti; ▪ stroški redno zaposlenega osebja: ti stroški se ne morejo kriti z nepovratnimi sredstvi EU; kritje teh stroškov je upravičeno, če je podprto z viri, ki niso viri EU. V takih primerih lahko ti stroški predstavljajo največ 30 % skupnega zunanjšega sofinanciranja; <p>posredni stroški: pavšalni znesek, ki ne presega 7 % upravičenih neposrednih stroškov projekta, je upravičen v okviru posrednih stroškov in predstavlja splošne upravne stroške upravičenca, ki jih je mogoče prišteti k projektu (npr.</p>	<p>Delež upravičenih stroškov</p>	<p>Največ 80 % skupnih upravičenih stroškov.</p>	<p>Pogoj: zahtevani proračun je upravičen glede na načrtovane dejavnosti.</p>

	računi za elektriko ali internet, stroški prostorov, stroški redno zaposlenega osebja).			
--	---	--	--	--

A) PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV ZA MLADINSKE IZMENJAVE, IZVEDENE V OKVIRU PROJEKTA KREPITVE ZMOGLJIVOSTI (IZBIRNA DODELITEV SREDSTEV)

Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Potovanje	Prispevek za potne stroške udeležencev od njihovega kraja izvora do mesta dejavnosti in nazaj.	Stroški na enoto	Za razdalje od 10 do 99 km: 20 EUR na udeleženca.	Glede na razdaljo potovanja na udeleženca. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija.
			Za razdalje od 100 do 499 km: 80 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 500 do 1 999 km: 170 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 270 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 400 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 620 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje 8 000 km ali več: 830 EUR na udeleženca.	
Organizacijska podpora	Kakršni koli stroški, neposredno povezani z izvajanjem dejavnosti mobilnosti v okviru projekta (razen stroški bivanja za udeležence).	Stroški na enoto	B4.1 na dan dejavnosti na udeleženca.	Glede na trajanje bivanja na udeleženca.
Podpora za posebne potrebe	Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci, ki so invalidi.	Delež upravičenih stroškov	100 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje podpore udeležencem s posebnimi potrebami mora biti utemeljen v obrazcu vloge.
Izredni stroški	Dodatni stroški, neposredno povezani s prostovoljci z manj priložnostmi; vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja.	Delež upravičenih stroškov	100 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje izrednih stroškov mora biti utemeljen v obrazcu vloge.

B) PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV ZA EVROPSKO PROSTOVOLJNO SLUŽBO, IZVEDENO V OKVIRU PROJEKTA KREPITVE ZMOGLJIVOSTI (IZBIRNA DODELITEV SREDSTEV)

Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Potovanje	Prispevek za potne stroške udeležencev od njihovega kraja izvora do mesta dejavnosti in nazaj.	Stroški na enoto	Za razdalje od 100 do 499 km: 180 EUR na udeleženca.	Glede na razdaljo potovanja na udeleženca. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija.
			Za razdalje od 500 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 360 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 530 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 820 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje 8 000 km ali več: 1 100 EUR na udeleženca.	
Organizacijska podpora	Kakršni koli stroški, neposredno povezani z izvajanjem dejavnosti mobilnosti v okviru projekta (razen stroški bivanja za udeležence).	Stroški na enoto	B4.3 na mesec na prostovoljca.	Glede na trajanje bivanja na udeleženca.
Individualna podpora	Stroški, neposredno povezani z bivanjem udeležencev med dejavnostjo.	Stroški na enoto	B4.4 na mesec na prostovoljca.	Glede na trajanje bivanja na udeleženca.
Podpora za posebne potrebe	Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci, ki so invalidi.	Delež upravičenih stroškov	100 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje podpore udeležencem s posebnimi potrebami mora biti utemeljen v obrazcu vloge.

Izredni stroški	Stroški podpore za okrepljeno mentorstvo in posebne priprave v primeru udeležbe mladih z manj priložnostmi; vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja.	Delež upravičenih stroškov	100 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje izrednih stroškov mora biti utemeljen v obrazcu vloge.
------------------------	--	----------------------------	----------------------------	--

C) PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV ZA MOBILNOST MLADINSKIH DELAVCEV, IZVEDENO V OKVIRU PROJEKTA KREPITVE ZMOGLJIVOSTI (IZBIRNA DODELITEV SREDSTEV)

Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Potovanje	Prispevek za potne stroške udeležencev od njihovega kraja izvora do mesta dejavnosti in nazaj.	Stroški na enoto	Za razdalje od 100 do 499 km: 180 EUR na udeleženca.	Glede na razdaljo potovanja na udeleženca. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija.
			Za razdalje od 500 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 360 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 530 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 820 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje 8 000 km ali več: 1 100 EUR na udeleženca.	
Organizacijska podpora	Kakršni koli stroški, neposredno povezani z izvajanjem mobilnosti v okviru projekta (razen stroški bivanja za udeležence).	Stroški na enoto	€4.2 na udeleženca na dan dejavnosti.	Glede na trajanje bivanja na udeleženca.
Podpora za posebne potrebe	Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci, ki so invalidi.	Delež upravičenih stroškov	100 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje podpore udeležencem s posebnimi potrebami mora biti utemeljen v obrazcu vloge.
Izredni stroški	Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja.	Delež upravičenih stroškov	100 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje izrednih stroškov mora biti utemeljen v obrazcu vloge.

D) ORGANIZACIJSKA IN INDIVIDUALNA PODPORA (ZNESKI V EUR NA DAN/MESEC)

Zneski so odvisni od države, kjer se izvaja mobilnost.

	Organizacijska podpora			Individualna podpora
	Mladinske izmenjave (EUR na dan)	Mobilnost mladinskih delavcev (EUR na dan)	EVS (EUR na mesec)	
	B4.1	B4.2	B4.3	B4.4
Belgija	37	65	590	110
Bolgarija	32	53	500	70
Češka	32	54	490	90
Danska	40	72	630	145
Nemčija	33	58	520	110
Estonija	33	56	520	85
Irska	39	74	610	125
Grčija	38	71	610	100
Španija	34	61	530	105
Francija	37	66	570	115
Hrvaška	35	62	570	90
Italija	39	66	610	115
Ciper	32	58	610	110
Latvija	34	59	550	80
Litva	34	58	540	80
Luksemburg	36	66	610	110
Madžarska	33	55	510	90
Malta	37	65	600	110
Nizozemska	39	69	620	110
Avstrija	39	61	540	115
Poljska	34	59	540	85
Portugalska	37	65	600	100
Romunija	32	54	500	60
Slovenija	34	60	580	85
Slovaška	35	60	550	95
Finska	39	71	630	125
Švedska	39	70	630	115
Združeno kraljestvo	40	76	630	140
Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	28	45	440	60
Islandija	39	71	610	135
Lihtenštajn	39	74	610	120
Norveška	40	74	630	135
Švica	39	71	620	130
Turčija	32	54	500	80
Partnerska država	29	48	440	55

KLJUČNI UKREP 3: PODPORA ZA REFORMO POLITIK

Dejavnosti v okviru podpore za reformo politik so ciljno usmerjene v doseganje ciljev strategije Evropa 2020, strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (ET 2020) ter evropske strategije za mlade.

KATERI UKREPI SO PODPRTI?

S tem vodnikom za prijavitelje se izvaja naslednji ukrep:

- strukturirani dialog: srečanja mladih in oblikovalcev politik na področju mladine.

V tem delu B Vodnika so navedene podrobne informacije o merilih in pravilih za dodelitev sredstev, ki veljajo za ta ukrep.

Poleg tega so v ključni ukrep 3 zajeti mnogi drugi ukrepi podpore za reformo politik na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. Te ukrepe izvaja neposredno Evropska komisija ali pa se izvajajo s posebnimi razpisi za zbiranje predlogov, ki jih upravlja Izvajalska agencija. Ti ukrepi so povzeti v nadaljevanju. Več informacij je na voljo na spletiščih Evropske komisije, Izvajalske agencije in nacionalnih agencij. Ti drugi ukrepi so:

Znanje na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, ki vključuje zbiranje dokazov, analize in vzajemno učenje. Zlasti:

- tematsko in s posameznimi državami povezano strokovno znanje, študije o vprašanih in reformah politik, vključno z dejavnostmi, ki jih izvaja omrežje Eurydice;
- podpora za udeležbo držav v evropskih/mednarodnih anketah, katerih cilj je spremljanje posebnih trendov in razvoja, vključno z razvojem jezikovnih kompetenc v Evropi;
- dogodki v okviru predsedovanja EU, konference in srečanja na visoki ravni;
- izmenjave izkušenj in dobrih praks ter medsebojni strokovni pregledi;
- podpora izvajanju odprtih metod koordinacije.

Prihodnje pobude za napovedovanje inovativnih politik ali pripravo njihovega izvajanja. Vključujejo posebne razpise za zbiranje predlogov, ki jih upravlja Izvajalska agencija, za: a) dolgoročno usmerjene projekte sodelovanja v zvezi z razvojem politik pod vodstvom pomembnih deležnikov; b) eksperimentiranje na področju evropske politike pod vodstvom javnih organov na visoki ravni in z vključevanjem terenskih poskusov v več državah na podlagi dobrih metod ocenjevanja.

Podpora za orodja evropske politike, zlasti:

- orodja za preglednost (spretnosti in kvalifikacije), da se olajšajo preglednost in priznavanje spretnosti in kvalifikacij ter prenos kreditnih točk, spodbuja zagotavljanje kakovosti ter podpira upravljanje spretnosti in usmerjanje. Ta ukrep bo vključeval tudi omrežja, ki zagotavljajo podporo izvajanju teh orodij;
- obveščevalni podatki o spretnostih za razvoj in podporo evropskim orodjem, na primer evropski panorami spretnosti – spletna platforma;
- omrežja, ki podpirajo posebna področja politik, na primer pismenost in učenje odraslih ter mladinsko delo in informacije o mladih (SALTO in Eurodesk);
- namenska orodja za visokošolsko izobraževanje – razvoj orodij in podpora orodjem, kot so „U-Multirank“, podpora bolonjskemu procesu ali zunanji razsežnosti visokošolskega izobraževanja; nacionalne skupine strokovnjakov za reformo visokošolskega izobraževanja v državah v soseščini EU in državah širitve, tudi v Rusiji in osrednji Aziji;
- namenska orodja PIU za izvajanje listine za mobilnost PIU, da se zviša raven kakovosti organizirane mobilnosti in podprejo nacionalni organi z zvezi z vajeništvu, da se okrepi kakovost in ponudba vajeništev po Evropi.

Sodelovanje z mednarodnimi organizacijami, na primer OECD in Svetom Evrope. Tudi ta ukrep bo spodbujal dialog o politikah s partnerskimi državami in mednarodno privlačnost evropskega visokošolskega izobraževanja v svetu. Podpiral bo tudi omrežje strokovnjakov za reformo visokošolskega izobraževanja v sosedskih partnerskih državah EU in mednarodna združenja diplomantov.

Dialog z deležniki, spodbujanje politik in Programa, vključno z naslednjim:

- sodelovanje s civilno družbo za podporo evropskim nevladnim organizacijam in evropskim omrežjem na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine s posebnimi razpisi za zbiranje predlogov, ki jih upravlja Izvajalska agencija;

- javni dogodki, srečanja, razprave in posvetovanja z oblikovalci politik in deležniki o pomembnih vprašanih politik (na primer forum o izobraževanju, usposabljanju in mladih ali evropski teden mladih);
- strukturirani dialog na področju mladine, vključno s podporo nacionalnim delovnim skupinam in srečanjem, ki spodbujajo dialog med mladimi in oblikovalci politik (glej razdelek v nadaljevanju);
- dejavnosti osveščanja, obveščanja in razširjanja o rezultatih in prednostnih nalogah politik, programu Erasmus+ ter njegovih rezultatih in morebitnih sinergijah z drugimi programi EU, zlasti evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi.

Cilj ukrepov, ki se bodo izvedli v okviru tega ključnega ukrepa, so:

- izboljšati kakovost, učinkovitost in enakost sistemov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine z odprtimi metodami koordinacije. Podpirati izvajanje splošnih in s posameznimi državami povezanih priporočil na podlagi evropskih semestrov;
- spodbujati nadnacionalno sodelovanje in vzajemno učenje med pristojnimi organi na najvišji politični ravni, da bi preskusili ter izboljšali sisteme, strukture in postopke;
- razvijati znanje – zlasti z vzajemnim učenjem – in analitično zmogljivost za podpiranje politik, ki temeljijo na dejstvih, v okviru strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (ET 2020), evropske strategije za mlade in posebnih evropskih programov, na primer bolonjskega in kopenhavskega procesa;
- omogočiti dostop do zanesljivih primerljivih mednarodnih podatkov in ustreznih sekundarnih analiz za evropsko in nacionalno oblikovanje politik, da se olajšata zbiranje in analiza vsebinskih dokazov za ocenjevanje in spremljanje izvajanja inovativnih politik ter spodbujanje prenosa in nadgradljivosti;
- podpirati evropska omrežja in izvajati orodja, ki spodbujajo preglednost in priznavanje spretnosti in kvalifikacij, pridobljenih s formalnim, neformalnim in priložnostnim učenjem, ter s tem utirati pot evropskemu prostoru spretnosti in kvalifikacij;
- podpirati aktivno udeležbo omrežij civilne družbe in nevladnih organizacij pri izvajanju politik;
- podpirati strukturirani dialog z mladimi in spodbujati njihovo aktivno udeležbo v demokratičnem življenju;
- podpirati izmenjave dobrih praks, dialog, vzajemno učenje in sodelovanje med oblikovalci politik, delavci in deležniki iz držav Programa in partnerskih držav;
- osveščati o rezultatih evropskih politik in programa Erasmus+ ter spodbujati njihovo izkoriščanje na lokalni, regionalni in nacionalni ravni; okrepiti prepoznavnost in privlačnost evropskega visokošolskega izobraževanja po vsem svetu;
- spodbujati sinergije z drugimi programi EU, na primer evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi, ter drugimi programi financiranja na nacionalni ali regionalni ravni.

STRUKTURIRANI DIALOG: SREČANJA MLADIH IN OBLIKOVALCEV POLITIK NA PODROČJU MLADINE

KAKŠEN JE CILJ SREČANJ ZA STRUKTURIRANI DIALOG?

Ta ukrep spodbuja aktivno udeležbo mladih v demokratičnem življenju in razpravo, usmerjeno v teme in prednostne naloge, ki so bile opredeljene v strukturiranem dialogu in prenovljenem političnem okviru na področju mladine. Strukturirani dialog je ime, ki se uporablja za razprave med mladimi in oblikovalci politik na področju mladine za doseganje rezultatov, ki so uporabni pri oblikovanju politik. Razprava je strukturirana okoli prednostnih nalog in časovnega zaporedja ter predvideva dogodke, na katerih mladi razpravljajo o dogovorjenih temah med seboj ter z oblikovalci politik, strokovnjaki na področju mladine in predstavniki javnih organov, ki so odgovorni za področje mladine. Več informacij o strukturiranem dialogu je na voljo na spletišču Evropske komisije.

Poleg tega bodo v skladu z letnim delovnim programom, ki ga sprejme Komisija, imeli prednost projekti, ki sledijo eni ali več ustreznim prednostnim nalogam, navedenim v uvodnem poglavju „Mladina“ v delu B tega vodnika.

KAJ SO SREČANJA ZA STRUKTURIRANI DIALOG?

Projekti strukturiranega dialoga se lahko izvedejo v obliki srečanj, konferenc, posvetovanj in dogodkov. Ti dogodki spodbujajo aktivno udeležbo mladih v demokratičnem življenju v Evropi in njihovo sodelovanje z oblikovalci politik. Konkretni rezultat teh dogodkov je, da se sliši glas mladih (z oblikovanjem mnenj, predlogov in priporočil) o tem, kako bi bilo treba oblikovati in izvajati mladinske politike v Evropi.

Projekt strukturiranega dialoga zajema tri faze:

- načrtovanje in priprava,
- izvajanje dejavnosti,
- ocenjevanje (vključno s premislekom in morebitnim nadaljnjim izvajanjem).

KATERE DEJAVNOSTI SO PODPRTE V OKVIRU TEGA UKREPA?

V okviru tega ukrepa lahko sodelujoče organizacije izvedejo naslednje dejavnosti:

- nacionalna srečanja in nadnacionalne seminarje, ki ponujajo prostor za informacije, razpravo in aktivno udeležbo mladih – v dialogu z oblikovalci politik na področju mladine – glede vprašanj, ki so pomembna za strukturirani dialog ali strategijo EU za mlade;
- nacionalna srečanja in nadnacionalne seminarje, ki pripravijo podlago za uradne konference o mladih, ki jih vsak semester organizira država članica, ki trenutno predseduje Evropski uniji;
- dogodki, ki spodbujajo razprave in obveščanje o temah glede mladinskih politik, povezanih z dejavnostmi, ki so organizirane med evropskim tednom mladih;
- posvetovanja z mladimi za proučitev njihovih potreb glede zadev, povezanih z udeležbo v demokratičnem življenju (spletna posvetovanja, javnomnenjske raziskave itd.);
- srečanja in seminarji, informativni dogodki ali razprave med mladimi in oblikovalci politik/strokovnjaki na področju mladine o temi udeležbe v demokratičnem življenju;
- dogodki, ki spodbujajo delovanje demokratičnih institucij in vlog oblikovalcev politik v teh institucijah.

Dejavnosti vodijo mladi; mladi udeleženci morajo dejavno sodelovati v vseh fazah projekta, od priprave do nadaljnjega izvajanja. Celotna izvedba projekta temelji na načelih in praksah neformalnega učenja.

Do nepovratnih sredstev v okviru strukturiranega dialoga niso upravičene naslednje dejavnosti: zakonsko določena srečanja organizacij ali omrežij organizacij; politično orientirani dogodki.

KAKŠNA SO MERILA ZA OCENO TEGA PROJEKTA?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora izpolniti projekt za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+ :

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Upravičene sodelujoče organizacije	<p>Sodelujoča organizacija je lahko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija, ▪ evropska mladinska nevladna organizacija, ▪ javni organ na lokalni ravni, <p>s sedežem v državi Programa ali sosedski partnerski državi EU (glej razdelek „Upravičene države“ v delu A tega vodnika). Organizacije iz upravičenih partnerskih držav lahko v projektu sodelujejo samo kot partnerice (in ne kot prijaviteljice).</p>
Kdo se lahko prijavi?	<p>Prijavitelj je lahko katera koli sodelujoča organizacija s sedežem v državi Programa. Če projekt izvajata dve ali več sodelujočih organizacij, se ta organizacija prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, ki so vključene v projekt.</p>
Število sodelujočih organizacij	<p>Mednarodna srečanja: v dejavnost morata biti vključeni vsaj dve sodelujoči organizaciji iz vsaj dveh različnih držav, od katerih je vsaj ena država Programa.</p> <p>Nacionalna srečanja: v dejavnost je vključena ena organizacija iz države Programa.</p>
Upravičeni udeleženci	<p>Mladi udeleženci: mladi, stari od 13 do 30 let, iz držav, ki so vključene v projekt.</p> <p>Oblikovalci politik: če je za projekt predvidena udeležba oblikovalcev politik ali strokovnjakov na področju mladinske politike, lahko ti udeleženci sodelujejo ne glede na njihovo starost ali državo bivanja.</p>
Število udeležencev	<p>V projektu mora sodelovati vsaj 30 mladih udeležencev.</p>
Mesta	<p>Projekt se mora izvajati v državi organizacije prijaviteljice.</p> <p>Izjema: pri projektih, ki jih predložijo evropske nevladne organizacije, se lahko dejavnosti izvajajo v kateri koli državi Programa, ki je vključena v projekt.</p>
Trajanje projekta	<p>Od 3 do 24 mesecev.</p>
Kje se prijavi?	<p>Pri nacionalni agenciji v državi, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež.</p>
Kdaj se prijavi?	<p>Prijavitelji morajo vložiti vlogo za pridobitev nepovratnih sredstev do naslednjih datumov:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 30. aprila ob 12. uri (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. avgustom v istem letu in 28. februarjem v naslednjem letu; ▪ 1. oktobra ob 12. uri (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. januarjem in 30. septembrom v naslednjem letu.
Kako se prijavi?	<p>Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.</p>

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

<p>Ustreznost projekta (največ 30 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ustreznost predloga v zvezi s: <ul style="list-style-type: none"> - cilji in prednostnimi nalogami ukrepa (glej zgoraj naveden razdelek „Kakšni so cilji srečanj mladih in oblikovalcev politik na področju mladine?“); - potrebami in cilji sodelujočih organizacij in posameznih udeležencev; ▪ v kolikšni meri je predlog primeren za: <ul style="list-style-type: none"> - doseganje visokokakovostnih rezultatov za udeležence; - krepitev zmogljivosti sodelujočih organizacij; ▪ v kolikšni meri projekt vključuje mlade z manj priložnostmi.
<p>Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 40 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jasnost, celovitost in kakovost vseh faz predloga projekta (priprava, izvajanje mobilnosti in nadaljnje izvajanje); ▪ usklajenost ciljev projekta in predlaganih dejavnosti; ▪ kakovost praktičnih ureditev, načinov upravljanja in podpore; ▪ kakovost predlaganih participativnih metod neformalnega učenja in dejavno vključevanje mladih v vseh fazah projekta; ▪ ustreznost ukrepov za izbor in/ali vključevanje udeležencev v dejavnostih; ▪ kakovost sodelovanja in obveščanja med sodelujočimi organizacijami in drugimi pomembnimi deležniki.
<p>Učinek in razširjanje (največ 30 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov projekta; ▪ morebitni učinek projekta: <ul style="list-style-type: none"> - na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem; - na druga področja, ne samo na organizacije in posameznike, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni; ▪ ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. vsaj 15 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Učinek in razširjanje“; 20 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“).

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Proračun projekta je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

Najvišja vrednost dodeljenih nepovratnih sredstev za srečanje za strukturirani dialog: 50 000 EUR

Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Potovanje	Prispevek za potne stroške udeležencev od njihovega kraja izvora do mesta dejavnosti in nazaj.	Stroški na enoto	Za razdalje od 10 do 99 km: 20 EUR na udeleženca.	Glede na razdaljo potovanja na udeleženca. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija.
			Za razdalje od 100 do 499 km: 80 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 500 do 1 999 km: 170 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 270 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 400 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 620 EUR na udeleženca.	
			Za razdalje 8 000 km ali več: 830 EUR na udeleženca.	
Organizacijska podpora	Prispevek v obliki nepovratnih sredstev za vse druge stroške, neposredno povezane s pripravo, izvajanjem in nadaljnjim izvajanjem dejavnosti.	Stroški na enoto	€1.1 na dan dejavnosti na udeleženca.	Glede na trajanje bivanja na udeleženca.
Podpora za posebne potrebe	Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci, ki so invalidi.	Delež upravičenih stroškov	100 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje podpore udeležencem s posebnimi potrebami mora biti utemeljen v obrazcu vloge.
Izredni stroški	Stroški, povezani s (spletnimi) posvetovanji in javnomnenjskimi raziskavami z mladimi, če so ti potrebni za udeležbo v tem ukrepu; vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja.	Delež upravičenih stroškov	100 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje izrednih stroškov mora biti utemeljen v obrazcu vloge.

PREGLEDNICA A – ORGANIZACIJSKA PODPORA (ZNESKI V EUR NA DAN)

Zneski so odvisni od države, kjer se izvaja dejavnost.

	Organizacijska podpora
	C1.1
Belgija	37
Bolgarija	32
Češka	32
Danska	40
Nemčija	33
Estonija	33
Irska	39
Grčija	38
Španija	34
Francija	37
Hrvaška	35
Italija	39
Ciper	32
Latvija	34
Litva	34
Luksemburg	36
Madžarska	33
Malta	37
Nizozemska	39
Avstrija	39
Poljska	34
Portugalska	37
Romunija	32
Slovenija	34
Slovaška	35
Finska	39
Švedska	39
Združeno kraljestvo	40
Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	28
Islandija	39
Lihtenštajn	39
Norveška	40
Švica	39
Turčija	32
Sosedska partnerska država EU	29

DEJAVNOSTI PROGRAMA JEAN MONNET

KATERI UKREPI SO PODPRTI?

Dejavnosti programa Jean Monnet podpirajo naslednje ukrepe:

- moduli Jean Monnet (poučevanje in raziskovanje),
- katedre Jean Monnet (poučevanje in raziskovanje),
- centri odličnosti Jean Monnet (poučevanje in raziskovanje),
- podpora Jean Monnet za institucije in združenja,
- omrežja Jean Monnet (orientacijske razprave z akademskim okoljem),
- projekti Jean Monnet (orientacijske razprave z akademskim okoljem).

V nadaljevanju so v razdelkih tega vodnika navedene podrobne informacije o merilih in pravilih za dodelitev sredstev, ki veljajo za ukrepe Jean Monnet.

KAKŠNI SO CILJI PROGRAMA JEAN MONNET?

Cilj ukrepov Jean Monnet je spodbujati odličnost v poučevanju in raziskovanju na področju študij Evropske unije po vsem svetu. Namen teh ukrepov je tudi spodbujanje dialoga med akademskim okoljem in oblikovalci politik, zlasti za krepitev upravljanja politik EU.

Študije Evropske unije zajemajo celovit študij o Evropi s posebnim poudarkom na evropskem procesu povezovanja glede na njegove zunanje in notranje vidike. V to disciplino je zajeta tudi vloga EU v globaliziranem svetu in spodbujanju aktivnega evropskega državljanstva ter dialoga med ljudmi in kulturami.

Osrednja tematska področja so naslednja:

- EU in primerjalni regionalizem,
- komunikacijske in informacijske študije EU,
- ekonomija EU,
- zgodovina EU,
- medkulturni dialog EU,
- interdisciplinarne študije EU,
- mednarodni odnosi in diplomacija EU,
- pravo EU,
- politologija in javna uprava EU.

S to študijsko smerjo so lahko povezana tudi druga tematska področja (na primer sociologija, filozofija, vera, geografija, literatura, umetnost, znanost, okoljske študije, svetovne študije itd.), če vključujejo element poučevanja, raziskovanja ali premisleka o EU in na splošno prispevajo k evropeizaciji učnih načrtov.

Primerjalne študije se bodo upoštevale samo, če bodo obravnavale različne procese povezovanja po svetu.

Glede na splošne cilje programa Erasmus+ so cilji programa Jean Monnet:

- spodbujati odličnost v zvezi s poučevanjem in raziskovanjem v študijah EU;
- oskrbeti študente in mlade strokovnjake z znanjem o temah Evropske unije, ki so pomembne za njihova akademska in poklicna življenja, ter okrepiti njihove državljanske vrline;
- spodbujati dialog med akademskim okoljem in oblikovalci politik, zlasti za krepitev upravljanja politik EU;
- spodbujati inovacije v poučevanju in raziskovanju (npr. medsektorske in/ali večdisciplinarne študije, odprto izobraževanje, mreženje z drugimi institucijami);
- vključevati z EU povezane teme v redno šolanje in krepiti njihovo raznolikost v učnih načrtih, ki jih svojim študentom predlagajo visokošolske institucije;
- izboljšati kakovost strokovnega usposabljanja v zvezi s temami EU (z moduli, ki bolj poglobljeno obravnavajo ali vključujejo nove teme EU);
- spodbujati udeležbo mladih akademikov v poučevanju in raziskovanju evropskih tem.

Program Jean Monnet bo predvidoma imel pozitiven in dolgotrajen učinek na vključene udeležence, organizacije, ki spodbujajo program, in sisteme politik, v okviru katerih se izvaja.

V zvezi z udeleženci, neposredno ali posredno vključenimi v ukrepe, so cilji programa Jean Monnet doseči naslednje rezultate:

- boljša zaposljivost in poklicne možnosti za mlade diplomante z vključevanjem evropske razsežnosti v njihov študij ali z njeno krepitevijo;
- večje zanimanje za razumevanje Evropske unije in sodelovanje v njej, kar vodi do bolj aktivnega državljanstva;
- podpora za mlade raziskovalce (tj. tiste, ki so pridobili doktorski naziv v zadnjih petih letih) in profesorje, ki želijo raziskovati in poučevati teme EU;
- več priložnosti za akademsko osebje v zvezi s strokovnim in poklicnim usposabljanjem.

Na podlagi dejavnosti, ki jih podpira program Jean Monnet, se v zvezi s sodelujočimi organizacijami pričakujejo tudi naslednji rezultati:

- večja zmogljivost za poučevanje in raziskovanje zadev EU: izboljšani in inovativni učni načrti; okrepljena zmogljivost za privabljanje odličnih študentov; okrepljeno sodelovanje s partnerji iz drugih držav; več dodeljenih finančnih sredstev za poučevanje in raziskovanje tem EU na instituciji;
- bolj sodobno, dinamično, predano in strokovno okolje v organizaciji: spodbujanje poklicnega razvoja mladih raziskovalcev in profesorjev; pripravljenost za vključevanje dobrih praks in novih tem EU v didaktične programe in pobude; odprtost do sinergij z drugimi organizacijami.

Program Jean Monnet bo dolgoročno predvidoma spodbudil prepoznavnost in raznolikost študij EU po vsem svetu ter okrepil in razširil udeležbo osebja iz več fakultet in oddelkov v poučevanju in raziskovanju Evropske unije.

MODULI JEAN MONNET

KAJ JE MODUL JEAN MONNET?

Modul Jean Monnet je kratek program poučevanja na področju študij Evropske unije na visokošolski instituciji. Vsak modul traja vsaj 40 učnih ur v enem akademskem letu. Učne ure vključujejo ure neposrednega stika v okviru skupinskih predavanj, seminarjev in praktičnih vaj ter lahko vključujejo vse od navedenega v obliki učenja na daljavo, ne vključujejo pa individualnega pouka. Moduli se lahko usmerijo v eno določeno disciplino evropskih študij ali pa uporabijo večdisciplinarni pristop in torej vključijo akademsko znanje več profesorjev in strokovnjakov.

Erasmus+ podpira module Jean Monnet, da:

- spodbuja raziskovanje in prvo izkušnjo poučevanja za mlade raziskovalce, znanstvenike in delavce v zvezi z vprašanji Evropske unije;
- spodbuja objavljanje in razširjanje rezultatov akademskih raziskav;
- ustvarja zanimanje za EU in temelje za prihodnje stebre evropskega znanja, zlasti v partnerskih državah;
- spodbuja uvedbo vidikov Evropske unije v študije, ki na splošno niso povezani z EU;
- zagotavlja posebej prilagojene tečaje o določenih vprašanjih EU, ki so pomembna za diplomante v njihovem poklicnem življenju.

Modul Jean Monnet umešča in vključuje poučevanje o zadevah EU v učne načrte, ki so do zdaj zajeli z EU povezane vsebine zgolj v omejenem obsegu. Na podlagi modulov se dejstva in znanje o Evropski uniji tudi širijo med raznolik nabor učencev in zainteresiranih državljanov.

KATERE DEJAVNOSTI SO PODPRTE V OKVIRU TEGA UKREPA?

Moduli Jean Monnet morajo imeti eno od naslednjih oblik:

- splošni ali uvodni programi o vprašanjih Evropske unije (zlasti na institucijah in fakultetah, ki še nimajo zelo razvite ponudbe programov na tem področju);
- ožje strokovno poučevanje o razvoju Evropske unije (zlasti na institucijah in fakultetah, ki že imajo zelo razvito ponudbo programov na tem področju);
- poletni in intenzivni programi, ki so v celoti priznani.

KAKŠNA JE VLOGA ORGANIZACIJ, KI SODELUJEJO V MODULU JEAN MONNET?

Vloga visokošolskih institucij je podpirati in spodbujati koordinatorje modulov z zagotavljanjem, da ima čim širša javnost koristi od njihovih dejavnosti, tako na instituciji kot drugod.

Visokošolske institucije podpirajo koordinatorje modulov pri njihovih dejavnostih poučevanja, raziskovanja in premisleka: prepoznajo razvite dejavnosti poučevanja; spremljajo dejavnosti, krepijo prepoznavnost in ovrednotijo rezultate, ki jih doseže njihovo osebje, vključeno v program Jean Monnet.

Visokošolske institucije morajo izvajati dejavnosti modula Jean Monnet ves čas trajanja projekta, po potrebi vključno z nadomestitvijo akademskega koordinatorja. Institucija mora nadomestiti koordinatorje modulov z drugim članom svojega izobraževalnega osebja z enako ravno strokovnega znanja o študijah Evropske unije. Vendar je nadomestitev prvotnega koordinatorja modula sprejemljiva samo v izrednih primerih (npr. če akademski koordinator zapusti institucijo) in zanjo se zahteva predložitev pisnega zahtevka za odobritev Izvajalski agenciji, ki preveri akademski profil imenovanega koordinatorja modula.

KAKŠNA SO MERILA ZA OCENO MODULA JEAN MONNET?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora izpolniti modul Jean Monnet za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Kdo se lahko prijavi?	Visokošolska institucija s sedežem v kateri koli državi sveta. Visokošolske institucije s sedežem v državah Programa morajo biti nosilke veljavne Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE). Listina ECHE ni zahtevana za sodelujoče visokošolske institucije iz partnerskih držav.
------------------------------	---

Trajanje projekta	Tri leta. Imetniki pogodb za obdobje treh let za centre, katedre in module Jean Monnet (ki se podeljujejo od leta 2011) morajo počakati, da preteče eno akademsko leto po koncu prejšnjega pogodbenega obdobja, preden predložijo novo prijavo za isto vrsto ukrepa. Ta obvezni premor ne velja za predloge druge vrste ukrepa, npr. če se nekdanji vodja katedre prijavi za modul. Poleg tega se lahko vodja modula, ki se izvaja, prijavi za nov modul, če je vsebina drugačna.
Trajanje dejavnosti	Modul Jean Monnet se mora poučevati vsaj 40 ur v enem akademskem letu (tri zaporedna leta) na področju študij Evropske unije na visokošolski instituciji prijaviteljici.
Kje se prijaviti?	Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vložiti vlogo za pridobitev nepovratnih sredstev do 26. marca ob 12. uri (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. septembra v istem letu.
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

Organizacije prijaviteljice bodo tudi ocenjene z **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

Ustreznost projekta (največ 25 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ustreznost predloga v zvezi s: <ul style="list-style-type: none"> - cilji in prednostnimi nalogami ukrepa (glej razdelek „Kakšni so cilji programa Jean Monnet?“ in „Kaj je modul Jean Monnet?“); - potrebami in cilji sodelujočih organizacij in vključenih akademikov; ▪ v kolikšni meri predlog: <ul style="list-style-type: none"> - ustreza spodbujanju razvoja novih dejavnosti poučevanja, raziskovanja ali razprav; - vključuje uporabo novih metodologij, orodij in tehnologij; - prikaže dokaze o akademski dodani vrednosti; - spodbuja evropske študije na instituciji, ki gosti dejavnosti Jean Monnet; - krepi prepoznavnost te študijske smeri na instituciji, ki gosti ukrep Jean Monnet, in na nacionalni ravni; ▪ ustreznost predloga v zvezi z naslednjimi prednostnimi ciljnimi skupinami ukrepa: <ul style="list-style-type: none"> - institucije s sedežem v državah, ki niso zajete v ukrep Jean Monnet; - institucije ali akademiki, ki še niso prejeli sredstev Jean Monnet; - posebne teme, povezane z EU, v študijih, ki v preteklosti niso bili zelo izpostavljeni, vendar nanje vedno bolj vplivajo evropski vidiki; - študenti, ki ne pridejo samodejno v stik z evropskimi študijami (na področjih, kot so znanost, inženirstvo, medicina, izobraževanje, umetnost, jeziki itd.).
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 25 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jasnost, celovitost in kakovost delovnega programa, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvajanje, ocenjevanje, nadaljnje izvajanje in razširjanje; ▪ usklajenost ciljev projekta, dejavnosti in predlaganega proračuna; ▪ kakovost in izvedljivost predlagane metodologije.
Kakovost projektne skupine (največ 25 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ v kolikšni meri predlog vključuje ključno akademsko osebje, ki ima odličen profil in kvalifikacije na posebnem področju študij Evropske unije, dokumentirane z dokazi o dejavnostih na visoki ravni; ▪ ustreznost profila in strokovnega znanja ključnega akademskega osebja, vključenega v dejavnosti, ki se izvajajo s projektom.

<p>Učinek in razširjanje (največ 25 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov poučevanja; ▪ morebitni učinek projekta: <ul style="list-style-type: none"> - na institucijo, ki gosti ukrep Jean Monnet; - na študente in učence, ki imajo koristi od ukrepa Jean Monnet; - na druge organizacije in posameznike, ki so vključeni na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni; ▪ ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov dejavnosti na instituciji, ki gosti dejavnosti Jean Monnet, in drugod; ▪ kadar je to ustrezno, v kolikšni meri predlog opiše, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo, in ne vsebuje nobenih nesorazmernih omejitev.
--	--

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 13 točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev.

KAJ JE ŠE TREBA VEDETI O MODULU JEAN MONNET?

DODELITEV PRORAČUNSKIH SREDSTEV

Za module Jean Monnet bo odobrenih do 20 % proračunskih sredstev, dodeljenih podpori modulov, pri čemer so koordinatorji zanje raziskovalci, ki so v zadnjih petih letih pridobili doktorski naziv. Ta ukrep po podprl mlade raziskovalce, ki začenjajo svojo akademsko kariero.

UČINEK IN RAZŠIRJANJE

Moduli Jean Monnet morajo razširjati in izkoriščati rezultate organiziranih dejavnosti poučevanja in raziskovanja tudi zunaj kroga neposredno vključenih deležnikov. To bo znatno okrepilo učinek in prispevalo k sistemski spremembi.

Za okrepitev učinka bi v svoje dejavnosti razširjanja morali vključiti ustvarjanje in zagotavljanje prosto dostopnih učnih virov (PDUV) ter dejavnosti odprtega izobraževanja za odzivanje na tehnološki napredek. To bo spodbudilo bolj prilagodljive in ustvarjalne načine učenja ter doseglo vedno večje število študentov, strokovnjakov, oblikovalcev politik in drugih zainteresiranih skupin.

Vsi koordinatorji modulov Jean Monnet bodo morali zagotoviti posodabljanje svojega razdelka v spletnem orodju za program Erasmus+, kjer bodo na voljo vse informacije o dejavnostih programa Jean Monnet. Koordinatorji se bodo močno spodbujali k uporabi ustreznih obstoječih platform in orodij (tj. imenik projektov Jean Monnet, virtualna skupnost Jean Monnet). Na podlagi teh razdelkov, ki so del splošnega orodja informacijske tehnologije za Erasmus+, bo širša javnost obveščena o institucijah in njihovih programih Jean Monnet. Prejemniki nepovratnih sredstev bodo morali zagotoviti redno posodabljanje orodja z rezultati svojega dela.

Koordinatorji modulov Jean Monnet se spodbujajo, da:

- v obdobju dodelitve nepovratnih sredstev objavijo vsaj en članek, ki ga pregledajo strokovnjaki. Nepovratna sredstva bodo krila del stroškov objave in po potrebi del stroškov prevoda;
- se udeležijo dogodkov razširjanja in informativnih dogodkov na nacionalni in evropski ravni;
- organizirajo dogodke (predavanja, seminarje, delavnice itd.) z oblikovalci politik na lokalni, regionalni in nacionalni ravni ter tudi z organizirano civilno družbo in šolami;
- razširjajo rezultate svojih dejavnosti z organizacijo seminarjev ali predavanj, ki so namenjeni in prilagojeni za najširšo javnost in predstavnike civilne družbe;
- se povezujejo z drugimi koordinatorji modulov, centri odličnosti in katedrami Jean Monnet ter podprtimi institucijami;
- uporabljajo prosto dostopne učne vire (PDUV), objavljajo povzetke, vsebino in raspored svojih dejavnosti ter pričakovane rezultate.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Najvišja vrednost dodeljenih sredstev je 30 000 EUR in lahko predstavlja največ 75 % skupnih stroškov modula Jean Monnet.

Za dodeljevanje nepovratnih sredstev v okviru dejavnosti programa Jean Monnet se uporablja sistem, ki temelji na kombinaciji lestvic stroškov na enoto in pavšalnega financiranja. Ta sistem se določi na podlagi izračunanega nacionalnega stroška poučevanja na uro. Uporabi se naslednja metoda:

- **stroški poučevanja** (lestvice stroškov na enoto): izračunani nacionalni strošek poučevanja na uro D.1 se pomnoži z (najmanjšim) zahtevanim številom ur (120 ur);
- **dodatni stroški** (pavšalno financiranje): k navedeni osnovi stroškov se prišteje dodatnih 40 % za modul Jean Monnet. V te dodatne odstotke so zajete dodatne akademske dejavnosti, vključene v modul, na primer stroški osebja, potni stroški in stroški bivanja, stroški razširjanja, stroški za učna gradiva, neposredni stroški itd.

Končni znesek nepovratnih sredstev se nato izračuna tako, da se uporabi največ 75 % sredstev EU od skupnih izračunanih nepovratnih sredstev in spoštuje najvišja zgornja meja zneska nepovratnih sredstev za modul Jean Monnet (30 000 EUR).

Posamezni zneski, ki veljajo za module Jean Monnet, so navedeni v razdelku „Stroški na enoto za program Jean Monnet“ ob koncu poglavja o programu Jean Monnet v tem delu vodnika.

KATEDRE JEAN MONNET

KAJ JE KATEDRA JEAN MONNET?

Katedra Jean Monnet je pedagoško mesto s specializacijo v študijah Evropske unije za univerzitetne profesorje ali višje predavatelje. Vodja katedre Jean Monnet mora biti samo en profesor, ki mora zagotoviti najmanj 90 učnih ur v enem akademskem letu. Učne ure vključujejo ure neposrednega stika v okviru skupinskih predavanj, seminarjev in praktičnih vaj ter lahko vključujejo vse od navedenega v obliki učenja na daljavo, ne vključujejo pa individualnega pouka in/ali nadzora. Če je visokošolska institucija ustanovila center odličnosti Jean Monnet, mora katedra Jean Monnet prevzeti akademsko odgovornost za center.

KATERE DEJAVNOSTI SO PODPRTE V OKVIRU TEGA UKREPA?

Katedra Jean Monnet lahko izvaja eno ali več naslednjih dejavnosti:

- pogloblja poučevanje študij Evropske unije, ki so del uradnega učnega načrta visokošolske institucije;
- izvaja, spremlja in nadzira raziskovanje vsebin EU, tudi za druge ravni izobraževanja, na primer usposabljanje učiteljev in obvezno izobraževanje;
- zagotavlja poglobljeno poučevanje o zadevah Evropske unije za prihodnje strokovnjake na področjih, po katerih je na trgu dela vedno več povpraševanja;
- zagotavlja spodbudo, svetovanje in mentorstvo za mlado generacijo učiteljev in raziskovalcev na tematskih področjih, povezanih s študijami Evropske unije.

KAKŠNA JE VLOGA ORGANIZACIJ, KI SO DELUJEJO V KATEDRI JEAN MONNET?

Katedre Jean Monnet so sestavni del visokošolske institucije, ki sklene sporazum/sklep o nepovratnih sredstvih.

Katedre Jean Monnet so vključene v uradne akademske dejavnosti njihove institucije. Od visokošolskih institucij se zahteva, da podpirajo vodje katedre Jean Monnet pri dejavnostih poučevanja, raziskovanja in premisleka ter s tem omogočijo, da ima čim širši nabor učnih načrtov korist od teh programov; priznavati bi morale razvite dejavnosti poučevanja.

Visokošolske institucije prevzamejo končno odgovornost za svoje prijave. Dejavnosti katedre Jean Monnet morajo izvajati ves čas trajanja projekta, po potrebi vključno z nadomestitvijo vodje katedre. Institucija mora nadomestiti vodjo katedre z drugim članom svojega izobraževalnega osebja z enako ravno strokovnega znanja o študijah Evropske unije. Vendar je nadomestitev prvotnega vodje katedre sprejemljiva samo v izrednih primerih (npr. če prvotni vodja katedre zapusti visokošolsko institucijo) in zanjo se zahteva predložitev pisnega zahtevka za odobritev Izvajalski agenciji, ki preveri akademski profil imenovanega vodje katedre.

Visokošolske institucije lahko v izjemnih primerih predložijo prijave za vključitev izjemnih strokovnjakov in/ali znanih osebnosti v uradne učne načrte.

KAKŠNA SO MERILA ZA OCENO KATEDRE JEAN MONNET?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora izpolniti katedra Jean Monnet za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Kdo se lahko prijavi?	<p>Visokošolska institucija s sedežem v kateri koli državi sveta. Visokošolske institucije s sedežem v državah Programa morajo biti nosilke veljavne Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE). Listina ECHE ni zahtevana za sodelujoče visokošolske institucije iz partnerskih držav.</p> <p>Posamezniki ne morejo neposredno vložiti vloge za nepovratna sredstva.</p>
Profil kateder Jean Monnet	<p>Vodje katedre Jean Monnet morajo biti stalni člani osebja na instituciji prijaviteljici in imeti naziv profesorja/višjega predavatelja. Vodja ne more biti „gostujoči profesor“ na visokošolski instituciji, ki se prijavlja za nepovratna sredstva.</p>

Trajanje projekta	Tri leta. Imetniki pogodb za obdobje treh let za centre, katedre in module Jean Monnet (ki se podeljujejo od leta 2011) morajo počakati, da preteče eno akademsko leto po koncu prejšnjega pogodbenega obdobja, preden predložijo novo prijavo za isto vrsto ukrepa. Ta obvezni premor ne velja za predloge druge vrste ukrepa, npr. če se nekdanji vodja katedre prijavi za modul. Poleg tega se lahko vodja modula, ki se izvaja, prijavi za nov modul, če je vsebina drugačna.
Trajanje dejavnosti	Vodje kateder Jean Monnet morajo poučevati vsaj 90 ur v enem akademskem letu (tri zaporedna leta) na področju študij Evropske unije na visokošolski instituciji prijaviteljici.
Kje se prijaviti?	Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vložiti vlogo za pridobitev nepovratnih sredstev do 26. marca ob 12. uri (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. septembra v istem letu.
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

Organizacije prijaviteljice bodo tudi ocenjene z **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

Ustreznost projekta (največ 25 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ustreznost predloga v zvezi s: <ul style="list-style-type: none"> - cilji in prednostnimi nalogami ukrepa (glej razdelek „Kakšni so cilji ukrepov Jean Monnet?“); - potrebami in cilji sodelujočih organizacij in vključenih akademikov; ▪ v kolikšni meri predlog: <ul style="list-style-type: none"> - imenuje akademika z odličnim profilom na posebnem področju študij Evropske unije; - ustreza spodbujanju razvoja novih dejavnosti poučevanja, raziskovanja ali razprav; - vključuje uporabo novih metodologij, orodij in tehnologij; - prikaže dokaze o akademski dodani vrednosti; - spodbuja evropske študije na instituciji, ki gosti ukrep Jean Monnet; - krepi prepoznavnost te študijske smeri na instituciji, ki gosti ukrep Jean Monnet, in nacionalni ravni; ▪ ustreznost predloga v zvezi z naslednjimi prednostnimi ciljnimi skupinami ukrepa: <ul style="list-style-type: none"> - institucije s sedežem v državah, ki niso zajete v ukrep Jean Monnet; - institucije ali akademiki, ki še niso prejeli sredstev Jean Monnet; - posebne teme, povezane z EU, v študijih, ki v preteklosti niso bili zelo izpostavljeni, ampak nanje vedno bolj vplivajo evropski vidiki.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 25 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jasnost, celovitost in kakovost delovnega programa, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvajanje, ocenjevanje, nadaljnje izvajanje in razširjanje; ▪ usklajenost ciljev projekta, dejavnosti in predlaganega proračuna; ▪ kakovost in izvedljivost predlagane metodologije.
Kakovost projektne skupine (največ 25 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ v kolikšni meri predlog vključuje ključno akademsko osebje, ki ima odličen profil in kvalifikacije na posebnem področju študij Evropske unije, dokumentirane z dokazi o dejavnostih na visoki ravni; ▪ ustreznost profila in strokovnega znanja ključnega akademskega osebja, vključenega v dejavnosti, ki se izvajajo s projektom.

<p>Učinek in razširjanje (največ 25 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov poučevanja; ▪ morebitni učinek projekta: <ul style="list-style-type: none"> - na institucijo, ki gosti ukrep Jean Monnet; - na študente in učence, ki imajo koristi od ukrepa Jean Monnet; - na druge organizacije in posameznike, ki so vključeni na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni; ▪ ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov dejavnosti na instituciji, ki gosti ukrep Jean Monnet, in drugod; ▪ kadar je to ustrezno, v kolikšni meri predlog opiše, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo, in ne vsebuje nesorazmernih omejitev.
--	--

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 13 točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev.

KAJ JE ŠE TREBA VEDETI O KATEDRI JEAN MONNET?

UČINEK IN RAZŠIRJANJE

Katedre Jean Monnet morajo razširjati in izkoriščati rezultate organiziranih dejavnosti poučevanja in raziskovanja tudi zunaj kroga neposredno vključenih deležnikov. To bo znatno okrepilo učinek in prispevalo k sistemski spremembi.

Za okrepitev učinka bi morali vodje kateder v svoje dejavnosti razširjanja vključiti ustvarjanje in zagotavljanje prosto dostopnih učnih virov (PDUV) ter dejavnosti odprtega izobraževanja za odzivanje na tehnološki napredek. To bo spodbudilo bolj prilagodljive in ustvarjalne načine učenja ter doseglo vedno večje število študentov, strokovnjakov, oblikovalcev politik in drugih zainteresiranih skupin.

Katedre Jean Monnet bodo morale zagotoviti posodabljanje svojega razdelka v spletnem orodju za program Erasmus+, kjer bodo na voljo vse informacije o dejavnostih programa Jean Monnet. Koordinatorji se bodo močno spodbujali k uporabi ustreznih obstoječih platform in orodij (tj. imenik projektov Jean Monnet, virtualna skupnost Jean Monnet). Z izvajanjem teh nalog, ki so del splošnega orodja informacijske tehnologije za Erasmus+, se bo zagotovilo, da bo širša javnost obveščena o institucijah in njihovih programih Jean Monnet. Prejemniki nepovratnih sredstev bodo morali zagotoviti redno posodabljanje orodja z rezultati svojega dela.

Katedre Jean Monnet se spodbujajo, da:

- v obdobju dodelitve nepovratnih sredstev objavijo vsaj eno knjigo pri univerzitetni založbi. Nepovratna sredstva bodo krila del stroškov objave in po potrebi del stroškov prevoda;
- se udeležijo dogodkov razširjanja in informativnih dogodkov na nacionalni in evropski ravni;
- organizirajo dogodke (predavanja, seminarje, delavnice itd.) z oblikovalci politik na lokalni, regionalni in nacionalni ravni ter tudi z organizirano civilno družbo in šolami;
- razširjajo rezultate svojih dejavnosti z organizacijo seminarjev ali predavanj, ki so namenjeni in prilagojeni za najširšo javnost in predstavnike civilne družbe;
- se povezujejo z drugimi katedrami, koordinatorji modulov in centri odličnosti Jean Monnet ter podprtimi institucijami;
- uporabljajo prosto dostopne učne vire (PDUV), objavljajo povzetke, vsebino in razpored svojih dejavnosti ter pričakovane rezultate.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Najvišja vrednost dodeljenih sredstev je 50 000 EUR in lahko predstavlja največ 75 % skupnih stroškov katedre Jean Monnet.

Za dodeljevanje nepovratnih sredstev v okviru dejavnosti programa Jean Monnet se uporablja sistem, ki temelji na kombinaciji lestvic stroškov na enoto in pavšalnega financiranja. Ta sistem se določi na podlagi izračunanega nacionalnega stroška poučevanja na uro. Uporabi se naslednja metoda:

- **stroški poučevanja** (lestvice stroškov na enoto): izračunani nacionalni strošek poučevanja na uro D.1 se pomnoži z (najmanjšim) zahtevanim številom ur za katedro Jean Monnet (270 ur);
- **datatni stroški** (pavšalno financiranje): k navedeni osnovi stroškov se prišteje dodatnih 10 % za katedro

Jean Monnet. V te dodatne odstotke so zajete dodatne akademske dejavnosti, vključene v katedro, na primer stroški osebja, potni stroški in stroški bivanja, stroški razširjanja, stroški za učna gradiva, neposredni stroški itd.

Končni znesek nepovratnih sredstev se nato izračuna tako, da se uporabi največ 75 % sredstev EU od skupnih izračunanih nepovratnih sredstev in spoštuje najvišja zgornja meja zneska nepovratnih sredstev za katedro Jean Monnet (50 000 EUR).

Posamezni zneski, ki veljajo za katedre Jean Monnet, so navedeni v razdelku „Stroški na enoto za program Jean Monnet“ ob koncu poglavja o programu Jean Monnet v tem delu Vodnika.

CENTRI ODLIČNOSTI JEAN MONNET

KAJ JE CENTER ODLIČNOSTI JEAN MONNET?

Center odličnosti Jean Monnet je središče kompetenc in znanja v zvezi s temami Evropske unije.

Akademsko odgovornost za center mora prevzeti vodja katedre Jean Monnet. Center odličnosti Jean Monnet združuje strokovno znanje in kompetence strokovnjakov na visoki ravni (vključno z vodji kateder Jean Monnet in/ali koordinatorji modulov Jean Monnet) s ciljem razvijati sinergije med različnimi disciplinami in viri evropskih študij ter ustvarjati skupne nadnacionalne dejavnosti in strukturne povezave z akademskimi institucijami v drugih državah. Prav tako zagotavlja odprtost do civilne družbe.

Centri odličnosti Jean Monnet imajo pomembno vlogo pri doseganju študentov s fakultet, ki običajno ne obravnavajo vprašanj Evropske unije, ter oblikovalcev politik, javnih uslužbencev, organizirane civilne družbe in najširše javnosti.

KATERE DEJAVNOSTI SO PODPRTE V OKVIRU TEGA UKREPA?

Center odličnosti Jean Monnet lahko izvaja eno ali več naslednjih dejavnosti:

- organiziranje in usklajevanje človeških in dokumentarnih virov, povezanih s študijami Evropske unije;
- vodenje dejavnosti raziskovanja v posebnih temah Evropske unije (naloga raziskovanja);
- razvijanje vsebin in orodij v zvezi s temami EU za posodabljanje in dopolnjevanje trenutnih programov in učnih načrtov (naloga poučevanja);
- krepitev razprav in izmenjave izkušenj o EU (naloga možganskega trasta);
- sistematično objavljanje rezultatov dejavnosti raziskovanja.

KAKŠNA JE VLOGA ORGANIZACIJ, KI SODELUJEJO V CENTRU ODLIČNOSTI JEAN MONNET?

Visokošolske institucije, ki načrtujejo ustanovitev centra odličnosti Jean Monnet, naj bi premislile o strateškem razvoju centra. Zagotoviti morajo usmerjanje in vizijo za najboljše strokovnjake, ki so na voljo med osebjem za poučevanje in raziskovanje, da ustvarijo sinergije, ki omogočajo sodelovanje na visoki ravni glede posebnih tem EU. Morale bi podpirati in spodbujati pobude centra in pomagati pri njihovem razvoju.

Visokošolske institucije morajo izvajati dejavnosti centra odličnosti Jean Monnet ves čas trajanja projekta, po potrebi vključno z nadomestitvijo akademskega koordinatorja. Novi akademski koordinator mora biti tudi vodja katedre Jean Monnet. Vendar je nadomestitev prvotnega akademskega koordinatorja sprejemljiva samo v izrednih primerih in zanjo se zahteva predložitev pisnega zahtevka za odobritev Izvajalski agenciji, ki preveri akademski profil imenovanega akademskega koordinatorja. Institucija bi morala podpirati center odličnosti Jean Monnet pri izvajanju dejavnosti poučevanja, raziskovanja in premisleka.

Center odličnosti lahko vključuje sodelovanje več institucij/organizacij s sedežem v istem mestu ali regiji. V vsakem primeru pa mora biti jasno poimenovana institucija ali struktura, ki je specializirana za študije Evropske unije, in jo mora gostiti visokošolska institucija.

KAKŠNA SO MERILA ZA OCENO CENTRA ODLIČNOSTI JEAN MONNET?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora izpolniti center odličnosti Jean Monnet za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Kdo se lahko prijavi?	Visokošolska institucija s sedežem v kateri koli državi sveta. Visokošolske institucije s sedežem v državah Programa morajo biti nosilke veljavne Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE). Listina ECHE ni zahtevana za sodelujoče visokošolske institucije iz partnerskih držav.
Trajanje projekta	Tri leta. Imetniki pogodb za obdobje treh let za centre, katedre in module Jean Monnet (ki se podeljujejo od leta 2011) morajo počakati, da preteče eno akademsko leto po koncu prejšnjega pogodbenega obdobja, preden predložijo novo prijavo za isto vrsto projekta. Ta obvezni premor ne velja za predloge druge vrste projekta, npr. če se nekdanji vodja katedre prijavi za modul. Poleg tega se lahko vodja modula, ki se izvaja, prijavi za nov modul, če je vsebina drugačna.
Trajanje dejavnosti	Tri leta.
Kje se prijavit?	Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.
Kdaj se prijavit?	Prijavitelji morajo vložiti vlogo za pridobitev nepovratnih sredstev do 26. marca ob 12. uri (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. septembra v istem letu.
Kako se prijavit?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.
Druga merila	Visokošolska institucija, ki se prijavlja za ustanovitev centra odličnosti, mora imenovati vodjo katedre Jean Monnet, da prevzame akademsko odgovornost za center. Za center odličnosti Jean Monnet se torej lahko prijavijo samo visokošolske institucije, ki jim je že bila dodeljena katedra Jean Monnet v okviru prejšnjih razpisov za zbiranje predlogov. Podpre se lahko samo en center odličnosti Jean Monnet na kateri koli visokošolski instituciji.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

Ustreznost projekta (največ 25 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ustreznost predloga v zvezi s: <ul style="list-style-type: none"> - cilji in prednostnimi nalogami ukrepa (glej razdelek „Kakšni so cilji programa Jean Monnet?“ in „Kaj je center odličnosti Jean Monnet?“); - potrebami in cilji sodelujočih organizacij in vključenih akademikov; ▪ v kolikšni meri predlog: <ul style="list-style-type: none"> - ustreza spodbujanju razvoja novih dejavnosti poučevanja, raziskovanja ali razprav; - prikaže dokaze o akademski dodani vrednosti; - spodbuja evropske študije na instituciji, ki gosti ukrep Jean Monnet; - krepi prepoznavnost te študijske smeri na instituciji, ki gosti dejavnosti Jean Monnet, in nacionalni ravni; ▪ ustreznost predloga v zvezi z naslednjimi prednostnimi ciljnim skupinami ukrepa: <ul style="list-style-type: none"> - institucije s sedežem v državah, ki niso zajete v ukrep Jean Monnet; - institucije ali akademiki, ki še niso prejeli sredstev Jean Monnet;
--	---

Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 25 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jasnost, celovitost in kakovost delovnega programa, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvajanje, ocenjevanje, nadaljnje izvajanje in razširjanje; ▪ usklajenost ciljev projekta, dejavnosti in predlaganega proračuna; ▪ kakovost in izvedljivost predlagane metodologije.
Kakovost projektne skupine (največ 25 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ v kolikšni meri predlog vključuje ključno akademsko osebje, ki ima odličen profil in kvalifikacije na posebnem področju študij Evropske unije, dokumentirane z dokazi o dejavnostih na visoki ravni; ▪ ustreznost profila in strokovnega znanja ključnega akademskega osebja, vključenega v dejavnosti, ki se izvajajo s projektom.
Učinek in razširjanje (največ 25 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov poučevanja; ▪ morebitni učinek projekta: <ul style="list-style-type: none"> - na institucijo, ki gosti ukrep Jean Monnet; - na študente in učence, ki imajo koristi od ukrepa Jean Monnet; - na druge organizacije in posameznike, ki so vključeni na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni; ▪ ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov dejavnosti na instituciji, ki gosti ukrep Jean Monnet, in drugod; ▪ kadar je to ustrezno, v kolikšni meri predlog opiše, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo, in ne vsebuje nesorazmernih omejitev.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 13 točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev.

KAJ JE ŠE TREBA VEDETI O CENTRU ODLIČNOSTI JEAN MONNET?

UČINEK IN RAZŠIRJANJE

Centri odličnosti Jean Monnet morajo razširjati in izkoriščati rezultate organiziranih dejavnosti poučevanja in raziskovanja tudi zunaj kroga neposredno vključenih deležnikov. To bo znatno okrepilo učinek in prispevalo k sistemski spremembi.

Za okrepitev učinka bi v svoje dejavnosti razširjanja morali vključiti ustvarjanje in zagotavljanje prosto dostopnih učnih virov (PDUV) ter dejavnosti odprtega izobraževanja za odzivanje na tehnološki napredek. To bo spodbudilo bolj prilagodljive in ustvarjalne načine učenja ter doseglo vedno večje število študentov, strokovnjakov, oblikovalcev politik in drugih zainteresiranih skupin.

Centri odličnosti Jean Monnet bodo morali zagotoviti posodabljanje svojega razdelka v spletnem orodju za program Erasmus+, kjer bodo na voljo vse informacije o dejavnostih programa Jean Monnet. Koordinatorji se bodo močno spodbujali k uporabi ustreznih obstoječih platform in orodij (tj. imenik projektov Jean Monnet, virtualna skupnost Jean Monnet). Z izvajanjem teh nalog, ki so del splošnega orodja informacijske tehnologije za Erasmus+, se bo zagotovilo, da bo širša javnost obveščena o institucijah in njihovih programih Jean Monnet. Prejemniki nepovratnih sredstev bodo morali zagotoviti redno posodabljanje orodja z rezultati svojega dela.

Centri odličnosti Jean Monnet se spodbujajo, da:

- se udeležijo dogodkov razširjanja in informativnih dogodkov na evropski in nacionalni ravni;
- organizirajo dogodke (predavanja, seminarje, delavnice itd.) z oblikovalci politik na lokalni, regionalni in nacionalni ravni ter tudi z organizirano civilno družbo in šolami;
- razširjajo rezultate svojih dejavnosti z organizacijo seminarjev ali predavanj, ki so namenjeni in prilagojeni za najširšo javnost in predstavnike civilne družbe;
- se povezujejo z drugimi centri odličnosti, katedrami in koordinatorji modulov Jean Monnet ter podprtimi institucijami;
- uporabljajo prosto dostopne učne vire (PDUV), objavljajo povzetke, vsebino in razpored svojih dejavnosti ter pričakovane rezultate.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Če je projekt izbran, veljajo naslednja pravila za dodelitev nepovratnih sredstev:

Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Stroški dejavnosti	<p>Upravičeni neposredni stroški:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stroški za osebje; ▪ potni stroški in stroški bivanja; ▪ stroški oddaje naročil podizvajalcem (največ 30 % upravičenih neposrednih stroškov); ▪ stroški opreme (največ 10 % upravičenih neposrednih stroškov); ▪ stroški poučevanja; ▪ drugi stroški; <p>upravičeni posredni stroški: pavšalni znesek, ki ne presega 7 % upravičenih neposrednih stroškov projekta, je upravičen v okviru posrednih stroškov in predstavlja splošne upravne stroške upravičenca, ki jih je mogoče prišteti k projektu (npr. računi za elektriko ali internet, stroški prostorov, stroški redno zaposlenega osebja itd.).</p>	Delež upravičenih stroškov	80 % skupnih upravičenih stroškov (razen če prijavitelj zahteva nižji % nepovratnih sredstev); največ 100 000 EUR.	Pogoj: cilji in delovni program morajo biti jasno opredeljeni v obrazcu vloge.

PODPORA JEAN MONNET ZA INSTITUCIJE IN ZDRUŽENJA

KAJ JE PODPORA JEAN MONNET ZA INSTITUCIJE IN ZDRUŽENJA?

Ta ukrep Jean Monnet vključuje naslednje:

- Podpora za institucije

Program Jean Monnet podpira institucije, ki krepijo dejavnosti poučevanja in usposabljanja v zvezi s temami Evropske unije na podiplomski ravni in/ali za druge pomembne deležnike. Spodbuja tudi dejavnosti, katerih cilj je izpopolnjevanje, analiziranje, razširjanje in poučevanje vsebin Evropske unije.

- Podpora za združenja

Program Jean Monnet podpira združenja, katerih izrecni namen je prispevati k študiju o evropskem procesu povezovanja. Taka združenja bi morala biti interdisciplinarna in odprta za vse zainteresirane profesorje, učitelje in raziskovalce, specializirane za vprašanja Evropske unije v ustrezni državi ali regiji. Morajo biti reprezentativni za akademsko skupnost v študijah Evropske unije na regionalni, nacionalni in nadnacionalni ravni. Podpora se bo zagotovila samo za uradno registrirana združenja z neodvisnim pravnim statusom.

KATERE DEJAVNOSTI SO PODPRTE V OKVIRU TEGA UKREPA?

V življenjskem ciklu nepovratnih sredstev lahko institucije in združenja običajno izvedejo široko paleto dejavnosti, na primer:

institucije lahko:

- zbirajo, izpopolnjujejo, analizirajo in razširjajo dejstva in znanje o Evropski uniji;
- organizirajo programe na magistrski ravni o vprašanih Evropske unije ali napredna strokovna usposabljanja za delavce ter javne uslužbenke lokalnih in regionalnih organov;

združenja lahko:

- organizirajo in izvajajo zakonsko določene dejavnosti združenj, ki obravnavajo študije in vprašanje Evropske unije (npr. izdaja glasila, postavitve namenskega spletišča, organizacija letnega srečanja odbora, organizacija posebnih promocijskih dogodkov s ciljem zagotoviti večjo prepoznavnost vsebin Evropske unije itd.);
- obveščajo širšo publiko o dejstvih Evropske unije in s tem krepijo aktivno državljanstvo.

KAKŠNA JE VLOGA INSTITUCIJ IN ZDRUŽENJ?

Institucije in združenja Jean Monnet bi morali postati referenčne točke za tematska področja Evropske unije, ki jih pokrivajo.

Prevzeli bodo vlogo izvajanja multiplikacijskega učinka in razširjanja znanja; prispevali bodo tudi k zbiranju in izkoriščanju informacij ter zagotavljanju analiz in vizij za posebne vsebine.

Institucije in združenja so dokončno odgovorni za svoje predloge. Dejavnosti, navedene v njihovem delovnem programu, morajo izvajati ves čas trajanja obdobja, za katerega so bila dodeljena nepovratna sredstva.

KAKŠNA SO MERILA ZA OCENO PODPORE JEAN MONNET ZA INSTITUCIJE IN ZDRUŽENJA?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora izpolniti podpora Jean Monnet za institucije in združenja za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Kdo se lahko prijavi?	<p>Institucije Jean Monnet: institucije, dejavne na tematskem področju Evropske unije, s sedežem v kateri koli državi sveta. Določene evropske institucije (opredeljene v pravni podlagi programa Erasmus+), ki sledijo cilju v evropskem interesu, in visokošolske institucije, ki so upravičene do centra odličnosti ali katedre Jean Monnet, niso upravičene do prijave za to vrsto podpore.</p> <p>Združenja Jean Monnet: katero koli združenje profesorjev ali raziskovalcev, specializiranih za študije Evropske unije, s sedežem v kateri koli državi sveta. Izrecni namen združenja mora biti prispevanje k študiju o evropskem procesu povezovanja na nacionalni in nadnacionalni ravni. Združenje mora imeti interdisciplinarni značaj.</p>
Trajanje projekta	Tri leta.
Kje se prijavi?	Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.
Kdaj se prijavi?	Prijavitelji morajo vložiti vlogo za pridobitev nepovratnih sredstev do 26. marca ob 12. uri (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. septembra v istem letu.
Kako se prijavi?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

Organizacije prijaviteljice bodo tudi ocenjene z **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

Ustreznost projekta (največ 25 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ustreznost predloga v zvezi s: <ul style="list-style-type: none"> - cilji in prednostnimi nalogami ukrepa (glej razdelek „Kakšni so cilji programa Jean Monnet?“ in „Kaj je podpora Jean Monnet za institucije in združenja?“); - potrebami in cilji sodelujočih organizacij in vključenih akademikov; ▪ v kolikšni meri predlog: <ul style="list-style-type: none"> - ustreza spodbujanju razvoja novih dejavnosti poučevanja, raziskovanja ali razprav; - prikaže dokaze o akademski dodani vrednosti; - spodbuja študije Evropske unije na instituciji, ki gosti ukrep Jean Monnet; - krepi prepoznavnost te študijske smeri na instituciji, ki gosti ukrep Jean Monnet, in nacionalni ravni; ▪ ustreznost predloga v zvezi z naslednjimi prednostnimi ciljnimi skupinami ukrepa: <ul style="list-style-type: none"> - institucije s sedežem v državah, ki niso zajete v ukrep Jean Monnet; - institucije ali združenja, ki še niso prejeli sredstev Jean Monnet.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 25 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jasnost, celovitost in kakovost delovnega programa, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvajanje, ocenjevanje, nadaljnje izvajanje in razširjanje; ▪ usklajenost ciljev projekta, dejavnosti in predlaganega proračuna; ▪ kakovost in izvedljivost predlagane metodologije.

Kakovost projektne skupine (največ 25 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ v kolikšni meri predlog vključuje ključno akademsko osebje, ki ima odličen profil in kvalifikacije na posebnem področju študij Evropske unije, dokumentirane z dokazi o dejavnostih na visoki ravni; ▪ ustreznost profila in strokovnega znanja ključnega akademskega osebja, vključenega v dejavnosti, ki se izvajajo s projektom.
Učinek in razširjanje (največ 25 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov poučevanja; ▪ morebitni učinek projekta: <ul style="list-style-type: none"> - na institucijo, ki gosti ukrep Jean Monnet; - na študente in učence, ki imajo koristi od ukrepa Jean Monnet; - na druge organizacije in posameznike, ki so vključeni na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni; ▪ ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov dejavnosti na instituciji, ki gosti ukrep Jean Monnet, in drugod; ▪ kadar je to ustrezno, v kolikšni meri predlog opiše, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo, in ne vsebuje nesorazmernih omejitev.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 13 točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev.

KAJ JE ŠE TREBA VEDETI O PODPORI JEAN MONNET ZA INSTITUCIJE?

UČINEK IN RAZŠIRJANJE

Institucije in združenja, izbrani v okviru tega ukrepa, morajo razširjati in izkoriščati rezultate svojih dejavnosti poučevanja in raziskovanja tudi zunaj kroga neposredno vključenih deležnikov. To bo znatno okrepilo učinek in prispevalo k sistemski spremembi.

Za okrepitev učinka bi v svoje dejavnosti razširjanja morali vključiti ustvarjanje in zagotavljanje prosto dostopnih učnih virov (PDUV) ter dejavnosti odprtega izobraževanja za odzivanje na tehnološki napredek. To bo spodbudilo bolj prilagodljive in ustvarjalne načine učenja ter doseglo vedno večje število študentov, strokovnjakov, oblikovalcev politik in drugih zainteresiranih skupin.

Vse institucije in združenja, ki jim bodo dodeljena nepovratna sredstva programa Jean Monnet, bodo morali zagotoviti posodabljanje svojega razdelka v spletnem orodju za program Erasmus+, kjer bodo na voljo vse informacije o dejavnostih programa Jean Monnet. Koordinatorji se bodo močno spodbujali k uporabi ustreznih obstoječih platform in orodij (tj. imenik projektov Jean Monnet, virtualna skupnost Jean Monnet). Z izvajanjem teh nalog, ki so del splošnega orodja informacijske tehnologije za Erasmus+, se bo zagotovilo, da bo širša javnost obveščena o institucijah in njihovih programih Jean Monnet. Prejemniki nepovratnih sredstev bodo morali zagotoviti redno posodabljanje orodja z rezultati svojega dela.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Če je projekt izbran, veljajo naslednja pravila za dodelitev nepovratnih sredstev:

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Stroški dejavnosti	<p>Upravičeni neposredni stroški:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stroški za osebje; ▪ potni stroški in stroški bivanja; ▪ stroški oddaje naročil podizvajalcem (največ 30 % upravičenih neposrednih stroškov); ▪ stroški opreme (največ 10 % upravičenih neposrednih stroškov); ▪ stroški poučevanja; ▪ drugi stroški; <p>upravičeni posredni stroški: pavšalni znesek, ki ne presega 7 % upravičenih neposrednih stroškov projekta, je upravičen v okviru posrednih stroškov in predstavlja splošne upravne stroške upravičenca, ki jih je mogoče prišteti k projektu (npr. računi za elektriko ali internet, stroški prostorov, stroški redno zaposlenega osebja itd.).</p>	Delež upravičenih stroškov	<p>Za institucije: ni najvišje zgornje meje.</p> <p>Za združenja: največ 50 000 EUR.</p> <p>Vsi projekti: 80 % skupnih upravičenih stroškov (razen če prijavitelj zahteva nižji % nepovratnih sredstev).</p>	Pogoj: cilji in delovni program morajo biti jasno opredeljeni v obrazcu vloge.

OMREŽJA JEAN MONNET (ORIENTACIJSKE RAZPRAVE Z AKADEMSKIM OKOLJEM)

KAJ JE OMREŽJE JEAN MONNET?

Omrežja Jean Monnet spodbujajo ustvarjanje in razvoj konzorcijev mednarodnih akterjev (visokošolskih institucij, centrov odličnosti, oddelkov, skupin, posameznih strokovnjakov itd.) na področju študij Evropske unije.

Prispevajo k zbiranju informacij, praksam izmenjav, grajenju znanja in spodbujanju evropskega procesa povezovanja po vsem svetu. Ta ukrep lahko podpira tudi krepitev obstoječih omrežij, ki podpirajo posebne dejavnosti, zlasti spodbujanje udeležbe mladih raziskovalcev v temah, povezanih z EU.

Ti projekti bodo temeljili na enostranskih predlogih, usmerjenih v dejavnosti, ki jih ni mogoče uspešno izvesti na nacionalni ravni in zahtevajo sodelovanje vsaj petih partnerskih institucij (vključno z institucijo prijaviteljico) iz petih različnih držav. Cilj je izvajanje projektov, ki nimajo samo nacionalne, temveč tudi večnacionalno razsežnost.

KATERE DEJAVNOSTI SO PODPRTE V OKVIRU TEGA UKREPA?

V življenjskem ciklu projekta lahko omrežja običajno izvedejo široko paleto dejavnosti, na primer:

- zbiranje informacij in rezultatov o metodologijah, uporabljenih v raziskovanju in poučevanju študij EU na visoki ravni, ter obveščanje o teh informacijah;
- krepitev sodelovanja med različnimi visokošolskimi institucijami in drugimi pomembnimi organi po Evropi in vsem svetu;
- izmenjavo znanja in strokovnega znanja za vzajemno krepitev dobre prakse;
- spodbujanje sodelovanja in ustvarjanja platforme za izmenjavo znanja na visoki ravni z javnimi akterji in službami Evropske komisije v zvezi z izjemno pomembnimi temami EU.

KAKŠNA JE VLOGA ORGANIZACIJ, KI SODELUJEJO V OMREŽJI JEAN MONNET?

Omrežja Jean Monnet bi morala postati referenčne točke za tematska področja Evropske unije, ki jih pokrivajo. Prevezela bodo vlogo izvajanja multiplikacijskega učinka in razširjanja znanja; prispevala bodo tudi k zbiranju in izkoriščanju informacij ter zagotavljanju analiz in vizij za posebne vsebine.

Visokošolske institucije, ki usklajujejo omrežja Jean Monnet, prevzamejo končno odgovornost za svoje prijave. Dejavnosti, navedene v njihovem delovnem programu, morajo izvajati ves čas trajanja obdobja, za katerega so bila dodeljena nepovratna sredstva.

KAKŠNA SO MERILA ZA OCENO PODPORE JEAN MONNET ZA OMREŽJA?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora izpolniti omrežje Jean Monnet za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Kdo se lahko prijavi?	Visokošolska institucija ali druga organizacija, ki je dejavna na področju evropskega povezovanja, s sedežem v kateri koli državi sveta. Prijavitelj mora biti koordinator omrežja, ki zajema vsaj pet sodelujočih institucij iz petih različnih držav. Določene evropske institucije (opredeljene v pravni podlagi programa Erasmus+), ki sledijo cilju v evropskem interesu, niso upravičene do prijave v okviru tega ukrepa.
Trajanje projekta	Tri leta.
Kje se prijavi?	Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.
Kdaj se prijavi?	Prijavitelji morajo vložiti vlogo za pridobitev nepovratnih sredstev do 26. marca ob 12. uri (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. septembra v istem letu.
Kako se prijavi?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

Organizacije prijaviteljice bodo tudi ocenjene z **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

<p>Ustreznost projekta (največ 25 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ustreznost predloga v zvezi s: <ul style="list-style-type: none"> - cilji in prednostnimi nalogami ukrepa (glej razdelek „Kakšni so cilji programa Jean Monnet?“ in „Kaj je omrežje Jean Monnet?“); - potrebami in cilji sodelujočih organizacij in vključenih akademikov; ▪ v kolikšni meri predlog: <ul style="list-style-type: none"> - ustreza spodbujanju razvoja novih dejavnosti poučevanja, raziskovanja ali razprav; - prikaže dokaze o akademski dodani vrednosti; - spodbuja evropske študije na instituciji, ki gosti ukrep Jean Monnet, in na drugih institucijah, ki so članice omrežja; - krepi prepoznavnost te študijske smeri na instituciji, ki gosti ukrep Jean Monnet, institucijah, ki so članice omrežja, ter na nacionalni in nadnacionalni ravni; ▪ ustreznost predloga v zvezi s prednostnimi ciljnimi skupinami ukrepa: <ul style="list-style-type: none"> - institucijami s sedežem v državah, ki niso zajete v ukrep Jean Monnet; - institucijami ali akademiki, ki še niso prejeli sredstev Jean Monnet.
<p>Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 25 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jasnost, celovitost in kakovost delovnega programa, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvajanje, ocenjevanje, nadaljnje izvajanje in razširjanje; ▪ usklajenost ciljev projekta, dejavnosti in predlaganega proračuna; ▪ kakovost in izvedljivost predlagane metodologije; ▪ zasnova in upravljanje dejavnosti omrežja, vključno s komunikacijskimi kanali med članicami.
<p>Kakovost projektne skupine (največ 25 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ v kolikšni meri predlog vključuje ključno akademsko osebje, ki ima odličen profil in kvalifikacije na posebnem področju študij Evropske unije, dokumentirane z dokazi o dejavnostih na visoki ravni; ▪ ustreznost profila in strokovnega znanja ključnega akademskega osebja, vključenega v dejavnosti, ki se izvajajo s projektom; ▪ sestava omrežja glede na geografsko pokritost in dopolnjevanje kompetenc.
<p>Učinek in razširjanje (največ 25 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov poučevanja; ▪ morebitni učinek in multiplikacijski učinek projekta: <ul style="list-style-type: none"> - na institucijo, ki gosti ukrep Jean Monnet, in institucije, ki so članice omrežja; - na študente in učence, ki imajo koristi od ukrepa Jean Monnet; - na druge organizacije in posameznike, ki so vključeni na lokalni, regionalni, nacionalni, nadnacionalni in/ali evropski ravni; ▪ ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov dejavnosti na instituciji, ki gosti ukrep Jean Monnet, in drugod; ▪ kadar je to ustrezno, v kolikšni meri predlog opiše, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo, in ne vsebuje nesorazmernih omejitev.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 13 točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev.

KAJ JE ŠE TREBA VEDETI O PODPORI JEAN MONNET ZA OMREŽJA?

UČINEK IN RAZŠIRJANJE

Omrežja, izbrana v okviru tega ukrepa, morajo razširjati in izkoriščati rezultate svojih dejavnosti tudi zunaj kroga neposredno vključenih deležnikov. To bo znatno okrepilo učinek in prispevalo k sistemski spremembi.

Za okrepitev učinka bi v svoje dejavnosti razširjanja morala vključiti ustvarjanje orodij in dogodkov, ki so prilagojeni njihovim ciljem.

Vsa omrežja Jean Monnet bodo morala zagotoviti posodabljanje svojega razdelka v spletnem orodju za program Erasmus+, kjer bodo na voljo vse informacije o dejavnostih programa Jean Monnet. Koordinatorji se bodo močno spodbujali k uporabi ustreznih obstoječih platform in orodij (tj. imenik projektov Jean Monnet, virtualna skupnost Jean Monnet). Z izvajanjem teh nalog, ki so del splošnega orodja informacijske tehnologije za Erasmus+, se bo zagotovilo, da bo širša javnost obveščena o dejavnostih omrežja Jean Monnet. Prejemniki nepovratnih sredstev bodo morali zagotoviti redno posodabljanje orodja z rezultati svojega dela.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Če je projekt izbran, veljajo naslednja pravila za dodelitev nepovratnih sredstev:

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Stroški dejavnosti	<p>Upravičeni neposredni stroški:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stroški za osebje; ▪ potni stroški in stroški bivanja; ▪ stroški oddaje naročil podizvajalcem (največ 30 % upravičenih neposrednih stroškov); ▪ stroški opreme (največ 10 % upravičenih neposrednih stroškov); ▪ stroški poučevanja; ▪ drugi stroški; <p>upravičeni posredni stroški: pavšalni znesek, ki ne presega 7 % upravičenih neposrednih stroškov projekta, je upravičen v okviru posrednih stroškov in predstavlja splošne upravne stroške upravičenca, ki jih je mogoče prišteti k projektu (npr. računi za elektriko ali internet, stroški prostorov, stroški redno zaposlenega osebja itd.).</p>	Delež upravičenih stroškov	<p>Največ 300 000 EUR;</p> <p>80 % skupnih upravičenih stroškov (razen če prijavitelj zahteva nižji % nepovratnih sredstev).</p>	<p>Pogoj: cilji in delovni program morajo biti jasno opredeljeni v obrazcu vloge.</p>

PROJEKTI JEAN MONNET (ORIENTACIJSKE RAZPRAVE Z AKADEMSKIM OKOLJEM)

KAJ JE PROJEKT JEAN MONNET?

Projekti Jean Monnet podpirajo inovacije, medsebojno bogatenje in širitev vsebin Evropske unije. Ti projekti bodo temeljili na enostranskih predlogih – čeprav lahko v predlaganih dejavnostih sodelujejo drugi partnerji – in lahko trajajo od 12 do 24 mesecev.

- Projekti „**Inovacije**“ bodo raziskovali nove vidike in različne metodologije, da bodo vsebine Evropske unije postale bolj privlačne in prilagojene različnim vrstam ciljne populacije (npr. projekti Spoznavanja EU v šoli).
- Projekti „**Medsebojno bogatenje**“ bodo spodbujali razpravo in premislek o vprašanjih Evropske unije ter okrepili znanje o Uniji in njenih procesih. Cilj teh projektov bo krepitev znanja EU v posebnih okoljih.
- Projekti „**Širjenje vsebin**“ bodo usmerjeni predvsem v dejavnosti obveščanja in razširjanja.

KATERE DEJAVNOSTI SO PODPRTE V OKVIRU PROJEKTOV JEAN MONNET?

Projekti Jean Monnet lahko v svojem življenjskem ciklu običajno izvedejo široko paleto dejavnosti, na primer:

- razvijanje in preskušanje na novo zasnovanih metodologij, vsebin in orodij v zvezi s posebnimi temami Evropske unije;
- razvijanje akademskih vsebin in orodij, posebej zasnovanih za študente fakultet/šol, ki navadno ne obravnavajo vprašanj EU (npr. politika varstva potrošnikov EU za študente veterinarske/zdravstvene oskrbe/medicine);
- ustvarjanje virtualnih učilnic o posebnih tematskih področjih in njihovo preskušanje v različnih okoljih;
- oblikovanje, ustvarjanje in izvajanje orodij za samousposabljanje, ki spodbujajo aktivno državljanstvo v EU;
- razvijanje in zagotavljanje ustreznih pedagoških vsebin in novega/prilagojenega didaktičnega gradiva za poučevanje v zvezi z vprašanji Evropske unije na ravni osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja (Spoznavanje EU v šoli);
- oblikovanje ter izvajanje usposabljanj in nadaljevalnega izobraževanja za učitelje, ki bo zanje zagotovilo ustrezno znanje in spretnosti za poučevanje vsebin Evropske unije;
- zagotavljanje posebej oblikovanih dejavnosti v zvezi z Evropsko unijo za dijake v osnovnih in srednjih šolah ter institucijah za poklicno izobraževanje in usposabljanje;
- višanje ravni znanja in/ali krepitev dinamike „oddelka/katedre/raziskovalne skupine“ na določeni fakulteti/šoli, ki je izrazila posebno zanimanje/potrebo med skupnimi akademskimi dejavnostmi;
- skupno razvijanje vsebin in skupno poučevanje za študente z vključevanjem več institucij. Sodelujoče institucije lahko organizirajo skupne dejavnosti, pripravo orodij za podporo programom, izvedbo programov o vprašanjih EU, zlasti v tistih disciplinah, ki običajno niso povezana s to študijsko smerjo;
- podpiranje dejavnosti obveščanja in razširjanja za osebe v javni upravi, strokovnjake na posebnih področjih in za civilno družbo kot celoto;
- organiziranje konferenc, seminarjev in/ali okroglih miz o pomembnih vprašanjih Evropske unije.

KAKŠNA JE VLOGA ORGANIZACIJ, KI SO DELUJEJO V PROJEKTIH JEAN MONNET?

Institucija, ki predlaga projekt, mora pripraviti jasno in trajno strategijo s podrobno opisanim delovnim programom, vključno z informacijami o pričakovanih rezultatih. Utemeljiti mora potrebo po predlaganih dejavnostih, posredne in neposredne upravičence ter zagotoviti dejavno vlogo vseh sodelujočih organizacij.

Predloge podpiše zakoniti zastopnik visokošolskih institucij (ali drugih upravičenih organizacij) ter zagotovi informacije o pravnem statusu, ciljih in dejavnostih institucije prijaviteljice.

Visokošolske institucije (ali druge upravičene organizacije) prevzamejo končno odgovornost za svoje prijave. Dejavnosti, navedene v njihovih projektih, morajo izvajati ves čas trajanja projekta.

KAKŠNA SO MERILA ZA OCENO PROJEKTA JEAN MONNET?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora izpolniti projekt Jean Monnet za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Kdo se lahko prijavi?	Visokošolske institucije ali druge organizacije, dejavne na tematskem področju Evropske unije, s sedežem v kateri koli državi sveta. Določene institucije (opredeljene v pravni podlagi programa Erasmus+), ki sledijo cilju v evropskem interesu, niso upravičene do prijave v okviru tega ukrepa. Osnovnošolske in srednješolske ustanove niso upravičene do prijave, vendar lahko dejavno prispevajo k uresničevanju dejavnosti.
Število sodelujočih organizacij	Število organizacij v obrazcu vloge je ena (prijaviteljica). Pozneje lahko v projektu sodelujejo druge organizacije.
Trajanje projekta	Od 12 do 24 mesecev.
Kje se prijaviti?	Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vložiti vlogo za pridobitev nepovratnih sredstev do 26. marca ob 12. uri (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. septembra v istem letu.
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

Organizacije prijaviteljice bodo tudi ocenjene z **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

Ustreznost projekta (največ 25 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ustreznost predloga v zvezi s: <ul style="list-style-type: none"> - cilji in prednostnimi nalogami ukrepa (glej razdelek „Kakšni so cilji programa Jean Monnet?“ in „Kaj je projekt Jean Monnet?“); - posebnimi cilji v zvezi s „Projekti Jean Monnet“ („Inovacije“, „Medsebojno bogatenje“, „Širjenje vsebin“); - potrebami in cilji sodelujočih organizacij in vključenih akademikov; ▪ v kolikšni meri predlog: <ul style="list-style-type: none"> - ustreza spodbujanju razvoja novih dejavnosti poučevanja, raziskovanja ali razprav; - prikaže dokaze o akademski dodani vrednosti; - spodbuja evropske študije na instituciji, ki gosti ukrep Jean Monnet; - krepi prepoznavnost te študijske smeri na instituciji, ki gosti dejavnosti Jean Monnet, in nacionalni ravni; ▪ ustreznost predloga v zvezi s prednostnimi ciljnim skupinami ukrepa: <ul style="list-style-type: none"> - institucijami s sedežem v državah, ki niso zajete v ukrep Jean Monnet; - institucijami ali akademiki, ki še niso prejeli sredstev Jean Monnet.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 25 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jasnost, celovitost in kakovost delovnega programa, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvajanje, ocenjevanje, nadaljnje izvajanje in razširjanje; ▪ usklajenost ciljev projekta, dejavnosti in predlaganega proračuna; ▪ kakovost in izvedljivost predlagane metodologije.

Kakovost projektne skupine (največ 25 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ v kolikšni meri predlog vključuje ključno akademsko osebje, ki ima odličen profil in kvalifikacije na posebnem področju študij Evropske unije, dokumentirane z dokazi o dejavnostih na visoki ravni; ▪ ustreznost profila in strokovnega znanja ključnega akademskega osebja, vključenega v dejavnosti, ki se izvajajo s projektom; ▪ za projekte, ki so ciljno usmerjeni v učence osnovnih in srednjih šol: sodelovanje osebja z ustreznimi pedagoškimi spretnostmi v projektu.
Učinek in razširjanje (največ 25 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov poučevanja; ▪ morebitni učinek projekta: <ul style="list-style-type: none"> - na institucijo, ki gosti ukrep Jean Monnet; - na študente in učence, ki imajo koristi od ukrepa Jean Monnet; - na druge organizacije in posameznike, ki so vključeni na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni; ▪ ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov dejavnosti na instituciji, ki gosti ukrep Jean Monnet, in drugod; ▪ kadar je to ustrezno, v kolikšni meri predlog opiše, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo, in ne vsebuje nesorazmernih omejitev.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 13 točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev.

KAJ JE ŠE TREBA VEDETI O PROJEKTU JEAN MONNET?

UČINEK IN RAZŠIRJANJE

Projekti Jean Monnet morajo razširjati in izkoriščati rezultate dejavnosti tudi zunaj kroga neposredno vključenih deležnikov. To bo znatno okrepilo učinek in prispevalo k sistemski spremembi.

Projekti Jean Monnet bodo morali zagotoviti posodabljanje svojega razdelka v spletnem orodju za program Erasmus+, kjer bodo na voljo vse informacije o dejavnostih programa Jean Monnet. Koordinatorji se bodo močno spodbujali k uporabi ustreznih obstoječih platform in orodij (tj. imenik projektov Jean Monnet, virtualna skupnost Jean Monnet). Z izvajanjem teh nalog, ki so del splošnega orodja informacijske tehnologije za Erasmus+, se bo zagotovilo, da bo o rezultatih obveščena širša javnost. Prejemniki nepovratnih sredstev bodo morali zagotoviti redno posodabljanje orodja z rezultati svojega dela.

Projekti Jean Monnet se spodbujajo, da:

- se udeležijo dogodkov razširjanja in informativnih dogodkov na nacionalni in evropski ravni;
- organizirajo dogodke (predavanja, seminarje, delavnice itd.) z oblikovalci politik na lokalni, regionalni in nacionalni ravni ter z organizirano civilno družbo in šolami;
- razširjajo rezultate svojih dejavnosti z organizacijo seminarjev ali predavanj, ki so namenjeni in prilagojeni za najširšo javnost in predstavnike civilne družbe;
- se povezujejo s centri odličnosti, katedrami in koordinatorji modulov Jean Monnet ter podprtimi institucijami;
- uporabljajo prosto dostopne učne vire (PDUV), objavljajo povzetke, vsebino in raspored svojih dejavnosti ter pričakovane rezultate.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Proračun projekta je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

Najvišja vrednost dodeljenih sredstev za projekt Jean Monnet: 60 000 EUR (predstavlja lahko največ 75 % skupnih stroškov)

Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek
Udeležba na konferencah	Prispevek za stroške, povezane z organizacijo konferenc, seminarjev, delavnic itd., razen za stroške, povezane z udeležbo govornikov, ki niso lokalni prebivalci.	Stroški na enoto	D.2 na dan na udeleženca.
Potovanje (govorniki, ki niso lokalni prebivalci)	Prispevek za potne stroške govornikov, ki niso lokalni prebivalci in se udeležijo konferenc, od njihovega kraja izvora do mesta dejavnosti in nazaj.	Stroški na enoto	Za razdalje od 100 do 499 km: 180 EUR na udeleženca.
			Za razdalje od 500 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca.
			Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 360 EUR na udeleženca.
			Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 530 EUR na udeleženca.
			Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 820 EUR na udeleženca.
			Za razdalje 8 000 km ali več: 1 100 EUR na udeleženca.
Stroški bivanja (govorniki, ki niso lokalni prebivalci)	Prispevek za stroške bivanja govornikov, ki niso lokalni prebivalci in se udeležijo konferenc.	Stroški na enoto	D.3 na dan na udeleženca.
Dopolnilne dejavnosti	Prispevek za kakršne koli dodatne, postranske stroške, povezane z dopolnilnimi dejavnostmi, ki so bile razvite za ta ukrep: npr. akademsko nadaljnje izvajanje dogodka, ustvarjanje in vzdrževanje spletišča, oblikovanje, tiskanje in razširjanje publikacij; stroški tolmačenja; stroški ustvarjanja.	Pavšalni znesek	25 000 EUR

Posamezni zneski, ki veljajo za projekte Jean Monnet, so navedeni v razdelku „Stroški na enoto za program Jean Monnet“ ob koncu poglavja o programu Jean Monnet v tem delu vodnika.

STROŠKI NA ENOTO ZA PROGRAM JEAN MONNET

D.1 – NACIONALNI STROŠKI POUČEVANJA (V EUR NA UČNO URO)

Zneski so odvisni od države, kjer se izvaja dejavnost poučevanja.

Države Programa	
Belgija	200
Bolgarija	80
Češka	107
Danska	200
Nemčija	200
Estonija	107
Irska	172
Grčija	129
Španija	161
Francija	184
Hrvaška	96
Italija	166
Ciper	151
Latvija	98
Litva	106
Luksemburg	200
Madžarska	104
Malta	138
Nizozemska	200
Avstrija	200
Poljska	104
Portugalska	126
Romunija	81
Slovenija	136
Slovaška	114
Finska	193
Švedska	200
Združeno kraljestvo	184
Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	80
Islandija	159
Lihtenštajn	80

Norveška	200
Švica	200
Turčija	87
Partnerske države	
Antigva in Barbuda	92
Avstralija	200
Bahrajn	110
Barbados	94
Brunej	200
Kanada	200
Čile	83
Ekvatorialna Gvineja	131
Hongkong	200
Izrael	144
Japonska	178
Republika Koreja	153
Kuvajt	200
Libija	90
Mehika	86
Nova Zelandija	153
Oman	131
Katar	200
Ruska federacija	109
Saint Kitts in Nevis	84
Saudova Arabija	126
Sejšeli	126
Singapur	200
Trinidad in Tobago	115
Združeni arabski emirati	200
Združene države Amerike	200
Drugo	80

D.2 – NACIONALNI STROŠKI KONFERENCE (V EUR NA DAN)

Zneski so odvisni od države, kjer se izvaja dejavnost.

Države Programa	
Belgija	88
Bolgarija	40
Češka	55
Danska	94
Nemčija	90
Estonija	47
Irska	75
Grčija	56
Španija	70
Francija	80
Hrvaška	42
Italija	73
Ciper	66
Latvija	43
Litva	47
Luksemburg	144
Madžarska	46
Malta	60
Nizozemska	97
Avstrija	94
Poljska	45
Portugalska	55
Romunija	40
Slovenija	59
Slovaška	50
Finska	84
Švedska	95
Združeno kraljestvo	81
Nekdanja jugoslovanska republika	
Makedonija	40
Islandija	69
Lihtenštajn	40
Norveška	138
Švica	118
Turčija	40

Partnerske države	
Argentina	44
Avstralija	90
Bahrajn	43
Barbados	41
Brunej	115
Kanada	89
Ekvatorialna Gvineja	57
Hongkong	117
Izrael	63
Japonska	78
Republika Koreja	67
Kuvajt	110
Macao	154
Nova Zelandija	67
Oman	57
Katar	194
Ruska federacija	48
Saudova Arabija	55
Sejšeli	55
Singapur	133
Trinidad in Tobago	50
Združeni arabski emirati	107
Združene države Amerike	109
Druge države	40

D.3 – STROŠKI BIVANJA: GOVORNIKI, KI NISO LOKALNI PREBIVALCI (V EUR NA DAN)

Zneski so odvisni od države, kjer se izvaja dejavnost.

Države Programa	
Belgija	232
Bolgarija	227
Češka	230
Danska	270
Nemčija	208
Estonija	181
Irska	254
Grčija	222
Španija	212
Francija	245
Hrvaška	180
Italija	230
Ciper	238
Latvija	211
Litva	183
Luksemburg	237
Madžarska	222
Malta	205
Nizozemska	263
Avstrija	225
Poljska	217
Portugalska	204
Romunija	222
Slovenija	180
Slovaška	205
Finska	244
Švedska	257
Združeno kraljestvo	276
Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	210
Islandija	245
Lihtenštajn	175
Norveška	220
Švica	220
Turčija	220

Partnerske države	
Afganistan	125
Albanija	210
Alžirija	170
Andora	195
Angola	280
Antigva in Barbuda	225
Argentina	285
Armenija	280
Avstralija	210
Azerbajdžan	270
Bahami	190
Bahrajn	275
Bangladeš	190
Barbados	215
Belorusija	225
Belize	185
Benin	150
Butan	180
Bolivija	150
Bosna in Hercegovina	200
Bocvana	185
Braziliija	245
Brunej	225
Burkina Faso	145
Burundi	165
Kambodža	165
Kamerun	160
Kanada	230
Zelenortske otoki	125
Srednjeafriška republika	140
Čad	210
Čile	245
Kitajska	210
Kolumbija	170
Komori	135

(Demokratična republika) Kongo	245
(Republika) Kongo	185
Cookovi otoki	185
Kostarika	190
Kuba	225
Džibuti	235
Dominika	215
Dominikanska republika	230
Vzhodni Timor	160
Ekvador	190
Egipt	205
Salvador	180
Ekvatorialna Gvineja	145
Eritreja	130
Etiopija	195
Fidži	170
Gabon	190
Gambija	170
Gruzija	295
Gana	210
Grenada	215
Gvatemala	175
(Republika) Gvineja	185
Gvineja Bissau	140
Gvajana	210
Haiti	190
Honduras	175
Hongkong	265
Indija	245
Indonezija	195
Iran	200
Irak	145
Izrael	315
Slonokoščena obala	190
Jamajka	230
Japonska	405
Jordanija	195

Kazahstan	245
Kenija	225
Kiribati	205
Koreja (PRK)	230
Republika Koreja	300
Kosovo, v skladu z resolucijo VSZN 1244 (1999)	220
Kuvajt	280
Kirgizistan	255
Laos	195
Libanon	260
Lesoto	150
Liberija	235
Libija	225
Macao	150
Madagaskar	155
Malavi	215
Malezija	250
Maldivi	185
Mali	155
Marshallovi otoki	185
Mavretanija	125
Mauritius	200
Mehika	255
Mikronezija	190
Moldavija	250
Monako	170
Mongolija	160
Črna gora	220
Maroko	205
Mozambik	200
Mjanmar	125
Namibija	135
Nauru	185
Nepal	185
Nova Zelandija	185
Nikaragva	185
Nepal	125
Nigerija	235
Niue	185
Oman	205
Pakistan	180
Palau	185

Palestina	170
Panama	210
Papua Nova Gvineja	190
Paragvaj	190
Peru	210
Filipini	210
Katar	200
Ruska federacija	365
Ruanda	225
Saint Kitts in Nevis	270
Sveta Lucija	215
Saint Vincent in Grenadine	265
Samoa	185
San Marino	175
Sao Tome in Principe	155
Saudova Arabija	280
Senegal	200
Srbija	220
Sejšeli	225
Sierra Leone	190
Singapur	225
Salomonovi otoki	170
Somalija	175
Južna Afrika	195
Šrilanka	155
Sudan	270
Surinam	180
Svazi	140
Sirija	225
Tadžikistan	185
Tajvan	255
Tanzanija	250
Tajska	205
Togo	155
Tonga	155
Trinidad in Tobago	175
Tunizija	145
Turkmenistan	230
Tuvalu	185
Uganda	235
Ukrajina	270
Združeni arabski emirati	265
Združene države Amerike	280

Urugvaj	215
Uzbekistan	230
Vanuatu	170
Vatikanska mestna država	175
Venezuela	210
Vietnam	255
Jemen	225
Zambija	185
Zimbabve	165
Druge države	205

ŠPORT

KATERI UKREPI SO PODPRTI?

S tem vodnikom za prijavitelje se izvajajo naslednji ukrepi na področju športa:

- partnerska sodelovanja,
- neprofitne evropske športne prireditve.

Poleg tega program Erasmus+ podpira tudi ukrepe za krepitev dejanske podlage za oblikovanje politik (študije, zbiranje podatkov, ankete itd.) ter spodbujanje dialoga s pomembnimi evropskimi deležniki (športni forum EU, konference, srečanja, seminarji itd.) in dialoga o politikah med državami članicami (dogodki v okviru predsedovanja EU). Te ukrepe bo izvajala Evropska komisija neposredno ali prek Izvajalske agencije. Več informacij je na voljo na spletiščih Komisije in Izvajalske agencije.

Program Erasmus+ sledi naslednjim posebnim ciljem na področju športa:

- reševanje čezmejnih dejavnikov, ki ogrožajo integriteto športa, kot so uživanje prepovedanih poživil, vnaprejšnji dogovori o rezultatih tekmovanj, nasilje ter vse oblike nestrpnosti in diskriminacije;
- spodbujati in podpirati dobro upravljanje v športu in dvojne poklicne poti športnikov;
- spodbujati prostovoljne dejavnosti v športu ter socialno vključevanje, enake možnosti in zavest o pomenu telesne dejavnosti, ki izboljšuje zdravje, z večjo udeležbo v športu in enakopravnim dostopom do športa za vse.

Kot je zagotovljeno z uredbo o programu Erasmus+, bo izvajanje ukrepov na področju športa usmerjeno v množične športe.

Pričakovani rezultati ukrepov na področju športa so razvoj, prenos in/ali izvajanje inovativnih praks na evropski in nacionalni ravni ter tudi na regionalni in lokalni ravni.

V zvezi s sodelujočimi organizacijami se na podlagi projektov Erasmus+, ki so podprti na področju športa, pričakujejo naslednji rezultati:

- okrepljena zmogljivost in strokovnost za delovanje na ravni EU/mednarodni ravni: boljše kompetence upravljanja in strategije internacionalizacije; okrepljeno sodelovanje s partnerji iz drugih držav; dodeljevanje višjih finančnih sredstev (ne samo sredstev EU) za organizacijo projektov EU/mednarodnih projektov na področju športa; večja kakovost pri pripravi, izvajanju, spremljanju in nadaljnjem izvajanju športnih projektov EU/mednarodnih športnih projektov; okrepljene zmogljivosti za spodbujanje državljanov, da sodelujejo v športnih dejavnostih in telesnih dejavnostih, ki izboljšujejo zdravje, ter vključevanje tistih, ki tvegajo socialno izključenost;
- bolj dinamično, predano in strokovno okolje v organizaciji: pripravljenost za vključevanje dobrih praks in novih metod v vsakodnevne dejavnosti; odprtost do sinergij z organizacijami, ki so dejavne na drugih področjih ali v drugih družbeno-gospodarskih sektorjih; spodbujanje družbeno-izobraževalnega razvoja strokovnjakov in prostovoljcev v športu, v skladu s cilji evropske politike na področju športa.

Na sistemski ravni bodo ukrepi na področju športa predvidoma prispevali k razvoju evropske razsežnosti v športu, v skladu s splošnim ciljem Programa na področju športa.

Z vidika posameznikov naj bi športni projekti, ki so podprti s programom Erasmus+, vodili do večje udeležbe v športu in telesni dejavnosti.

PARTNERSKA SODELOVANJA

KAKŠNI SO CILJI PARTNERSKEGA SODELOVANJA?

Partnerska sodelovanja ponujajo priložnost za razvijanje, prenašanje in/ali izvajanje inovativnih praks na različnih področjih, povezanih s športom in telesno dejavnostjo, med različnimi organizacijami in akterji v športu ter na drugih področjih, vključno z javnimi organi na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni, športnimi organizacijami, organizacijami, ki so povezane s športom, in izobraževalnimi organi. Partnerska sodelovanja so zlasti inovativni projekti s ciljem:

- preprečevati uživanje prepovedanih poživil v množičnem športu, zlasti v okoljih za rekreacijo, na primer v amaterskem športu in ohranjanju telesne pripravljenosti;
- podpirati preprečevanje in osveščanje med deležniki, ki se spopadajo z vnaprejšnjimi dogovori o rezultatih tekmovanj;
- podpirati pristope za preprečevanje in izobraževanje ter inovativne pristope za spopadanje z nasiljem, rasizmom in nestrpnostjo v športu;
- podpirati izvajanje dokumentov o politiki EU na področju športa in drugih pomembnih področjih politike, kot so priporočila, smernice, strategije politik itd. (npr. smernice EU o telesni dejavnosti, smernice EU o dvojni poklicni poti športnikov, načela EU o dobrem upravljanju v športu itd.).

Zlasti se bo usmerilo v projekte, ki obravnavajo množične športe.

Partnerska sodelovanja bi morala spodbujati ustvarjanje in razvijanje evropskih omrežij na področju športa. Na podlagi teh lahko EU zagotovi priložnosti za sodelovanje med deležniki, ki ne bi obstajale brez ukrepa EU. Partnerska sodelovanja bi morala tudi krepiti sinergije z lokalnimi, regionalnimi, nacionalnimi in mednarodnimi politikami ter med njimi, da spodbujajo športno in telesno dejavnost ter reševanje s športom povezanih izzivov.

V okviru partnerskih sodelovanj namerava program Erasmus+ podpirati preskušanje in razvijanje novih oblik projektov in nadnacionalnih sodelovanj na področju športa, ki imajo dobre možnosti za bolj obširno spodbujanje razvoja pobud in so podprte z nacionalnimi programi financiranja ali drugimi evropskimi sredstvi, na primer evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi.

KATERE DEJAVNOSTI SO PODPRTE V OKVIRU TEGA UKREPA?

Erasmus+ ponuja izjemno prilagodljivost v zvezi z dejavnostmi, ki jih lahko izvajajo partnerska sodelovanja, če je v predlogu utemeljeno, da so te dejavnosti najustreznejše za doseganje ciljev, opredeljenih za projekt. Partnerska sodelovanja lahko običajno izvedejo široko paleto dejavnosti, na primer:

- mreženje med ključnimi deležniki;
- opredeljevanje in izmenjavo dobrih praks;
- razvoj in izvajanje modulov za usposabljanje in izobraževanje;
- dejavnosti za krepitev kompetenc izvajalcev multiplikacijskega učinka na področju športa ter razvoj spremljanja in primerjalne analize kazalnikov, zlasti v zvezi s spodbujanjem etičnega ravnanja in etičnih kodeksov ravnanja med športniki;
- dejavnosti osveščanja o pomenu športa in telesne dejavnosti v zvezi z osebnim, družbenim in poklicnim razvojem posameznikov;
- dejavnosti za izboljšanje dejanske podlage športa za spopadanje z družbenimi in gospodarskimi izzivi (zbiranje podatkov, ankete, posvetovanja itd.);
- dejavnosti za spodbujanje inovativnih sinergij med področjem športa in področji zdravja, izobraževanja, usposabljanja in mladine;
- konference, seminarje, srečanja, dogodke in ukrepe za osveščanje, ki podpirajo navedene dejavnosti.

KDO LAHKO SODELUJE V PARTNERSKEM SODELOVANJU?

V partnerskih sodelovanjih lahko sodeluje katera koli vrsta neprofitnih organizacij in javnih organov. Glede na cilj projekta bi v partnerska sodelovanja moral biti vključen ustrezen in raznolik nabor partnerjev, da lahko ustvarijo vzajemne koristi na podlagi različnih izkušenj, profilov in strokovnega znanja ter ustrezne in visokokakovostne rezultate projekta.

Praviloma so partnerska sodelovanja namenjena sodelovanju med organizacijami s sedežem v državah Programa. Vendar so lahko organizacije iz partnerskih držav vključene v partnersko sodelovanje kot partnerice (ne kot prijaviteljice), če njihova udeležba k projektu prispeva bistveno dodano vrednost.

Partnersko sodelovanje bi moralo vključevati:

- prijavitelja/koordinatorja: organizacija, ki vloži predlog projekta v imenu vseh partnerjev. Ko je projekt odobren, prijavitelj/koordinator postane glavni upravičenec nepovratnih sredstev EU in podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih za več upravičencev v imenu konzorcija. V njegovo vlogo usklajevanja so zajete naslednje dolžnosti:
  - predstavlja sodelujoče organizacije in deluje v njihovem imenu v odnosu do Evropske komisije;
  - prevzame finančno in pravno odgovornost za ustrezno operativno, upravno in finančno izvajanje celotnega projekta;
  - usklajuje partnersko sodelovanje v sodelovanju z vsemi drugimi partnerji projekta;
- polnopravne partnerje: organizacije, ki dejavno prispevajo k pripravi, izvajanju in ocenjevanju partnerskega sodelovanja. Vsak polnopravni partner mora podpisati mandat, s katerim podpisnik pooblasti koordinatorja, da med izvajanjem projekta deluje v njegovem imenu.
- povezane partnerje (izbirno): druge organizacije, delno vključene v projekt. Te organizacije prispevajo k izvajanju posebnih nalog/dejavnosti projekta ali podpirajo razširjanje in trajnost partnerskega sodelovanja. V zvezi z vprašanji pogodbenega upravljanja se „povezani partnerji“ ne štejejo za del konzorcija partnerskega sodelovanja.

KAKŠNA SO MERILA ZA OCENO PARTNERSKEGA SODELOVANJA?

Seznam v nadaljevanju navaja uradna merila, ki jih mora izpolniti partnersko sodelovanje za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Upravičene sodelujoče organizacije	<p>Katera koli neprofitna organizacija ali javni organ s sedežem v državi Programa ali kateri koli partnerski državi sveta (glej razdelek „Upravičene države“ v delu A tega vodnika). Taka organizacija je lahko na primer (neizčrpen seznam):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ javni organ, odgovoren za področje športa, na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni; ▪ nacionalni olimpijski komite ali nacionalno športno združenje; ▪ športna organizacija na lokalni, regionalni, nacionalni, evropski ali mednarodni ravni; ▪ nacionalna športna liga; ▪ športni klub; ▪ organizacija ali zveza, ki predstavlja športnike; ▪ organizacija ali zveze, ki predstavljajo strokovnjake in prostovoljce na področju športa (na primer trenerje, upravitelje itd.); ▪ organizacija, ki predstavlja gibanje „šport za vse“; ▪ organizacija, dejavna na področju spodbujanja telesne dejavnosti; ▪ organizacija, ki predstavlja sektor rekreativnih dejavnosti; ▪ organizacija, dejavna na področju izobraževanja, usposabljanja ali mladine.
Kdo se lahko prijavi?	<p>Prijavitelj je lahko katera koli sodelujoča organizacija s sedežem v državi Programa. Ta organizacija se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, ki so vključene v projekt.</p>
Število in profil sodelujočih organizacij	<p>Partnersko sodelovanje je nadvladno in vključuje vsaj pet organizacij iz petih različnih držav Programa. Ob vložitvi vloge za nepovratna sredstva morajo biti opredeljene vse sodelujoče organizacije.</p>
Trajanje projekta	<p>Od 12 do 36 mesecev. Trajanje mora biti izbrano ob prijavi (12, 18, 24, 30 ali 36 mesecev) na podlagi cilja projekta in vrste dejavnosti, ki so predvidene v tem času.</p>
Mesta dejavnosti	<p>Dejavnosti se morajo izvajati v (eni ali več) državah organizacij, ki sodelujejo v partnerskem sodelovanju.</p>

Kje se prijaviti?	Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vložiti vlogo za pridobitev nepovratnih sredstev do 26. junija ob 12. uri (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. januarja v naslednjem letu.
Kako se prijaviti?	Za več podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Okvirno bo 50 % proračuna namenjenega projektom, ki obravnavajo naslednje cilje:

- podpiranje izvajanja smernic EU o dvojni poklicni poti športnikov,
- podpiranje izvajanja smernic EU o telesni dejavnosti.

Okvirno bo 50 % proračuna namenjenega drugim ciljem, ki so omenjeni v navedenem razdelku „Partnerska sodelovanja“.

Projekti bodo v okviru teh kategorij ocenjeni z naslednjimi merili:

<p>Ustreznost projekta (največ 30 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ustreznost predloga v zvezi s: <ul style="list-style-type: none"> - cilji evropskih politik na področju športa; - cilji in prednostnimi nalogami tega ukrepa (glej razdelek „Kakšni so cilji partnerskega sodelovanja?“); ▪ v kolikšni meri: <ul style="list-style-type: none"> - predlog temelji na pravi in ustrezni analizi potreb; - so cilji jasno opredeljeni, realistični in obravnavajo vprašanja, ki so povezana s sodelujočimi organizacijami in ciljnimi skupinami; - je predlog inovativen in/ali dopolnjuje druge pobude, ki jih že izvajajo sodelujoče organizacije; - predlog prispeva dodano vrednost na ravni EU z rezultati, ki jih ne bi bilo mogoče doseči z izvajanjem dejavnosti v samo eni državi.
<p>Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 20 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jasnost, celovitost in kakovost delovnega programa, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvajanje, spremljanje, ocenjevanje in razširjanje; ▪ usklajenost ciljev projekta, metodologije, dejavnosti in predlaganega proračuna; ▪ kakovost in izvedljivost predlagane metodologije; ▪ obstoj in kakovost praktičnih ureditev (časovni raspored, organizacija, naloge in odgovornosti so dobro opredeljeni in realistični); ▪ obstoj in ustreznost ukrepov za nadzor kakovosti, da se zagotovijo visokokakovostna izvedba projekta, pravočasni zaključek in poraba sredstev v okviru proračuna; ▪ v kolikšni meri je projekt stroškovno učinkovit in dodeljuje ustrezna sredstva posameznih dejavnostim.

<p>Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju (največ 20 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • v kolikšni meri: <ul style="list-style-type: none"> - kadar je to ustrezno, projekt vključuje ustrezen nabor sodelujočih organizacij, ki se dopolnjujejo in imajo zahtevan profil, izkušnje in strokovno znanje za uspešno izvedbo vseh vidikov projekta; - projekt vključuje ljudi s strokovnim znanjem na ustreznih področjih, na primer v športni politiki in praksi (usposabljanja, tekmovanja, mentorstvo itd.), akademsko strokovno znanje in možnost doseganja širše javnosti; - sta iz porazdelitve odgovornosti in nalog razvidna zavezanost in dejavno prispevanje vseh sodelujočih organizacij; ▪ kadar je to ustrezno, v kolikšni meri vključenost sodelujoče organizacije iz partnerske države prispeva bistveno dodano vrednost k projektu (če ta pogoj ni izpolnjen, se projekt ne upošteva pri izboru).
<p>Učinek in razširjanje (največ 30 točk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov projekta; ▪ morebitni učinek projekta: <ul style="list-style-type: none"> - na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem; - zunaj kroga organizacij in posameznikov, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni; ▪ kakovost načrta za razširjanje: ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod; ▪ kadar je to ustrezno, v kolikšni meri predlog opiše, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo, in ne vsebuje nesorazmernih omejitev; ▪ kakovost načrtov za zagotavljanje trajnosti projekta: ali lahko projekt po porabi nepovratnih sredstev EU še naprej dosega učinek in rezultate.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. vsaj 15 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Učinek in razširjanje“; 10 točk za kategoriji „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“ ter „Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju“).

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Proračun projekta je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Stroški dejavnosti	<p>Kakršni koli stroški, neposredno povezani z izvajanjem dopolnilnih dejavnosti projekta, vključno z naslednjimi:</p> <p>upravičeni neposredni stroški:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osebje, ▪ potni stroški in stroški bivanja, ▪ oprema, ▪ potrošni material in potrebščine, ▪ oddaja naročil podizvajalcem, ▪ dajatve, davki in stroški, ▪ drugi stroški; <p>posredni stroški:</p> <p>pavšalni znesek, ki ne presega 7 % upravičenih neposrednih stroškov projekta, je upravičen v okviru posrednih stroškov in predstavlja splošne upravne stroške upravičenca, ki jih je mogoče prišteti k projektu (npr. računi za elektriko ali internet, stroški prostorov, stroški redno zaposlenega osebja itd.).</p>	<p>Delež upravičenih stroškov</p>	<p>Najvišja dodeljena nepovratna sredstva: 500 000 EUR; največ 80 % skupnih upravičenih stroškov.</p>	<p>Pogoj: zahtevani proračun je upravičen glede na načrtovane dejavnosti.</p>

NEPROFITNE EVROPSKE ŠPORTNE PRIREDITVE

KAKŠNI SO CILJI NEPROFITNE EVROPSKE ŠPORTNE PRIREDITVE?

Cilji tega ukrepa so:

- podpirati izvajanje strategij EU na področju socialnega vključevanja in enakih priložnosti, zlasti strategijo EU za enakost med spoloma in strategijo EU o invalidnosti, na področju športa;
- podpirati izvajanje smernic EU o telesni dejavnosti za spodbujanje udeležbe v športu in telesni dejavnosti;
- podpirati morebitno organizacijo evropskega tedna športa.

KAJ JE NEPROFITNA EVROPSKA ŠPORTNA PRIREDITEV?

Ta ukrep zagotavlja finančno podporo za organizacijo športnih prireditev na evropski ravni. Poleg tega se lahko s tem ukrepom financirajo nacionalne prireditve – ki jih organizirajo neprofitne organizacije ali javni organi v več evropskih državah hkrati – v okviru evropskih prireditev na področju športa. Pričakovani rezultati teh prireditev so:

- večja prepoznavnost in osveščenost o prireditvah, katerih cilj je spodbujati socialno vključevanje, enake priložnosti in telesne dejavnosti, ki so koristne za zdravje;
- večja udeležba v športu, telesni dejavnosti in prostovoljstvu.

KATERE DEJAVNOSTI SO PODPRTE V OKVIRU TEGA UKREPA?

Podpora prireditvam pomeni dodelitev nepovratnih sredstev posameznim organizacijam, ki so odgovorne za pripravo, organizacijo in nadaljnje izvajanje določenega dogodka. Nadnacionalni element se zagotovi tako, da se prireditve udeležijo športniki, ki prihajajo iz najmanj dvanajstih držav Programa. V okviru tega ukrepa bodo podprte naslednje standardne dejavnosti (neizčrpen seznam):

- organizacija usposabljanj za športnike, mentorje, organizatorje in prostovoljce pred prireditvijo;
- organizacija prireditve;
- organizacija spremljevalnih dejavnosti športne prireditve (konference, seminarji);
- izvajanje dejavnosti po dogodku (ocenjevanje, priprava prihodnjih načrtov).

KATERE DEJAVNOSTI NISO UPRAVIČENE V OKVIRU TEGA UKREPA?

- Športna tekmovanja, ki jih vsako leto redno organizirajo mednarodne, evropske ali nacionalne športne zveze/lige;
- profesionalna športna tekmovanja.

KAKŠNA SO MERILA ZA OCENO NEPROFITNE EVROPSKE ŠPORTNE PRIREDITVE?

Seznam v nadaljevanju navaja uradna merila, ki jih mora izpolniti neprofitna evropska športna prireditev za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Kdo se lahko prijavi?	Kateri koli javni organi ali neprofitna organizacija, ki je dejavna na področju športa in ima sedež v državi Programa. Taka organizacija je lahko na primer (neizčrpen seznam): <ul style="list-style-type: none"> ▪ javni organ, odgovoren za področje športa, na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni; ▪ športna organizacija na lokalni, regionalni, nacionalni, evropski ali mednarodni ravni; ▪ koordinator nacionalne prireditve, organizirane v okviru evropske prireditve na področju športa.
Profil udeležencev	Neprofitna evropska športna prireditev vključuje udeležence iz vsaj 12 različnih držav Programa.
Trajanje projekta	Največ 1 leto (od priprav do nadaljnjega izvajanja).
Kje se prijavi?	Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.

Kdaj se prijaviti?	<p>Prijavitelji morajo vložiti vlogo za pridobitev nepovratnih sredstev do naslednjih datumov:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 14. marca ob 12. uri (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. junija v istem letu; ▪ 26. junija ob 12. uri (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. januarja v naslednjem letu.
Kako se prijaviti?	Za več podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

Ustreznost projekta (največ 30 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ustreznost predloga v zvezi s: <ul style="list-style-type: none"> - cilji evropskih politik na področju športa; - cilji in prednostnimi nalogami tega ukrepa (glej razdelek „Kakšni so cilji neprofitne evropske športne prireditve?“); ▪ v kolikšni meri: <ul style="list-style-type: none"> - predlog temelji na pravi in ustrezni analizi potreb; - so cilji jasno opredeljeni, realistični in obravnavajo vprašanja, ki so povezana s sodelujočimi organizacijami in ciljnim skupinami; - je predlog inovativen in/ali dopolnjuje druge pobude, ki jih že izvajajo sodelujoče organizacije; - predlog prispeva dodano vrednost na ravni EU z rezultati, ki jih ne bi bilo mogoče doseči z izvajanjem dejavnosti v samo eni državi.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 40 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jasnost, celovitost in kakovost delovnega programa, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvajanje, spremljanje, ocenjevanje in razširjanje; ▪ usklajenost ciljev projekta, metodologije, dejavnosti in predlaganega proračuna; ▪ kakovost in izvedljivost predlagane metodologije; ▪ v kolikšni meri projekt vključuje ljudi s strokovnim znanjem na različnih področjih, na primer v športni praksi (usposabljanja, tekmovanja, mentorstvo itd.); ▪ obstoj in kakovost praktičnih ureditev (časovni raspored, organizacija, naloge in odgovornosti so dobro opredeljeni in realistični); ▪ obstoj in ustreznost ukrepov za nadzor kakovosti, da se zagotovijo visokokakovostna izvedba projekta, pravočasni zaključek in poraba sredstev v okviru proračuna; ▪ v kolikšni meri je projekt stroškovno učinkovit in dodeljuje ustrezna sredstva posameznih dejavnostim.
Učinek in razširjanje (največ 30 točk)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov projekta; ▪ morebitni učinek projekta: <ul style="list-style-type: none"> - na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem; - zunaj kroga organizacij in posameznikov, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni; ▪ kakovost načrta za razširjanje: ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod; ▪ kakovost ukrepov za zagotavljanje prepoznavnosti ter medijsko poročanje o prireditvi in podpori EU.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. vsaj 15 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Učinek in razširjanje“; 20 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“).

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Proračun projekta je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
<p>Stroški dejavnosti</p>	<p>Kakršni koli stroški, neposredno povezani z izvajanjem dopolnilnih dejavnosti projekta, vključno z naslednjimi:</p> <p>upravičeni neposredni stroški:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osebje, ▪ potni stroški in stroški bivanja, ▪ oprema, ▪ potrošni material in potrebščine, ▪ oddaja naročil podizvajalcem, ▪ dajatve, davki in stroški, ▪ drugi stroški; <p>posredni stroški:</p> <p>pavšalni znesek, ki ne presega 7 % upravičenih neposrednih stroškov projekta, je upravičen v okviru posrednih stroškov in predstavlja splošne upravne stroške upravičenca, ki jih je mogoče prišteti k projektu (npr. računi za elektriko ali internet, stroški prostorov, stroški redno zaposlenega osebja itd.).</p>	<p>Delež upravičenih stroškov</p>	<p>Najvišja dodeljena nepovratna sredstva: 2 000 000 EUR; največ 80 % skupnih upravičenih stroškov.</p>	<p>Pogoj: zahtevani proračun je upravičen glede na načrtovane dejavnosti.</p>

DEL C – INFORMACIJE ZA PRIJAVITELJE

Vse tiste organizacije (vključno s priložnostnimi skupinami), ki nameravajo vložiti predlog projekta za prejetje finančne podpore EU v okviru programa Erasmus+, naj si skrbno preberejo ta razdelek, oblikovan v skladu z določbami naslova IV finančne uredbe²⁷, ki se uporablja za splošni proračun Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: „finančna uredba EU“), in v skladu s pravili uporabe te uredbe.

Posamezniki niso upravičeni do vlaganja predlogov projektov v okviru programa Erasmus+, razen tisti, ki se prijavljajo v imenu skupine mladih, ki je dejavna na področju mladinskega dela, vendar ne nujno v okviru mladinske organizacije (v nadaljnjem besedilu: „priložnostna skupina mladih“).

KAJ JE TREBA STORITI ZA VLOŽITEV PREDLOGA PROJEKTA ERASMUS+?

Za vložitev predloga projekta Erasmus+ morajo prijavitelji slediti naslednjim štirim korakom:

- registracija na portalu za udeležence,
- preverjanje skladnosti z merili Programa,
- preverjanje finančnih pogojev,
- izpolnitev in vložitev obrazca vloge.

KORAK 1: REGISTRACIJA NA PORTALU ZA UDELEŽENCE

Vse organizacije, ki želijo sodelovati v programu Erasmus+, se morajo registrirati ter zagotoviti osnovne pravne in finančne podatke v enotnem sistemu za registracijo URF na portalu Evropske komisije za udeležence.

Za registracijo mora oseba, ki predstavlja organizacijo (ali priložnostno skupino mladih), slediti naslednjim korakom:

- pridobitev uporabniškega imena in gesla za varen dostop do sistema URF: registracija v avtentikacijsko storitev Evropske komisije (ECAS), ki je na voljo na spletišču <https://webgate.ec.europa.eu/cas/wayf?caller=%2Fcas%2Faim%2Fexternal%2Fregister.cgi>. Priročnik za uporabo storitve ECAS, ki opisuje vse zahtevane korake, je na voljo na naslovu <http://eeas.europa.eu/media/subscribe/ecas-user-manual.pdf>;

prijava v portal za udeležence in registracija organizacije ali skupine mladih. Podroben opis postopka in vse potrebne informacije so na voljo na spletišču <http://ec.europa.eu/education/participants/portal/>.

DOKAZ O PRAVNEM STATUSU IN FINANČNI ZMOGLJIVOSTI

Ob registraciji morajo organizacije na portal za udeležence naložiti tudi naslednje dokumente:

- obrazec za pravno osebo (ta obrazec je mogoče prenesti s spletišča Evropske komisije: http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/legal_entities/legal_entities_en.cfm);
- obrazec za finančno identifikacijo. Obrazec je treba izpolniti glede na državo, kjer se nahaja banka, čeprav ima organizacija prijaviteljica uradni sedež v drugi državi (ta obrazec je mogoče prenesti z naslova: http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/financial_id/financial_id_en.cfm).

Za nepovratna sredstva, ki presegajo 60 000 EUR, bodo prijavitelji morda morali naložiti posebne dokumente za dokazilo njihove finančne zmogljivosti. Za več informacij glej razdelek „Merila za izbor“ v nadaljevanju.

Obrazec za finančno identifikacijo je treba zagotoviti samo za organizacijo prijaviteljico in ni zahtevan za partnerske organizacije.

²⁷ Finančna uredba EU je na voljo na naslovu: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:298:0001:0096:sl:PDF>.

OSEBNA IDENTIFIKACIJSKA KODA (PIC)

Ko je registracija na portalu za udeležence končana, organizacija/skupina prejme devetmestno številko PIC. Koda PIC je edinstveni identifikator, ki organizaciji/skupini omogoča uporabo določenih funkcij v elektronskih obrazcih vloge, za nacionalno ali Izvajalsko agencijo pa je referenčna številka za kakršno koli nadaljnjo korespondenco s prijaviteljem/upravičencem.

KORAK 2: PREVERJANJE SKLADNOSTI Z MERILI PROGRAMA

Med razvojem projekta in pred vložitvijo vloge za podporo EU morajo sodelujoče organizacije preveriti, ali projekt upošteva naslednja merila: za upravičenost, izključitev, izbor in dodelitev.

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Merila za upravičenost so povezana predvsem z vrsto projekta in dejavnosti (kadar je to ustrezno, vključno s trajanjem, sodelujočimi organizacijami itd.), ciljno skupino (npr. status in število vključenih udeležencev) in pogoji za predložitev zahtevka za nepovratna sredstva v okviru takega projekta (npr. roki za vložitev, pravilno izpolnjen obrazec vloge itd.).

Za upravičenost mora projekt izpolniti vsa merila za upravičenost, ki so povezana z ukrepom, v okviru katerega se vlaga predlog projekta. Če projekt ne izpolnjuje teh meril ob prijavi, bo zavrnjen brez nadaljnega ocenjevanja. V primeru mobilnosti in štipendij JMD, podprtih v okviru ključnega ukrepa 1 ali ključnega ukrepa 2, se lahko nekatera merila za upravičenost (npr. trajanje, profil udeležencev itd.) izjemoma preverijo med izvajanjem projekta ali v zadnji fazi poročanja; če ta merila niso izpolnjena, se lahko udeleženci ali dejavnost štejejo za neupravičene in posledično se lahko zniža znesek nepovratnih sredstev EU, ki je bil prvotno dodeljen projektu.

Posebna merila za upravičenost, ki veljajo za posamezne ukrepe, ki se izvajajo z Vodnikom za prijavitelje Erasmus+, so opisana v delu B tega vodnika.

MERILA ZA IZKLJUČITEV

V skladu s členoma 106 in 107 finančne uredbe EU bodo prijavitelji izključeni iz sodelovanja v programu Erasmus+, če so v kateri koli od naslednjih okoliščin:

- proti njim je uveden stečajni ali likvidacijski postopek ali postopek prisilne poravnave, če so sklenili dogovor z upniki, začasno prekinili poslovanje ali je proti njim uveden postopek, ki se nanaša na te postopke, ali so v kakršnih koli podobnih okoliščinah, ki nastanejo iz podobnega postopka, predvidenega v nacionalni zakonodaji ali drugih predpisih;
- so bili ali so bile osebe, ki so pooblaščenice za njihovo zastopanje, odločanje o njih ali imajo kontrolo nad njimi, pravnomočno obsojene za kaznivo dejanje v zvezi s svojim poslovanjem s strani pristojnega organa države članice;
- jim lahko pogodbeno nacionalna ali Izvajalska agencija na kakršni koli upravičeni podlagi, vključno s sklepi EIB in mednarodnih organizacij, dokaže hujšo kršitev poklicnih pravil;
- ne izpolnjujejo svojih obveznosti v zvezi s plačilom prispevkov za socialno varnost ali davkov v skladu s pravnimi predpisi države, v kateri imajo sedež, ali države, v kateri ima sedež pogodbeno nacionalna ali Izvajalska agencija, ali države, v kateri naj bi se pogodba izvajala;
- so bili sami ali so bile osebe, ki so pooblaščenice za njihovo zastopanje, odločanje o njih ali imajo kontrolo nad njimi, pravnomočno obsojene zaradi goljufije, korupcije, sodelovanja v kriminalni združbi, pranja denarja ali druge nezakonite dejavnosti, ki škodi finančnim interesom EU;
- zanje velja upravna kazen iz člena 109(1) finančne uredbe.

Prijaviteljem se ne bo dodelila finančna pomoč, če se na dan postopka dodelitve nepovratnih sredstev ugotovi:

- navzkrižje interesov;
- da so napačno prikazali informacije, ki so glede na zahteve pogodbene nacionalne ali Izvajalske agencije pogoj za sodelovanje v postopku za dodelitev nepovratnih sredstev, ali pa teh informacij sploh niso predložili;
- da so v eni izmed navedenih okoliščin.

Ta merila za izključitev veljajo za prijavitelje v okviru vseh ukrepov programa Erasmus+. Za izpolnjevanje teh določb morajo prijavitelji v primeru vloge za nepovratna sredstva EU, ki presegajo 60 000 EUR, zagotoviti častno izjavo, s katero potrjujejo, da niso v nobeni od okoliščin, ki so navedene v členih 106(1) in 107 finančne uredbe. Ta častna izjava je poseben razdelek ali priloga k obrazcu vloge.

V primeru predlogov, predloženih v imenu konzorcija partnerjev, opisana merila veljajo za vse sodelujoče organizacije, ki so vključene v projekt.

V skladu s členi od 106 do 109 finančne uredbe EU se lahko prijaviteljem, ki so dali zavajajoče informacije ali so hudo kršili pogodbene obveznosti v predhodnem postopku dodelitve nepovratnih sredstev, izrečejo upravne ali denarne kazni.

Poleg tega Komisija meni, da so v primeru izvajanja ukrepov, ki so zajeti v vodnik za prijavitelje, naslednje organizacije v navzkrižju interesov in torej niso upravičene do sodelovanja:

- nacionalni organi, ki so odgovorni za nadzor nacionalnih agencij in izvajanje programa Erasmus+ v svoji državi: **ne morejo vložiti vloge za kateri koli ukrep, ki ga upravljajo nacionalne agencije v kateri koli državi, ali v njem sodelovati, lahko pa se prijavijo za sodelovanje (kot prijavitelji ali partnerji) v ukrepih, ki jih upravlja Izvajalska agencija, razen če to ni izrecno izključeno za zadevni ukrep (kot je navedeno v delu B tega vodnika);**
- nacionalne agencije ali druge strukture in omrežja programa Erasmus+, ki prejemajo neposredna nepovratna sredstva od Komisije v skladu s pravno podlago Programa: **ne morejo vložiti vloge za kateri koli ukrep, ki se izvaja s tem vodnikom, ali v njem sodelovati;**
- pravni subjekti, ki gostijo nacionalne agencije programa Erasmus+ ali že opisane strukture in omrežja ter subjekti, ki so povezani s temi pravnimi subjekti: **ne morejo vložiti vloge za kateri koli ukrep, ki ga upravljajo nacionalne agencije v kateri koli državi, ali v njem sodelovati, lahko pa se prijavijo za sodelovanje v ukrepih, ki jih upravlja Izvajalska agencija, razen če to ni izrecno izključeno za zadevni ukrep (kot je navedeno v delu B tega vodnika).**

Prijavitelji in upravičenci, ki so dali lažne izjave, naredili resne napake ali zagrešili nepravilnosti in goljufije oziroma za katere se ugotovi resna kršitev pogodbenih obveznosti, se lahko izključijo iz vseh dodelitev nepovratnih sredstev, ki se financirajo iz proračuna Evropske unije, za največ pet let od dneva potrditve ugotovljene kršitve v kontradiktornem postopku. To obdobje se lahko podaljša na 10 let v primeru ponovne kršitve v petih letih od navedenega datuma.

MERILA ZA IZBOR

Z merili za izbor nacionalna ali Izvajalska agencija oceni finančno in operativno zmogljivost prijavitelja za izvedbo predlaganega projekta.

FINANČNA ZMOGLJIVOST

Finančna zmogljivost pomeni, da ima prijavitelj stalna in zadostna finančna sredstva za izvajanje svoje dejavnosti v celotnem obdobju, v katerem se izvaja projekt, ali v letu, za katerega se dodelijo nepovratna sredstva, in za prispevanje k njegovemu financiranju.

Preverjanje finančne zmogljivosti ne velja za:

- javne organe,
- mednarodne organizacije.

V primeru zahtevkov za nepovratna sredstva EU, ki jih vložijo druge vrste organizacij (tj. ne tiste, ki so navedene zgoraj) in ne presegaajo 60 000 EUR, morajo prijavitelji zagotoviti **častno** izjavo, s katero potrjujejo zadostno finančno zmogljivost za izvedbo projekta. Ta častna izjava je poseben razdelek v obrazcu vloge.

V primeru zahtevkov za nepovratna sredstva EU, ki jih vložijo druge vrste organizacij in presegaajo 60 000 EUR, mora prijavitelj poleg izjave o častnih namelih na portal za udeležence naložiti naslednje dokumente:

- za ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije: izkaz uspeha in bilanco stanja prijavitelja za zadnje proračunsko leto, za katero je bil pripravljen zaključni račun;
- za ukrepe, ki jih upravlja Izvajalska agencija: obrazec za finančno zmogljivost, vključno z izkazom uspeha in bilanco stanja prijavitelja za zadnji dve proračunski leti, za kateri je bil pripravljen zaključni račun;
- za subjekte, ki ne morejo predložiti navedenih dokumentov, ker so bili na novo ustanovljeni, lahko te dokumente nadomesti izjava o finančnih interesih ali izjava o zavarovanju, ki navaja poklicna tveganja prijavitelja.

Organizacije morajo te dokumente naložiti na portal za udeležence ob registraciji na portalu (glej že opisan razdelek „Korak 1: registracija na portalu za udeležence“) ali najpozneje pred vložitvijo vloge za nepovratna sredstva Erasmus+.

Če je bil predlog predložen v imenu konzorcija partnerjev, lahko v primeru dvomov o finančni zmožljivosti katere koli od sodelujočih organizacij, ki so vključene v projekt, nacionalna ali Izvajalska agencija zahteva enake dokumente od sodelujočih organizacij.

Kadar vloga zadeva nepovratna sredstva za projekt, za katerega znesek presega 750 000 EUR, se lahko zahteva revizijsko poročilo, ki ga pripravi pooblaščen zunanji revizor. V tem poročilu so potrjeni računi za zadnje proračunsko leto, za katero so na voljo podatki.

Če po analizi teh dokumentov nacionalna ali Izvajalska agencija sklene, da ni bila dokazana zahtevana finančna zmožljivost ali da ta ni zadovoljljiva, lahko:

- zaprosi za dodatne informacije;
- ponudi sporazum o nepovratnih sredstvih ali sklep o prehodnem financiranju s finančnim jamstvom;
- ponudi sporazum o nepovratnih sredstvih ali sklep o nepovratnih sredstvih brez predhodnega financiranja ali z manjšim predhodnim financiranjem;
- ponudi sporazum o nepovratnih sredstvih ali sklep o nepovratnih sredstvih s predhodnim financiranjem, ki je razdeljeno na več obrokov;
- zavrne vlogo.

OPERATIVNA ZMOGLJIVOST

Operativna zmožljivost pomeni, da ima prijavitelj zahtevane strokovne kompetence in kvalifikacije za izvedbo predlaganega projekta. Prijavitelji morajo zagotoviti **čestno izjavo, s katero potrjujejo zadostno finančno zmožljivost za izvedbo projekta**. Poleg tega, če bo to zahtevano v obrazcu vloge, bodo prijavitelji morda morali predložiti življenjepis ključnih oseb, ki so vključene v projekt, da prikažejo njihove ustrezne strokovne izkušnje.

V primeru ponavljajočih se upravičencev bo nacionalna ali Izvajalska agencija v oceni operativne zmožljivosti prijavitelja upoštevala tudi uspešnost pri upravljanju in izvajanju projektov prejšnjih programov Erasmus+ ali evropskih programov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine.

MERILA ZA DODELITEV

Na podlagi meril za dodelitev lahko nacionalna ali Izvajalska agencija oceni kakovost predlogov projektov, ki so predloženi v okviru programa Erasmus+.

V mejah proračunskih sredstev, ki so na voljo za vsak ukrep, bodo nepovratna sredstva dodeljena tistim projektom, ki najbolje upoštevajo ta merila kakovosti.

Popoln sklop meril za dodelitev, ki veljajo za posamezne ukrepe, ki se izvajajo z Vodnikom za prijavitelje Erasmus+, je opisan v delu B tega vodnika.

KORAK 3: PREVERJANJE FINANČNIH POGOJEV

VRSTE NEPOVRATNIH SREDSTEV

Vrste nepovratnih sredstev so naslednje²⁸:

- nepovratna sredstva za določen delež upravičenih stroškov: npr. znesek, dodeljen v okviru strateških partnerstev za kritje dodatnih stroškov, ki so povezani z udeležbo oseb s posebnimi potrebami;
- nepovratna sredstva na osnovi stroškov na enoto: npr. znesek, dodeljen za individualno podporo v okviru projektov mobilnosti na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine;
- pavšalni znesek: npr. znesek, dodeljen za prispevanje k izvajanju dopolnilnih dejavnosti v okviru projektov Jean Monnet;
- pavšalno financiranje: npr. znesek, dodeljen za kritje posrednih stroškov za profitne športne prireditve;
- kombinacija navedenega.

²⁸ SKLEP KOMISIJE C(2013) 8550 z dne 4. decembra 2013 z naslovom „The use of lump sums, the reimbursement on the basis of unit costs and the flat-rate financing under the „Erasmus+“ Programme“ (Uporaba pavšalnih zneskov, povračilo na osnovi stroškov na enoto in pavšalno financiranje v okviru programa Erasmus+) (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/docs/c_2013_8550.pdf).

Mehanizem financiranja, ki se uporablja v okviru programa Erasmus+, v večini primerov zagotavlja nepovratna sredstva na osnovi stroškov na enoto. Ta vrsta nepovratnih sredstev omogoča prijaviteljem preprost izračun zahtevanega zneska nepovratnih sredstev in olajša realistično finančno načrtovanje projekta.

Za več informacij o tem, katera vrsta nepovratnih sredstev se uporablja za vsak element sredstev v okviru posameznih ukrepov Erasmus+, ki so zajeti v ta vodnik, glej stolpec „Mehanizem financiranja“ v preglednicah „Pravila za dodelitev sredstev“ v delu B.

NAČELA, KI SE UPORABLJAJO ZA NEPOVRATNA SREDSTVA EU

NEVELJAVNOST ZA NAZAJ

Nobenih nepovratnih sredstev EU ni mogoče retroaktivno dodeliti za projekte, ki so že zaključeni.

Nepovratna sredstva EU se lahko dodelijo za projekt, ki se je že začel, vendar le v primeru, če lahko prijavitelj dokaže, da se je projekt moral začeti še pred podpisom sporazuma o nepovratnih sredstvih ali obvestilom o sklepu o nepovratnih sredstvih. V takih primerih odhodki, ki so upravičeni do financiranja, ali financirani dogodki ne smejo nastati pred dnem vložitve vloge.

Če upravičenec začne izvajati projekt pred podpisom sporazuma o nepovratnih sredstvih ali obvestilom o sklepu o nepovratnih sredstvih, tveganje prevzame upravičenec.

NEKUMULATIVNO DODELJEVANJE

Vsak projekt, ki se financira na ravni EU, je upravičen do samo enega zneska nepovratnih sredstev iz proračuna EU za samo enega upravičenca. Isti stroški se iz proračuna Evropske unije nikoli ne financirajo dvakrat.

Da bi se izognili tveganju dvojne dodelitve sredstev, mora prijavitelj v ustreznem razdelku obrazca vloge navesti vire in zneske kakršnih koli drugih sredstev, ki jih je prejel ali uporabil v tem letu, naj bo to za isti projekt ali kakršni koli drug projekt, vključno z nepovratnimi sredstvi za poslovanje.

Identične ali zelo podobne vloge – ki jih bo predložil isti prijavitelj ali drugi partnerji istega konzorcija – bodo posebej ocenjene, da se izključi tveganje dvojne dodelitve sredstev. Vse vloge, ki jih isti prijavitelj ali konzorcij vložijo dvakrat ali večkrat pri isti agenciji ali različnih agencijah, bodo zavrnjene. Če drugi prijavitelji ali konzorciji vložijo enake ali zelo podobne vloge, bodo te skrbno preverjene in morda zaradi enakih razlogov zavrnjene.

NEPROFITNOST IN SOFINANCIRANJE

Z nepovratnimi sredstvi Evropske unije si upravičenec v okviru projekta ne sme prizadevati za dobiček ali ga ustvariti. Dobiček se opredeli kot presežek prejemkov glede na upravičene stroške, ki jih je imel upravičenec ob izdaji zahtevka za plačilo razlike²⁹. Načelo neprofitnosti se ne uporablja za nepovratna sredstva, ki so zagotovljena v obliki stroškov na enoto, pavšalnega zneska ali pavšalnega financiranja, vključno s štipendijami, in zahtevke za nepovratna sredstva, ki ne presegajo 60 000 EUR. Sofinanciranje v obliki prispevkov v naravi se ne upošteva za namene izračuna dobička, ki se ustvari z nepovratnimi sredstvi (za več informacij o prispevkih v naravi glej razdelek „Upravičeni prihodek“ v nadaljevanju).

Nepovratna sredstva EU so spodbuda za izvajanje projekta, ki ne bi bil izvedljiv brez finančne podpore EU, in temeljijo na načelu sofinanciranja. Sofinanciranje pomeni, da z nepovratnimi sredstvi EU ni mogoče financirati celotnega stroška projekta; za projekt je treba zagotoviti druge vire sofinanciranja, ki niso nepovratna sredstva EU.

Če so nepovratna sredstva EU zagotovljena v obliki stroškov na enoto, pavšalnega zneska ali pavšalnega financiranja – to velja za večino ukrepov, ki so zajeti v ta vodnik –, Komisija vnaprej zagotovi upoštevanje načel neprofitnosti in sofinanciranja za celoten ukrep z opredelitvijo stopenj ali odstotkov takih enot, pavšalnih zneskov ali pavšalnega financiranja. Na splošno se predvideva spoštovanje načel neprofitnosti in sofinanciranja, zato

²⁹ Za ta namen so prejemki omejeni na prihodek, ustvarjen s projektom, in na finančne prispevke, ki so jih donatorji izrecno namenili financiranju upravičenih stroškov. Dobiček (ali izguba), kot je bil opredeljen zgoraj, je torej razlika med:

- začasno sprejetim zneskom nepovratnih sredstev, prihodkom, ki je ustvarjen s projektom, in finančnimi prispevki, ki so jih donatorji izrecno namenili financiranju upravičenih stroškov, ter
- upravičenimi stroški, ki jih je imel upravičenec.

Poleg tega se kakršen koli dobiček izterja. Nacionalna ali Izvajalska agencija ima pravico izterjati odstotek dobička, ki ustreza prispevku Unije k upravičenim stroškom, ki jih je upravičenec dejansko imel z izvajanjem ukrepa. Za ukrepe, v okviru katerih imajo nepovratna sredstva obliko povračila določenega deleža upravičenih stroškov, bodo zagotovljena dodatna pojasnila za izračun dobička.

prijaviteljem ni treba zagotoviti informacij o virih sredstev, ki niso nepovratna sredstva EU, ali utemeljiti stroškov, ki nastanejo s projektom.

Vendar plačilo nepovratnih sredstev na osnovi stroškov na enoto, pavšalnih zneskov ali pavšalnega financiranja ne posega v pravico do dostopa do zakonitih dokumentov upravičencev. Če se z naknadnim preverjanjem razkrije, da dogodek, ki ustvarja finančna sredstva, ni bil izveden (npr. niso se izvedle dejavnosti projekta, ki so bile odobrene ob prijavi, udeleženci niso sodelovali v dejavnostih itd.), in je upravičenec prejel neupravičeno plačilo v okviru nepovratnih sredstev na osnovi stroškov na enoto, pavšalnih zneskov ali pavšalnega financiranja, ima nacionalna ali Izvajalska agencija pravico izterjati znesek v višini nepovratnih sredstev. In podobno, če kakovost izvedenih dejavnosti ali ustvarjenih realizacij ni zadostna, se lahko znesek nepovratnih sredstev zniža delno ali v celoti, čeprav so se dejavnosti izvedle in so upravičene.

Poleg tega lahko Evropska komisija za statistične namene in namene spremljanja na vzorcih upravičencev izvede ankete, katerih cilj je količinsko opredeliti dejanske stroške projektov, ki so bili financirani na osnovi stroškov na enoto, pavšalnih zneskov ali pavšalnega financiranja.

POSEBNE DOLOČBE, KI SE UPORABLJAJO ZA NEPOVRATNA SREDSTVA, PLAČANA NA OSNOVI POVRAČILA DOLOČENEGA DELEŽA UPRAVIČENIH STROŠKOV

Če se nepovratna sredstva EU zagotovijo za določen delež upravičenih stroškov, se uporabljajo naslednje določbe:

UPRAVIČENI STROŠKI

Nepovratna sredstva EU ne smejo presežati skupnega zneska, ki ga določi nacionalna ali Izvajalska agencija ob izbiri projekta na podlagi predvidenih upravičenih stroškov, navedenih v obrazcu vloge. Upravičeni stroški so stroški, ki jih je dejansko imel upravičenec nepovratnih sredstev in izpolnjujejo vsa naslednja merila:

- nastali so v življenjskem ciklu projekta, razen stroškov, povezanih s končnimi poročili in revizijskimi potrdili;
- navedeni so v oceni celotnega proračuna za projekt;
- potrebni so za izvajanje projekta, ki je predmet nepovratnih sredstev;
- so določljivi in preverljivi ter zlasti zabeleženi v računovodskih izkazih upravičenca in pripravljene v skladu z računovodskimi standardi, ki se uporabljajo v državi, kjer ima upravičenec svoj sedež, in v skladu z običajno prakso stroškovnega računovodstva upravičenca;
- skladni so z zahtevami veljavne davčne in socialne zakonodaje;
- so smotni, utemeljeni in v skladu z načeli dobrega finančnega poslovanja, zlasti glede gospodarnosti in učinkovitosti.

Upravičene so tudi naslednje vrste stroškov:

- stroški, povezani z jamstvom za predhodno financiranje, ki ga predloži upravičenec nepovratnih sredstev, kadar to jamstvo zahteva nacionalna ali Izvajalska agencija;
- stroški v povezavi z zunanjimi revizijami, kadar nacionalna ali Izvajalska agencija zahteva take revizije za podporo zahtevkom za plačilo;
- stroški amortizacije, če jih je upravičenec dejansko imel.

Notranja računovodska praksa in revizijski postopki upravičenca morajo omogočati neposredno uskladitev stroškov in prihodkov, ki so bili prijavljeni za projekt, z ustreznimi računovodskimi izkazi in dokazili.

Davek na dodano vrednost (DDV)

Davek na dodano vrednost se upošteva kot upravičeni strošek le takrat, kadar ga ni mogoče povrniti v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo o DDV. Edina izjema so dejavnosti ali transakcije, pri katerih državni, regionalni in lokalni organi ter drugi javni organi delujejo kot javni organi³⁰. Poleg tega:

- odbitni DDV, ki se dejansko ne odbije (zaradi nacionalnih pogojev ali nepremišljenosti upravičencev), ni upravičen;
- direktiva o DDV se ne uporablja za države, ki niso države EU.

Upravičeni posredni stroški

³⁰ Glej člen 13(1) Direktive 2006/112/ES.

Za nekatere vrste projektov (za več informacij o pravilih za dodelitev sredstev v okviru ukrepov glej del B tega vodnika) je v okviru posrednih stroškov upravičen pavšalni znesek, ki ne presega 7 % upravičenih neposrednih stroškov projekta in predstavlja splošne upravne stroške upravičenca, ki jih je mogoče prišteti k projektu (npr. računi za elektriko ali internet, stroški prostorov, stroški redno zaposlenega osebja itd.).

Posredni stroški ne smejo vključevati stroškov, ki so vneseni pod drugo proračunsko postavko. Posredni stroški niso upravičeni, kadar je upravičenec iz proračuna Evropske unije že prejel nepovratna sredstva za poslovanje (na primer v okviru razpisov za zbiranje predlogov za sodelovanje s civilno družbo v okviru programa Erasmus+).

NEUPRAVIČENI STROŠKI

Naslednji stroški niso upravičeni:

- donos kapitala;
- **dolg in breme dolžniških obveznosti;**
- rezervacije za izgube ali dolgove;
- dolgovane obresti;
- dvomljivi dolgovi;
- **tečajne izgube;**
- DDV, kadar ga je mogoče povrniti v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo o DDV (glej zgoraj navedeni odstavek o davku na dodano vrednost);
- **stroški, ki jih prijavi upravičenec in so kriti z drugim projektom ali delovnim programom, ki prejema nepovratna sredstva EU (glej zgoraj navedeni odstavek o upravičenih posrednih stroških);**
- **čezmerni ali nepremišljeni odhodki;**
- **v primeru najema ali zakupa opreme, stroški kakršne koli možnosti odkupa ob koncu obdobja najema ali zakupa;**
- **stroški odpiranja in upravljanja bančnih računov (vključno s stroški prenosov nacionalne ali Izvajalske agencije, ki jih zaračuna banka upravičenca).**

PRIHODEK

Prijavitelj mora v obrazcu vloge navesti prispevke iz drugih virov, ki niso nepovratna sredstva EU. Zunanje sofinanciranje je lahko v obliki lastnih sredstev upravičenca, finančnih prispevkov od tretjih oseb ali prihodka, ki se ustvari s projektom. Če je iz končnega poročila in zahtevka za plačilo razvidno, da prihodek presega upravičene stroške, ki so nastali s projektom, bo upravičenec morda moral vrniti že prejete zneske. Ta določba se ne uporablja za projekte, ki zahtevajo sredstva, ki ne presegajo 60 000 EUR.

Prispevki v naravi se ne štejejo kot morebitni vir sofinanciranja.

KORAK 4: IZPOLNITEV IN VLOŽITEV OBRAZCA VLOGE

Če želijo prijavitelji zaprositi za nepovratna sredstva EU v okviru programa Erasmus+, morajo uporabiti obrazce, ki so pripravljene za posamezne ukrepe in so na voljo na spletiščih Evropske komisije, nacionalnih agencij in Izvajalske agencije (za kontaktne podatke glej Prilogo IV k temu vodniku).

V primeru predlogov projektov, ki so vloženi v imenu konzorcijev, usklajevalna organizacija ali skupina vloži eno vlogo za celoten projekt v imenu vseh sodelujočih organizacij. Vlogo je treba vložiti pri ustrezni nacionalni ali Izvajalski agenciji (glej razdelek „Kje se prijaviti?“ za posamezni ukrep v delu B tega vodnika).

POSTOPEK PRIJAVE

SPLETNI ELEKTRONSKI OBRAZCI

Za večino ukrepov Programa morajo prijavitelji svojo vlogo vložiti elektronsko pri ustrezni nacionalni ali Izvajalski agenciji ter uporabiti pravi elektronski obrazec, vključno z vsemi zahtevanimi prilogami.

Ta elektronski obrazec mora biti pripravljen v enem od uradnih jezikov, ki se uporabljajo v državah Programa. V primeru centraliziranih ukrepov, ki jih upravlja Izvajalska agencija, morajo prijavitelji izpolniti obrazec v enem od uradnih jezikov EU.

Za več informacij glej smernice o tem, kako izpolniti in vložiti elektronski obrazec. V teh smernicah so na voljo tudi informacije o tem, kaj storiti v primeru tehničnih težav; na voljo so na spletiščih nacionalnih agencij (posebej za decentralizirane ukrepe), Izvajalske agencije (posebej za centralizirane ukrepe) in Evropske komisije.

V primeru večkratnih vložitev iste vloge V istem krogu izbirnega postopka pri isti nacionalni agenciji ali Izvajalski agenciji bo nacionalna ali Izvajalska agencija vedno štela kot veljavno zadnjo različico, ki je bila vložena pred iztekom roka. Vloge, poslane po pošti, kurirski službi, telefaksu ali e-pošti ne bodo upoštevane. V primeru večkratnih vložitev istih ali zelo podobnih vlog iste organizacije prijaviteljice ali konzorcija pri različnih agencijah bodo vse vloge samodejno zavrnjene (glej razdelek o nekumulativnem dodeljevanju).

OBRAZCI VLOGE V PAPIRNI OBLIKI

Nekateri centralizirani ukrepi Programa morda niso podprti z elektronskimi obrazci. Za te ukrepe je treba vloge poslati Izvajalski agenciji po pošti (velja datum poštnega žiga) ali s kurirsko službo (velja datum, ko kurirska služba prevzame pošiljko) (glej kontaktne podatke v Prilogi IV k temu vodniku). Vloge, poslane telefaksu ali e-pošti ne bodo upoštevane.

Prijavitelji ne morejo spreminjati svoje vloge za pridobitev nepovratnih sredstev po izteku roka za vložitev.

UPOŠTEVANJE ROKA

Vloga mora biti vložena do roka, ki je določen za vsak ukrep. Roki za vložitev predlogov projektov za vsak ukrep so navedeni v razdelkih „Merila za upravičenost“ v delu B tega vodnika.

Opomba: čas vložitve elektronskih obrazcev je vedno ob 12. uri (opoldne po bruseljskem času), ne glede na datum roka. Prijavitelji s sedežem v državah v drugih časovnih pasovih naj skrbno upoštevajo časovno razliko, da se izognejo zavrnitvi.

KAJ SLEDI PO VLOŽITVI VLOGE?

Vse prijave, ki jih prejmejo nacionalne agencije ali Izvajalska agencija, gredo v postopek ocenjevanja.

POSTOPEK OCENJEVANJA

Nacionalna ali Izvajalska agencija, ki prejme vlogo, oceni predloge projektov izključno na podlagi meril, navedenih v tem vodniku. Ocenjevanje zajema:

- uradno preverjanje, ali so upoštevana merila za upravičenost in izključitev;
- oceno kakovosti za ovrednotenje tega, v kolikšni meri sodelujoče organizacije izpolnjujejo merila za izbor in v kolikšni meri projekt izpolnjuje merila za dodelitev. Taka ocena kakovosti se v večini primerov izvede s podporo neodvisnih strokovnjakov;

in poleg tega za nekatere ukrepe:

- preverjanje pogojev, pod katerimi je mogoče dodeliti nepovratna sredstva;
- preverjanje, ki se izvede tudi v sodelovanju z drugimi nacionalnimi agencijami in/ali Izvajalsko agencijo, ali v zvezi s predlogom obstaja tveganje za dvojno financiranje.

Nacionalna ali Izvajalska agencija imenuje odbor za ocenjevanje. Na podlagi ocene, ki jo izvedejo strokovnjaki, bo odbor za ocenjevanje določil seznam predlaganih projektov za izbor. Strokovnjaki bodo v svoji oceni upoštevali smernice, ki jih je razvila Evropska komisija; te smernice bodo na voljo na spletiščih Evropske komisije in agencij, ki so odgovorne za upravljanje projektov Erasmus+.

Med postopkom ocenjevanja se bo od prijaviteljev morda zahtevalo, da zagotovijo dodatne informacije ali pojasnijo dokazila, ki so jih predložili skupaj z vlogo, če take informacije ali pojasnila bistveno ne spreminjajo predloga. Dodatne informacije in pojasnila so še zlasti utemeljeni v primeru očitnih pisnih napak prijavitelja ali v tistih primerih, ko – za projekte, ki so financirani s sporazumi za več upravičencev – manjka eden ali več mandatov partnerjev (za sporazume za več upravičencev glej razdelek „Sporazum/sklep o nepovratnih sredstvih“ v nadaljevanju).

KONČNA ODLOČITEV

Ob koncu postopka ocenjevanja se nacionalna ali Izvajalska agencija odloči, katerim projektom bodo dodeljena nepovratna sredstva na podlagi:

- seznama razvrstitve, ki ga predlaga odbor za ocenjevanje;
- proračuna, ki je na voljo za kateri koli ukrep.

Po zaključku postopka izbora se dokumenti vloge in priloženo gradivo ne pošljejo nazaj prijavitelju, ne glede na izid postopka.

OBVESTILO O SKLEPIH O DODELITVI NEPOVRATNIH SREDSTEV

Okvirni koledar za obvestila o rezultatih izbora v okviru posameznih ukrepov je naveden v razdelku „Roki življenjskega cikla projekta in načini plačila“ v nadaljevanju.

KAJ SLEDI PO ODOBRTVI VLOGE?

SPORAZUM/SKLEP O NEPOVRATNIH SREDSTVIH

Če je projekt izbran za nepovratna sredstva EU v okviru programa Erasmus+, je sklep o dodelitvi mogoče formalizirati na naslednje načine:

- prijavitelj izbranega projekta je obveščen o sklepu o nepovratnih sredstvih, ki ga je sprejela Izvajalska agencija. Po prejetju sklepa/obvestilu o sklepu prijavitelj postane upravičenec do nepovratnih sredstev EU in lahko začne izvajati projekt³¹;
- nacionalna ali Izvajalska agencija, ki izbere projekt, in prijavitelj podpišeta sporazum o nepovratnih sredstvih. Prijavitelj bo prejel sporazum o nepovratnih sredstvih, ki ga mora podpisati njegov zakoniti zastopnik in ki se mora vrniti nacionalni ali Izvajalski agenciji; nacionalna ali Izvajalska agencija je zadnja podpisnica, ki podpiše sporazum. Ko sporazum podpišeta obe strani, prijavitelj postane upravičenec do nepovratnih sredstev EU in lahko začne izvajati projekt³².

Glede na vrsto ukrepa so lahko sporazumi o nepovratnih sredstvih v obliki sporazumov za enega upravičenca, pri čemer je prijavitelj edini upravičenec, ali sporazumov za več upravičencev, pri čemer vsi partnerji konzorcija postanejo upravičenci do sporazuma. Vse druge organizacije, ki sodelujejo v projektu (sopravičenske), pa podpišejo mandat, s katerim dodelijo usklajevalni organizaciji odgovornost, da deluje kot glavna upravičenka. Praviloma morajo biti mandati za prijavitelja od vsakega partnerja zagotovljeni ob prijavi. Če se ti mandati zagotovijo pozneje, morajo biti na voljo najpozneje ob podpisu sporazuma o nepovratnih sredstvih.

Opomba: mandati niso zahtevani za partnerske organizacije v državah, ki niso države organizacije prijavitelje v primeru projektov mobilnosti za študente in osebje v visokošolskem izobraževanju, projekte mobilnosti za učence in osebje v PIU, projekte mobilnosti za osebje v šolskem izobraževanju in projekte mobilnosti za osebje v izobraževanju odraslih. Mandat za organizacijo prijaviteljico pa morajo zagotoviti organizacije, ki so članice nacionalnih konzorcijev na področju visokošolskega izobraževanja, PIU in izobraževanja odraslih.

Izjema so strateška partnerstva, ki so podprta v okviru ključnega ukrepa 2 in vključujejo samo šole, v okviru katerih bo vsaka sodelujoča organizacija, ki sodeluje v izbranem projektu, podpisala sporazum o nepovratnih sredstvih – posebej za njen delež nepovratnih sredstev – z nacionalno agencijo, ki ima sedež v državi te organizacije.

Vzorci sporazumov in sklepov o nepovratnih sredstvih, ki se uporabljajo v okviru programa Erasmus+, bodo med letom na voljo na spletiščih Evropske komisije in Izvajalske agencije.

Okvirni koledar za prejetje sporazumov in sklepov o nepovratnih sredstvih v okviru posameznih ukrepov je naveden v razdelku „Roki življenjskega cikla projekta in načini plačila“ v nadaljevanju.

ZNESEK NEPOVRATNIH SREDSTEV

Sprejetje vloge ne pomeni zavezanosti k dodelitvi sredstev v višini zneska, ki ga je zahteval prijavitelj. Zahtevani znesek sredstev se lahko zmanjša na podlagi posebnih finančnih pravil, ki se uporabljajo za zadevni ukrep, in/ali analize pretekle uspešnosti organizacije prijaviteljice v zvezi s tem, kako je upravljala in uporabila nepovratna sredstva skupnosti, ki so ji bila dodeljena v preteklosti.

³¹ Za izjeme pri tem pravilu glej razdelek „Neveljavnost za nazaj“ v tem delu vodnika.

³² Glej prejšnjo opombo.

Dodelitev nepovratnih sredstev v zadevnem krogu izbirnega postopka ne pomeni upravičenosti do sredstev tudi v naslednjih krogih.

Treba je vedeti, da je znesek nepovratnih sredstev, predviden v sporazumu, najvišji znesek, ki ga ni mogoče zvišati, četudi upravičenec zahteva višji znesek.

Sredstva, ki jih prenese Izvajalska agencija ali nacionalna agencija, morajo biti opredeljena na bančnem računu ali podračunu, ki ga navede upravičenec za plačilo nepovratnih sredstev.

PLAČILNI POSTOPKI

Glede na vrsto ukrepa, trajanje sporazuma/sklepa o nepovratnih sredstvih in oceno finančnega tveganja veljajo za projekte, ki so podprti v okviru programa Erasmus+, različni plačilni postopki.

Razen za prvo plačilo v okviru predhodnega financiranja se bodo druga plačila ali izterjatve izvedle na podlagi analize poročil ali zahtevkov za plačilo, ki jih predloži upravičenec (vzorci teh dokumentov bodo na voljo med letom na spletiščih nacionalnih agencij in Izvajalske agencije).

Plačilni postopki, ki se uporabljajo v okviru programa Erasmus+, so opisani v nadaljevanju.

PLAČILO V OKVIRU PREDHODNEGA FINANCIRANJA

Plačilo v okviru predhodnega financiranja se bo preneslo k upravičencu v 30 dneh od dneva, ko zadnja od dveh podpisnic podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih ali ko upravičenec prejme obvestilo o sklepu o nepovratnih sredstvih, in, kadar je to ustrezno, ko so zagotovljena vsa ustrezna jamstva (glej razdelek „Finančno jamstvo“ v nadaljevanju). Namen predhodnega financiranja je zagotoviti likvidna sredstva za upravičenca. Nacionalne agencije ali Izvajalska agencija se lahko odločijo za razdelitev prvega plačila v okviru predhodnega financiranja na več obrokov, če je bilo ugotovljeno, da finančna zmogljivost upravičenca ni zadovoljiva.

NADALJNJA PLAČILA V OKVIRU PREDHODNEGA FINANCIRANJA

V okviru nekaterih ukrepov, se bo drugo – in v nekaterih primerih tretje – plačilo v okviru predhodnega financiranja preneslo upravičencu v 30 koledarskih dneh od takrat, ko nacionalna ali Izvajalska agencija od upravičenca prejme nadaljnje zahteve za plačilo v okviru predhodnega financiranja, ali v 60 koledarskih dneh, če je zahtevku za nadaljnje plačilo v okviru predhodnega financiranja priloženo poročilo o napredku. Ta nadaljnja plačila v okviru predhodnega financiranja se lahko zahtevajo, ko je porabljenih vsaj 70 % prejšnjega plačila v okviru predhodnega financiranja. Če je iz izkaza o uporabi prejšnjih plačil v okviru predhodnega financiranja razvidno, da je bilo za kritje stroškov ukrepa porabljenih manj kot 70 % prejšnjega plačila v okviru predhodnega financiranja, se znesek novega predhodnega financiranja, ki bo izplačan, zmanjša za razliko med 70-odstotnim pragom in porabljenim zneskom.

VMESNO (ALI TEHNIČNO) POROČILO

Od upravičencev se bo v okviru nekaterih ukrepov zahtevalo, da predložijo vmesno (ali tehnično) poročilo z informacijami o napredku pri izvajanju projekta, ki bo v nekaterih primerih spremljalo zahtevek za nadaljnje plačilo v okviru predhodnega financiranja. Vmesno (ali tehnično) poročilo je treba predložiti do roka, ki je naveden v sporazumu ali sklepu o nepovratnih sredstvih.

PLAČILO ALI POVRAČILO RAZLIKE

Znesek zadnjega plačila, ki ga prejme upravičenec, bo določen na podlagi končnega poročila, ki ga je treba predložiti do roka, navedenega v sporazumu ali sklepu o nepovratnih sredstvih. Če a) dogodki za ustvarjanje nepovratnih sredstev niso izvedeni ali če so izvedeni drugače, kot je bilo načrtovano; ali b) so upravičeni stroški, ki jih je dejansko imel upravičenec, nižji od tistih, ki so bili načrtovani ob prijavi; ali c) je kakovost izvedenih dejavnosti/realizacij nezadostna, se lahko znesek sredstev sorazmerno zmanjša ali, kadar je to ustrezno, se od upavičenca zahteva, da povrne kakršne koli presežne zneske, ki jih je že prejel s plačilom v okviru predhodnega financiranja.

V okviru nekaterih ukrepov nacionalna ali Izvajalska agencija prenese 100 % dodeljenih nepovratnih sredstev z obroki v okviru predhodnega financiranja. V takih primerih se ne izvede plačilo razlike. Vendar če – na podlagi končnega poročila, ki ga upravičenec predloži do roka, navedenega v sporazumu o nepovratnih sredstvih – a) dogodki za ustvarjanje nepovratnih sredstev niso izvedeni ali če so izvedeni drugače, kot je bilo načrtovano; ali b) so upravičeni stroški, ki jih je dejansko imel upravičenec, nižji od tistih, ki so bili načrtovani ob prijavi; ali c) je kakovost izvedenih dejavnosti/realizacij nezadostna, se bo od upavičenca zahtevalo, da povrne kakršne koli presežne zneske, ki jih je že prejel s plačilom v okviru predhodnega financiranja.

Praviloma se izvede zadnje plačilo ali izda zahtevek za povračilo razlike v 60 koledarskih dneh od prejete končnega poročila.

Za več informacij in podrobnosti o načinih plačila, ki se uporabljajo za posamezne ukrepe, glej razdelek „Roki življenjskega cikla projekta in načini plačila“ v nadaljevanju.

DENARNE KAZNI

Upravičencem, za katere se ugotovi resna kršitev pogodbenih obveznosti, se lahko izrečejo denarne kazni, ki predstavljajo od 2 % do 10 % skupne vrednosti dodeljenih nepovratnih sredstev. To stopnjo je mogoče povišati na 4 % do 20 % v primeru ponovne kršitve v petih letih od dneva potrditve ugotovljene kršitve upravičenca v kontradiktornem postopku.

ROKI ŽIVLJENJSKEGA CIKLA PROJEKTA IN NAČINI PLAČILA

	Roki življenjskega cikla projekta			Načini plačila		
	Okvirni datum obvestila o sklepu o dodelitvi	Okvirni datum za podpis sporazuma o nepovratnih sredstvih	Datum zadnjega plačila/zahtevka za povračilo razlike	Št. obrokov predhodnega financiranja	Vmesno (tehnično) poročilo	% nepovratnih sredstev, ki se zagotovijo v različnih fazah
KU1 – Mobilnost za študente in osebe v visokošolskem izobraževanju	4 mesece od roka za vložitev	4 mesece od roka za vložitev	V 60 koledarskih dneh po tem, ko NA prejme končno poročilo.	2	Ne	Pred. fin.: 80 %–20 % Razlika: 0 %
KU1 – Druge vrste mobilnosti (PIU, šolsko izobraževanje, izobraževanje odraslih in mladina)	4 mesece od roka za vložitev	4 mesece od roka za vložitev	V 60 koledarskih dneh po tem, ko NA prejme končno poročilo.	1	Ne	Pred. fin.: 80 % Razlika: 20 %
KU1 – Obsežni dogodki Evropske prostovoljne službe	5 mesecev od roka za vložitev	6 mesecev od roka za vložitev	V 60 koledarskih dneh po tem, ko EACEA prejme končno poročilo.	1	Ne	Pred. fin.: 80 % Razlika: 20 %
KU1 – Skupni magistrski študiji	5 mesecev od roka za vložitev	6 mesecev od roka za vložitev	Ni predvideno plačilo razlike	3	Ne	Pred. fin.: 40 %–30 %–30 % Razlika: 0 %
KU2 – Strateška partnerstva, ki trajajo do 2 leti	4 mesece od roka za vložitev	5 mesecev od roka za vložitev	V 60 koledarskih dneh po tem, ko NA prejme končno poročilo.	1	Da	Pred. fin.: 80 % Razlika: 20 %
KU2 – Strateška partnerstva, ki trajajo od 2 do 3 let	4 mesece od roka za vložitev	5 mesecev od roka za vložitev	V 60 koledarskih dneh po tem, ko NA prejme končno poročilo.	2	Da	Pred. fin.: 40 %–40 % Razlika: 20 %
KU2 – Koalicije znanja in sektorskih spretnosti	5 mesecev od roka za vložitev	7 mesecev od roka za vložitev	V 60 koledarskih dneh po tem, ko EACEA prejme končno poročilo.	2	Da	Pred. fin.: 40 %–40 % Razlika: 20 %
KU2 – Krepitev zmogljivosti na področju mladine	5 mesecev od roka za vložitev	6 mesecev od roka za vložitev	V 60 koledarskih dneh po tem, ko EACEA prejme končno poročilo.	1	Da	Pred. fin.: 80 % Razlika: 20 %
KU3 – Srečanja za strukturirani dialog	4 mesece od roka za vložitev	4 mesece od roka za vložitev	V 60 koledarskih dneh po tem, ko NA prejme končno poročilo.	1	Ne	Pred. fin.: 80 % Razlika: 20 %

	Roki življenjskega cikla projekta			Načini plačila		
	Okvirni datum obvestila o sklepu o dodelitvi	Okvirni datum za podpis sporazuma o nepovratnih sredstvih	Datum zadnjega plačila/zahtevka za povračilo razlike	Št. obrokov predhodnega financiranja	Vmesno (tehnično) poročilo	% nepovratnih sredstev, ki se zagotovijo v različnih fazah
Dejavnosti programa Jean Monnet	5 mesecev od roka za vložitev	6 mesecev od roka za vložitev	V 60 koledarskih dneh po tem, ko EACEA prejme končno poročilo.	1	Da	Pred. fin.: 70 % Razlika: 30 %
Šport – partnerska sodelovanja	5 mesecev od roka za vložitev	6 mesecev od roka za vložitev	V 60 koledarskih dneh po tem, ko EACEA prejme končno poročilo.	2	Da	Pred. fin.: 60 % Razlika: 40 %
Šport – neprofitne športne prireditve	5 mesecev od roka za vložitev	6 mesecev od roka za vložitev	V 60 koledarskih dneh po tem, ko EACEA prejme končno poročilo.	1	Da	Pred. fin.: 60 % Razlika: 40 %

Upoštevajte, da so okvirni datumi, ki so navedeni v zgornji razpredelnici, zgolj splošne narave in ne pomenijo pravne obveznosti za nacionalne agencije in Izvajalsko agencijo. Podobno velja za navedene načine plačila in treba je upoštevati, da se bodo na splošno uporabljali, vendar da se glede na posamezne okoliščine zadevne organizacije prijaviteljice ali konzorcija (npr. glede na finančno zmogljivost) lahko zagotovijo drugačne ureditve v sporazumu ali sklepu o nepovratnih sredstvih. V primeru pomanjkanja odobrenih sredstev EU za zadevno proračunsko leto se lahko plačila v okviru predhodnega financiranja nadalje zmanjšajo.

DRUGE POMEMBNE POGODBENE DOLOČBE

FINANČNO JAMSTVO

Če se ugotovi, da finančna zmogljivost ni zadovoljiva, lahko nacionalna ali Izvajalska agencija zahteva od upravičenca, ki so mu bila dodeljena nepovratna sredstva, ki presegajo 60 000 EUR, da vnaprej predloži jamstvo za zmanjšanje finančnega tveganja, povezanega s predhodnim financiranjem. To jamstvo se lahko zahteva za plačila v okviru predhodnega financiranja do enake višine zneska.

Namen takega jamstva je, da banka ali finančna institucija zagotavlja nepreklicno kolateralno poroštvo za obveznosti upravičenca na podlagi sporazuma ali sklepa o nepovratnih sredstvih ali se zavezuje, da jih bo na prvi poziv poravnala.

To finančno jamstvo v evrih zagotovi odobrena banka ali finančna institucija s sedežem v državi članici EU. Če ima upravičenec sedež v državi, ki ni država EU, lahko nacionalna ali Izvajalska agencija pristane, da jamstvo zagotovi banka ali finančna institucija s sedežem v taki državi, če presodi, da banka ali finančna institucija zagotavlja enako finančno varnost in pogoje kot institucije v državah članicah EU.

To jamstvo lahko nadomesti skupno jamstvo tretje osebe ali več jamstev tretje osebe od sodelujočih organizacij, ki so podpisnice istega sporazuma o nepovratnih sredstvih.

Jamstvo se bo postopoma sprostilo, ko se bo predhodno financiranje sčasoma poračunalo z vmesnimi plačili ali plačili razlike upravičencu v skladu s pogoji iz sporazuma ali sklepa o dodelitvi nepovratnih sredstev.

ODDAJA NAROČIL PODIZVAJALCEM IN DODELITEV POGODB O IZVEDBI JAVNIH NAROČIL

Upravičenec lahko odda naročila podizvajalcem za posebne tehnične storitve, ki zahtevajo specializirane spretnosti (v zvezi s področjem prava, računovodstva, davka, človeških virov, informacijske tehnologije itd.), ali pogodbe o izvedbi javnih naročil. Stroški, ki jih ima upravičenec s to vrsto storitev, se torej lahko štejejo kot upravičeni stroški, če izpolnjujejo vsa druga merila, navedena v sporazumu ali sklepu o nepovratnih sredstvih.

Kadar izvajanje projekta zahteva sklepanje pogodb za blago, delo ali storitve (izvedbo javnega naročila), morajo upravičenci dodeliti pogodbo ekonomsko najugodnejši ponudbi, npr. ponudbi, ki ponuja najboljše razmerje med kakovostjo in ceno, ali po potrebi ponudbi z najnižjo ceno, ter pri tem zagotoviti, da ne pride do navzkrižja interesov in da se ohrani dokumentacija za primer revizije.

V primeru izvedbe javnega naročila, ki presega 60 000 EUR, lahko nacionalna ali Izvajalska agencija za naročnika poleg pravil, navedenih v prejšnjem odstavku, uvede dodatna posebna pravila. Ta posebna pravila bodo objavljena na spletiščih nacionalnih agencij in Izvajalske agencije.

INFORMACIJE O DODELJENIH NEPOVRATNIH SREDSTVIH

Nepovratna sredstva, ki so bila dodeljena v poslovnem letu, morajo biti objavljena na spletišču Komisije, Izvajalske agencije in/ali nacionalnih agencij v prvi polovici leta po zaključku poslovnega leta, za katerega so bile dodeljene.

Podatki se lahko objavijo tudi s katerim koli drugim ustreznim sredstvom obveščanja, vključno z *Uradnim listom Evropske unije*.

Nacionalne agencije in Izvajalska agencija bodo objavile naslednje informacije:

- ime in naslov upravičenca,
- znesek dodeljenih nepovratnih sredstev,
- naravo in namen dodelitve.

Na utemeljeno in ustrezno podprto prošnjo upravičenca se objava opusti, če bi razkritje teh informacij lahko ogrozilo pravice in svoboščine zadevnih posameznikov, ki jih štiti Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, ali škodilo poslovnim interesom upravičencev.

V zvezi z osebnimi podatki fizičnih oseb se objavljene informacije odstranijo dve leti po koncu poslovnega leta, za katerega so bila dodeljena sredstva.

Enako velja za osebne podatke, navedene v uradnih nazivih pravnih oseb (npr. združenje ali družba, ki ima v nazivu imena ustanoviteljev).

Te informacije ne bodo objavljene za štipendije, ki se plačajo fizičnim osebam, in drugo neposredno podporo, izplačano najbolj pomoči potrebnim fizičnim osebam (begunci in brezposelne osebe). Organizacije upravičenke tudi niso pooblašene za objavo teh vrst informacij v zvezi z osebami, ki prejmejo nepovratna sredstva za mobilnost v okviru programa Erasmus+.

OBVEŠČANJE JAVNOSTI

Poleg zahtev v zvezi s prepoznavnostjo projekta ter razširjanjem in izkoriščanjem njegovih rezultatov (kar so merila za dodelitev) mora vsak odobreni projekt izpolniti obveznost glede minimalnega obveščanja javnosti.

Upravičenci morajo jasno navesti podporo Evropske unije v vseh obvestilih ali publikacijah, ne glede na vrsto ali sredstvo obveščanja, vključno z internetom, ter pri izvajanju vseh dejavnosti, za katere se uporabljajo nepovratna sredstva.

To je treba storiti v skladu z določbami, ki so zajete v sporazum ali sklep o nepovratnih sredstvih. Če se te določbe ne upoštevajo v celoti, se lahko zmanjšajo nepovratna sredstva upravičenca.

Za nadaljnje zahteve v zvezi s prepoznavnostjo projekta glej smernice za razširjanje za upravičence v Prilogi II k temu vodniku.

PREVERJANJA IN REVIZIJE

Nacionalna ali Izvajalska agencija in/ali Evropska komisija lahko izvede tehnična in finančna preverjanja ter revizije v zvezi z uporabo nepovratnih sredstev. Preveri lahko tudi zakonite dokumente upravičenca (ali soupravičenca) za namene rednega ocenjevanja stroškov na enoto, pavšalnih zneskov ali pavšalnega financiranja Upravičenec (ali soupravičenec) se s podpisom svojega zakonitega zastopnika zaveže, da bo zagotovil dokaz o ustreznih uporabi nepovratnih sredstev. Evropska komisija, Izvajalska agencija, nacionalne agencije in/ali Računsko sodišče ali organ, ki ga te institucije pooblastijo, lahko preveri, kako so se uporabljena nepovratna sredstva, kadar koli v petih letih, ali treh letih za nepovratna sredstva, ki ne presegajo 60 000 EUR, po zadnjem plačilu ali povračilu, ki ga izvede nacionalna ali Izvajalska agencija. Upravičenci torej v tem obdobju hranijo evidence, dokazila, statistične podatke in druge dokumente, povezane z nepovratnimi sredstvi.

V primeru centraliziranih ukrepov, ki jih upravlja Izvajalska agencija, se lahko uporabijo različne vrste revizijskih postopkov glede na vrsto zadevnega ukrepa in višino dodeljenih nepovratnih sredstev (kadar je to ustrezno, se za nepovratna sredstva med 60 000 in 750 000 EUR uporabi Vrsta revizije I, za nepovratna sredstva v znesku 750 000 EUR ali več pa Vrsta revizije II). Več informacij je na voljo na spletišču Izvajalske agencije.

Določbe v zvezi s preverjanji in revizijami so podrobno opisane v sporazumu ali sklepu o nepovratnih sredstvih.

VARSTVO PODATKOV

Vsi osebni podatki, vključeni v obrazec vloge ali sporazum/sklep o nepovratnih sredstvih, bo nacionalna ali Izvajalska agencija ali Evropska komisija obdelala v skladu z:

- Uredbo (ES) št. 45/2001 evropskega parlamenta in Sveta o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov;
- kadar je to ustrezno, nacionalno zakonodajo o varstvu osebnih podatkov države, v kateri je bila vloga izbrana.

Razen če niso vprašanja označena kot izbirna, so odgovori prijavitelja na vprašanja v obrazcu vloge zahtevani za ocenjevanje in nadaljnjo obdelavo vloge za pridobitev nepovratnih sredstev v skladu s programom Erasmus+. Osebni podatki se lahko na podlagi potrebe po seznanitvi s podatki posredujejo tretjim osebam, ki so vključene v oceno vlog ali postopek upravljanja nepovratnih sredstev, brez poseganja v možnost posredovanja teh podatkov organom, ki so odgovorni za spremljanje in inšpekcijo v skladu z zakonodajo Evropske unije, ali organom, ki so pooblašeni za izvedbo ocenjevanja Programa ali katerih ukrepov Programa. Prijavitelj ima pravico, da ima dostop do svojih osebnih podatkov in da jih popravi. Če ima prijavitelj kakršna koli vprašanja v zvezi z obdelavo svojih osebnih podatkov, jih naslovi na agencijo, ki je izbrala projekt. V primeru sporov lahko prijavitelj kadar koli uveljavlja pravico do pomoči Evropskega nadzornika za varstvo podatkov. Več informacij v zvezi z obdelavo osebnih podatkov je navedenih v sporazumu ali sklepu o nepovratnih sredstvih.

V zvezi z obdelavo osebnih podatkov v okviru programa Erasmus+ je na spletišču Komisije in Izvajalske agencije na voljo podrobno opisana izjava o varstvu osebnih podatkov, vključno s kontaktnimi podatki.

Kadar se prijavitelji in osebe, ki so pravne osebe in imajo pooblastila za zastopanje, odločanje ali nadzor nad njimi, znajdejo v eni od okoliščin, navedenih v:

- Sklepu Komisije z dne 16. decembra 2008 o sistemu zgodnjega opozarjanja za odredbodajalce Komisije in izvajalskih agencij³³ ali
- Uredbi Komisije z dne 17. decembra 2008 o centralni podatkovni zbirki o izključitvah³⁴.

se jih obvešča, da se lahko njihovi osebni podatki (naziv, ime v primeru fizične osebe, naslov, pravna oblika ter naziv in ime oseb s pooblastili za zastopanje, odločanje ali nadzor, če gre za pravno osebo) vpišejo samo v sistem zgodnjega opozarjanja ali v sistem zgodnjega opozarjanja in centralno podatkovno zbirko o izključitvah ter se posredujejo osebam in subjektom, ki so opredeljeni v zgoraj navedenima sklepu in uredbi, v zvezi z dodelitvijo ali izvajanjem pogodbe o javnem naročilu ali sporazuma ali sklepa o nepovratnih sredstvih.

ODPRTA LICENCA IN PRAVICE INTELEKTUALNE LASTNINE

Lastnik dela z odprto licenco dovoli uporabo vira ostalim uporabnikom. Vsak vir je povezan z licenco.

Odperta licenca ni prenos avtorskih pravic ali pravic intelektualne lastnine. Upravičenci ostanejo imetniki avtorskih pravic in jih lahko uporabljajo, kot želijo. Upravičenci do nepovratnih sredstev morajo izpolniti le zahtevo, da se omogoči prost dostop z odprtimi licencami do učnih virov (ali drugih dokumentov in nosilcev podatkov, ki jih ustvarijo s projektom). Upravičenci lahko tudi tržijo rezultate projekta in glede na izkušnje se s prostim dostopom okrepi prepoznavnost ter morda spodbudijo zainteresirani uporabniki, da kupijo tiskano ali fizično gradivo, dokument ali nosilec podatkov.

PRAVILA, KI SE UPORABLJAJO

Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002.

Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1268/2012 z dne 29. oktobra 2012 o pravilih uporabe Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije.

³³ UL L 344, 20.12.2008, str. 125.

³⁴ UL L 344, 20.12.2008, str. 12.

PRILOGA I

POSEBNA PRAVILA IN INFORMACIJE GLEDE MOBILNOSTI IN STRATEŠKIH PARTNERSTEV

V to prilogo so zajeta dodatna merila in pomembne informacije o pripravi, izvajanju in nadaljnjem izvajanju projektov mobilnosti in mobilnosti med visokošolskim študijem prve stopnje ter več konkretnih primerov dejavnosti, ki jih je mogoče izvesti v okviru strateških partnerstev na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. Organizacije, ki nameravajo razviti projekt v okviru teh ukrepov, naj si pred vložitvijo svojega zahtevka za nepovratna sredstva skrbno preberejo ustrezne dele te priloge. Ta priloga je razdeljena na naslednje razdelke:

Projekt mobilnosti za študente in osebje v visokošolskem izobraževanju	209
Projekt mobilnosti za učence in osebje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju	215
Projekt mobilnosti za osebje v šolskem izobraževanju	221
Projekt mobilnosti za osebje v izobraževanju odraslih	225
Mobilnost za mlade in mladinske delavce	227
Skupni magistrski študij	232
Strateška partnerstva	235

PROJEKT MOBILNOSTI ZA ŠTUDENTE IN OSEBJE V VISOKOŠOLSKEM IZOBRAŽEVANJU

1. PRED MOBILNOSTJO

a. AKREDITACIJA SODELUJOČIH ORGANIZACIJ

LISTINA ERASMUS ZA TERCIARNO IZOBRAŽEVANJE

Listina Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE) zagotavlja splošni okvir kakovosti za evropske in mednarodne dejavnosti sodelovanja, ki jih v okviru Programa lahko izvede visokošolska institucija. Dodelitev Listine Erasmus za terciarno izobraževanje je pogoj, ki ga morajo izpolnjevati vse visokošolske institucije, ki so iz držav Programa in želijo biti v okviru Programa vključene v učno mobilnost posameznikov in/ali sodelovanje na področju inovacij in dobrih praks. Za visokošolske institucije iz partnerskih držav Listina Erasmus za terciarno izobraževanje ni zahtevana in okvir kakovosti se bo zagotovil z medinstitucionalnimi sporazumi med visokošolskimi institucijami (glej spodaj).

Razpis za zbiranje predlogov za dodelitev Listine Erasmus za terciarno izobraževanje vsako leto objavi Izvajalska agencija v Bruslju. Če je listina dodeljena, je veljavna celotno obdobje trajanja Programa. Pogoji za vlogo za pridobitev Listine Erasmus za terciarno izobraževanje so opisani na spletišču Izvajalske agencije: http://eacea.ec.europa.eu/funding/2014/call_he_charter_en.php.

Visokošolske institucije morajo med izvajanjem projekta spoštovati vse določbe Listine Erasmus za terciarno izobraževanje. Skladnost s temi določbami bo spremljala nacionalna agencija. Ob kršitvi kakršnih koli načel in obveznosti lahko Evropska komisija listino prekliče.

CERTIFIKAT ZA KONZORCIJ ZA MOBILNOST

Konzorcij za mobilnost na področju visokošolskega izobraževanja lahko podpira katero koli od štirih upravičenih dejavnosti mobilnosti v projektu mobilnosti v visokošolskem izobraževanju.

Namen konzorcijev za mobilnost je olajšati organizacijo mobilnosti in zagotoviti dodano vrednost v zvezi s kakovostjo dejavnosti v primerjavi s tem, kaj bi lahko ponudile posamezne visokošolske institucije pošiljateljice. Organizacije, ki so članice konzorcija za mobilnost, lahko združijo ali vzajemno uporabljajo storitve, povezane z organizacijo mobilnosti. Skupne dejavnosti lahko vključujejo skupno upravno, pogodbeno in finančno upravljanje mobilnosti, skupni izbor in/ali priprave in spremljanje udeležencev ter, kadar je to ustrezno, osrednjo točko za iskanje podjetij in navezovanje stikov med podjetji in udeleženci. Konzorcij za mobilnost ima lahko tudi vlogo posrednika za prihajajoče študente in pripravnike. To vključuje iskanje organizacije gostiteljice v regiji, kjer se nahajajo partnerji konzorcija za mobilnost, in zagotavljanje pomoči, če je ta potrebna.

Koordinator konzorcija, morda skupaj z drugimi organizacijami/organizacijami posrednicami, ima lahko dejavno vlogo pri spodbujanju navezovanja stikov s podjetji, iskanju priložnosti za pripravištva in usposabljanja za osebe, promociji teh dejavnosti, zagotavljanju informacij itd.

Vsaka visokošolska institucija pošiljateljica ostane odgovorna za kakovost, vsebino in priznavanje obdobja mobilnosti. Vsak član konzorcija mora s koordinatorjem konzorcija podpisati sporazum, da se opredelijo vloge in odgovornosti ter upravne in finančne ureditve; v načinih sodelovanja so opredeljeni mehanizmi za pripravo, zagotavljanje kakovosti, nadaljnje izvajanje obdobja mobilnosti in podobno.

Konzorcij za mobilnost lahko prejme sredstva, le če mu je bil podeljen certifikat za konzorcij za mobilnost. Če ocena konzorcija za mobilnost ni uspešna, se mora konzorcij znova prijaviti naslednje leto.

Nacionalna agencija bo spremljala skladnost s certifikatom za konzorcij za mobilnost. V primeru kakršnih koli večjih težav (npr. nepravilna uporaba sredstev, nespoštovanje obveznosti in nezadovoljiva finančna zmogljivost) ali kakršnih koli kršitev obveznosti konzorcija lahko nacionalna agencija prekliče certifikat. Nacionalna agencija zahteva od koordinatorja konzorcija, da jo nemudoma obvesti o kakršnih koli spremembah glede sestave, okoliščin ali statusa konzorcija, zaradi katerih bodo morda potrebne spremembe ali preklic certifikata.

Visokošolska institucija lahko vloži vlogo za nepovratna sredstva na dva različna načina: a) neposredno pri nacionalni agenciji kot posamezna visokošolska institucija, b) prek konzorcija, katerega članica je. Posamezni oddelek ali fakulteta lahko za mobilnost hkrati uporabi oba načina. Vendar visokošolska institucija/oddelek ostajata odgovorna za preprečevanje dvojne dodelitve sredstev udeležencu, kadar sta oba načina uporabljena v istem akademskem letu.

b. MEDINSTITUCIONALNI SPORAZUM

Mobilnost študentov za študij in mobilnost osebja za poučevanje med visokošolskimi institucijami se izvaja kot del medinstitucionalnega sporazuma med visokošolskimi institucijami. Z medinstitucionalnim sporazumom bodo v primeru mobilnosti med državami Programa in partnerskimi državami opredeljena splošna načela, ki so upoštevana v Listini Erasmus za terciarno izobraževanje, in obe strani se bosta zavezali k izvajanju teh načel.

Medinstitucionalni sporazum se lahko tudi razširi, tako da zajame mobilnost študentov za pripravništva in/ali mobilnost osebja za usposabljanje, pri čemer se zanaša na znanje partnerskih institucij o podjetjih za namene opredeljevanja podjetij/organizacij gostiteljic v tujini.

c. ORODJE ZA MOBILNOST

Čim prej po izboru udeležencev mora organizacija upravičenka vnesti splošne informacije o udeležencu in vrsti mobilnosti, ki jo bo izvedel (npr. ime udeleženca, država gostiteljica, trajanje mobilnosti itd.), v orodje za mobilnost. Orodje za mobilnost bo zagotavljalo podporo pri upravljanju dejavnosti mobilnosti Erasmus+ za upravičence. Organizacija upravičenka je odgovorna tudi za posodabljanje orodja za mobilnost s kakršno koli spremembo v zvezi z udeleženci ali dejavnostmi v življenjskem ciklu projekta mobilnosti. Upravičenci bodo lahko z orodjem za mobilnost ustvarili vnaprej izpolnjena poročila na podlagi vnesenih informacij. V orodju za mobilnost bodo na voljo tudi poročila, ki jih bodo izpolnili udeleženci mobilnosti.

Več informacij o orodju za mobilnost ter o dostopu do njega bo zagotovljenih v sporazumu o nepovratnih sredstvih med nacionalno agencijo in upravičencem.

d. POGOJI UDELEŽBE ŠTUDENTOV

IZBOR

Študenti se prijavijo pri svoji visokošolski instituciji, ki izvaja izbor udeležencev v ukrepu mobilnosti. Izbor študentov – in postopek za dodeljevanje nepovratnih sredstev tem študentom – mora biti pravičen, pregleden, dosleden in dokumentiran, dostop do njega pa mora biti na voljo za vse strani, vključene v postopek izbora.

Visokošolska institucija sprejme vse potrebne ukrepe, da prepreči kakršno koli navzkrižje interesov v zvezi z osebami, ki lahko sodelujejo v organih za izbor ali postopku za izbor študentov.

Merila za izbor – kot so, na primer: akademski uspeh kandidata, predhodne izkušnje v mobilnosti, motivacija, predhodne izkušnje v državi gostiteljici (npr. povratek v državo izvora) itd. – bodo javno objavljena.

Ko so študenti izbrani, bi od svoje institucije pošiljateljice morali prejeti študentsko listino Erasmus+, ki opredeljuje pravice in obveznosti študentov v zvezi z njihovim obdobjem študija ali pripravništva v tujini ter pojasnjuje različne korake, ki jih je treba opraviti pred in med mobilnostjo ter po njej.

SPORAZUM S ŠTUDENTOM

Pred odhodom mora vsak izbrani študent podpisati sporazum, ki vključuje tudi „učni sporazum“ z opredeljenim programom študija in/ali pripravništva, ki se bo opravil na podlagi dogovora med študentom ter organizacijama pošiljateljico in gostiteljico. Ta učni sporazum opredeljuje ciljne učne rezultate za obdobje učenja v tujini in navaja formalne določbe o priznavanju. V sporazumu je navedeno tudi mesto obdobja študija in/ali pripravništva. V tem učnem sporazumu se morata institucija pošiljateljica in študent tudi dogovoriti o ravni jezikovnega znanja (glavnega jezika poučevanja ali na delovnem mestu), ki jo mora študent doseči do začetka obdobja študija/pripravništva in je v skladu s priporočeno ravno, navedeno v medinstitucionalnem sporazumu med institucijama pošiljateljico in gostiteljico (ali v skladu s pričakovanji podjetja v primeru pripravništva). Kadar je to ustrezno, se bosta institucija pošiljateljica in študent dogovorila o najustreznejši jezikovni podpori, ki se bo zagotovila, da lahko študent doseže dogovorjeno raven (glej naslednji odstavek o spletni storitvi za jezikovno podporo).

NEPOVRATNA SREDSTVA ZA ŠTUDENTE

S podpisom učnega sporazuma so študenti upravičeni do podpore v obliki „študentskih nepovratnih sredstev“ med obdobjem študija ali pripravništva v tujini. V ta nepovratna sredstva je lahko zajeto eno ali oboje od naslednjega:

- nepovratna sredstva EU, ki se izračunajo na mesec in plačajo v obliki stroškov na enoto (glej razdelek „Pravila za dodelitev sredstev“ v delu B tega vodnika), in/ali
- nacionalna, regionalna ali lokalna nepovratna sredstva, ki jih zagotovi javni ali zasebni donator ali se zagotovijo s shemo za posojila.

Dovoljeni so tudi „študenti programa Erasmus+, ki ne prejmejo nepovratnih sredstev“ (za študij in pripravništva), tj. študenti, ki izpolnjujejo vsa merila za upravičenost za študente programa Erasmus+ in v celoti izkoristijo vse prednosti študentov programa Erasmus+, ne da bi prejeli nepovratna sredstva EU za mobilnost. Pravila, opredeljena v tem vodniku za prijavitelje, razen tista v zvezi z dodelitvijo nepovratnih sredstev, se uporabljajo tudi za te „študente programa Erasmus+, ki ne prejmejo nepovratnih sredstev“. Število teh udeležencev se upošteva v statistiki za kazalnik uspešnosti, ki se uporablja za dodeljevanje proračunskih sredstev EU državam.

Študentom, ki se udeležijo projekta mobilnosti v visokoškolskem izobraževanju, podprtega s programom Erasmus+ – če za svojo udeležbo prejmejo nepovratna sredstva EU Erasmus+ ali ne – ni treba plačati stroškov šolnine, registracije, izpitov in dostopa do laboratorija ali knjižnice na instituciji gostiteljici. Lahko pa se jim zaračunajo stroški v manjših zneskih, na primer za zavarovanje, študentske zveze, uporabo različnega gradiva, kot so fotokopije ali laboratorijski proizvodi, na enaki osnovi, kot se ti stroški zaračunavajo lokalnim študentom. Odhajajoči študenti niso odgovorni za kritje kakršnih koli dodatnih stroškov v zvezi z organizacijo ali upravnimi postopki njihovega obdobja mobilnosti.

Poleg tega se mora med obdobjem v tujini ohraniti upravičenost do kakršnih koli nepovratnih sredstev ali posojil, ki se dodelijo študentom za študij na njihovi domači instituciji.

Študenti, ki se udeležijo projekta mobilnosti v visokoškolskem izobraževanju (za študij ali pripravništvo v tujini), ne morejo hkrati biti upravičenci do štipendije za skupni magistrski študij ali obratno.

SPLETNA JEZIKOVNA PODPORA

S podpisom Listine Erasmus za terciarno izobraževanje se visokošolske institucije zavežejo, da bodo za udeležence mobilnosti zagotovile vso potrebno podporo glede jezikovne priprave. S tem v zvezi se bo v okviru Programa sčasoma začela izvajati spletna jezikovna podpora za vse dejavnosti mobilnosti, ki trajajo dva meseca ali dlje. Evropska komisija bo dostop do take spletne podpore omogočila za izbrane študente, da bo ocenila njihovo znanje jezika, ki ga bodo uporabljali pri študiju ali izvajanju pripravništva v tujini. S tem orodjem bodo lahko po potrebi tudi izboljšali znanje jezika pred in/ali med obdobjem mobilnosti.

Spletna jezikovna podpora se bo zagotovila na naslednji način:

- ko bo sistem na voljo, bodo nacionalne agencije visokošolskim institucijam dodelile spletne licence v skladu s splošnimi merili, ki jih opredeli Evropska komisija;
- vsi študenti (razen govorci maternega jezika), ko jih bo izbrala njihova visokošolska institucija – pred podpisom njihovega učnega sporazuma – in ki bodo lahko izkoristili uporabo spletne storitve, bodo izvedli spletni preskus, da se oceni njihovo znanje jezika, ki ga bodo uporabljali med študijem ali pripravništvom v tujini. Rezultati tega preskusa bodo posredovani študentu in visokošolski instituciji pošiljateljici. Na podlagi tega bo lahko visokošolska institucija pošiljateljica količinsko opredelila število študentov, ki bodo morda morali opraviti spletni jezikovni tečaj;
- glede na število spletnih licenc, ki bodo na voljo, bodo visokošolske institucije razdelile licence v skladu s potrebami študentov. Študenti bodo prevzeli odgovornost za opravljanje spletnega tečaja, kot je navedeno in dogovorjeno v učnem sporazumu;
- ob koncu obdobja mobilnosti bo študent opravil drugo oceno, da se ugotovi napredek v učenju tujega jezika. Rezultati bodo posredovani študentu in visokošolskim institucijam.

Takoj ko bo začela delovati spletna jezikovna storitev, bo na voljo več informacij na spletiščih Evropske komisije in nacionalnih agencij.

Za vse druge vrste mobilnosti ali če spletna storitev Komisije ni na voljo za zadevni jezik, lahko visokošolske institucije za študente zagotovijo druge vrste jezikovne podpore, ki bo financirana v okviru nepovratnih sredstev „Organizacijska podpora“.

e. POGOJI UDELEŽBE OSEBJA

IZBOR

Visokošolska institucija pošiljateljica mora pravično in pregledno izbrati svoje osebe, ki se udeleži projekta mobilnosti v visokoškolskem izobraževanju. Pred odhodom se morajo dogovoriti o programu mobilnosti z institucijo pošiljateljico in institucijo gostiteljico/podjetjem.

Izbir učiteljev in osebja visokošolske institucije izvede visokošolska institucija. Postopek izbora in dodelitve nepovratnih sredstev mora biti pravičen, pregleden, dosleden in dokumentiran ter dostop do njega mora biti na voljo za vse strani, vključene v postopek izbora. Merila za izbor (na primer prednostna obravnava osebja, ki gre v prvič

tujino, omejitev števila dejavnosti mobilnosti na člana osebja v določenem časovnem obdobju itd.) bodo javno objavljena.

Visokošolska institucija sprejme vse potrebne ukrepe, da prepreči kakršno koli navzkrižje interesov v zvezi z osebami, ki lahko sodelujejo v organih za izbor ali postopku za izbor posameznih upravičencev.

V primeru mobilnosti osebja iz podjetja na visokošolsko institucijo institucija pošlje vabilo članu osebja podjetja; nepovratna sredstva upravlja visokošolska institucija gostiteljica.

SPORAZUM O MOBILNOSTI

Izbor osebja visokošolske institucije bo opravila institucija pošiljateljica na podlagi osnutka programa mobilnosti, ki ga bo predložil član osebja po posvetovanju z institucijo gostiteljico/podjetjem. Pred odhodom se obe strani, institucija pošiljateljica/podjetje in institucija gostiteljica/podjetje, uradno dogovorita o končnem programu mobilnosti (z izmenjavo pisem ali elektronskih sporočil).

Obe strani, institucija pošiljateljica/podjetje in institucija gostiteljica/podjetje, sta odgovorni za kakovost obdobja mobilnosti v tujini.

NEPOVRATNA SREDSTVA ZA OSEBJE

Finančna pravila za obe vrsti mobilnosti osebja so enaka. Nepovratna sredstva so prispevek za potne stroške in stroške bivanja v obdobju poučevanja ali usposabljanja v tujini (glej razdelek „Pravila za dodelitev sredstev“ v delu B tega vodnika).

Dovoljena je mobilnost visokošolskega osebja, ki ne prejme nepovratnih sredstev.

2. MED MOBILNOSTJO

PREKINITEV MOBILNOSTI ŠTUDENTA

V primeru pripravništev se lahko obdobje mobilnosti v tujini prekine zaradi dopustov v podjetju, če je podjetje v tem obdobju zaprto. Nepovratna sredstva se v tem obdobju ohranijo. Obdobje zaprtja se ne šteje v okviru najmanjšega trajanja obdobja pripravništva.

PODALJŠANJE MOBILNOSTI ŠTUDENTA

Organizaciji pošiljateljica in gostiteljica se lahko dogovorita za podaljšanje obdobja mobilnosti, ki se izvaja, če sta izpolnjena naslednja pogoja:

- pred koncem prvotno načrtovanega obdobja mobilnosti je treba spremeniti sporazum o nepovratnih sredstvih in opraviti vse potrebno v zvezi s podaljšanjem trajanja obdobja. Taka sprememba je še zlasti pomembna v tistih primerih, ko je treba vložiti tudi zahtevek za podaljšanje mesečnih nepovratnih sredstev EU. Čeprav je trajanje obdobja mobilnosti opredeljeno v študentovem potrdilu o udeležbi (to je obdobje, ki ga visokošolske institucije navedejo v svojih končnih poročilih), je pravzaprav največje število mesecev, ki je krito z nepovratnimi sredstvi EU, tisto, ki je navedeno v sporazumu o nepovratnih sredstvih ali v spremembah tega sporazuma. Upravičenci bi torej morali spremeniti sporazum o nepovratnih sredstvih za mobilnost v primeru podaljšanja trajanja bivanja v tujini, ko ima to finančne posledice;
- dodatno obdobje mora brez prekinitve slediti obdobju mobilnosti, ki se že izvaja. Med tema obdobjema ne sme biti nobenih premorov (dopusti in zaprtja univerze/podjetja se ne štejejo kot „premor“), razen če so ustrezno utemeljeni in jih odobri nacionalna agencija.

3. PO MOBILNOSTI

a. PRIZNAVANJE UČNIH REZULTATOV

Ob koncu obdobja v tujini mora institucija gostiteljica/podjetje za študenta in njegovo visokošolsko institucijo zagotoviti prepis ocen ali potrdilo o pripravništvu („prepis dela“), ki potrjuje rezultate dogovorjenega programa.

V nadaljnjem izvajanju obdobja mobilnosti institucija pošiljateljica uradno prizna kreditne točke, ki so bile dodeljene v tujini za formalno učenje novih kompetenc (z uporabo sistema ECTS ali enakovrednega sistema), po potrebi tudi za pripravništva, in dokumentirajo se rezultati neformalnega in priložnostnega učenja zunaj učilnice

ali delovnega mesta (z uporabo priloge k diplomi). Vendar to ne velja za pripravništva, ki jih izvajajo nedavni diplomanti.

O rezultatih ocene znanja jezikov in spletnih jezikovnih tečajev se bo poročalo centralno, ne bo pa zagotovljena nobena oblika formalnih kvalifikacij.

V zvezi z mobilnostjo osebja bi morala institucija pošiljateljica zagotoviti, da so učni rezultati sodelujočega osebja ustrezno priznani ter se razširjajo in na široko uporabljajo v instituciji.

b. POROČANJE

Ob koncu obdobja v tujini morajo vsi študenti in osebje, ki so opravili dejavnost mobilnosti, izpolniti in predložiti končno poročilo. Za mobilnost, ki traja dva meseca ali več, poročilo vključuje tudi oceno kakovosti jezikovne podpore, ki so jo prejeli med obdobjem mobilnosti.

Od tistih študentov in osebja, ki ne predložijo poročila, lahko njihova visokošolska institucija pošiljateljica zahteva, da delno ali v celoti povrnejo prejeta nepovratna sredstva EU. Povračilo se ne zahteva, če študenti ali člani osebja niso mogli dokončati načrtovanih dejavnosti v tujini zaradi višje sile. Institucija pošiljateljica poroča o takih primerih in nacionalna agencija jih mora pisno odobriti.

PROJEKT MOBILNOSTI ZA UČENCE IN OSEBJE V POKLICNEM IZOBRAŽEVANJU IN USPOSABLJANJU

1. ORGANIZACIJSKA PODPORA

Nepovratna sredstva za organizacijsko podporo so prispevek za kakršne koli stroške, ki jih imajo organizacije v zvezi z dejavnostmi, s katerimi podpirajo visokokakovostno mobilnost študentov in osebja. Na primer za:

- zagotavljanje informacij in pomoči za študente in osebe;
- izbor študentov in osebja;
- pripravo učnih sporazumov, da se zagotovi popolno priznavanje vseh elementov izobraževanja študentov;
- pripravo in priznavanje sporazumov o mobilnosti za osebe;
- zagotavljanje jezikovne in medkulturne priprave za študente in osebe, zlasti jezikovnih tečajev za PIU za posamezni sektor;
- splošno upravljanje v zvezi s postavitvijo in upravljanjem projekta mobilnosti;
- zagotavljanje učinkovitih ureditev za mentorstvo in nadzor udeležencev mobilnosti;
- posebne ureditve za zagotavljanje kakovosti pripravništev v podjetjih.

Pri odločitvi o končni dodelitvi nepovratnih sredstev se upošteva kakovost, s katero institucija izvede projekt in njeno nadaljnje izvajanje projekta. Kakovostna izvedba projekta mobilnosti bi morala slediti smernicam iz te priloge o mobilnosti za učence in osebe v poklicnem izobraževanju in usposabljanju.

2. PRED MOBILNOSTJO

a. AKREDITACIJA SODELUJOČIH ORGANIZACIJ

Predlogi projektov, ki jih predložijo prijavitelji, ki so nosilci certifikata mobilnosti Leonardi da Vinci, dodeljenega med programom Vseživljenjsko učenje, bodo v letu 2014 lahko izkoristili skrajšani postopek. Za leto 2015 se bo uvedel nov postopek akreditacije; v letu 2014 se bo začel poseben razpis za dodelitev certifikata mobilnosti PIU. Postopek akreditacije organizacij PIU bodo upravljale nacionalne agencije.

V letu 2014 bo na voljo več informacij na spletiščih Evropske komisije in nacionalnih agencij.

b. EVROPSKA LISTINA KAKOVOSTI ZA MOBILNOST

Organizacije PIU, ki načrtujejo organizacijo dejavnosti mobilnosti za učence in osebe v PIU, morajo organizirati svoje dejavnosti v skladu z načeli in merili iz Evropske listine kakovosti za mobilnost³⁵.

Evropska listina kakovosti za mobilnost je referenčni dokument za kakovost za bivanje med izobraževanjem in usposabljanjem v tujini. Listina zagotavlja smernice o ureditvah mobilnosti za učenje in druge namene, na primer o poklicni rasti, za mlade učence in osebe. Spoštovanje načel iz listine naj bi pomagalo zagotoviti, da bo izkušnja udeležencev mobilnosti v državi gostiteljici in državi izvora ob njihovem povratku vedno pozitivna ter da se bosta število in obseg izmenjav v izobraževanju in usposabljanju stalno izboljševala. Listina je na voljo na naslovu:

http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/lifelong_learning/c11085_en.htm.

c. ECVET – MEMORANDUM O SOGLASJU

Organizacije PIU se lahko odločijo, da bodo v okviru svojih dejavnosti mobilnosti uporabile evropski sistem kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET) (več informacij v nadaljevanju). V teh primerih je pogoj za uporabo sistema ECVET vzpostavitev partnerstva ECVET. To partnerstvo mora združevati pristojne organizacije, ki so vključene v 1) opredeljevanje ustreznih učnih rezultatov med mobilnostjo; 2) zagotavljanje programov PIU, ki zadostijo tem potrebam; 3) ocenjevanje tega, v kolikšni meri so učenci dosegli učne rezultate ter 4) potrjevanje in priznavanje kreditnih točk učencev ob njihovem povratku na domačo institucijo.

Partnerstvo za mobilnost na podlagi sistema ECVET je mogoče formalizirati z memorandumom o soglasju. Memorandum o soglasju je sporazum med dvema pristojnima organizacijama, ki opredeli okvir za prenos kreditnih točk. Ta sporazum formalizira partnerstvo ECVET, tako da se v njem navede vzajemno sprejemanje

³⁵ Priporočilo (ES) št. 2006/961 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o transnacionalni mobilnosti v Skupnosti zaradi izobraževanja in usposabljanja: Evropska listina kakovosti za mobilnost (UL L 394, 30.12.2006).

statusa ter postopkov vključenih pristojnih organizacij in institucij. Določa tudi postopke partnerstev za sodelovanje.

Memorandume o soglasju lahko oblikujejo omrežja pristojnih organizacij/institucij iz več držav/sistemov, lahko pa so glede na potrebe in ambicije partnerstev tudi dvostranska. Za več informacij in smernic o oblikovanju memoranduma o soglasju glej priložniški za uporabnike sistema ECVET, ki je na voljo na spletišču Evropske komisije.

d. KONZORCIJ ZA MOBILNOST

Poleg tega da se lahko ponudniki PIU prijavijo kot ena organizacija, se lahko konzorcij za mobilnost PIU prijavi tudi za projekt mobilnosti PIU.

Namen konzorcijev za mobilnost je olajšati organizacijo mobilnosti in zagotoviti dodano vrednost v zvezi s kakovostjo dejavnosti v primerjavi s tem, kaj bi lahko ponudila vsaka posamezna institucija PIU pošiljateljica (npr. šola PIU). Od organizacij, ki so članice konzorcija za mobilnost PIU, se pričakuje, da združijo ali vzajemno uporabljajo storitve, ki so povezane z organizacijo mobilnosti, ter da skupaj razvijajo svojo raven internacionalizacije z vzajemnim sodelovanjem in skupno uporabo stikov. Skupne dejavnosti običajno vključujejo skupno upravno, pogodbeno in finančno upravljanje mobilnosti, skupni izbor in/ali priprave in spremljanje udeležencev ter, kadar je to ustrezno, osrednjo točko za iskanje podjetij in navezovanje stikov med podjetji in udeleženci. Konzorcij za mobilnost ima lahko tudi vlogo posrednika za prihajajoče pripravnike in osebe. To vključuje iskanje organizacije gostiteljice v regiji, kjer se nahajajo partnerji konzorcija za mobilnost, in zagotavljanje pomoči, če je ta potrebna.

Koordinator konzorcija, morda skupaj z drugimi organizacijami/organizacijami posrednicami, mora imeti dejavno vlogo pri spodbujanju navezovanja stikov s podjetji, iskanju priložnosti za pripravništva in usposabljanja za osebe, promociji teh dejavnosti, zagotavljanju informacij itd.

Vsaka organizacija PIU pošiljateljica ostane odgovorna za kakovost, vsebino in priznavanje obdobja mobilnosti. Vsak član konzorcija mora s koordinatorjem konzorcija podpisati sporazum, da se opredelijo vloge in odgovornosti ter upravne in finančne ureditve; v načinih sodelovanja so navedeni mehanizmi za pripravo, zagotavljanje kakovosti, nadaljnje izvajanje obdobja mobilnosti in podobno.

e. ORODJE ZA MOBILNOST

Čim prej po izboru udeležencev mora organizacija upravičenka vnesti splošne informacije o udeležencu in vrsti mobilnosti, ki jo bo izvedel (npr. ime udeleženca, država gostiteljica, trajanje mobilnosti itd.), v orodje za mobilnost. Orodje za mobilnost bo zagotavljalo podporo pri upravljanju dejavnosti mobilnosti Erasmus+ za upravičence. Organizacija upravičenka je odgovorna tudi za posodabljanje orodja za mobilnost s kakršno koli spremembo v zvezi z udeleženci ali dejavnostmi v življenjskem ciklu projekta mobilnosti. Upravičenci bodo lahko z orodjem za mobilnost ustvarili vnaprej izpolnjena poročila na podlagi vnesenih informacij. V orodju za mobilnost bodo na voljo tudi poročila, ki jih bodo izpolnili udeleženci mobilnosti.

Več informacij o orodju za mobilnost ter o dostopu do njega bo zagotovljenih v sporazumu o nepovratnih sredstvih med nacionalno agencijo in upravičencem.

f. POGOJI UDELEŽBE UČENCEV PIU

IZBOR

Organizacija pošiljateljica izvede izbor udeležencev v ukrepu mobilnosti. Izbor učencev – in postopek za dodeljevanje nepovratnih sredstev tem učencem – mora biti pravičen, pregleden, dosleden in dokumentiran, dostop do njega pa mora biti na voljo za vse strani, vključene v postopek izbora.

Organizacija pošiljateljica sprejme vse potrebne ukrepe, da prepreči kakršno koli navzkrižje interesov v zvezi z osebami, ki lahko sodelujejo v organih za izbor ali postopku za izbor posameznih udeležencev.

SPREMLJEVALCI

Učence PIU s posebnimi potrebami ali iz okolij z omejenimi možnostmi lahko spremlja oseba, ki jim v obdobju mobilnosti nudi podporo. Vključenost spremljevalcev mora biti sorazmerna s številom vključenih učencev (navadno en spremljevalec na skupino učencev, ki opravljajo pripravništvo v isti organizaciji gostiteljici).

Trajanje bivanja spremljevalcev v tujini bi tudi moralo biti sorazmerno s potrebami učencev (običajno je bivanje, ki traja ves čas dejavnosti, sprejemljivo samo v primerih, če učenci niso samostojni ali so mladoletni).

SPORAZUM Z UČENCEM

Pred odhodom morajo učenci PIU podpisati sporazum z organizacijama pošiljateljico in gostiteljico, ki vključuje tudi naslednje:

- „učni sporazum“ z opredeljenim programom usposabljanja, ki se bo izvedel na podlagi dogovora med učencem ter organizacijama pošiljateljico in gostiteljico. Ta sporazum opredeljuje ciljne učne rezultate za obdobje učenja v tujini in navaja formalne določbe o priznavanju (npr. ECVET);
- „zavezanost kakovosti“, ki se priloži učnemu sporazumu ter navaja pravice in obveznosti pripravnikov, organizacij pošiljateljice in gostiteljice ter po potrebi organizacij posrednic.

S podpisom učnega sporazuma so učenci PIU upravičeni do podpore v obliki nepovratnih sredstev med obdobjem pripravništva v tujini. V ta nepovratna sredstva je lahko zajeto eno ali oboje od naslednjega:

- nepovratna sredstva EU, ki se izračunajo glede na dan dejavnosti (glej razdelek „Pravila za dodelitev sredstev“ v delu B tega vodnika), in/ali
- lokalna, regionalna in nacionalna nepovratna sredstva, ki jih zagotovi javni ali zasebni donator ali se zagotovijo s shemo za posojila.

Dovoljeni so „učenci PIU, ki ne prejmejo nepovratnih sredstev“ (tj. učenci, ki opravijo pripravništva, izpolnjujejo merila za mobilnost PIU Erasmus+ in izkoristijo prednosti učencev v programu Erasmus+, ne da bi prejeli nepovratna sredstva Erasmus+). Pravila, opredeljena v tem vodniku za prijavitelje, razen tista v zvezi z dodelitvijo nepovratnih sredstev, se uporabljajo tudi za te „učence PIU, ki ne prejmejo nepovratnih sredstev“.

SPLETNA JEZIKOVNA PODPORA

Učenci PIU, ki se bodo udeležili dejavnosti mobilnosti, ki traja en mesec ali dlje, so pred odhodom ali med mobilnostjo upravičeni do jezikovne podpore. V zvezi s tem Komisija načrtuje dostop do spletne podpore za izbrane študente PIU, da bo ocenila njihovo znanje jezika, ki ga bodo uporabljali pri opravljanju pripravništva v tujini. S to storitvijo bodo lahko po potrebi tudi izboljšali znanje jezika pred in/ali med obdobjem mobilnosti. Ta spletna storitev se bo sčasoma začela izvajati s programom. Jezikovna podpora se bo zagotovila na naslednji način:

- ob prijavi za projekt mobilnosti PIU bo organizacija prijaviteljica ocenila potrebo po jezikovni podpori – v glavnem jeziku poučevanja ali dela – za učence, ki bodo opravljali pripravništvo v okviru projekta mobilnosti;
- ko bo sistem na voljo, bodo nacionalne agencije organizacijam upravičenkam dodelile spletne licence v skladu s splošnimi merili, ki jih opredeli Komisija;
- vsi študenti (razen govorci maternega jezika), ko jih bo izbrala njihova organizacija pošiljateljica – pred podpisom njihovega učnega sporazuma – in ki bodo lahko izkoristili uporabo spletne storitve, bodo izvedli spletni preskus, da se oceni njihovo znanje jezika, ki ga bodo uporabljali med pripravništvom. Rezultati tega preskusa bodo posredovani učencu in na zahtevo organizaciji pošiljateljici. Ti rezultati ne bodo vplivali na odhod učenca v tujino;
- glede na število spletnih licenc, ki bodo na voljo, bodo tisti udeleženci, ki potrebujejo jezikovno podporo, morda dobili možnost za opravljanje spletnega jezikovnega tečaja;
- ob koncu pripravništva bodo učenci PIU opravili drugo oceno, da se ugotovi napredek v učenju jezika poučevanja/dela. Rezultati bodo posredovani študentu in na zahtevo organizaciji pošiljateljici.

Spletna jezikovna podpora, ki jo zagotavlja Evropska komisija, bo predvidoma na voljo v letu 2014. V začetnih fazah Programa spletna ocena in tečaji ne bodo na voljo v vseh jezikih EU in jezikovni tečaji morda ne bodo na voljo za vse udeležence, ki jih bodo potrebovali. Takoj ko bo začela delovati spletna jezikovna storitev, bo na voljo več informacij na spletiščih Komisije in nacionalnih agencij.

Sodelujoče organizacije v projektu mobilnosti PIU morajo zagotoviti jezikovno podporo za jezike, ki ne bodo zajeti v storitev Komisije; za ta namen se lahko zagotovijo posebna nepovratna sredstva, opisana v razdelku „Jezikovna podpora“. Poleg tega lahko organizacije, vključene v projekt mobilnosti PIU, uporabijo nepovratna sredstva iz razdelka „Organizacijska podpora“ za obravnavanje potreb udeležencev v zvezi s pedagoško, medkulturno ali posebno jezikovno pripravo (glej razdelek „Pravila za dodelitev sredstev“ v delu B tega vodnika).

g. POGOJI UDELEŽBE OSEBJA

IZBOR

Izbor osebjia izvede organizacija pošiljateljica. Postopek izbora in dodelitve nepovratnih sredstev mora biti pravičen, pregleden, dosleden in dokumentiran, dostop do njega pa mora biti na voljo za vse strani, vključene v postopek izbora.

Organizacija pošiljateljica sprejme vse potrebne ukrepe, da prepreči kakršno koli navzkrižje interesov v zvezi z osebami, ki lahko sodelujejo v organih za izbor ali postopku za izbor posameznih upravičencev.

Merila za izbor (prednostna obravnava osebja, ki gre v prvič tujino, omejitev števila dejavnosti mobilnosti na člana osebja v določenem časovnem obdobju itd.) bodo javno objavljena.

SPORAZUM O MOBILNOSTI

Izbor osebja bo opravila organizacija pošiljateljica na podlagi osnutka programa mobilnosti, ki ga bo predložil član osebja po posvetovanju z institucijo gostiteljico ali podjetjem/organizacijo. Pred odhodom se organizaciji pošiljateljica in gostiteljica uradno dogovorita o končnem programu mobilnosti z izmenjavo pisem ali elektronskih sporočil.

Obe organizaciji, pošiljateljica in gostiteljica, sta odgovorni za kakovost obdobja mobilnosti v tujini.

3. MED MOBILNOSTJO

PREKINITEV MOBILNOSTI UČENCEV

V primeru pripravništev se lahko obdobje mobilnosti v tujini prekine zaradi dopustov v podjetju, če je podjetje v tem obdobju zaprto. Nepovratna sredstva se v tem obdobju ohranijo. Obdobje zaprtja se ne šteje v okviru najmanjšega trajanja obdobja pripravništva.

PODALJŠANJE MOBILNOSTI UČENCEV

Organizaciji pošiljateljica in gostiteljica se lahko dogovorita za podaljšanje obdobja mobilnosti, ki se izvaja, če sta izpolnjena naslednja pogoja:

- pred koncem prvotno načrtovanega obdobja mobilnosti je treba spremeniti sporazum o nepovratnih sredstvih in opraviti vse potrebno v zvezi s podaljšanjem trajanja obdobja. Taka sprememba je še zlasti pomembna v tistih primerih, ko je treba vložiti tudi zahtevek za podaljšanje mesečnih nepovratnih sredstev EU. Čeprav je trajanje obdobja mobilnosti opredeljeno v študentovem potrdilu o udeležbi (to je obdobje, ki ga organizacije upravičenke navedejo v svojih končnih poročilih), je pravzaprav največje število mesecev, ki je krito z nepovratnimi sredstvi EU, tisto, ki je navedeno v sporazumu o mobilnosti ali v spremembah tega sporazuma. To velja, tudi če je trajanje, navedeno v učnem sporazumu, krajše od tega, ki je navedeno v potrdilu o udeležbi;
- dodatno obdobje mora brez prekinitev slediti obdobju mobilnosti, ki se že izvaja. Med tema obdobjema ne sme biti nobenih premorov (dopusti in zaprtja šol PIU/podjetja se ne štejejo kot „premor“), razen če so ustrezno utemeljena in jih odobri nacionalna agencija.

4. PO MOBILNOSTI

a. PRIZNAVANJE UČNIH REZULTATOV

Vključeni organizaciji pošiljateljica in gostiteljica bi se ob koncu mobilnosti morali dogovoriti o izdaji potrdila o mobilnosti Europass. Za več informacij o tem postopku glej spletišče Europass:

<http://europass.cedefop.europa.eu/sl/home>.

ECVET

Organizacije PIU se lahko odločijo, da bodo v okviru svojih dejavnosti mobilnosti uporabile sistem ECVET. Sistem ECVET je skupni metodološki okvir, ki olajšuje zbiranje in prenos kreditnih točk za učne rezultate med različnimi sistemi kvalifikacij. Cilj sistema je spodbujati nadnacionalno mobilnost in dostop do vseživljenjskega učenja. Njegov namen ni nadomestiti nacionalne sisteme kvalifikacij, temveč doseči boljše primerljivost in združljivost med njimi. ECVET se uporablja za vse rezultate, ki jih doseže posameznik v različnih oblikah izobraževanja in usposabljanja ter ki se nato prenesejo, priznajo in zberejo s ciljem pridobiti kvalifikacijo. Na podlagi te pobude se lahko evropskim državljanom lažje priznajo njihovo usposabljanje, spretnosti in znanje v drugi državi Programa. Več informacij o sistemu ECVET je na voljo na spletišču Komisije:

http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/lifelong_learning/c11107_en.htm.

Ob uporabi sistema ECVET morajo biti pridobljene kreditne točke, ki so bile zbrane z učnimi rezultati, pregledne in navedene v memorandumu o soglasju med sodelujočimi organizacijami.

b. POROČANJE

Ob koncu obdobja v tujini morajo vsi učenci in osebje PIU, ki so opravili dejavnost mobilnosti, izpolniti in predložiti končno poročilo. Za dejavnosti mobilnosti, ki trajajo en mesec ali več, poročilo vključuje tudi oceno kakovosti jezikovne podpore, ki so jo prejeli med obdobjem mobilnosti.

Od tistih študentov in osebja, ki ne predložijo poročila, se lahko zahteva, da delno ali v celoti povrnejo prejeta nepovratna sredstva EU. Povračilo se ne zahteva, če učenci ali člani osebja niso mogli dokončati načrtovanih dejavnosti v tujini zaradi višje sile. Organizacija pošiljateljica poroča o takih primerih in nacionalna agencija jih mora pisno odobriti.

PROJEKT MOBILNOSTI ZA OSEBJE V ŠOLSLEM IZOBRAŽEVANJU

Projekti mobilnosti omogočajo šolam, da za svoje učitelje in drugo izobraževalno osebje zagotovijo priložnosti in pobude za pridobivanje novih kompetenc, ki so povezane s potrebami šole. Vodstvo šol bi moralo imeti dejavno vlogo pri načrtovanju, podpori in nadaljnjem izvajanju projekta mobilnosti.

Da se zagotovi in čim bolj izkoristi učinek teh dejavnosti na poklicni razvoj vsega osebja, bi morale šole poskrbeti, da se po zaključeni mobilnosti kompetence, ki jih je pridobilo njihovo osebje, razširjajo po vsej šoli in vključijo v prakso poučevanja na šoli.

Pred prijavo bi morale šole skrbno razmisliti o tem, koliko članov osebja se lahko realistično udeleži mobilnosti med trajanjem projekta (tj. v 1 ali 2 letih), kakšne dejavnosti bodo opravljali in kako se lahko te dejavnosti učinkovito izvajajo na domači instituciji v prihodnje. Ob prijavi bodo šole prijaviteljice morale navesti okvirne številke, vrste in države gostiteljice načrtovanih dejavnosti mobilnosti.

Če nacionalna agencija izbere projekt mobilnosti in potrdi zahtevana proračunska sredstva, lahko šole upravičenke začnejo z izborom udeležencev in podrobno organizacijo dejavnosti.

1. ORGANIZACIJSKA PODPORA

Nepovratna sredstva za organizacijsko podporo so prispevek za stroške, ki jih imajo institucije v zvezi z dejavnostmi, s katerimi podpirajo mobilnost osebja. Na primer za:

- pripravo in nadaljnje izvajanje evropskega razvojnega načrta;
- organizacijske ureditve s partnerskimi institucijami (predvsem v primeru sledenja na delovnem mestu ali programov poučevanja);
- zagotavljanje informacij in pomoči za osebje;
- izbor osebja za dejavnosti mobilnosti;
- pripravo sporazumov o mobilnosti, da se zagotovita kakovost in priznavanje dejavnosti mobilnosti;
- jezikovno in medkulturno pripravo osebja, ki se udeleži mobilnosti;
- lajšanje vključevanja prihajajočega osebja, ki se udeleži mobilnosti, na šoli;
- zagotavljanje učinkovitih ureditev za mentorstvo in nadzor udeležencev mobilnosti;
- podpiranje ponovnega vključevanja udeležencev mobilnosti in nadgrajevanje njihovih pridobljenih novih kompetenc v korist šole, izobraževalnega osebja in dijakov.

2. PRED MOBILNOSTJO

a. EVROPSKI RAZVOJNI NAČRT

Pred prijavo mora šola oblikovati evropski razvojni načrt; ta načrt je del obrazca vloge. V tem razdelku je navedeno, kako je načrtovana mobilnost povezana s širšo in dolgoročno strategijo razvoja in posodobitve šole.

Ta evropski razvojni načrt bo pomemben del ocene vlog za pridobitev nepovratnih sredstev in v njem bi morale biti zagotovljene naslednje informacije:

- potrebe šole v zvezi z razvojem kakovosti in internacionalizacijo (npr. glede kompetenc upravljanja, kompetenc osebja, novih metod ali orodij poučevanja, evropske razsežnosti, znanja jezikov, učnega načrta, organizacije poučevanja, usposabljanja in učenja, krepitve povezav s partnerskimi institucijami) in kako bodo načrtovane dejavnosti prispevale k izpolnjevanju teh potreb;
- predviden učinek na dijake, učitelje in drugo osebje ter na šolo na sploh;
- kako bodo šole vključile kompetence in izkušnje, ki jih bo pridobilo njihovo osebje, v svoj učni načrt in/ali šolski razvojni načrt;
- kadar je to ustrezno, kako se bo uporabila platforma e-Twinning v povezavi z načrtovanimi dejavnostmi mobilnosti (glej razdelek v nadaljevanju).

b. E-TWINNING

e-Twinning spodbuja sodelovanje šol v Evropi in mreženje med njimi z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT). Zagotavlja nasvete, zamisli in orodja, na podlagi katerih lahko šole lažje oblikujejo partnerstva in začnejo projekte sodelovanja na katerem koli tematskem področju.

V povezavi s projektom mobilnosti e-Twinning omogoča:

- iskanje morebitnih partnerjev/organizacij gostiteljic v tujini in sodelovanje z njimi pred prijavo za nepovratna sredstva, da se izboljšata kakovost in učinek načrtovanih projektov;
- uporabo orodij za projekt, ki so na voljo, da je izvedba projektov bolj strateška in da se bolje izkoristi prispevek partnerjev;
- pripravo odhajajočega osebja, na primer z izmenjavo sporočil z organizacijo gostiteljico (boljše poznavanje države gostiteljice in organizacije gostiteljice, razpravljanje in dogovarjanje o dejavnostih, ki se bodo izvedle), udeležbo v spletnih izobraževanjih, ki so povezana z njihovo dejavnostjo;
- intenzivno sodelovanje med šolami, ki so vključene v projekt mobilnosti za osebje, med projektom in po njem.

Za uporabo platforme e-Twinning ni zahtevana nobena uradna prijava, šole se morajo zgolj registrirati na portalu e-Twinning: <http://www.etwinning.net/sl/pub/index.htm>. Evropski portal e-Twinning je spletna stran v vseh jezikih EU, ki zagotavlja orodja in storitve za sodelovanje, prek katerih se učitelji registrirajo, poiščejo partnerje in z njimi sodelujejo. Je tudi osrednje stičišče, kjer si lahko zainteresirani učitelji izmenjujejo vire, razpravljajo in iščejo partnerske šole.

e-Twinning zagotavlja pomoč za šole z osrednjo svetovalno službo na evropski ravni in z nacionalnimi svetovalnimi službami na nacionalni ravni. Vsi učitelji lahko izkoristijo storitve, usposabljanja, priznavanje in orodja, ki jih zagotavljajo nacionalne in evropske svetovalne službe e-Twinning. Za več informacij o teh storitvah glej razdelek „Kateri drugi organi so vključeni v izvajanje Programa?“ v delu A tega vodnika.

C. POGOJI UDELEŽBE OSEBJA

IZBOR

Šola pošiljateljica je odgovorna za izbor osebja, ki se bo udeležilo dejavnosti mobilnosti. Postopek izbora mora biti pravičen, pregleden, dosleden in dokumentiran, dostop do njega pa mora biti na voljo za vse vključene strani. Profil udeležencev mora izpolnjevati merila za upravičenost iz dela B tega vodnika. Šola pošiljateljica bi morala opredeliti postopek izbora, tj. kako se bo osebje lahko prijavilo, dokumentacijo, ki jo morajo predložiti prijavitelji, in kako bo ta obravnavana.

Šola bi morala opredeliti merila, ki bodo uporabljena v postopku izbora. Splošna merila so lahko: motivacija, jasni cilji za mobilnost, pripravljenost za razširjanje izkušenj ob povratku. Priporoča se, da se oblikuje odbor za izbor, ki lahko vključuje tudi zunanje ljudi, in da ni za odločitev odgovoren samo en član osebja.

Poleg teh splošnih meril bodo morda potrebna posebna merila, povezana z naravo ali namenom projekta mobilnosti (tj. ustreznost dejavnosti, ki jih načrtuje posamezni član osebja, glede na potrebe šole in druga merila, ki jih opredeli šola).

Vse osebe, vključene v postopek izbora, se morajo strinjati o splošnih in posebnih merilih, prijavitelji pa morajo biti jasno obveščeni o teh pravilih. Izmenjava meril za izbor ter razpravljanje o teh merilih in razlogih zanje z organizacijo gostiteljico lahko olajša pripravo dejavnosti. Ohraniti se mora zapis postopka izbire v primeru morebitnih notranjih pritožb.

SPORAZUM O MOBILNOSTI

Ko je udeleženec izbran, se mora s pomočjo šole pošiljateljice (in partnerske organizacije v primeru programov poučevanja ali sledenja na delovnem mestu) uradno dogovoriti o vrsti in vsebini usposabljanja, ki ga bo opravil, pojasniti, kako se bo pripravil za to usposabljanje, kako se bo pridobljeno znanje/kompetence razširjalo v šoli in drugod ter kakšne bodo koristi te udeležbe na institucionalni in individualni ravni. Dogovoriti se je treba tudi o tem, kako bo šola pošiljateljica ocenila in priznala usposabljanje. Ta dogovor mora biti sprejet pred začetkom dejavnosti mobilnosti. Glavni cilj sporazuma je, da šola pošiljateljica, organizacija gostiteljica in udeleženec pojasnijo pričakovanja in zagotovijo, da bo bivanje v tujini koristno.

ORODJE ZA MOBILNOST

Čim prej po izboru udeležencev mora organizacija upravičenka vnesti splošne informacije o udeležencu in vrsti mobilnosti, ki jo bo izvedel (npr. ime udeleženca, država gostiteljica, trajanje mobilnosti itd.), v orodje za mobilnost. Orodje za mobilnost bo zagotavljalo podporo pri upravljanju dejavnosti mobilnosti Erasmus+ za upravičenke. Organizacija upravičenka je odgovorna tudi za posodabljanje orodja za mobilnost s kakršno koli spremembo v zvezi z udeleženci ali dejavnostmi v življenjskem ciklu projekta mobilnosti. Upravičenci bodo lahko z orodjem za mobilnost ustvarili vnaprej izpolnjena poročila na podlagi vnesenih informacij. V orodju za mobilnost bodo na voljo tudi poročila, ki jih bodo izpolnili udeleženci mobilnosti. Več informacij o orodju za mobilnost ter o

dostopu do njega bo zagotovljenih v sporazumu o nepovratnih sredstvih med nacionalno agencijo in upravičencem.

3. PO MOBILNOSTI

a. PRIZNAVANJE UČNIH REZULTATOV

Vključeni organizaciji pošiljateljica in gostiteljica bi se ob koncu mobilnosti morali dogovoriti o izdaji potrdila o mobilnosti Europass. Za več informacij o tem postopku glej spletišče Europass: <http://europass.cedefop.europa.eu/sl/home>.

b. POROČANJE

Ob koncu obdobja v tujini morajo vsi člani osebja, ki so opravili dejavnost mobilnosti, izpolniti in predložiti končno poročilo. Od osebja, ki ne predloži poročila, se lahko zahteva, da delno ali v celoti povrne prejeta nepovratna sredstva EU. Povračilo se ne zahteva, če člani osebja niso mogli dokončati načrtovanih dejavnosti v tujini zaradi višje sile. Šola pošiljateljica poroča o takih primerih in nacionalna agencija jih mora pisno odobriti.

PROJEKT MOBILNOSTI ZA OSEBJE V IZOBRAŽEVANJU ODRASLIH

Cilj učne mobilnosti za osebje v izobraževanju odraslih je dvig ključnih kompetenc in spretnosti osebja v izobraževanju odraslih, da se zviša kakovost vseh oblik poučevanja in učenja ter zagotovi njihova ustreznost glede na potrebe trga dela in družbe na splošno. Od organizacij v izobraževanju odraslih se pričakuje, da učno mobilnost svojega osebja uporabijo strateško in da z njo internacionalizirajo svojo organizacijo ter okrepijo njene zmogljivosti.

1. ORGANIZACIJSKA PODPORA

Nepovratna sredstva za organizacijsko podporo so prispevek za stroške, ki jih imajo organizacije v zvezi z dejavnostmi mobilnosti osebja. Namen nepovratnih sredstev je olajšati organizacijo visokokakovostnih dejavnosti mobilnosti, da se okrepijo zmogljivosti organizacij v izobraževanju odraslih. Na primer:

- pripravo in nadaljnje izvajanje evropskega razvojnega načrta;
- zagotavljanje informacij in pomoči za osebje;
- izbor osebja za dejavnosti mobilnosti;
- organizacijske ureditve s partnerskimi institucijami (zlasti v primeru sledenja na delovnem mestu ali programov poučevanja);
- pripravo sporazumov o mobilnosti, da se zagotovita kakovost in priznavanje dejavnosti mobilnosti;
- jezikovno in medkulturno pripravo osebja, ki se udeleži mobilnosti;
- zagotavljanje učinkovitih ureditev za mentorstvo in nadzor osebja, ki se udeleži mobilnosti;
- podpiranje ponovnega vključevanja udeležencev mobilnosti in nadgrajevanje njihovih pridobljenih novih kompetenc, da se izboljša kakovost zagotavljanja poučevanja in učenja v organizaciji v izobraževanju odraslih.

Pri odločitvi o končni dodelitvi nepovratnih sredstev se upošteva kakovost, s katero organizacija izvede projekt in njeno nadaljnje izvajanje projekta. Kakovostna izvedba projekta mobilnosti bi morala slediti smernicam iz te priloge o mobilnosti za osebje v izobraževanju odraslih.

2. PRED MOBILNOSTJO

a. EVROPSKI RAZVOJNI NAČRT

Pred prijavo mora organizacija v izobraževanju odraslih oblikovati evropski razvojni načrt; ta načrt je del obrazca vloge. V tem razdelku je navedeno, kako je načrtovana mobilnost povezana s širšo in dolgoročno strategijo razvoja in posodobitve organizacije.

Ta evropski razvojni načrt bo pomemben del ocene vlog za pridobitev nepovratnih sredstev in v njem bi morale biti zagotovljene naslednje informacije:

- potrebe organizacije v zvezi z razvojem kakovosti in internacionalizacijo (npr. glede kompetenc upravljanja, kompetenc osebja, novih metod ali orodij poučevanja/učenja, evropske razsežnosti, znanja jezikov, učnega načrta, organizacije poučevanja, usposabljanja in učenja, krepitve povezav s partnerskimi organizacijami) in kako bodo načrtovane dejavnosti prispevale k izpolnjevanju teh potreb;
- predviden učinek na odrasle učence, učitelje, vodje usposabljanj in drugo osebje ter na sploh na organizacijo;
- kako bo organizacija vključila kompetence, ki jih bo pridobilo njeno osebje, v svoj učni načrt in/ali razvojni načrt organizacije.

Namen evropskega razvojnega načrta je zagotoviti, da so načrtovane dejavnosti ustrezne za posamezne udeležence in organizacijo kot celoto, saj bodo imele večji učinek na kakovost poučevanja in učenja, če so primerno vključene v strateški razvoj organizacije.

b. ORODJE ZA MOBILNOST

Čim prej po izboru udeležencev mora organizacija upravičenka vnesti splošne informacije o udeležencu in vrsti mobilnosti, ki jo bo izvedel (npr. ime udeleženca, državo gostiteljico, trajanje mobilnosti itd.), v orodje za mobilnost. Orodje za mobilnost bo zagotavljalo podporo pri upravljanju dejavnosti mobilnosti Erasmus+ za upravičence. Organizacija upravičenka je odgovorna tudi za posodabljanje orodja za mobilnost s kakršno koli spremembo v zvezi z udeleženci ali dejavnostmi v življenjskem ciklu projekta mobilnosti. Upravičenci bodo lahko z orodjem za mobilnost ustvarili vnaprej izpolnjena poročila na podlagi vnesenih informacij. V orodju za mobilnost bodo na voljo tudi poročila, ki jih bodo izpolnili udeleženci mobilnosti.

Več informacij o orodju za mobilnost ter o dostopu do njega bo zagotovljenih v sporazumu o nepovratnih sredstvih med nacionalno agencijo in upravičencem.

C. POGOJI UDELEŽBE OSEBJA

IZBOR

Izbor osebja izvede organizacija pošiljateljica. Postopek izbora in dodelitve nepovratnih sredstev mora biti pravičen, pregleden, dosleden in dokumentiran, dostop do njega pa mora biti na voljo za vse strani, vključene v postopek izbora.

Organizacija pošiljateljica sprejme vse potrebne ukrepe, da prepreči kakršno koli navzkrižje interesov v zvezi z osebami, ki lahko sodelujejo v organih za izbor ali postopku za izbor posameznih udeležencev.

SPORAZUM O MOBILNOSTI

Priporoča se, da se organizaciji pošiljateljica in gostiteljica ter udeleženci dogovorijo o dejavnostih, ki jih bodo opravili člani osebja, z izmenjavo pisem ali elektronskih sporočil pred začetkom obdobja mobilnosti. Ta sporazum opredeljuje ciljne učne rezultate za obdobje v tujini, navaja določbe o priznavanju ter pravice in obveznosti obeh strani.

Obe organizaciji, pošiljateljica in gostiteljica, sta odgovorni za kakovost obdobja mobilnosti v tujini.

3. PO MOBILNOSTI

a. PRIZNAVANJE UČNIH REZULTATOV

Vključeni organizaciji pošiljateljica in gostiteljica bi se ob koncu mobilnosti morali dogovoriti o izdaji potrdila o mobilnosti Europass. Za več informacij o tem postopku glej spletišče Europass: <http://europass.cedefop.europa.eu/sl/home>.

b. POROČANJE

Ob koncu obdobja v tujini morajo vsi člani osebja, ki so opravili dejavnost mobilnosti, izpolniti in predložiti končno poročilo. Od osebja, ki ne predloži poročila, se lahko zahteva, da delno ali v celoti povrne prejeta nepovratna sredstva EU. Povračilo se ne zahteva, če člani osebja niso mogli dokončati načrtovanih dejavnosti v tujini zaradi višje sile. Organizacija pošiljateljica poroča o takih primerih in nacionalna agencija jih mora pisno odobriti.

PROJEKT MOBILNOSTI ZA MLADE IN MLADINSKE DELAVCE

Ukrepi na področju mladine, ki so podprti s programom Erasmus+, zagotavljajo mnoge priložnosti za mlade, da z neformalnim in priložnostnim učenjem pridobijo kompetence in se razvijejo kot posamezniki.

Neformalno učenje je učenje, ki se izvaja zunaj okvira formalnega izobraževalnega učnega načrta. Pristop tega učenja je participativen in usmerjen v učenca; učenci ga izvajajo prostovoljno, zato je tesno povezan s potrebami, željami in zanimanji mladih. Z zagotavljanjem dodatnega vira in novih oblik učenja so take dejavnosti tudi pomembno sredstvo za izboljševanje uspeha v formalnem izobraževanju in usposabljanju, za obravnavanje mladih iz skupine NEET (tj. mladi, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljujejo) ali mladih z manj priložnostmi ter za odpravljanje socialne izključenosti.

Priložnostno učenje je učenje med vsakodnevnimi dejavnostmi, na delovnem mestu, z vrstniki itd. Gre predvsem za učenje v praksi. V mladinskem sektorju se priložnostno učenje izvaja v mladinskih pobudah, razpravah z vrstniki, prostovoljnih dejavnostih in številnih drugih okoliščinah.

Neformalno in priložnostno učenje omogoča mladim, da pridobijo bistvene kompetence, ki prispevajo k njihovem osebnemu in družbeno-izobraževalnemu razvoju ter spodbujajo njihovo aktivno udeležbo v družbi, s čimer se izboljšajo tudi njihove možnosti za zaposlitev. Dejavnosti učenja na področju mladih bodo predvidoma imele izjemno pozitiven učinek na mlade, vključene organizacije, skupnosti, kjer se izvajajo te dejavnosti, samo mladino ter na evropske gospodarske in družbene sektorje na splošno.

Razsežnost visokokakovostnega neformalnega in priložnostnega učenja je ključni vidik vseh mladinskih projektov, ki so podprti v okviru programa Erasmus+. Mladinski projekti, ki so financirani s programom Erasmus+, morajo slediti naslednjim načelom neformalnega in priložnostnega učenja:

- učenje v neformalnih okoliščinah je namerno in prostovoljno;
- mladi in mladinski delavci dejavno sodelujejo v načrtovanju, pripravi, izvajanju in ocenjevanju projekta;
- dejavnosti učenja se izvajajo v raznolikih okoljih in okoliščinah;
- izvajanje dejavnosti podpirajo strokovno usposobljeni delavci (na primer vodje usposabljanj, mladinski delavci, strokovnjaki na področju mladine) ali prostovoljci (na primer mladinski voditelji, mladinski vodje usposabljanj itd.);
- dejavnosti običajno dokumentirajo učenje na poseben, v določeno področje usmerjen način.

Tudi dejavnosti morajo biti načrtovane vnaprej in temeljiti na participativnih metodah, ki:

- zagotavljajo možnost sodelovanja udeležencev in izmenjavo idej ter se izogibajo pasivnemu poslušanju;
- omogočajo udeležencem, da k dejavnostim prispevajo svoje znanje in spretnosti z zamenjavo tradicionalne vloge zunanjih „strokovnjakov“ (preobrat v učenju, od izvajanja znanja do opolnomočenja);
- omogočajo udeležencem, da izvedejo svoje analize, vključno s premislekom o kompetencah, ki so jih pridobili med dejavnostjo (tj. lastni učni rezultati);
- zagotavljajo, da lahko udeleženci poleg sodelovanja tudi vplivajo na odločitve v zvezi s projektom.

Dejavnosti bi morale imeti medkulturno/evropsko razsežnost ter:

- spodbujati udeležence k premisleku o evropskih temah in sooblikovanju Evrope;
- za udeležence zagotoviti priložnost, da poiščejo vrednote, ki so kljub kulturnim razlikam skupne njim in osebam iz drugih držav;
- spodbujati kritično razmišljanje o stališčih, ki ohranjajo neenakost in diskriminacijo;
- spodbujati spoštovanje kulturne raznolikosti ter se boriti proti rasizmu in ksenofobiji.

1. PRED MOBILNOSTJO

a. SPORAZUM MED PARTNERJI PROJEKTA

Priporoča se, da vse sodelujoče organizacije, ki so vključene v mladinski projekt mobilnosti, med seboj podpišejo notranji sporazum. Namen takega sporazuma je jasno opredeliti odgovornosti, naloge in finančni prispevek vseh strani, ki so vključene v projekt. Sodelujoče organizacije se skupaj odločijo, kako bodo razdelile nepovratna sredstva EU in katere stroške bodo krile.

Notranji sporazum je ključni instrument za zagotavljanje trdnega in nemotenega sodelovanja med partnerji v mladinskem projektu mobilnosti ter preprečevanje ali reševanje morebitnih sporov. Okvirno mora vsebovati vsaj naslednje informacije:

- naslov projekta in referenco na sporazum o nepovratnih sredstvih med sodelujočo organizacijo prijaviteljico in agencijo, ki ji je dodelila nepovratna sredstva;
- imena in kontaktne podatke vseh sodelujočih organizacij, ki so vključene v projekt;
- vloge in odgovornosti vsake sodelujoče organizacije; razdelitev nepovratnih sredstev EU (glede na navedene odgovornosti);
- načine plačila in prenosa proračunskih sredstev med sodelujočimi organizacijami.

Čerprav se ta praksa priporoča, da se zavarujejo interesi posameznih partnerjev v projektu, je tak sporazum notranji dokument med partnerji; nacionalna agencija, ki dodeli nepovratna sredstva, ga ne bo zahtevala.

b. AKREDITACIJA ORGANIZACIJ, KI SODELUJEJO V EVROPSKI PROSTOVOLJNI SLUŽBI

Akreditacija omogoča pridobitev dostopa do Evropske prostovoljne službe ter zagotavlja izpolnjevanje načel in minimalnih standardov kakovosti EVS. Ti standardi so opredeljeni v listini EVS in smernicah o akreditaciji EVS, ki so objavljene na spletišču Evropske komisije.

Akreditacijo morajo pridobiti vse organizacije iz držav Programa, držav Zahodnega Balkana, držav vzhodnega partnerstva ali iz Ruske federacije, ki želijo prostovoljce EVS pošiljati v tujino, jih gostiti ali usklajevati projekt EVS. V letu 2014 se bo postopoma uvedla tudi akreditacija organizacij EVS v državah južnega Sredozemlja in postala obvezna od leta 2015. Organizacije, ki sodelujejo v obsežnih dogodkih EVS, ali organizacije iz drugih partnerskih držav sveta, ki so vključene v projekte krepitve zmogljivosti, se lahko dejavnosti EVS udeležijo brez akreditacije.

Za pridobitev akreditacije mora organizacija vložiti obrazec za akreditacijo. Ta obrazec se mora predložiti ustreznim organom, ki so odgovorni za akreditacijo (glej spodaj). Ena organizacija lahko zahteva akreditacijo za enega ali več namenov (kot organizacija pošiljateljica, organizacija gostiteljica in/ali usklajevalna organizacija).

Prijave za akreditacijo se lahko predložijo kadar koli (ni roka). Vendar je te zahteve treba predložiti v razumnem času pred vložitvijo vloge za projekt z dejavnostmi EVS (vsaj 6 tednov pred vložitvijo), da se prepreči zavrnitev dejavnosti EVS, ker nekatere od vključenih organizacij še niso prejele akreditacije.

Akreditacijo organizacij EVS izvedejo:

- nacionalne agencije v državi, kjer ima organizacija sedež, za organizacije iz držav Programa;
- centri SALTO za jugovzhodno Evropo za organizacije iz držav Zahodnega Balkana;
- centri SALTO za vzhodno Evropo in Kavkaz za organizacije iz držav vzhodnega partnerstva in Ruske federacije;
- centri SALTO za evro-sredozemsko regijo (neobvezno v letu 2014) za organizacije iz držav južnega Sredozemlja.

Akreditacija je lahko veljavna za celotno obdobje trajanja programa Erasmus+ ali za krajše obdobje. Prijavitelj vnese želeno obdobje veljavnosti v obrazec za akreditacijo. Organi, ki so odgovorni za akreditacijo, lahko izvedejo redna ali naključna preverjanja, če organizacije z akreditacijo še vedno izpolnjujejo standarde kakovosti EVS. Po teh preverjanjih se lahko akreditacija začasno ali dokončno odvzame.

Za lažje iskanje partnerjev so opisi projektov in profili vseh akreditiranih organizacij objavljeni v zbirki podatkov organizacij Evropske prostovoljne službe. Zbirka podatkov je na voljo na spletišču Komisije.

c. ZAŠČITA IN VARNOST UDELEŽENCEV

EVROPSKA KARTICA ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA

Kadar je to ustrezno, se priporoča, da imajo mladi in mladinski delavci, ki se udeležijo mladinskih projektov mobilnosti, evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja. To je brezplačna kartica, ki omogoča dostop do nujno potrebnega, državnega zdravstvenega varstva med začasnim bivanjem v kateri koli od 28 držav EU, Islandiji, Lihtenštajnu, Švici in na Norveškem, pod enakimi pogoji in z enakimi stroški (v nekaterih državah brezplačno), kot veljajo za ljudi, zavarovane v tej državi. Več informacij o kartici in postopku pridobitve je na voljo na spletišču <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=sl>.

MLADINSKE IZMENJAVE

Vsi udeleženci mladinskih izmenjav morajo biti zavarovani za tveganja, povezana z njihovo udeležbo v teh dejavnostih. Program Erasmus+ ne opredeljuje edinstvene oblike zavarovanja in ne priporoča posebnih zavarovalnic. Program prepušča iskanje najustreznejše zavarovalne police sodelujočim organizacijam glede na vrsto dejavnosti, ki se izvaja, in oblike zavarovanj, ki so na voljo na nacionalni ravni. Poleg tega ni treba skleniti zavarovanja za določen projekt, če so udeleženci že zavarovani z zavarovalnimi policami, ki so jih predhodno sklenili sami ali sodelujoče organizacije. V vsakem primeru morajo biti zajeta naslednja področja: odgovornost do

tretjih oseb za mladinske voditelje (po potrebi vključno s poklicno odgovornostjo ali zavarovanjem za odgovornost); nesreče in hude bolezni (vključno s trajno ali začasno nezmožnostjo za delo); smrt (vključno z repatriacijo v primeru dejavnosti, ki se izvajajo v tujini); kadar je to ustrezno, zdravstveno pomoč, vključno z bolnišnično rehabilitacijo in zavarovanjem za posebne okoliščine, na primer dejavnosti na prostem.

EVROPSKA PROSTOVOLJNA SLUŽBA

Vsak prostovoljec EVS mora:

- imeti evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja (glej zgoraj navedene informacije);
- biti vpisan v zavarovanje EVS, predvideno s programom Erasmus+, ki dopolnjuje kritje z evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja, in/ali nacionalne sisteme socialne varnosti.

Tisti prostovoljci, ki niso upravičeni do evropske kartice zdravstvenega zavarovanja, so upravičeni do polnega kritja z zavarovanjem EVS, ki ga zagotovi Evropska komisija.

Usklajevalna organizacija v sodelovanju z organizacijama pošiljateljico in gostiteljico je odgovorna za vpis prostovoljcev. Vpis mora biti izveden pred odhodom prostovoljcev in mora kriti celotno obdobje trajanja dejavnosti EVS.

Informacije o kritju in podpori v okviru zavarovanja za prostovoljce EVS ter navodila za vpis so na voljo na spletišču Izvajalske agencije.

d. ZAHTEVE GLEDE VIZUMOV

Mladi in mladinski delavci, ki sodelujejo v mladinskih projektih mobilnosti, bodo morda morali pridobiti vizum za bivanje v tujini, v državi Programa ali partnerski državi, ki gosti dejavnosti.

Skupna odgovornost vseh sodelujočih organizacij je, da zagotovijo pridobitev zahtevanih dovoljenj (vizumi za kratkoročno/dolgoročno prebivanje ali dovoljenja za prebivanje) pred začetkom načrtovane dejavnosti. Priporoča se, da se dovoljenja zahtevajo od pristojnih organov vnaprej, saj lahko postopek traja več tednov. Nacionalne agencije in Izvajalska agencija lahko zagotovijo več nasvetov in podpore glede vizumov, dovoljenj za prebivanje, socialne varnosti itd.

e. POGOJI UDELEŽBE PROSTOVOLJCEV EVS

IZBOR

Izbir prostovoljcev lahko izvede katera koli od organizacij, ki so vključene v projekt (običajno to nalogo opravi organizacija pošiljateljica ali usklajevalna organizacija).

V Evropski prostovoljni službi lahko sodelujejo vsi mladi, tudi tisti z manj priložnostmi. Prostovoljci so izbrani na pravičen, pregleden in nepristranski način, ne glede na njihovo etnično pripadnost, vero, spolno usmerjenost, politična prepričanja itd. Ne zahtevajo se predhodne kvalifikacije, raven izobrazbe, posebne izkušnje ali znanje jezika. Lahko se oblikujejo tudi zahteve po bolj specifičnem profilu prostovoljca, če je to utemeljeno na podlagi nalog dejavnosti EVS ali okoliščin projekta.

SPORAZUM S PROSTOVOLJCEM

Pred odhodom mora vsak prostovoljec EVS podpisati sporazum o prostovoljstvu z organizacijama pošiljateljico in gostiteljico. V tem sporazumu so opredeljene naloge, ki jih izvedejo prostovoljci med EVS, in načrtovani učni rezultati. Prostovoljci v okviru sporazuma prejmejo tudi paket informacij EVS, ki vsebuje informacije o tem, kaj pričakovati od EVS ter kako uporabljati Youthpass in prejeti potrdilo ob koncu dejavnosti. Tak sporazum je notranji dokument med partnerji in prostovoljci; nacionalna agencija, ki dodeli nepovratna sredstva, ga ne bo zahtevala.

ORODJE ZA MOBILNOST

Po izboru prostovoljcev mora organizacija upravičenka vnesti splošne informacije o prostovoljcu in vrsti dejavnosti EVS, ki jo bo izvedel (npr. ime udeleženca, država gostiteljica, trajanje mobilnosti itd.), v orodje za mobilnost. Orodje za mobilnost bo zagotavljalo podporo pri upravljanju dejavnosti mobilnosti Erasmus+ za upravičence. Organizacija upravičenka je odgovorna tudi za posodabljanje orodja za mobilnost s kakršno koli spremembo v zvezi z udeleženci ali dejavnostmi v življenjskem ciklu projekta mobilnosti. Upravičenci bodo lahko z orodjem za mobilnost ustvarili vnaprej izpolnjena poročila na podlagi vnesenih informacij. V orodju za mobilnost bodo na voljo tudi poročila, ki jih bodo izpolnili udeleženci mobilnosti.

Več informacij o orodju za mobilnost ter o dostopu do njega bo zagotovljenih v sporazumu o nepovratnih sredstvih med nacionalno agencijo in upravičencem.

JEZIKOVNA PODPORA

Mladi prostovoljci, ki se bodo udeležili EVS, ki traja dva meseca ali dlje, so pred odhodom ali med dejavnostjo upravičeni do jezikovne podpore. S tem v zvezi Komisija načrtuje dostop do spletnega orodja za prostovoljce EVS, da bo ocenila njihovo znanje jezika, ki ga bodo uporabljali med prostovoljstvom v tujini. S tem orodjem bodo lahko po potrebi tudi izboljšali znanje jezika pred in/ali med EVS. Ta spletna storitev se bo sčasoma začela izvajati s programom. Jezikovna podpora se bo zagotovila na naslednji način:

- ob prijavi za projekt EVS bo organizacija prijaviteljica ocenila potrebo po jezikovni podpori za svoje udeležence – v glavnem jeziku, ki ga bodo uporabljali prostovoljci pri izvajanju svojih nalog;
- ko bo sistem na voljo, bodo nacionalne agencije organizacijam upravičenkam dodelile spletne licence v skladu s splošnimi merili, ki jih opredeli Evropska komisija;
- vsi prostovoljci (razen govorci maternega jezika), ko so izbrani in ki bodo lahko izkoristili uporabo spletne storitve, bodo izvedli preskus jezikovnega znanja, da se oceni njihovo znanje tujega jezika, ki ga bodo uporabljali med EVS. Rezultati te ocene bodo posredovani prostovoljcem in ne bodo vplivali na njihovo možnost odhoda v tujino;
- glede na število spletnih licenc, ki bodo na voljo, bodo tisti prostovoljci, ki potrebujejo jezikovno podporo, morda dobili možnost za opravljanje spletnega jezikovnega tečaja;
- ob koncu EVS bodo prostovoljci opravili drugo oceno znanja jezika, da se ugotovi napredek v učenju jezika, ki so ga uporabljali med prostovoljstvom. Rezultati bodo posredovani študentu in na zahtevo usklajevalni organizaciji ter se lahko nato vključijo v potrdilo Youthpass.

Spletna jezikovna podpora, ki jo zagotavlja Evropska komisija, bo predvidoma na voljo v letu 2014. V začetnih fazah Programa spletna ocena in tečaji ne bodo na voljo v vseh jezikih EU in jezikovni tečaji morda ne bodo na voljo za vse udeležence, ki jih bodo potrebovali. Takoj ko bo začela delovati spletna jezikovna storitev, bo na voljo več informacij na spletiščih Komisije in nacionalnih agencij.

Sodelujoče organizacije v mladinskem projektu mobilnosti morajo zagotoviti podporo za učenje jezikov, ki ne bodo zajeti v spletno storitev in preden bo na voljo spletna storitev. Za ta namen se lahko zagotovijo posebna nepovratna sredstva, navedena v razdelku „Jezikovna podpora“. Upravičenci do teh nepovratnih sredstev bi morali spodbujati udeležence, da se začnejo učiti jezik pred dejavnostjo EVS. Poleg tega lahko organizacije, vključene v mladinski projekt mobilnosti, uporabijo nepovratna sredstva iz razdelka „Organizacijska podpora“ za obravnavanje potreb udeležencev v zvezi s pedagoško, z nalogami povezano, medkulturno ali posebno jezikovno pripravo (glej razdelek „Pravila za dodelitev sredstev“ v delu B tega vodnika).

USPOSABLJANJE PRED ODHODOM

Usposabljanje pred odhodom je odgovornost organizacij EVS (običajno organizacije pošiljateljice ali usklajevalne organizacije) in prostovoljcem nudi priložnost, da izrazijo svoja pričakovanja, oblikujejo svojo motivacijo in učne cilje ter pridobijo informacije o svoji državi gostiteljici in programu Erasmus+. Poleg tega lahko nacionalne agencije (ali center SALTO za jugovzhodno Evropo ter vzhodno Evropo in Kavkaz) organizirajo enodnevno usposabljanje pred odhodom za navezovanje stikov z odhajajočimi prostovoljci.

2. MED MOBILNOSTJO

CIKEL USPOSABLJANJA IN OCENJEVANJA EVS

Prostovoljci EVS imajo pravico in obveznost sodelovati v naslednjih usposabljanjih in ocenjevanjih EVS, ki so organizirani v skladu z usposabljanjem prostovoljcev: Smernice in minimalni standardi kakovosti Evropske komisije (http://ec.europa.eu/youth/documents/evs_vol_training_minimum_standards.pdf).

USPOSABLJANJE OB PRIHODU (SAMO ZA DEJAVNOSTI EVS, KI TRAJAJO 2 MESECA ALI VEČ)

Usposabljanje ob prihodu se izvede ob prihodu v državo gostiteljico. Med tem usposabljanjem prostovoljci spoznajo državo gostiteljico in okolje, kjer bodo bivali, se lažje spoznajo med seboj in dobijo podporo za ustvarjanje okolja, ki podpira učenje in uresničevanje njihovih lastnih projektnih zamisli. Traja približno sedem dni.

VMESNA OCENA (SAMO ZA DEJAVNOSTI EVS, KI TRAJAJO 6 MESECEV ALI VEČ)

Vmesna ocena nudi prostovoljcem priložnost, da ocenijo svoje dosedanje izkušnje in premislijo o njih ter spoznajo druge prostovoljce, ki sodelujejo v drugih projektih po celi državi gostiteljici. Traja približno dva in pol dni.

LETNI DOGODEK EVS

Prostovoljci bodo morda tudi povabljeni, da se udeležijo letnega dogodka EVS, ki ga organizirajo nacionalne agencije v državi pošiljateljici (ali center SALTO za jugovzhodno Evropo ter vzhodno Evropo in Kavkaz v teh regijah). Namen tega dogodka je ocenjevanje, srečanje „nekdanjih diplomantov“ in promocija. Traja od 1 do 2 dni.

KDO ORGANIZIRA CIKEL USPOSABLJANJA IN OCENJEVANJA EVS?

Kdo prevzame odgovornost za organizacijo cikla usposabljanja in ocenjevanja EVS, je odvisno od kraja izvedbe dogodka:

- v državah Programa: usposabljanje/ocenjevanje organizirajo nacionalne agencije;
- v državah Zahodnega Balkana, državah vzhodnega partnerstva in Ruski federaciji: usposabljanje/ocenjevanje organizira center SALTO za jugovzhodno Evropo oziroma center SALTO za vzhodno Evropo in Kavkaz;
- v drugih partnerskih državah: nacionalne agencije ali centri SALTO ne organizirajo usposabljanj ali ocenjevanj. Sodelujoče organizacije so odgovorne, da za prostovoljce zagotovijo usposabljanje ob prihodu in prostor za izvedbo vmesne ocene njihove izkušnje v EVS. V zvezi s tem so lahko stroški, povezani s takimi pripravami za dejavnosti EVS, ki so organizirane v okviru krepitev zmogljivosti na področju mladine, kriti s postavko „Stroški dejavnosti“.

Takoj ko nacionalna agencija pošlje obvestilo o sprejetju izbranih projektov, morajo usklajevalne organizacije nemudoma navezati stik z ustrežno nacionalno agencijo ali podpornim centrom SALTO, da lahko te strukture organizirajo usposabljanje in ocenjevanje za prostovoljce, ki so vključeni v projekt.

V vsakem primeru se upravičenci spodbujajo, da za prostovoljce zagotovijo dodatne priložnosti za usposabljanje in ocenjevanje, četudi zanje niso dodeljena nobena posebna sredstva v okviru nepovratnih sredstev za projekt. Vsi zadevni ponudniki dejavnosti usposabljanja in ocenjevanja v EVS bi morali zagotoviti informacije o orodju Youthpass.

Za projekte, ki trajajo manj kot 2 meseca, morajo sodelujoče organizacije organizirati priprave, ki so prilagojene potrebam prostovoljcev in/ali vrsti dejavnosti EVS. V okviru projektov mobilnosti so lahko stroški, povezani s takimi pripravami, kriti s postavko „Izredni stroški“ (glej razdelek „Pravila za dodelitev sredstev“ v delu B tega vodnika). V okviru obsežnih dogodkov EVS so lahko stroški, povezani s takimi pripravami, kriti s postavko „Stroški dejavnosti“.

3. PO MOBILNOSTI

PRIZNAVANJE UČNIH REZULTATOV

YOUTHPASS

Vsaka mlada oseba, prostovoljec ali mladinski delavec, ki se udeleži mladinskega projekta mobilnosti, je upravičen do potrdila Youthpass. Youthpass opisuje in potrjuje izkušnje v neformalnem in priložnostnem učenju, ki so bile pridobljene med projektom (učne rezultate). Youthpass se lahko med dejavnostmi projekta uporabi tudi kot orodje, s pomočjo katerega se udeleženci začnejo bolje zavedati svojega učnega procesa. Za več podpore in informacij o orodju Youthpass glej Vodnik po Youthpassu in drugo ustrezno gradivo na spletišču <https://www.youthpass.eu/sl/youthpass/>.

4. MOBILNOST ZA MLADE IN MLADINSKE DELAVCE, KI SE NE IZVAJA V OKVIRU PROJEKTOV MOBILNOSTI

Poleg projektov mobilnosti v okviru ključnega ukrepa 1 program Erasmus+ podpira mobilnost mladih in mladinskih delavcev tudi v okviru obsežnih dogodkov EVS, strateških partnerstev in krepitev zmogljivosti na področju mladine. V teh primerih in kadar je to ustrezno morajo sodelujoče organizacije slediti enakim načelom in standardom kakovosti, kot so opredeljeni za dejavnosti, financirane v okviru projektov mobilnosti.

SKUPNI MAGISTRSKI ŠTUDIJ

1. POGOJI V ZVEZI Z ZASNOVO SKUPNEGA MAGISTRSKEGA ŠTUDIJA

Ob prijavi mora biti skupni magistrski študij (JMD ali Joint Master Degrees) povsem razvit in pripravljen na tri zaporedna izvajanja od drugega akademskega leta po prijavi. Prvo leto bo pripravljeno in promocijsko (/osveščevalno) leto, v katerem se bo oglaševal program in izbral prvi vpis študentov. Programi JMD morajo imeti oblikovane povsem skupne postopke za zahteve za vpis študentov, dejavnosti poučevanja/usposabljanja, mehanizme zagotavljanja kakovosti, ocenjevanje preverjanj znanja in uspeha študentov, upravno in finančno upravljanje konzorcija, naravo/področje uporabe storitev, ki so zagotovljene za študente (npr. jezikovni tečaji, podpora za vizume) itd. Vsi študenti morajo imeti sklenjeno zavarovanje, ki ga izbere konzorcij. To zavarovanje mora upoštevati minimalne zahteve programa JMD, kot je opredeljeno v ustreznih smernicah, ki so na voljo na spletišču Izvajalske agencije.

Ti elementi so ključni za to, da se prikaže resnično skupno vključevanje programa JMD in konzorcija, ki ga izvaja. Pričakuje se tudi, da prijavitelj ob prijavi zagotovi osnutek konzorcijskega sporazuma, v katerega so ti in drugi pomembni elementi jasno in pregledno zajeti. Obstoj posodobljenega, celovitega in dobro pripravljenega konzorcijskega sporazuma je znak pripravljenosti partnerjev in zrelosti prijave s ciljem uspešno izvajati program JMD.

Poleg tega morajo prijavitelji upoštevati, da je proces akreditacije programa JMD in priznavanja diplom v konzorciju lahko dolgotrajen in da mora biti dokončan pred prijavo programa JMD (tj. pred pripravljanim letom in prvim vpisom študentov programa JMD). Visokošolske institucije iz držav Programa, ki so polnopravne partnerice konzorcija, morajo biti institucije, ki lahko dodelijo skupno ali večkratno diplomu (vsaj dvojno diplomu) za diplomante programa JMD. Konzorciji morajo tudi zagotoviti, da vsi diplomanti ob koncu svojega obdobja študija prejmejo skupno priložo k diplomu, v katero je zajeta celotna vsebina magistrskega programa.

Študijski program JMD mora biti oblikovan tako, da lahko vsi študenti izvedejo del svojih dejavnosti študija/usposabljanja/raziskovanja v dveh različnih državah Programa. Vsako od teh obdobj mora ustrezati vsaj 20 točkam ECTS za magistrske programe s 60 točkami ECTS in 30 točkam ECTS za daljše programe.

Konzorcij JMD bo moral zasnovati skupne dejavnosti za promocijo in osveščanje, da se zagotovi prepoznavnost skupnega študijskega programa in programa štipendiranja Erasmus+ po vsem svetu. Te dejavnosti za promocijo in osveščanje morajo pred prvim krogom prijav za štipendije zajeti razvoj celostnega in izčrpnega spletišča programa (v angleščini in glavnem jeziku poučevanja, če to ni angleščina), na katerem bodo zagotovljene vse potrebne informacije o programu JMD za študente in prihodnje delodajalce. Prepoznavnost bo podprta na spletiščih Komisije in Izvajalske agencije, prek nacionalnih agencij in delegacij EU. Smernice o spletiščih programa JMD so na voljo na spletišču Izvajalske agencije.

2. POGOJI V ZVEZI S ŠTUDENTI MAGISTRSKEGA ŠTUDIJA

Študenti magistrskega študija, ki se želijo vpisati v JMD, morajo najprej pridobiti prvo visokošolsko diplomu³⁶ ali dokazati priznano enakovredno stopnjo izobrazbe v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso. Vsak konzorcij JMD bo odgovoren za opredeljevanje svojega postopka za prijave študentov in meril za izbor v skladu z zahtevami in smernicami, ki so na voljo na spletišču Izvajalske agencije.

Študentske štipendije za JMD Erasmus+ se lahko zagotovijo za študente iz katere koli regije sveta, pri čemer se upošteva geografska uravnoteženost – tj. štipendija za JMD se lahko dodeli največ 3 kandidatom iz iste države (/z istim državljanstvom) ob istem vpisu. Konzorciji JMD se bodo tudi spodbujali k vpisu študentov, ki sami financirajo študij³⁷ in predstavljajo približno 25 % prejemnikov štipendije Erasmus+.

Kandidati za študentske štipendije, ki so že izkoristili štipendijo za program JMD ali magistrski program Erasmus Mundus, niso upravičeni do prijave za drugo štipendijo v okviru programa JMD. Študentske štipendije za JMD se dodelijo za udeležbo študenta v celotnem programu JMD. Prejemniki štipendije ne morejo prenesti univerzitetnih kreditnih točk iz programa, ki so ga opravili pred vpisom v JMD, da bi zmanjšali število svojih obveznih dejavnosti v skupnem programu. Poleg tega prejemniki štipendije za JMD ne morejo biti hkrati upravičenci do nepovratnih sredstev za mobilnost študentov ali osebja v okviru projektov mobilnosti v visokošolskem izobraževanju za pridobitev kreditnih točk ali obratno.

³⁶ Ta pogoj mora biti obvezno izpolnjen ob vpisu, toda konzorciji JMD se lahko odločijo, da bodo sprejeli vloge za štipendijo od študentov v zadnjem letu njihovega visokošolskega študija prve stopnje.

³⁷ Študenti, ki sami financirajo študij, so študenti, ki si sami plačajo študij ali jim je bila dodeljena štipendija iz drugega programa.

Da se zagotovi popolna preglednost pravil izvajanja programa JMD ter opredelijo pravice in obveznosti vpisanih študentov do konzorcijev JMD, bosta morali obe strani (tj. sprejeti študenti in konzorciji JMD) podpisati študentski sporazum (glej vzorec na spletišču Izvajalske agencije) pred vpisom študenta v JMD. V ta študentski sporazum bodo zajeti vsi akademski, finančni, upravni, vedenjski itd. vidiki, povezani z izvajanjem programa JMD in upravljanjem štipendije za prejemnike štipendije. Vanj morajo biti zajeti tudi kazalniki uspešnosti za uspešno pridobitev najmanjšega števila kreditnih točk ECTS (in posledice v primeru neuspešne pridobitve), informacije o storitvah, ki so zagotovljene za študenta, podrobnosti v zvezi z zdravstvenim/socialnim varstvom, zahteve za mobilnost in pravila za magistrsko nalogo/preverjanje znanja/pridobitev diplome itd. Zaradi preglednosti mora biti vzorec študentskega sporazuma objavljen na spletišču programa JMD.

3. POGOJI V ZVEZI S SPREMLJANJEM IN ZAGOTAVLJANJEM KAKOVOSTI

Za učinkovito spremljanje izvajanja programov JMD bodo konzorciji, ki so upravičenci do nepovratnih sredstev, morali uporabljati številne mehanizme spremljanja in zagotavljanja kakovosti:

- opredelitev skupnega načrta za zagotavljanje kakovosti s skupnimi metodami ocenjevanja in merili, dogovor o časovnem razporedu/mejnikih izvajanja in dejavnostih nadaljnjega izvajanja. Ti mehanizmi zagotavljanja kakovosti morajo biti vključeni v zasnovo projekta JMD ob prijavi, zlasti notranja in zunanja ocenjevanja; povratne informacije o kazalnikih itd. Konzorcij bo moral poročati o ugotovitvah in sklepih zagotavljanja kakovosti v svojih rednih poročilih Izvajalski agenciji;
- predložitev rednih poročil o napredku (nekatera poročila bodo pogoj za plačilo naslednjega obroka nepovratnih sredstev);
- kvantitativno in kvalitativno spremljanje mobilnosti in uspeha študenta (v zvezi z izvedenimi dejavnostmi, zbranimi kreditnimi točkami ECTS in dodeljeno diplomo) s spletnim orodjem za mobilnost (EMT) Izvajalske agencije;
- sodelovanje z Združenjem študentov in diplomantov programa Erasmus Mundus (EMA) (kadar je to ustrezno in pričakovano);
- skupna srečanja sodelujočih visokošolskih institucij, predstavnikov študentov, uradnikov Izvajalske agencije za program, osebja zadevnih nacionalnih agencij in po potrebi zunanjih strokovnjakov; konzorcij JMD mora organizirati vsaj dve taki srečanju v obdobju iz sporazuma o nepovratnih sredstvih;
- ocenjevalno poročilo, ki ga predložijo vpisani študenti s spletnim orodjem za mobilnost (EMT) Izvajalske agencije;
- udeležba v tematskih strokovnih srečanjih, ki jih organizirajo Komisija in nacionalne agencije Izvajalske agencije za podporo izmenjavi dobrih praks in vzajemnemu učenju.

POSTOPEK IZBORA

Glavni cilj programa JMD je pritegniti, izbrati in financirati odličnost; to je treba razumeti v smislu akademske kakovosti glavnih akterjev (polnopravnih partnerjev in študentov magistrskega programa JMD) in zmogljivosti konzorcijev, od katerih se pričakuje izvajanje celostnih mednarodnih študijskih programov s študenti iz držav Programa in partnerskih držav. Glavni cilj postopka izbora za projekte JMD bo torej usmerjen v izbor odličnih projektov, ki zagotavljajo boljše možnosti zaposlitve za diplomante. Da se bo lahko v izjemno konkurenčnem izboru opredelilo in usmerilo v najboljše predloge, se bo uporabil medsebojni strokovni pregled kakovosti v dveh korakih.

Korak 1: V tem prvem koraku bodo neodvisni akademski strokovnjaki ocenili odgovore konzorcijev prijaviteljev v zvezi s prvim merilom za dodelitev „Ustreznost projekta“ (glej del B), ki se usmerja v ustreznost predloga glede na njegove različne vidike. Samo tisti predlogi, ki bodo izpolnili minimalni prag tega merila, kot je opredeljeno v delu B, bodo lahko napredovali na naslednji korak izbora.

Korak 2: V koraku 2 bodo neodvisni akademski strokovnjaki analizirali in ocenili odgovore, ki bodo podani za preostala merila za dodelitev, tj. kakovost zasnove in izvedbe projekta, kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju, učinek in razširjanje. Nato se bo ustvaril seznam razvrstitve vseh predlogov. Samo predlogi, ki bodo pridobili vsaj 70 skupnih točk in izpolnili minimalne zahteve, ki so opredeljene za vsakega od štirih meril za dodelitev, kot so opredeljena v delu B, bodo upoštevani za dodelitev sredstev.

STRATEŠKA PARTNERSTVA

1. OBLIKE PROJEKTOV

Strateška partnerstva podpirajo širok in prilagodljiv nabor dejavnosti za izvajanje inovativnih praks, spodbujanje razvoja in posodobitve organizacij ter podpiranje razvoja politik na evropski, nacionalni in regionalni ravni.

Strateška partnerstva so lahko različnega obsega in ustrezno prilagodijo svoje dejavnosti glede na cilje projekta, vključene sodelujoče organizacije, pričakovane rezultate in druge elemente. Če poenostavimo, ta ukrep omogoča sodelujočim organizacijam, da pridobijo izkušnje v mednarodnem sodelovanju, okrepijo svoje zmogljivosti ter hkrati dosežejo visokokakovostne in inovativne rezultate. Ocena kakovosti prijave projekta bo sorazmerna s cilji sodelovanja in naravo vključenih organizacij.

Razdelek v nadaljevanju navaja nekatere vrste dejavnosti, ki jih lahko izvajajo strateška partnerstva ter ki spodbujajo sodelovanje med različnimi sektorji ali obravnavajo ustrezno področje izobraževanja, usposabljanja in mladine. Ta razdelek je namenjen zgolj ponazoritvi in sodelujočim organizacijam ne preprečuje drugačnega načrtovanja projekta.

DEJAVNOSTI:

- učni načrti, programi, skupni študijski programi, skupni moduli (vključno z e-moduli), vključevanje bolj raznovrstnih načinov učenja (izredni študij, učenje na daljavo in po modulih);
- učenje, poučevanje, usposabljanje, gradiva in metode na področju mladinskega dela, pedagoški pristopi in orodja;
- projektno sodelovanje, vzajemno učenje, delavnice, virtualni laboratoriji, virtualni prostori za sodelovanje;
- krepitev zmogljivosti in dejavnosti mreženja;
- razvoj in izvajanje strateških načrtov sodelovanja;
- dejavnosti obveščanja, usmerjanja, mentorstva in svetovanja;
- ankete, primerjalne analize, zbiranje dejstev, študije vsakdanjih primerov;
- opredelitev standardov kakovosti in poklicnih profilov/profilov na podlagi kompetenc;
- izboljšanje ogrodij kvalifikacij, prenos kreditnih točk, zagotavljanje kakovosti, priznavanja in potrjevanja;
- dejavnosti usposabljanja, poučevanja in učenja (glej odstavek 2 v nadaljevanju).

Poleg tega se od strateških partnerstev pričakuje, da izvedejo ciljno usmerjeno in splošno razširjanje njihovih rezultatov, da spodbudijo širšo uporabo in učinek teh rezultatov tudi zunaj kroga organizacij, ki so neposredno vključene v projekt. Zahteve za razširjanje bodo sorazmerne s cilji in področjem uporabe projekta.

Organizacije, institucije z različnih področij izobraževanja, usposabljanja in mladine ter iz drugih družbeno-gospodarskih sektorjev, lahko sodelujejo za namene doseganja ciljev – s svojimi projekti – na enem ali več področjih izobraževanja, usposabljanja in mladine. Naslednje vrste dejavnosti so še zlasti pomembne za posamezna področja, da se dosežejo cilji politik, ki so opisani v delu B tega vodnika, v sektorjih ali s širjenjem na druga področja.

VISOKOŠOLSKO IZOBRAŽEVANJE:

- razvijanje, preskušanje, prilagajanje in izvajanje inovativnih praks v zvezi z naslednjim:
  - skupni študijski programi in skupni učni načrti, intenzivni programi in skupni moduli, vključno z e-moduli, med člani partnerstev iz različnih držav, disciplin in gospodarskih sektorjev (javnih/zasebnih), pri čemer se zagotavlja ustreznost glede na potrebe trga dela;
  - nadnacionalno projektno sodelovanje med podjetji in študenti/osebjem na visokošolskih institucijah za obravnavanje vsakdanjih primerov;
  - pedagoški pristopi in metodologije, zlasti tisti, ki zagotavljajo interdisciplinarne kompetence, podjetniško miselnost in ustvarjalno razmišljanje, vključno z uvajanjem več-, nad- in interdisciplinarnih pristopov, ki učno mobilnost bolj sistematično vključujejo v učne načrte („vključena mobilnost“) in bolje izkoriščajo IKT;
  - vključevanje bolj raznovrstnih načinov študija (izredni študij, učenje na daljavo in po modulih) zlasti z novimi oblikami posamezniku prilagojenega učenja, strateško uporabo prosto dostopnih učnih virov ter virtualne mobilnosti in virtualnih platform za učenje;
  - novi pristopi za lažjanje prehajanja med izobraževalnimi sektorji (tj. s potrjevanjem predhodnega učenja in možnostjo prilagodljivega učenja – učenje po modulih, kombinirano učenje itd.);

- sodelovanje visokošolskih institucij z lokalnimi/regionalnimi organi in drugimi deležniki na podlagi skupnega dela v mednarodnem okolju za spodbujanje regionalnega razvoja in sodelovanja med sektorji, da se gradijo mostovi in izmenjuje znanje med različnimi sektorji formalnega ter priložnostnega izobraževanja in usposabljanja;
  - sodelovanje in izmenjava praks med osebjem, ki je odgovorno za svetovalne službe, na primer usmerjanje, svetovanje, metode in orodja za mentorstvo, razvoj sistemov, ki pomagajo slediti napredku študenta; ali tistemu osebju, ki je vključeno v študentske svetovalne službe, da se okrepi kakovost (tj. pritegne in ohrani netradicionalne učence, npr. odrasle in slabo zastopane skupine v visokošolskem izobraževanju);
- lajšanje priznavanja in potrjevanja spretnosti in kompetenc na nacionalni ravni z učinkovitim zagotavljanjem kakovosti, ki temelji na učnih rezultatih, ter z upoštevanjem evropskih in nacionalnih ogrodij kvalifikacij.

POKLICNO IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE:

- razvijanje, preskušanje, prilagajanje in sprejemanje/izvajanje inovativnih praks v zvezi z naslednjim:
  - ponovna opredelitev/opredelitev standardov kompetenc v skladu z učnimi rezultati; ustrezna prilagoditev ali razvoj učnih načrtov in programov PIU ter z njimi povezanih učnih gradiv in orodij;
  - metodologije poučevanja in učenja PIU ter pedagoški pristopi, zlasti tisti, ki zagotavljajo ključne kompetence in osnovne spretnosti; znanje jezikov; se usmerjajo v uporabo IKT;
  - nove oblike programov praktičnega usposabljanja in obravnavanja vsakdanjih primerov v gospodarstvu in industriji; razvoj in izvajanje nadnacionalnega projektnega sodelovanja med podjetji in študenti/osebjem na institucijah PIU;
  - razvoj in zagotavljanje novih gradiv in metod za poučevanje in usposabljanje PIU, vključno z učenjem, ki temelji na delu, virtualno mobilnostjo, prosto dostopnimi učnimi viri in boljšim izkoriščanjem potenciala IKT, npr. vzpostavljanje virtualnih laboratorijev/delovnih mest, ki so prilagojena potrebam trga dela;
  - strokovno usmerjanje in svetovanje ter metode in orodja za mentorstvo;
  - orodja in metode za profesionalizacijo in poklicni razvoj učiteljev, vodij usposabljanj in osebja PIU; posebna usmerjenost v izboljšano formalno izobraževanje ter usposabljanje na delovnem mestu za učitelje in vodje usposabljanj PIU;
  - upravljanje in vodenje organizacij PIU;
  - strateško sodelovanje med ponudniki PIU in lokalno/regionalno poslovno skupnostjo, vključno z agencijami za gospodarski razvoj;
  - sodelovanje za razvoj ustvarjalnosti in inovacij med ponudniki PIU, visokošolskimi institucijami ter centri za oblikovanje, umetnost, raziskovanje in inovacije;
- lajšanje priznavanja in potrjevanja spretnosti in kompetenc na nacionalni ravni z upoštevanjem evropskih in nacionalnih ogrodij kvalifikacij ter uporabo instrumentov EU za potrjevanje; razvoj fleksibilnih učnih poti za študente in diplomante PIU, vključno s potrjevanjem njihovega predhodnega izobraževanja;
- izvajanje prenosa kreditnih točk (ECVET) in zagotavljanja kakovosti (EQAVET) ponudnikov PIU.

ŠOLSKO IZOBRAŽEVANJE:

- razvijanje, preskušanje, prilagajanje in sprejemanje/izvajanje inovativnih praks v zvezi z naslednjim:
  - novi učni načrti, programi, učna gradiva in orodja;
  - metodologije poučevanja in učenja ter pedagoški pristopi, zlasti tisti, ki zagotavljajo ključne kompetence, osnovne spretnosti in znanje jezikov ter se usmerjajo v uporabo IKT;
  - nove oblike programov praktičnega usposabljanja in obravnavanja vsakdanjih primerov v gospodarstvu in industriji;
  - nove oblike učenja in zagotavljanja izobraževanja in usposabljanja, zlasti strateška uporaba odprtega in prilagodljivega učenja, virtualna mobilnost, prosto dostopni učni viri in boljše izkoriščanje potenciala IKT;
  - usmerjanje, svetovanje, metode in orodja za mentorstvo;
  - orodja in metode za profesionalizacijo in poklicni razvoj učiteljev, vodij usposabljanj in drugega osebja, ki so zlasti usmerjeni v izboljšano formalno izobraževanje ter usposabljanje na delovnem mestu za učitelje;
  - upravljanje in vodenje institucij za izobraževanje in usposabljanje;
  - dejavnosti osveščanja med organizacijami v različnih sektorjih izobraževanja, usposabljanja in mladine;
  - strateško sodelovanje med ponudniki izobraževanja na eni strani in lokalnimi/regionalnimi organi na drugi strani;
- izmenjava izkušenj in dobrih praks, izvajanje dejavnosti in delavnic vzajemnega učenja;
- izvajanje skupnih raziskav, anket, študij in analiz;
- lajšanje priznavanja in potrjevanja spretnosti in kompetenc na nacionalni ravni z upoštevanjem evropskih in nacionalnih ogrodij kvalifikacij ter uporabo instrumentov EU za potrjevanje.

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH:

- razvijanje, preskušanje, prilagajanje in sprejemanje/izvajanje inovativnih praks v zvezi z naslednjim:
  - novi učni načrti in programi ter z njimi povezana učna gradiva in orodja za odrasle učence;
  - metodologije poučevanja in učenja ter pedagoški pristopi za odrasle učence, zlasti tisti, ki zagotavljajo ključne kompetence in osnovne spretnosti; znanje jezikov; se usmerjajo v uporabo IKT;
  - nove oblike učenja odraslih in zagotavljanja izobraževanja odraslih, zlasti strateška uporaba odprtega in prilagodljivega učenja, virtualna mobilnost, prosto dostopni učni viri in boljše izkoriščanje potenciala IKT;
  - usmerjanje in svetovanje ter metode in orodja za mentorstvo za odrasle učence;
  - orodja in metode za profesionalizacijo in poklicni razvoj učiteljev in osebja v izobraževanju odraslih; posebna usmerjenost v izboljšano formalno izobraževanje ter usposabljanje na delovnem mestu za učitelje v izobraževanju odraslih;
  - upravljanje in vodenje organizacij za izobraževanje odraslih;
  - dejavnosti osveščanja med organizacijami v različnih sektorjih izobraževanja, usposabljanja in mladine;
  - strateško sodelovanje med ponudniki izobraževanja odraslih na eni strani in lokalnimi/regionalnimi organi na drugi strani;
- zagotavljanje fleksibilnih učnih poti za odrasle učence, vključno s potrjevanjem njihovega predhodnega učenja:
  - primerjalna analiza modelov in pristopov upravljanja in izvajanja;
  - preskušanje in praktična uporaba metod za ocenjevanja znanja in kompetenc, pridobljenih s priložnostnim in neformalnim učenjem;
- izboljševanje dostopa do priložnosti za učenje za odrasle:
  - spodbujanje razvoja večnamenskih centrov za učenje in regionalnih omrežij ponudnikov izobraževanja;
  - ukrepi za razvoj izobraževalne razsežnosti organizacij, katerih osnovni namen ni izobraževanje (npr. kulturne organizacije);
  - razvoj programov usposabljanja za večje število in izboljšanje kakovosti evropskih programov usposabljanja, ki so na voljo za učitelje, upravitelje in drugo osebje v izobraževanju odraslih;
- lajšanje priznavanja in potrjevanja spretnosti in kompetenc na nacionalni ravni z upoštevanjem evropskih in nacionalnih ogrodij kvalifikacij ter uporabo instrumentov EU za potrjevanje.

MLADINA:

- dejavnosti sodelovanja na področju mladinskega dela za razvoj, preskušanje, prilagajanje in/ali izvajanje inovativnih praks v mladinskem delu. Te dejavnosti lahko zajemajo naslednje:
  - metode, orodja in gradiva, katerih cilj je spodbujanje ključnih kompetenc in osnovnih spretnosti mladih ter njihovo znanje jezikov in spretnosti v IKT;
  - metode, orodja in gradiva za profesionalizacijo in poklicni razvoj mladinskih delavcev (npr. učni načrti, moduli usposabljanja, viri in gradiva, dobre prakse, instrumenti potrjevanja itd.);
  - nove oblike izvajanja mladinskega dela in zagotavljanje usposabljanja in podpore, zlasti strateška uporaba odprtega in prilagodljivega učenja, virtualna mobilnost, prosto dostopni učni viri in boljše izkoriščanje potenciala IKT;
  - programi in orodja za mladinsko delo, katerih cilj je preprečevanje socialne izključenosti in osipa;
  - strateško mreženje in sodelovanje med mladinskimi organizacijami in/ali organizacijami na področju izobraževanja in usposabljanja ter na trgu dela;
  - strateško sodelovanje z lokalnimi/regionalnimi javnimi organi;
- priznavanje in potrjevanje spretnosti in kompetenc na nacionalni ravni z upoštevanjem evropskih in nacionalnih ogrodij kvalifikacij ter uporabo instrumentov EU za potrjevanje;
- nadnacionalne mladinske pobude: dejavnosti sodelovanja, ki spodbujajo družbeno odgovornost in podjetniški duh ter jih skupaj izvajajo dve ali več skupin mladih iz različnih držav (glej spodaj).

USMERJENOST V:

- ustvarjalnost, inovacije in posodobitve;
- strateško uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT), metodologije in virtualno sodelovanje;
- prosto dostopne učne vire (PDUV);
- kakovost izobraževanja, usposabljanja in mladinskega dela;
- podjetniško izobraževanje (vključno s socialnim podjetništvom);
- enakost in vključevanje;
- osnovne in interdisciplinarne spretnosti (znanje jezikov, digitalne spretnosti in podjetništvo);

- priznavanje in potrjevanje učnih rezultatov v formalnem, neformalnem in priložnostnem učenju;
- spodbujanje fleksibilnih učnih poti;
- profesionalizacijo in poklicni razvoj na področju izobraževanja, usposabljanja in mladinskega dela;
- spretnosti upravljanja in vodenja;
- aktivno udeležbo mladih v družbi;
- medinstitucionalno sodelovanje;
- medregionalno sodelovanje;
- sinergije med politikami in prakso.

CILJNE SKUPINE IN UDELEŽENCI:

- delavci;
- osebe, ki je dejavno na področju izobraževanja in usposabljanja;
- mladinski delavci;
- strokovnjaki, izvedenci;
- študenti, pripravniki, vajenci, šolski dijaki, odrasli učenci, mladi, prostovoljci;
- mladi iz skupine NEET (tj. mladi, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo);
- mladi z manj priložnostmi;
- osebe, ki predčasno zapustijo izobraževanje;
- oblikovalci politik;
- raziskovalci.

PARTNERJI, KI SO LAHKO VKLJUČENI V ISTI PROJEKT

- organizacije na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine;
- organizacije, ki so dejavne na več različnih področjih in sektorjih (npr. centri znanja ali gospodarske zbornice itd.), organi javnega sektorja;
- podjetja, družbe, predstavniki gospodarstva in trga dela;
- organizacije skupnosti;
- organi za raziskave in inovacije;
- organizacije civilne družbe;
- socialni partnerji.

USPOSABLJANJE, POUČEVANJE IN UČENJE, VKLJUČENO V STRATEŠKA PARTNERSTVA

Strateška partnerstva lahko organizirajo tudi dejavnosti usposabljanja, poučevanja in učenja za posameznike, če prispevajo dodano vrednost pri doseganju ciljev projekta.

UČENCI

INTENZIVNI ŠTUDIJSKI PROGRAMI (OD 5 DNI DO 2 MESECEV)

Intenzivni študijski program (ISP) je kratek študijski program, ki združuje študente in izobraževalno osebje iz sodelujočih visokošolskih institucij ter druge pomembne strokovnjake/izvedence s ciljem:

- spodbujati učinkovito in večnacionalno poučevanje strokovnih vsebin;
- omogočati študentom in učiteljem, da sodelujejo v večnacionalnih in večdisciplinarnih skupinah ter pri tem izkoristijo posebne pogoje učenja in poučevanja, ki niso na voljo v eni sami instituciji, ter oblikujejo nova stališča o obravnavani temi;
- omogočati članom izobraževalnega osebja, da izmenjajo stališča o vsebini poučevanja in novih pristopih do učnih načrtov ter preskusijo inovativne metode poučevanja, ki bi lahko sčasoma postale del na novo zasnovanega skupnega programa ali učnega načrta v mednarodnem učnem okolju.

Zaželene značilnosti programa ISP so naslednje:

- programi ISP bi morali za sodelujoče učitelje in študente zagotavljati najnovejše priložnosti za učenje, razvoj spretnosti, dostop do informacij, najsodobnejših rezultatov raziskav in drugega znanja itd.;
- delo, ki ga opravijo sodelujoči študenti, bi moralo biti priznано s kreditnimi točkami ECTS (ali enakovrednim sistemom);
- od programov ISP se pričakuje uporaba orodij in storitev IKT za podporo pripravi in nadaljnjemu izvajanju programa ISP, da bodo prispevali k ustvarjanju trajne učne skupnosti na zadevnem tematskem področju;
- razmerje med številom osebja in študentov bi moralo zagotavljati dejavno udeležbo v učilnici;
- udeležba nadnacionalnih in nacionalnih študentov ter osebja bi morala biti uravnotežena;
- ISP bi moral vključevati izrazit večdisciplinarni pristop, ki spodbuja sodelovanje študentov iz različnih

akademijskih disciplin;

- poleg učnih rezultatov v kompetencah, povezanih s tematskim področjem, bi programi ISP morali spodbujati prenos interdisciplinarnih kompetenc.

Izbor udeležencev programa ISP (izobraževalnega osebja in študentov) izvede konzorcij strateškega partnerstva.

Na podlagi števila ur poučevanja in usposabljanja je treba zagotoviti, da je večji del bivanja v tujini povezan z izobraževanjem in usposabljanjem, ne pa z raziskovanjem ali kakršno koli drugo dejavnostjo.

KOMBINIRANA MOBILNOST ŠTUDENTOV, PRIPRAVNIKOV, ODRASLIH UČENCEV IN MLADIH (OD 5 DNI DO 2 MESECEV DEJANSKE MOBILNOSTI)

Dejavnosti, ki združujejo eno ali več kratkih obdobij dejanske mobilnosti (skupno največ 2 meseca) z virtualno mobilnostjo (tj. uporaba informacijskih in komunikacijskih tehnologij, kot so delovna okolja za sodelovanje, predvajanje pretočne vsebine v živo, videokonference, družbeni mediji itd., za dopolnjevanje ali krepitev trajnosti učnih rezultatov dejanske mobilnosti). Uporablja se lahko pri pripravi, podpori in nadaljnjem izvajanju dejanske mobilnosti. Organizira se lahko tudi za obravnavanje oseb s posebnimi potrebami ali manj priložnostmi, da pripomore k odpravljanju ovir za dolgoročno dejansko mobilnost.

SKUPNO PROJEKTNO DELO V SKUPINAH ŠOLSkih DIJAKOV (OD 5 DNI DO 2 MESECEV)

Skupno projektno delo v skupinah dijakov se lahko organizira med šolami iz različnih držav, ki sodelujejo v istem strateškem partnerstvu. Med temi dogodki dijaki sodelujejo na eni od partnerskih šol in praviloma jih gostijo družine vrstnikov. Skupno projektno delo bi moralo biti povezano s cilji strateškega partnerstva. Opozorilo: sodelovanje med šolami in partnerstvi ne sme biti omejeno na take dogodke, temveč mora vključevati tudi skupne spletne in lokalne dejavnosti. Šole se spodbujajo k uporabi platforme e-Twinning, da lahko sodelujejo pri projektu pred mobilnostjo in po njej.

Skupno projektno delo bi moralo za dijake in učitelje iz različnih držav zagotoviti priložnost, da skupaj obravnavajo eno ali več tem v skupnem interesu. Dijakom in učiteljem pomagajo pridobiti in izboljšati spretnosti ne samo v zvezi z vsebino ali tematskim področjem, v katerega je usmerjen projekt, temveč tudi v zvezi s timskim delom, medkulturnim učenjem, družbenimi odnosi, načrtovanjem in izvajanjem projektne dejavnosti ter uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT). Sodelovanje v skupnem projektne delu s skupinami dijakov s partnerskih šol iz različnih držav za dijake in učitelje tudi zagotovi priložnost, da uporabljajo tuje jezike v praksi, in okrepi njihovo motivacijo za učenje jezikov.

Projektne dejavnosti bi v najboljšem primeru morale biti vključene v redne dejavnosti šole in učni načrt sodelujočih dijakov. Dijaki bi morali biti vključeni v vse faze projekta, tudi v načrtovanje, organizacijo in ocenjevanje dejavnosti.

DOLGOROČNA ŠTUDIJSKA MOBILNOST DIJAKOV (OD 2 DO 12 MESECEV)

Cilj dejavnosti je okrepiti sodelovanje med šolami, ki so vključene v isto strateško partnerstvo. Dejavnosti mobilnosti bi morale biti povezane s cilji strateškega partnerstva in vključene v zasnovo projekta. Šole se spodbujajo k uporabi platforme e-Twinning, da lahko sodelujejo pri projektu pred in med mobilnostjo dijakov ter po njej. Ti ukrepi bodo predvidoma zagotovili čim večji učinek na sodelujoče šole. Dejavnost pomaga dijakom tudi razviti njihovo razumevanje raznolikosti evropskih kultur in jezikov ter pridobiti kompetence, ki so potrebne za osebni razvoj. Šole, ki so vključene v partnerstvo, sodelujejo pri razvoju učnih sporazumov, priznavanju predmetov, ki so bili opravljeni na partnerski šoli v tujini, in kreptvi evropske razsežnosti v šolskem izobraževanju. Ta dejavnost bi morala zagotoviti tudi dragocene mednarodne pedagoške izkušnje za učitelje, ki so vključeni v organizacijo in izvajanje mobilnosti.

Udeležence izberejo šole. To so dijaki, ki so stari vsaj 14 let in redno vpisani v šolo, ki sodeluje v strateškem partnerstvu. Izbrani dijaki lahko preživijo od 2 do 12 mesecev v šoli gostiteljici in gostiteljski družini v tujini.

Spodbuja se vzajemna izmenjava dijakov med šolami/gostiteljskimi družinami, vendar ni obvezna.

Vsi akterji, ki so vključeni v študijsko mobilnost – šole, dijaki ter njihovi starši in gostiteljske družine –, bi morali prebrati posebni vodnik za študijsko mobilnost dijakov, ki nudi pomoč pri izvajanju dejavnosti in zagotavljanju varnosti in dobrega počutja dijakov. V vodnik so zajete vloge in odgovornosti, smernice ter zahtevane predloge in obrazci za udeležence. Vodnik je na voljo v angleškem jeziku na spletišču Europa in v prevodu na spletišču ustrezne nacionalne agencije.

OSEBJE V IZOBRAŽEVANJU IN USPOSABLJANJU TER MLADINSKI DELAVCI

SKUPNA USPOSABLJANJA OSEBJA (OD 5 DNI DO 2 MESECEV)

Skupna usposabljanja osebja omogočajo sodelujočim organizacijam v strateškem partnerstvu, da organizirajo kratka usposabljanja, ki so povezana s temo ali področjem uporabe strateškega partnerstva, za osebje v izobraževanju in usposabljanju ali mladinske delavce. Ta morajo biti organizirana za majhne skupine osebja iz sodelujočih organizacij iz različnih držav, da je učinek na posamezne organizacije čim večji.

Lahko so različnih oblik, tj. študijski obiski, ki združujejo obiske v zadevnih organizacijah, predstavitve, delavnice za razprave, programi usposabljanja itd. Sodelovanje nadnacionalnih in nacionalnih udeležencev mora biti uravnoteženo.

PROGRAMI POUČEVANJA ALI USPOSABLJANJA (OD 2 DO 12 MESECEV)

Cilj dejavnosti je okrepiti sodelovanje med organizacijami, ki so vključene v isto strateško partnerstvo. Dejavnost omogoča osebju, da poglobi svoje znanje in razumevanje evropskih sistemov izobraževanja in usposabljanja ter mu pomaga pri izmenjavi in pridobivanju strokovnih kompetenc, metod in praks.

Ta dejavnost omogoča učiteljem/profesorjem in drugemu izobraževalnemu osebju v splošnem šolskem izobraževanju, visokošolskem izobraževanju, PIU in izobraževanju odraslih, ki delajo v izobraževalni instituciji, ki sodeluje v strateškem partnerstvu, da se udeležijo programa v tujini, ki traja od 2 do 12 mesecev, ter poučujejo v partnerski instituciji ali so vključeni v strokovne dejavnosti v drugi partnerski organizaciji, ki so povezane z njihovim področjem strokovnega znanja. Dejavnost lahko vključuje delo v izobraževalni instituciji/centru ali drugi ustrezni organizaciji (npr. podjetjih, nevladnih organizacijah, šolskih organih itd.), udeležbo v strukturiranih programih ali seminarjih (npr. na fakultetah za usposabljanje učiteljev ali v raziskovalnih organizacijah), prakso ali obdobja opazovanja v družbi ali organizaciji na področju izobraževanja, usposabljanja ali mladine.

Institucija pošiljateljica mora zagotoviti pravičen, pregleden in odprt postopek izbora, razviti vsebino dejavnosti z udeležencem ter zagotoviti notranje in, kolikor je to mogoče, zunanje priznavanje njegove dolgoročne mobilnosti v tujini.

V zvezi s programi poučevanja in usposabljanja v visokošolski instituciji so upravičene naslednje vrste organizacij pošiljateljic in gostiteljic:

- pri dolgoročni mobilnosti osebja za poučevanje je organizacija pošiljateljica lahko katera koli sodelujoča organizacija, organizacija gostiteljica pa mora biti sodelujoča visokošolska institucija;
- pri dolgoročni mobilnosti osebja za usposabljanje mora organizacija pošiljateljica biti sodelujoča visokošolska institucija, organizacija gostiteljica pa je lahko katera koli sodelujoča organizacija;
- organizaciji pošiljateljica in gostiteljica morata biti v različnih državah in država gostiteljica ne sme biti država stalnega prebivališča udeleženca.

Organizacije, ki so vključene v strateško partnerstvo, sodelujejo pri razvoju sporazumov o mobilnosti, priznavanju dela, ki je bilo opravljeno na partnerski organizaciji v tujini, ter krepi evropske razsežnosti v izobraževanju in usposabljanju. Ta dejavnost bi morala zagotoviti tudi dragocene mednarodne izkušnje za osebe, vključene v organizacijo in izvajanje mobilnosti, iz organizacije pošiljateljice in gostiteljice.

MOBILNOST MLADINSKIH DELAVCEV (OD 2 DO 12 MESECEV)

Ta dejavnost omogoča mladinskim delavcem, da izkusijo drugačno delovno okolje od tistega v državi prebivališča, in s tem krepiti njihove poklicne, osebne in medkulturne kompetence. Mladinski delavci imajo možnost, da opravljajo delo v tujini v obdobju, ki traja od 2 do 12 mesecev, in dejavno prispevajo k vsakodnevni delu organizacije gostiteljice, hkrati pa bogatijo svoj profil strokovnjakov na področju. Cilj teh dejavnosti je tudi krepitev zmogljivosti vključenih organizacij, ki lahko izkoristijo nova stališča in izkušnje. Mobilnost se lahko izvaja kot individualna dejavnost (tj. en mladinski delavec je poslan v organizacijo gostiteljico) ali v paru, kot vzajemna izmenjava mladinskih delavcev (sočasno ali ne) med dvema partnerskima organizacijama.

NADNACIONALNE MLADINSKE POBUDE

Strateška partnerstva na področju mladine podpirajo tudi razvoj nadnacionalnih mladinskih pobud, ki spodbujajo družbeno odgovornost in podjetniški duh, ter jih skupaj izvajata dve ali več skupin mladih iz različnih držav Programa.

Te pobude so lahko na primer povezane z naslednjim:

- ustanavljanje (omrežij) socialnih podjetij, združenj, klubov, nevladnih organizacij;
- razvoj in izvajanje programov in usposabljanj v zvezi s podjetniškim izobraževanjem (zlasti socialnim podjetništvom in uporabo IKT);
- informacije, medijska pismenost, ukrepi sensibilizacije ali ukrepi, ki spodbujajo družbeno udeležbo med mladimi (npr. razprave, konference, dogodki, posvetovanja, pobude v zvezi z evropskimi temami itd.);
- ukrepi v korist lokalnih skupnosti (npr. podpora ranljivim skupinam, kot so starejši ljudje, pripadniki manjšin, priseljenci, invalidi itd.);
- pobude v umetnosti in kulturi (gledališke igre, razstave, glasbene predstave, razpravni forumi itd.).

Mladinska pobuda je projekt, ki ga začnejo, pripravijo in izvedejo mladi. Tako lahko mladi preskusijo nove zamisli s pobudami, ki jim dajo priložnost, da neposredno in dejavno sodelujejo pri načrtovanju in izvajanju projekta. Udeležba v mladinski pobudi je pomembna izkušnja v neformalnem učenju. Med izvajanjem mladinske pobude imajo mladi priložnost, da obravnavajo posebne izzive ali težave, s katerimi se srečujejo njihove skupnosti. Razpravljajo ali premišlujejo lahko o izbrani temi v evropskem okviru in s tem sooblikujejo Evropo.

Mladinska pobuda mora biti nadnacionalna: mreženje z lokalnimi dejavnostmi, ki jih skupaj izvajata dve ali več skupin iz različnih držav. Sodelovanje z mednarodnimi partnerji v nadnacionalnih mladinskih pobudah temelji na podobnih potrebah in interesih za izmenjavo praks in vzajemno učenje z vrstniki.

Mladinske pobude omogočajo številnim mladim, da postanejo iznajdljivi in ustvarjalni v svojem vsakodnevnem življenju ter da spregovorijo o svojih lokalnih potrebah, interesih in tudi izzivih, s katerimi se srečujejo skupnosti, v katerih živijo.

Mladi lahko preskusijo zamisli tako, da začnejo, pripravijo in izvedejo projekt, ki bo vplival na različna področja življenja. Mladinske pobude lahko vodijo tudi do samozaposlitve ali ustanavljanja združenj, nevladnih organizacij ali drugih organov, ki so dejavni na področju socialnega gospodarstva, neprofitnosti in mladine.

Mladim, ki izvajajo nadnacionalne mladinske pobude, lahko nudijo podporo mentorji. Mentor je oseba, ki ima izkušnje z mladinskim delom in/ali mladinskimi pobudami ter spremlja skupine mladih, pospešuje učni proces in podpira njihovo udeležbo. Ima različne vloge glede na potrebe posamezne skupine mladih.

Mentor ni neposredno udeležen v mladinski pobudi, temveč podpira skupino mladih pri pripravi, izvajanju in ocenjevanju projekta glede na potrebe skupine. Mentorji podpirajo kakovost učnega procesa in zagotavljajo stalno partnerstvo, da bi pomagali skupini ali posameznikom ustvariti izpolnjujoče rezultate na podlagi njihovega projekta. Mentor ni: vodja projekta, svetovalec, član skupine, ki izvaja projekt, poklicni vodja usposabljanj/strokovnjak, ki zagotavlja samo tehnično podporo na določenem področju, zakoniti zastopnik projekta. Če mladinsko pobudo izvajajo mladoletne osebe, je podpora mentorja obvezna.

2. PRIMERI STRATEŠKIH PARTNERSTEV

SPodbujanJE FLEKSIBILNIH UČNIH POTI

Vključevanje praktičnega in teoretičnega znanja v učne načrte visokošolskih institucij lahko zagotovi priložnosti za študente, da pridobijo spretnosti, ki jih potrebujejo zdaj in v prihodnosti na trgu dela, ter s tem izboljša njihovo prihodnjo zaposljivost. Strateško partnerstvo bo podpiralo projektno sodelovanje med podjetji ter študenti in osebjem na visokošolski instituciji, da se razvije, preskusi in prilagodi skupni učni načrt med sodelujočimi visokošolskimi institucijami na podlagi izčrpane analize potreb in usmerjenosti v nadnacionalni pristop, ki temelji na „vsakdanjem življenju“. V to bodo zajete tudi dejavnosti poučevanja/učenja, vključno z izmenjavo osebja med visokošolskimi institucijami in podjetji, ter vključena mobilnost, pri kateri študenti sledijo skupnemu programu, ki ga poučujejo različni partnerji na različnih lokacijah. Končni rezultat je izvajanje skupnega učnega načrta in razširjanje v organizacijah, ki niso zajete v partnerstvo. Partnerstvo sestavljajo visokošolske institucije in podjetja, vključno z malimi in srednjimi podjetji ter socialnimi podjetji, da se zagotovijo zahtevane kompetence in ustreznost spretnosti, ki se razvijajo s skupnim učnim načrtom.

CELOSTNI LOKALNI/REGIONALNI RAZVOJ

Vključenost vseh pomembnih deležnikov je lahko izjemno koristna pri oblikovanju celostnih lokalnih/regionalnih razvojnih načrtov. Strateško partnerstvo bo razvijalo, preskušalo in izvajalo inovativne pakete programov, ki bodo obogatili učni načrt partnerskih visokošolskih institucij in katerih cilj je dodeljevanje dvojnih certifikatov ali dvojnih diplom. V projekt bodo vključeni ključni deležniki in temeljil bo na njihovem stalnem nadzoru, zlasti s posebno usmerjevalno skupino, za zagotavljanje, da bodo potrebe lokalnih/regionalnih akterjev ustrezno izpolnjene. V projekt bodo zajete tudi dejavnosti poučevanja/učenja, vključno z izmenjavo osebja med visokošolskimi institucijami in „kombinirano“ mobilnostjo študentov. Končni rezultat je vključitev teh paketov programov v učni načrt in dodeljevanje dvojnih certifikatov/diplom. V partnerstvo so vključene visokošolske institucije, lokalni akterji in lokalni javni organi.

Vključevanje manj izkušenih partnerjev v dejavnosti, ki se izvajajo, je lahko postopno, pri čemer se zagotovi, da so najpozneje zadnje leto projekta vsi partnerji vključeni v celotni paket dejavnosti.

USTVARJALNOST IN INOVATIVNOST

Mala in srednja podjetja se srečujejo z izzivi razvoja spretnosti in inovacij, pri čemer nimajo vedno na voljo ustreznih virov ali strateške vizije za spopadanje s hudo konkurenco na trgu. Strateško partnerstvo podpira širjenje kulture ustvarjalnosti in inovativnosti v malih podjetjih s prenosom in izvajanjem metodologij, orodij in konceptov, ki pospešujejo organizacijski razvoj in ustvarjanje proizvodov. Partnerji iz ustvarjalnih sektorjev in visokošolskih institucij pomagajo drugim partnerjem, da se naučijo uspešno uporabiti ustvarjalno razmišljanje v svojih organizacijah ter razvijati zmogljivost za inovacije in spremembe.

En konkreten rezultat je oblikovanje posebej prilagojenih akcijskih načrtov za razvoj ustvarjalnosti in inovativnosti, ki temeljijo na predhodnih analizah uspešnih primerov in metodologij. V partnerstvo so zajeti ustvarjalni sektorji, mala in srednja podjetja, združena delodajalcev, gospodarske, industrijske ali obrtne zbornice.

KAKOVOST IZOBRAŽEVANJA

Lokalni šolski organi na Švedskem, Danskem in v Združenem kraljestvu se združijo, da bi predlagali strateško partnerstvo. Lokalni organi so opredelili potrebo po izboljšanju kakovosti izobraževanja v naravoslovju, matematiki in tehnologiji ter zasnovali projekt, katerega cilj je razviti skupni okvir za podporo vključevanju dijakov v učenje. Cilja projekta sta izboljšati kakovost izobraževanja v matematiki in naravoslovju ter okrepiti zanimanje za te predmete v višjem sekundarnem in visokošolskem izobraževanju. Projekt vodita dva lokalna organa in vanj so zajete vse osnovne šole in šole v nižjem sekundarnem izobraževanju na zadevnih področjih. Poleg tega so lokalni organi vključili druge partnerje iz svojih lokalnih skupnosti: univerze, medijsko središče ter več podjetij in poslovnih združenj na področju tehnologije, znanosti in okolja. V dejavnosti projekta je zajeta izmenjava osebja med sodelujočimi organizacijami, da se izmenjajo izkušnje in dobra praksa. Partnerji si izmenjujejo gradiva in vire ter razvijajo skupne enote v matematiki, naravoslovju in tehnologiji v učnih načrtih, ki se preskušajo/izvajajo v osnovnih in srednjih šolah. Poslovni partnerji povabijo šolske razrede na študijske obiske, da dobijo dijaki vpogled v raznovrstno praktično uporabo tem, ki jih obravnavajo. Univerzitetni študenti sodelujejo z dijaki kot „prijatelji pri študiju“, jim nudijo dodatno individualno pomoč pri predmetih in imajo vlogo vzornikov, ki spodbujajo dijake k študiju naravoslovja in tehnologije. Rezultati projekta so sodelovanje z univerzo pri formalnem izobraževanju učiteljev, nadaljnje pedagoško sodelovanje in novi projekti med vključenimi šolami.

VIŠANJE RAVNI IZOBRAZBE

Glavni izzivi mnogih držav so višanje ravni pridobljene terciarne izobrazbe, krepitev dostopa in pospeševanje zaključka visokošolskega študija. Strateško partnerstvo bo podpiralo razvoj boljših poti napredovanja do visokošolskega izobraževanja in pridobitve diplome, pri čemer se bo posebej usmerilo v netradicionalne učence, na primer študente iz slabo zastopanih skupin ali iz okolij z omejenimi možnostmi, s prenašanjem in preskušanjem inovativnih pristopov. Partnerstvo bo preskusilo, kako se učenci v višjem sekundarnem izobraževanju iz posebnih okolij pripravijo in vodijo, preden začnejo visokošolsko izobraževanje s sodelovanjem visokošolskih institucij, šol in institucij, ki so dejavne na področju PIU. Preskusilo bo tudi spremljanje te skupine učencev in podporo zanje, zlasti s posebej prilagojenimi storitvami (usmerjanje, svetovanje, mentorstvo itd.), katerih cilj je preprečevanje osipa in spodbujanje pridobitve diplome v pričakovanem času. V ta projekt bodo vključene visokošolske institucije ter šole v višjem sekundarnem splošnem in poklicnem izobraževanju, pri čemer se bo zagotovilo, da so storitve ustrezne glede na opredeljene potrebe. V projekt bodo zajete tudi dejavnosti poučevanja/učenja, vključno s „kombinirano“ mobilnostjo študentov. Končni rezultat je prilagoditev modela in njegovega izvajanja v sodelujočih visokošolskih institucijah ter razširjanje v organizacijah, ki niso zajete v partnerstvo, s posebno usmerjenostjo v druge ponudnike izobraževanja in ključne oblikovalce politik.

INOVACIJE

Strateško partnerstvo bo podpiralo razvoj novih pedagoških pristopov, zlasti orodij za e-učenje in spletnih platform za sodelovanje, s pomočjo katerih se bodo lahko dijaki, študenti in učitelji učili ter poučevali in soustvarjali vsebino programov. Partnerstvo, ki je sestavljeno iz univerz, šol, raziskovalnih organizacij in/ali podjetij, bo skupaj razvijalo orodja, ki jih bodo šole in visokošolske institucije uporabljale za poučevanje in učenje posebnih disciplin na različnih ravneh. Raziskovalne organizacije in/ali podjetja bodo imeli ključno vlogo pri razvijanju orodij ali oblikovanju vsebine tako, da bo ustrežnejša in oprijemljivejša. Poleg tega bodo organizirani intenzivni študijski programi za preskušanje orodij, ki jih bo razvilo partnerstvo s študenti in učitelji. Skupna usposabljanja osebja bodo omogočila tudi usposabljanje učiteljev v uporabi orodij.

ZNANJE JEZIKOV

Medsektorsko strateško partnerstvo, katerega cilj je podpreti tiste družine, v katerih se govori več kot en jezik, z razvojem jezikovnih virov za otroke, da spoznajo koristi znanja dveh ali več jezikov, se pravi vrednost, ki jo ima to

znanje samo po sebi in pri uporabi jezikov v praksi. Ta projekt vključuje vse deležnike, ki delajo z dvojezičnimi družinami, da lahko razširjajo vire projekta v teh družinah. Partnerji so univerza, jezikovna šola, malo in srednje podjetje, nevladna organizacija in združenje institucij za izobraževanje odraslih.

INFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE

Medsektorski projekt, katerega cilj je razviti skupno vizijo o tem, kako lahko IKT pripomorejo k temu, da vseživljenjsko učenje postane dostopno za vse in da bo temeljilo na vsakdanjih primerih in uvidih. Uporaba IKT pri učenju postaja v Evropi vse bolj razširjena, vendar če želimo v celoti izkoristiti potencial teh tehnologij, ki so lahko gonilo sprememb v naših gospodarstvih in družbah, se je treba premakniti od razdrobljenosti in poskusnih projektov k izvajanju v praksi in sistemskemu sprejemanju teh tehnologij. Partnerji so številne visokošolske institucije, organizacije za pridobivanje spretnosti, ki delujejo na mnogih različnih področjih izobraževanja.

SODELOVANJE MED REGIJAMI

Španski, portugalski, italijanski in češki lokalni organi se združijo v partnerstvo, da bi raziskali vzroke osipa v svojih regijah in razvili nove rešitve za njegovo preprečevanje. Vključijo dve srednji šoli v svojih regijah in dve instituciji za izobraževanje učiteljev. V zvezi s težavo osipa zavzamejo širšo perspektivo in želijo obravnavati več vidikov življenja mladih. Zato povabijo lokalne mladinske organizacije in združenja staršev, da se tudi pridružijo strateškemu partnerstvu. Sodelovanje lokalnih organov je široko in medsektorsko, vključno z oddelki za izobraževanje, mladino in socialne storitve.

Cilj je ustvariti trajno omrežje v vsaki regiji ter združiti različne akterje in storitve, da se ustvari učinkovit mehanizem podpore za mlade.

Partnerske institucije sodelujejo z rednimi srečanji v zvezi s projektom in tudi kot spletna skupnost. Najprej želijo opredeliti obseg osipa na svojem območju in raziskati vzroke zanj. Nato želijo poiskati in začeti izvajati učinkovite načine za podporo mladim, ki tvegajo izključenost. Del dejavnosti projekta je izvajanje anket za dijake, učitelje in družine, da se raziščejo razlogi za osip v lokalnem okviru. Organizirajo tudi delavnice in seminarje, ki obravnavajo pestro paleto tem, na primer učinek dostopa do priložnostnega učenja.

Rezultat je razvoj skupne metodologije, ki se izvaja v teh dveh regijah. Za podporo se objavi vodnik za učitelje, vodje usposabljanj in lokalne organe. Vsi rezultati in gradiva so objavljeni na spletišču projekta, v publikacijah v papirni obliki in predstavljeni na konferenci v vsaki od regij. Na ta način se metodologija in viri, ki so bili razviti s projektom, predstavijo drugim šolam in lokalnim organom.

ENAKOST IN VKLJUČEVANJE

Mladinske organizacije, institucije, šole, ponudniki PIU in organi na področju mladine, ki delajo z mladimi iz skupine NEET (tj. mladi, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljujejo) in mladimi, ki so pustili šolo, se združijo z namenom izboljšanja metodologije, da bi se več mladih vrnilo v izobraževanje in na delo. V okviru svojega strateškega partnerstva organizirajo nadnacionalna srečanja osebja za izmenjavo praks in zasnovu projekta ter izvajajo sledenje na delovnem mestu in dejavnosti za poklicni razvoj mladinskih delavcev. Hkrati se izvede vrsta raziskav na področju in o njih se razpravlja na nadnacionalnem srečanju, kjer se oblikuje končni priročnik ter načrtujeta preskušanje in ocenjevanje izboljšane metode. Da se zagotovi trajnost in razširjanje rezultatov projekta, strateško partnerstvo predvideva konference na lokalni, nacionalni in evropski ravni ter oblikuje skupno strategijo nadaljnjega izvajanja.

PROSTO DOSTOPNI UČNI VIRI (PDUV)

Gasilci lahko umrejo ali se poškodujejo ob odzivu na požare v gorečih zgradbah. Praktična usposabljanja, ki so posebej prilagojena obravnavanju kritičnih primerov v gorečih zgradbah, bi lahko preprečila smrtne nezgode. Strateško partnerstvo ustvari učni paket, ki temelji na naj sodobnejši metodologiji in tehnologiji. Končni rezultat je kombiniran program e-učenja, ki zagotavlja dodatno usposabljanje v gasilski strategiji in taktiko za obravnavanje začetne faze ukrepanja ter ustvarjanje zmogljivosti za zgodnji in učinkovit odziv v sili. E-učenje se združuje s praktičnimi vajami. Strateško partnerstvo vključuje gasilske in rešilne službe, javne organe, ki so odgovorni za javno varnost, in seveda ponudnike PIU.

AKTIVNA UDELEŽBA MLADIH V DRUŽBI

Tri šole v višjem sekundarnem izobraževanju s Finske, Nemčije in Nizozemske se najdejo na platformi e-Twinning, ker vse zanima razvoj projekta o demokraciji v šoli. Tri šole se odločijo, da se bodo prijavile za dodelitev nepovratnih sredstev v okviru strateškega partnerstva. Cilj projekta je razviti vodstvo šol z vključevanjem učiteljev, dijakov in tudi staršev v odločanje na šoli. Projekt traja tri leta in vsako leto sodelujoče šole proučijo, kako je vsaka od teh skupin trenutno vključena v odločanje na šoli in kako bi se lahko realistično izboljšala njihova udeležba na podlagi informacij, ki jih dobijo od svojih partnerjev. Vodstvo šol, učitelji in starši podpirajo projekt in so dejavno vključeni vanj. Sodelujoči dijaki razvijejo svojo samostojnost in sposobnosti kritičnega razmišljanja ter razumevanje konceptov, kot so svoboda, pravice in obveznosti. Premislijo tudi o tem, kako lahko prispevajo, da bo njihova šola ustrežnejša zanje. V vseh dejavnostih projekta imajo dijaki priložnost, da izrazijo svoja mnenja,

poslušajo mnenja drugih, razpravljajo z uporabo ustreznih argumentov in pojasnjujejo odločitve z utemeljenimi razlogi. Dejavnosti projekta se izvajajo prek projekta TwinSpace na spletišču e-Twinning in srečanj v živo, ki se jih udeležijo skupine dijakov z učitelji iz vsake šole. Srečanj se udeležijo tudi vodstvo šole in predstavniki staršev. V obdobju med srečanji partnerji tudi uporabljajo spletišče e-Twinning, da sodelujejo pri razvoju dejavnosti projekta, razpravljajo in si izmenjujejo vire. Dijaki pišejo skupni spletni dnevnik, kjer objavljajo fotografije, najnovejše informacije o dejavnostih projekta, mnenja in premišljevanja o temah, ki jih obravnavajo. Spletni dnevnik, načrti poučevanja in učna gradiva, ki so bili razviti s projektom, ter nekatera dela dijakov so objavljeni na platformi e-Twinning in so kot vir na voljo za druge, ki želijo izvesti podoben projekt.

INTERDISCIPLINARNE SPRETNOSTI/OSNOVNE SPRETNOSTI

Organizacije v izobraževanju odraslih v sodelovanju z lokalnimi/regionalnimi organi in socialnimi partnerji razvijejo posodobljene določbe usposabljanja z uporabo novih in ustreznih metodologij usposabljanja ter virov, da bi izboljšale znanje računanja in finančno pismenost prikrajšanih skupin odraslih (priseljenci, osebe z nizkimi kvalifikacijami, družbeno-gospodarsko prikrajšane osebe itd.). Realizacije, kot so učni načrti, priročniki za vodje usposabljanj, gradiva z informacijami za odrasle učence, preskusijo partnerske organizacije in potrdijo pomembni deležniki. Ciljno usmerjena dejavnost razširjanja je pogoj za učinek ne samo na kompetence odraslih učencev temveč tudi na lokalni/regionalni ravni, saj lahko projekt nudi posebej prilagojene priložnosti učenja za prikrajšane skupine, ki bodo pripomogle k njihovem vključevanju v lokalno družbo.

PRIZNAVANJE IN POTRJEVANJE UČNIH REZULTATOV

Partnerske organizacije na področju izobraževanja odraslih lahko znatno prispevajo k procesu potrjevanja neformalnega in priložnostnega učenja. Strateško partnerstvo lahko ob upoštevanju različnih okoliščin partnerjev ter izmenjav zamisli in izkušenj analizira trenutno stanje in predlaga priporočila za potrjevanje v svojih državah.

POKLICNI RAZVOJ IN PROFESIONALIZACIJA NA PODROČJU MLADINSKEGA DELA

Skupino izkušenih mladinskih delavcev navdušijo prednostne naloge strategije EU za mlade, zato vzpostavi strateško partnerstvo z ljudmi, ki so odgovorni za mladinsko delo na institucionalni ravni, možganskimi trusti, izobraževalnimi institucijami, ki so specializirane za mladinsko delo, in raziskovalci, da bi oblikovala sklop referenčnih dokumentov, ki bi podpirali mladinske delavce pri njihovih dejavnostih obravnavanja duševnega zdravja mladih. V okviru projekta se vsi partnerji srečajo, da bi opredelili in analizirali ključne koncepte, ki bodo tvorili podlago za njihovo raziskovanje. Organizirajo seminarje s strokovnjaki, srečanja in študijske obiske, da bi dokumentirali svoje delo, združili mlade in mladinske delavce z izkušnjami na področju duševnega zdravja ter si izmenjali dobre prakse in zamisli, končni cilj pa je objava knjige ob koncu projekta in razširjanje te knjige med delavci na tem področju.

PRILOGA II – RAZŠIRJANJE IN IZKORIŠČANJE REZULTATOV

PRAKTIČNI VODNIK ZA UPRAVIČENCE

UVOD

Z dejavnostmi razširjanja in izkoriščanja rezultatov se lahko predstavi delo, ki je bilo opravljeno s projektom Erasmus+. Na podlagi izmenjave rezultatov, pridobljenih izkušenj in ugotovitev zunaj kroga sodelujočih organizacij bo tudi širša skupnost lahko imela koristi od del, ki so prejela sredstva EU, ter spodbujala prizadevanja organizacije v zvezi s cilji programa Erasmus+, ki še posebej poudarja povezavo med Programom in politikami. Vsak projekt, podprt s Programom, je torej korak proti doseganju splošnih ciljev, ki so opredeljeni v Programu, za izboljšanje in posodobitev sistemov izobraževanja, usposabljanja in mladine.

Razširjanje se bo razlikovalo glede na projekte in pomembno je razmisliti, katere vrste dejavnosti razširjanja ustrezajo posameznim sodelujočim organizacijam. Partnerji v manjših projektih bi morali izvajati razširjanje in izkoriščanje v skladu z ravno svoje dejavnosti. Zahteve za razširjanje za projekt mobilnosti bodo drugačne kot za projekt partnerstva. Obseg dejavnosti razširjanja in izkoriščanja se bo povečal v skladu z obsegom in strateško pomembnostjo projekta. Prijavitelji bodo ob prijavi morali pojasniti svoje namere/načrte za dejavnosti razširjanja in izkoriščanja in če bo njihova prijava uspešna, jih bodo morali tudi izvesti.

Oddelek 1 opredeli nekatere ključne pojme in pojasni, kaj je mogoče doseči z razširjanjem in izkoriščanjem rezultatov in kako bodo te dejavnosti prispevale k splošnim ciljem projekta.

Oddelek 2 navaja zahteve za upravičence programa Erasmus+ v zvezi z razširjanjem in izkoriščanjem rezultatov.

1. RAZŠIRJANJE IN IZKORIŠČANJE REZULTATOV: KAJ, ZAKAJ, KDO, KDAJ, KJE IN KAKO?

KAJ POMENITA RAZŠIRJANJE IN IZKORIŠČANJE?

Razširjanje pomeni splošno širjenje rezultatov. V okviru programa Erasmus+ to vključuje čim širše obveščanje o uspehih in rezultatih projekta. Osveščanje drugih ljudi o projektu bo vplivalo na druge organizacije v prihodnosti in prispevalo k večji prepoznavnosti organizacije, ki izvaja projekt. Za učinkovito razširjanje rezultatov je treba zasnovati ustrezen postopek ob začetku projekta. Ta mora zajeti odgovore na vprašanja kdo, kaj, kako, kdaj, komu in kje se bo izvajalo razširjanje rezultatov med obdobjem financiranja in po njem.

Izkoriščanje pomeni uporabljati nekaj in imeti koristi od nečesa. V okviru programa Erasmus+ to pomeni čim bolj izkoristiti potencial financiranih dejavnosti, da se bodo rezultati uporabljali tudi po življenjskem ciklu projekta. Treba je opozoriti, da se projekt izvaja kot del mednarodnega programa, ki si prizadeva za vseživljenjsko učenje in podporo evropskim politikam na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa. Rezultate je treba dosegati tako, da jih je mogoče prilagoditi potrebam drugih, prenesti na druga področja, ohraniti njihovo trajnost po koncu obdobja financiranja ali uporabiti za vplivanje na prihodnjo politiko in prakso.

KAJ POMENIJO „REZULTATI DEJAVNOSTI“?

Rezultati so realizacije financirane evropske dejavnosti ali projekta. Vrsta rezultata se razlikuje glede na vrsto projekta. Rezultati so lahko oprijemljivi proizvodi, kot so učni načrti, študije, poročila, gradiva, dogodki ali spletišča; lahko pa pomenijo tudi znanje in izkušnje, ki jih pridobijo udeleženci, partnerji ali drugi deležniki, ki so vključeni v projekt.

KAJ POMENITA UČINEK IN TRAJNOST?

Učinek je vpliv, ki ga ima dejavnost in njeni rezultati na ljudi, prakse, organizacije in sisteme. Načrti razširjanja in izkoriščanja rezultatov lahko pomagajo čim bolj okrepiti učinek dejavnosti, ki se razvijajo, da bodo na neposredne udeležence in partnerje imele učinek še mnoga leta po koncu projekta. Treba je razmisliti tudi o koristih za druge deležnike, da bo učinek še večji in da se projekt čim bolj izkoristi.

Trajnost je zmogljivost projekta, da se nadaljuje in da se njegovi rezultati uporabljajo tudi po koncu obdobja financiranja. Rezultate projekta je nato mogoče uporabiti in izkoriščati dolgoročno, morda s trženjem, akreditacijo ali vključitvijo v redno šolanje. Morda vsi deli projekta ali rezultati ne bodo trajnostni in pomembno je upoštevati razširjanje in izkoriščanje v smislu napredka, ki presega trajanje projekta in se nadaljuje v prihodnosti.

KAKŠNI SO CILJI RAZŠIRJANJA IN IZKORIŠČANJA?

Glavni cilj razširjanja in izkoriščanja je širiti in vključevati rezultate projekta. Drugi cilj je prispevati k izvajanju in oblikovanju nacionalnih in evropskih politik in sistemov. Upravičenci bi morali razviti svoje postopke za doseganje tega cilja. Oblikovanje zamisli za razširjanje in izkoriščanje je pomemben del vsakega projekta, ki prejme sredstva v okviru programa Erasmus+. Vendar bi vrsta in intenzivnost dejavnosti razširjanja in izkoriščanja morali biti sorazmerni s posebnimi potrebami in vrsto zasnovanega projekta ter prilagojeni temu projektu. To vključuje, ali je projekt usmerjen v postopek ali je njegov cilj ustvarjanje oprijemljivih rezultatov; ali je projekt samostojen ali del obsežnejše pobude; ali ga razvijajo velike ali male sodelujoče organizacije itd. Sodelujoče organizacije bi morale razpravljati o ciljih dejavnosti/načrta, opredeliti najboljše dejavnosti in pristope ter razdeliti naloge med partnerje ob upoštevanju posebnosti projekta.

V primeru strukturiranih projektov sodelovanja, kot so strateška partnerstva, koalicije znanja, koalicije sektorskih spretnosti, šport, partnerska sodelovanja in projekti krepitve zmogljivosti, bi moral kakovosten načrt razširjanja in izkoriščanja zajeti merljive in realistične cilje, upoštevati časovni raspored in zagotoviti načrtovanje sredstev za dejavnosti, ki se bodo izvedle. Vključevanje ciljnih skupin v dejavnosti bo tudi pripomoglo k čim boljši uporabi rezultatov projekta. Pomembno je oblikovati dobro strategijo, saj je ta ključnega pomena pri lažjem komuniciranju s ciljnimi skupinami. Ta zahteva ni predvidena za projekte mobilnosti. Vendar se organizatorji projekta pozivajo, da posredujejo učne rezultate, ki so jih dosegli udeleženci v takih dejavnostih. Udeležence bi morali tudi spodbujati, da si izmenjajo izkušnje, ki so jih pridobili z udeležbo v mobilnosti, z drugimi.

Obveščanje je širši koncept. Vključuje obveščanje in promocijo za osveščanje in krepitev prepoznavnosti dejavnosti projekta poleg razširjanja in izkoriščanja rezultatov projekta. Pogosto pa je težko jasno razlikovati med tema dvema področjema. Bolj učinkovito je torej načrtovati skupni strateški okvir, ki zajame obe področji, da se čim bolj izkoristijo viri, ki so na voljo. Razširjanje in izkoriščanje rezultatov bi moralo biti ključni del vseh dejavnosti obveščanja, ki se izvajajo v življenjskem ciklu projekta.

ZAKAJ JE IZMENJAVA REZULTATOV POMEMBNA? KAKŠNE SO ŠIRŠE KORISTI?

Posvečanje časa razvoju celovitega načrta razširjanja in izkoriščanja bo koristno za upravičenca in njegove partnerje. Poleg krepitve prepoznavnosti organizacij lahko dejavnosti razširjanja in izkoriščanja pogosto ustvarijo tudi nove priložnosti za širitev projekta in njegovih rezultatov ali razvoj novih partnerstev v prihodnosti. Uspešno razširjanje in izkoriščanje lahko vodi tudi do zunanjega priznavanja izvedenega projekta, ki še bolj okrepi njegovo verodostojnost. Izmenjava rezultatov bo omogočila drugim, da izkoristijo dejavnosti in izkušnje programa Erasmus+. Rezultati projekta pokažejo, kaj je mogoče doseči v okviru Programa, in so s tem dober primer in navdih za druge.

Razširjanje in izkoriščanje rezultatov projekta lahko pripomoreta k oblikovanju prihodnjih politik in praks. Dejavnosti razširjanja in izkoriščanja rezultatov, ki jih izvedejo upravičenci, bodo podprle širši cilj izboljšanja sistemov Evropske unije. Učinek programa Erasmus+ se ne meri samo po kakovosti rezultatov projekta, temveč tudi po razširjenosti teh rezultatov in njihovi uporabi zunaj kroga partnerjev projekta. Vključevanje čim večjega števila morebitnih uporabnikov z učinkovitim razširjanjem bo pripomoglo k doseganju donosa iz naložbe.

Razširjanje in izkoriščanje rezultatov projekta tudi krepí osveščenost o priložnostih, ki jih ponuja Program, in poudarja evropsko dodano vrednost dejavnosti, ki jih podpira Erasmus+. To bo prispevalo k pozitivnemu mnenju javnosti in spodbudilo širšo udeležbo v tem novem programu EU. Razmislek o ciljnih načrta razširjanja in izkoriščanja rezultatov je ključnega pomena. Ti bi morali biti povezani s cilji projekta za zagotavljanje, da so uporabljene metode in pristopi ustrezni za projekt Erasmus+ in njegove rezultate ter za opredeljene ciljne skupine. Cilji razširjanja in izkoriščanja so lahko:

- osveščanje,
- širjenje učinka,
- vključevanje deležnikov in ciljnih skupin,
- izmenjava rešitev in znanja,
- vpliv na politiko in prakso,
- razvoj novih partnerstev.

KAJ SE LAHKO RAZŠIRJA IN IZKORIŠČA?

Naslednji korak je opredelitev tega, **kaj** se lahko razširja in izkorišča. Rezultati projekta so lahko raznovrstni in zajemajo konkretne (oprijemljive) rezultate ter spretnosti in osebne izkušnje, ki jih pridobijo organizatorji projekta in udeleženci dejavnosti (neoprijemljivi rezultati).

Oprijemljivi rezultati so lahko, na primer:

- pristop ali model za reševanje problema,
- praktično orodje ali proizvod, kot so priročniki, učni načrti, orodja za e-učenje,
- raziskovalna poročila ali študije,
- vodniki za dobro prakso ali študije primera,
- ocenjevalna poročila,
- glasila ali informativne zloženke.

Za splošno razširjanje izkušenj, strategij, postopkov itd. je priporočljivo, da se dokumentirajo.

Neoprijemljivi rezultati so lahko, na primer:

- znanje in izkušnje, ki jih pridobijo udeleženci, učenci ali osebje,
- izboljšane spretnosti ali dosežki,
- okrepljena medkulturna zavest,
- boljše znanje jezikov.

Neoprijemljive rezultate je pogosto težje izmeriti. Uporaba razgovorov, vprašalnikov, preverjanj znanja, opazovanj ali mehanizmov za samooceno lahko pomaga zabeležiti to vrsto rezultatov.

KDO SO CILJNE SKUPINE?

Opredelitev ciljnih skupin na različnih geografskih ravneh (lokalni, regionalni, nacionalni, evropski) in na področju upravičenca (sodelavci, vrstniki, lokalni organi, druge organizacije, ki vodijo isto vrsto dejavnosti, omrežja itd.) je bistvenega pomena. Dejavnosti in sporočila je treba ustrezno prilagoditi in upoštevati ciljne skupine, na primer:

- končne uporabnike dejavnosti in rezultatov,

- deležnike, strokovnjake ali delavce na zadevnem področju in druge zainteresirane osebe,
- oblikovalce politik na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni,
- tiskane in druge medije,
- najširšo javnost.

Načrti morajo biti dovolj prilagodljivi, da se lahko ciljne skupine in drugi deležniki vključijo v različnih fazah projekta. Na podlagi tega se zagotovi, da projekt vedno upošteva njihove potrebe. Udeležba ciljnih skupin bo tudi izpostavila potencial projekta ter pripomogla k širjenju informacij med druge zainteresirane osebe po vsej Evropi.

KAKO RAZŠIRJATI IN IZKORIŠČATI REZULTATE?

Da se doseže čim večje število ljudi, se priporoča prevod čim več informativnih gradiv in realizacij projekta v čim več jezikov. Priporoča se, da se zajame vse jezike partnerstva in angleščino; strošek teh prevodov se po potrebi lahko vključi v zahtevek za nepovratna sredstva.

Rezultati se lahko razširjajo in izkoriščajo na mnoge načine. Dobrodošle so ustvarjalnost in nove zamisli za izrazito opaznost projekta Erasmus+ in njegovih rezultatov. Upravičenci lahko uporabijo:

- platformo EU za razširjanje (glej spodaj);
- spletišča projekta ali organizacij;
- srečanja in obiske ključnih deležnikov;
- namenske priložnosti za razprave, na primer informativna srečanja, delavnice, seminarje, programe usposabljanja, razstave, predstavitve ali medsebojne strokovne preglede;
- ciljno usmerjena pisna gradiva, na primer poročila, članke v specializiranih tiskanih medijih, glasila, sporočila za medije, zloženke ali brošure;
- avdiovizualne medije in proizvode, na primer radio, televizijo, YouTube, Flickr, videoposnetke, poddaje ali aplikacije;
- družbene medije;
- javne prireditve;
- znamčenje in logotip projekta;
- obstoječe kontakte in omrežja.

V okviru izkoriščanja je pomembno premisliti o tem, kako lahko rezultati vplivajo na projekt, končne uporabnike, vrstnike ali oblikovalce politik. Mehanizmi izkoriščanja vključujejo:

- pozitivne učinke na ugled sodelujočih organizacij;
- okrepljeno osveščenost glede teme, cilja ali področja dela;
- večjo finančno podporo drugih podpornikov in donatorjev;
- večji vpliv na politiko in prakso.

KDAJ JE TREBA IZVESTI DEJAVNOSTI RAZŠIRJANJA IN IZKORIŠČANJA?

Razširjanje in izkoriščanje rezultatov je sestavni del projekta Erasmus+ v celotnem življenjskem ciklu projekta: od prvotne zamisli upravičenca, med projektom in celo po koncu obdobja, za katerega so bila dodeljena evropska sredstva.

Za projekt bo treba oblikovati časovni raspored dejavnosti skupaj z vključenimi partnerji ter dodeliti ustrezna proračunska sredstva in vire. Načrt mora zajeti tudi naslednje:

- dogovor o realističnih ciljih in rokih s partnerji za spremljanje napredka;
- vključitev dejavnosti razširjanja in izkoriščanja v ključne faze projekta;
- zadostna prilagodljivost za odzivanje na potrebe ciljne skupine ter širše dogodke v politiki in praksi.

Primeri dejavnosti v različnih fazah cikla projekta so naslednji:

- **PRED** začetkom projekta:
  - oblikovanje načrta razširjanja in izkoriščanja rezultatov;
  - opredelitev pričakovanega učinka in rezultatov;
  - premislek o tem, kako se bodo rezultati razširjali in izkoriščali ter v katere ciljne skupine bo to usmerjeno.
- **MED** projektom:
  - posodabljanje platforme za razširjanje z najnovejšimi informacijami o projektu in rezultatih;
  - navezovanje stikov z ustreznimi mediji, npr. na lokalni ali regionalni ravni;
  - izvajanje rednih dejavnosti, kot so informativna srečanja, usposabljanja, predstavitve, medsebojni strokovni pregledi;
  - ocenjevanje učinka na ciljne skupine;

- vključevanje drugih deležnikov, da se prenašajo rezultati med končne uporabnike/na nova področja/v politike.
- **PO** projektu:
  - nadaljnje razširjanje (kot je bilo že opisano);
  - oblikovanje zamisli za prihodnje sodelovanje;
  - ocena dosežkov in učinka;
  - navezovanje stikov z ustreznimi mediji;
  - kadar je to ustrezno, navezovanje stikov z oblikovalci politik.

KAKO OCENITI USPEH?

Ocena učinka je bistveni del procesa. Oceni dosežke in oblikuje priporočila za prihodnje izboljšave. Za merjenje napredka pri izpolnjevanju ciljev je mogoče uporabiti kazalnike. To so orodja, ki pomagajo meriti uspešnost. Kazalniki so lahko kvantitativni, torej povezani s številkami in odstotki, ter kvalitativni, se pravi povezani s kakovostjo udeležbe in izkušenj. Za merjenje učinka se lahko uporabijo tudi vprašalniki, razgovori, opazovanja in ocene. Opredelitev kazalnikov, ki so povezani z različnimi dejavnostmi projekta, bi morala biti predvidena ob začetku projekta in biti del skupnega načrta razširjanja.

Nekaj primerov:

- dejstva in številke, ki so povezani s spletiščem organizatorjev projekta (posodobitve, obiski, posvetovanja, sklicevanja);
- število srečanj s ključnimi deležniki;
- število udeležencev, ki so vključeni v razprave in informativna srečanja (delavnice, seminarji, medsebojni strokovni pregledi); ukrepi za nadaljnje izvajanje;
- ustvarjanje in kroženje proizvodov;
- medijsko poročanje (članki v specializiranih tiskanih glasilih, sporočila za medije, intervjuji itd.);
- prepoznavnost v družbenih medijih;
- udeležba na javnih prireditvah;
- povezave z obstoječimi omrežji in nadnacionalnimi partnerji; prenos informacij in znanja;
- učinek na regionalne, nacionalne in evropske politične ukrepe;
- povratne informacije končnih uporabnikov, drugih deležnikov, vrstnikov, oblikovalcev politik.

2. ZAHTEVE V ZVEZI Z RAZŠIRJANJEM IN IZKORIŠČANJEM REZULTATOV

SPLOŠNE ZAHTEVE GLEDE KAKOVOSTI

Glede na posamezni ukrep morajo prijavitelji razmisliti o dejavnostih razširjanja in izkoriščanja ob vložitvi vloge za dodelitev sredstev v okviru programa Erasmus+, med dejavnostjo in po koncu dejavnosti. V tem razdelku sledi pregled osnovnih zahtev iz uradne dokumentacije programa Erasmus+.

Razširjanje in izkoriščanje je eno od meril za dodelitev, na podlagi katerih se bo ocenila vloga. Raven pomembnosti tega merila pri ocenjevanju vloge je odvisna od vrste projekta.

- Za projekte mobilnosti se v obrazcu vloge zahteva navedba načrtovanih dejavnosti razširjanja in opredelitev potencialnih ciljnih skupin.
- Za projekte sodelovanja se zahteva in nadalje oceni podroben in celovit načrt, ki opisuje cilje, orodja in rezultate. Čeprav na splošno en partner prevzame odgovornost za usklajevanje razširjanja in izkoriščanja za celoten projekt, bi za izvajanje morali biti odgovorni vsi partnerji. Vsak partner bo vključen v te dejavnosti glede na potrebe in vloge v projektu.

Za vse vrste projektov se bo v končni fazi zahtevalo poročanje o dejavnostih, ki so se izvedle za izmenjavo rezultatov znotraj in zunaj kroga sodelujočih organizacij.

PREPOZNAVNOST PROGRAMA ERASMUS+

LOGOTIP PROGRAMA

Upravičenci morajo uporabiti uradni logotip in grafično podobo, ki sta povezana s programom Erasmus+, za vse publikacije, plakate, pripomočke itd., ki se ustvarijo s podporo programa Erasmus+. V primeru neupoštevanja se lahko zmanjšajo končna nepovratna sredstva.

Vse potrebne informacije so na voljo na naslednjem spletišču:

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/publ/graphics/identity_en.htm.

PISNA OMEMBA

Upravičenci morajo javno navesti prejemanje podpore od Evropske unije.

Zaželeno ustrežna omemba v zvezi s sredstvi EU se glasi „sofinancira Evropska unija“ ob emblemu EU na informativnem gradivu, na katerem se uporablja emblem EU. Položaj besedila glede na evropski emblem ni predpisan, vendar se besedilo in emblem nikakor ne smeta prekrivati.

Za nadaljnje zahteve in primere glej:

http://ec.europa.eu/dgs/communication/services/visual_identity/pdf/use-emblem_en.pdf.

UPORABA PLATFORME ERASMUS+ ZA RAZŠIRJANJE

Nova platforma, vzpostavljena za Erasmus+, bo zagotovila celovit pregled projektov, ki so jim bila dodeljena sredstva v okviru Programa, in izpostavila dobre prakse. Namen platforme je postati zbirka podatkov in razstaveni prostor za dobre prakse. Na tej platformi bodo na voljo tudi proizvodi/rezultati/realizacije intelektualne lastnine, ki so nastali na podlagi financiranih projektov.

Vsako leto bodo posamezne nacionalne agencije in, na evropski ravni, Izvajalska agencija izbrale dobre prakse.

Nameni nove platforme so različni:

- informativno orodje za javnost in za zagotavljanje pomembnih in zanimivih vsebin;
- zbirka podatkov za projekte (povzetki projektov, projekti, ki se izvajajo, povezave);
- zbirka podatkov s konkretnimi rezultati projektov z dostopom do glavnih rezultatov za končne uporabnike in delavce;
- predstavitev dobrih praks med upravičenci do programa Erasmus+, ki bodo izbrane vsako leto na nacionalni in evropski ravni.

POVZETEK PROJEKTA

Za vse vrste projektov bodo upravičenci morali ob prijavi zagotoviti povzetek z opisom svojega projekta v angleščini.

Povzetek projekta je še zlasti pomemben, saj zagotavlja opis za najširšo javnost. Oblikovati ga je torej treba v preprostem jeziku in jasnem slogu, da lahko dejansko vsebino projekta hitro razumejo tudi osebe, ki niso vključene vanj.

Povzetek mora zajeti naslednje elemente: okvir/ozadje projekta, cilje projekta, število in profil udeležencev, opis dejavnosti, metodologijo, ki se bo uporabila pri izvajanju projekta, kratek opis predvidenih rezultatov in učinkov ter morebitne dolgoročne koristi. Ne sme biti daljši od ene strani A4.

Zahteval se bo tudi povzetek v angleščini z opisom izvedbe projekta (naknadno).

Ko upravičenec podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih ali prejme obvestilo o sklepu o nepovratnih sredstvih, se povzetek projekta samodejno objavi na platformi za razširjanje.

UPORABA PLATFORME ZA RAZŠIRJANJE ZA IZMENJAVO INFORMACIJ

Pri projektih mobilnosti se upravičenci spodbujajo, da v življenjskem ciklu projekta po potrebi posodablajo projekt. Za ta namen se bodo odobrile omejene možnosti urejanja na platformi.

Posodabljanje povzetka projekta v življenjskem ciklu projekta bo uradna zahteva za projekte sodelovanja. Za ta namen se bodo odobrile omejene možnosti urejanja na platformi. Poleg tega bosta končni povzetek in zahteva po nalaganju rezultatov financiranega projekta na platformo pogoja za plačilo končne razlike.

PRILOGA III – GLOSAR KLJUČNIH POJMOV

Akreditacija	Postopek, ki zagotovi, da organizacija, ki želi prejeti sredstva v okviru ukrepa programa Erasmus+, spoštuje nabor standardov kakovosti ali pogojev, ki jih opredeli Evropska komisija za ta ukrep. Glede na vrsto ukrepa ali državo organizacije prošilke akreditacijo izvaja Izvajalska agencija, nacionalna agencija ali podporni center SALTO. Proces akreditacije je vzpostavljen za organizacije, ki želijo sodelovati pri projektih v visokošolskem izobraževanju (vključno z mobilnostjo) ali dejavnostih mobilnosti na področju PIU in mladine.
Ukrep	Področje ali ukrep programa Erasmus+. Primeri ukrepov so: strateška partnerstva na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, skupni magistrski študij, koalicije sektorskih spretnosti itd.
Dejavnost	Nabor nalog, ki se izvajajo kot del projekta. Dejavnosti so lahko različnih vrst (mobilnost, sodelovanje itd.). V okviru programa Jean Monnet je dejavnost enaka ukrepu (glej opredelitev za ukrep).
Organizacija za izobraževanje odraslih	Katera koli javna ali zasebna organizacija, ki je dejavna na področju izobraževanja odraslih in ima sedež v sodelujoči državi.
Odrasli učenec	Katera koli oseba, ki je dokončala formalno izobraževanje ali usposabljanje ali ni več vključena vanj in se znova vključi v eno od oblik nadaljevalnega izobraževanja (formalno, neformalno ali priložnostno).
Prijavitelj	Sodelujoča organizacija ali priložnostna skupina, ki vloži vlogo za pridobitev nepovratnih sredstev. Prijavitelji se lahko prijavijo posamično ali v imenu konzorcija partnerjev. V slednjem primeru je prijavitelj tudi koordinator.
Rok (za vložitev vloge)	Zadnji datum, do katerega mora biti obrazec vloge vložen pri nacionalni ali Izvajalski agenciji, da se šteje kot upravičen.
Vajeništvo (vajenec)	Programi vajeništva so tiste oblike začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja (ZPIU), ki uradno izmenično združujejo usposabljanje v podjetju (obdobja pridobivanja praktičnih delovnih izkušenj na delovnem mestu) in šolsko izobraževanje (obdobja teoretičnega/praktičnega izobraževanja v šoli ali centru za usposabljanje) ter za katere se ob uspešnem zaključku dodelijo nacionalno priznane kvalifikacije za začetno PIU.
Upravičenec	Če je projekt izbran, postane prijavitelj upravičenec do nepovratnih sredstev Erasmus+. Upravičenec podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih z nacionalno ali Izvajalsko agencijo, ki je izbrala projekt – ali ga ta obvesti o sklepu o nepovratnih sredstvih. Če se je prijavil v imenu konzorcija, lahko partnerji konzorcija postanejo soupravičenci do nepovratnih sredstev.
Potrdilo	V okviru programa Erasmus+ je to dokument, ki se izda osebi, ki je zaključila dejavnost učenja na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, kadar je to ustrezno. Tak dokument potrjuje udeležbo in po potrebi učne rezultate udeleženca v dejavnosti.
Sofinanciranje	Načelo sofinanciranja pomeni, da mora del stroškov projekta, ki ga podpira EU, kriti upravičenec ali pa se morajo kriti z zunanjimi prispevki, ki niso nepovratna sredstva EU.
Družba	Pravne osebe, ki so ustanovljene v skladu s civilnim ali gospodarskim pravom, vključno z zadrugami, in druge pravne osebe javnega ali zasebnega prava, razen tistih, ki so neprofitne.
Konzorcij	Dve ali več sodelujočih organizacij, ki se združijo, da bi pripravile, izvajale in nadalje izvajale projekt ali dejavnost projekta. Konzorcij je lahko nacionalen (tj. vključuje organizacije iz iste države) ali nadnacionalen (vključuje sodelujoče organizacije iz različnih držav).
Koordinator/usklajevalna organizacija	Sodelujoča organizacija, ki vloži vlogo za nepovratna sredstva Erasmus+ v imenu konzorcija partnerskih organizacij.

Mobilnost za pridobitev kreditnih točk	Omejeno obdobje študija ali pripravništva v tujini – v okviru študija, ki se izvaja na domači instituciji – za namen pridobivanja kreditnih točk. Po obdobju mobilnosti se študenti vrnejo na domačo institucijo, da dokončajo svoj študij.
Kreditna točka	Enota, ki meri napredek študenta pri pridobivanju diplome na izobraževalni instituciji.
Mobilnost za pridobitev diplome	Obdobje študija v tujini s ciljem pridobiti celotno diplomu ali potrdilo v državah gostiteljicah.
Priloga k diplomu	Dokument, ki se priloži diplomu v visokošolskem izobraževanju in zagotavlja standardiziran opis narave, ravni, okvira, vsebine in statusa študija, ki ga je opravil imetnik diplome. Izdajo jo visokošolske institucije v skladu s standardi, ki so jih odobrili Evropska komisija, Svet Evrope in Unesco. V okviru mednarodnega skupnega študijskega programa se priporoča, da se zagotovi „skupna priloga k diplomu“, ki zajema celoten program in jo potrdijo vse univerze, ki dodeljujejo diplomu.
Dvojna/večkratna diploma	Študijski program, ki ga ponujata vsaj dve visokošolski instituciji (dvojna diploma) ali več visokošolskih institucij (večkratna diploma) in pri katerem študent po zaključku študija prejme ločeno potrdilo o diplomu od vsake sodelujoče institucije.
Dvojna poklicna pot	Kombinacija vrhunskega športnega usposabljanja s splošnim izobraževanjem ali delom.
ECHE (Listina Erasmus za terciarno izobraževanje)	Akreditacija, ki jo odobri Evropska komisija in ki visokošolskim institucijam iz držav Programa omogoča, da so upravičene do prijave in udeležbe v zvezi z dejavnostmi učenja in sodelovanja v okviru programa Erasmus+. Listina navaja temeljna načela, ki jih mora spoštovati institucija pri organiziranju in izvajanju visokokakovostne mobilnosti in sodelovanja, ter določa pogoje, ki jih mora upoštevati za zagotavljanje visokokakovostnih storitev in postopkov ter zanesljivih in preglednih informacij.
ECTS (evropski sistem zbiranja in prenašanja kreditnih točk)	Sistem, ki pomaga zasnovati, opisati in izvajati študijske programe in dodeljevati visokošolske kvalifikacije. Ob uporabi sistema ECTS skupaj z ogrodji kvalifikacij, ki temeljijo na rezultatih, so študijski programi in kvalifikacije bolj pregledni, priznavanje kvalifikacij pa je lažje.
ECVET (evropski sistem kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju)	Sistem, katerega cilj je olajšati potrjevanje, priznavanje in pridobivanje spretnosti in znanja, ki so povezani z delom in pridobljeni med bivanjem v drugi državi ali drugih okoljih. Namen sistema ECVET je boljša združljivost med različnimi sistemi poklicnega izobraževanja in usposabljanja po Evropi ter kvalifikacijami teh sistemov. Sistem bi moral oblikovati tehnični okvir za opis kvalifikacij glede na enote učnih rezultatov in vključuje postopke ocenjevanja, prenosa, zbiranja in priznavanja.
Podjetje	Kakršno koli podjetje, ki izvaja gospodarsko dejavnost, ne glede na velikost, pravno obliko ali gospodarski sektor, v katerem deluje.
EQAVET (evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja)	Referenčno orodje za oblikovalce politik, ki temelji na ciklu zagotavljanja kakovosti v štirih fazah ter vključuje postavljanje ciljev in načrtovanje, izvajanje, ocenjevanje in pregled. Spoštuje avtonomijo nacionalnih vlad in je prostovoljen sistem, ki ga lahko uporabljajo javni in drugi organi, ki so vključeni v zagotavljanje kakovosti.
EOK (evropsko ogrodje kvalifikacij)	Skupno evropsko referenčno orodje, ki služi kot sredstvo za pretvorbo med različnimi sistemi izobraževanja in usposabljanja ter njihovimi ravni. Cilj tega ogrodja je izboljšati preglednost, primerljivost in prenosljivost kvalifikacij po Evropi, spodbujati mobilnost delavcev in učencev ter olajšati njihovo vseživljenjsko učenje, kot je opredeljeno v Priporočilu Evropskega parlamenta in Sveta 2008/C 111/01.

ESCO (večjezična evropska klasifikacija spretnosti, kompetenc, kvalifikacij in poklicev)	Opređeljuje in razvršča spretnosti in kompetence, kvalifikacije in poklice, ki so pomembni za trg dela EU ter izobraževanje in usposabljanje, v 22 evropskih jezikih. Sistem zagotavlja poklicne profile in prikazuje razmerja med poklici, spretnostmi, kompetencami in kvalifikacijami. ESCO je bil razvit v odprti obliki informacijskih tehnologij in je na voljo brezplačno za vse.
Sedež	Povezan je z organizacijo ali organom, ki izpolnjuje določene nacionalne pogoje (registracija, izjava, objava itd.), na podlagi katerih nacionalni organ uradno priznava tako organizacijo ali organ. V primeru priložnostne skupine mladih se zakonito prebivališče njenega zakonitega zastopnika upošteva kot enakovredno sedežu za namene upravičenosti do nepovratnih sredstev Erasmus+.
Europass	Europass je portfelj petih različnih dokumentov, katerih cilj je zajeti opis vseh učnih dosežkov, uradnih kvalifikacij, delovnih izkušenj, spretnosti in kompetenc, ki jih je imetnik pridobil v določenem času. Ti dokumenti so: življenjepis Europass, priloga k diplomi, priloga k spričevalu, mobilnost Europass in jezikovna izkaznica. Europass zajema tudi evropsko mapo kompetenc, uporabniku prijazno elektronsko mapo, ki pomaga imetniku ustvariti osebni in modularni seznam spretnosti in kvalifikacij. Cilj orodja Europass je olajšati mobilnost in izboljšati možnosti za zaposlovanje in vseživljenjsko učenje v Evropi.
Evropski razvojni načrt	Dokument za šole in organizacije za izobraževanje odraslih, ki opisuje potrebe institucije/organizacije glede razvoja kakovosti in internacionalizacije ter način, kako bodo načrtovane evropske dejavnosti izpolnile te potrebe. Evropski razvojni načrt je del obrazca vloge za šole in organizacije za izobraževanje odraslih, ki se prijavljajo za učno mobilnost osebja v okviru ključnega ukrepa 1.
Evropska mladinska nevladna organizacija	NVO, ki: 1) deluje prek uradno priznane strukture, ki jo sestavljajo a) evropski organ/sekretariat (prijavitelj), ki ima na dan vložitve vloge vsaj že eno leto zakoniti sedež v državi Programa, in b) nacionalne organizacije/podružnice v vsaj dvanajstih državah Programa, ki so z evropskim organom/sekretariatom zakonito povezane; 2) je dejavna na področju mladine in vodi dejavnosti, ki podpirajo izvajanje ukrepov strategije EU za mlade; 3) vključuje mlade v upravljanje in vodenje organizacije.
Množični šport	Organizirani šport, ki ga izvajajo amaterski športniki na lokalni ravni, in šport za vse.
Skupine mladih, ki so dejavne na področju mladinskega dela, vendar ne nujno v okviru mladinske organizacije (tudi priložnostne skupine mladih)	Skupina mladih, ki ni pravna oseba v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo, če lahko njeni predstavniki prevzamejo pravne obveznosti v imenu skupine. Te skupine mladih so lahko prijavitelji in partnerji v nekaterih ukrepih programa Erasmus+. Zaradi poenostavitve so v tem vodniku izenačene s pravnimi osebami (organizacijami, institucijami itd.) in se uvrščajo med sodelujoče organizacije v programu Erasmus+ za ukrep, v katerem lahko sodelujejo.
Visokošolska institucija	Katera koli vrsta visokošolske institucije, ki v skladu z nacionalnim pravom ali prakso omogoča pridobitev priznanih stopenj izobrazbe ali druge priznane kvalifikacije na terciarni ravni, ne glede na to, kako se taka institucija imenuje, ali katera koli institucija, ki v skladu z nacionalnim pravom ali prakso omogoča poklicno izobraževanje ali usposabljanje na terciarni ravni.

Program za posodobitev visokošolskega izobraževanja	Strategija Evropske komisije, katere cilj je podpirati reforme držav članic in prispevati k ciljem strategije Evropa 2020 na področju visokošolskega izobraževanja. Glavna področja za reforme, opredeljena v novem programu, so: zvišati število diplomantov v visokošolskem izobraževanju; izboljšati kakovost in ustreznost poučevanja in usposabljanja raziskovalcev, diplomante opremiti z znanjem in ključnimi prenosljivimi kompetencami, ki jih potrebujejo za uspeh v poklicih, kjer se zahtevajo visoke kvalifikacije; za študente zagotoviti več priložnosti za pridobivanje dodatnih spretnosti s študijem ali usposabljanjem v tujini ter spodbujati čezmejno sodelovanje za večji uspeh v visokošolskem izobraževanju; okrepiti „trikotnik znanja,“ ki povezuje izobraževanje, raziskovanje in gospodarstvo, ter ustvariti učinkovite mehanizme upravljanja in financiranja za podporo odličnosti.
Priložnostne skupine mladih	Glej opredelitev za „skupine mladih, ki so dejavne na področju mladinskega dela, vendar ne nujno v okviru mladinske organizacije“.
Priložnostno učenje	Učenje, ki je posledica vsakodnevnih dejavnosti, povezanih z delom, družino ali prostim časom, ki ni organizirano ali strukturirano v smislu ciljev, časa ali pomoči pri učenju; z vidika učenca je to učenje lahko nenamerno.
Mednarodno	V okviru programa Erasmus+ je ta pojem povezan s katerim koli ukrepom, v katerega sta vključeni vsaj ena država Programa in vsaj ena partnerska država.
Sledenje na delovnem mestu (praktično učenje)	Kratko obdobje v partnerski organizaciji v drugi državi z namenom usposabljanja na podlagi spremljanja delavcev pri njihovem vsakodnevnem delu v organizaciji gostiteljici, pri čemer se izmenjajo dobre prakse, pridobijo spretnosti ter znanje in/ali zgradijo dolgoročna partnerstva na osnovi opazovanja s sodelovanjem.
Skupna diploma	Enotno potrdilo o diplomi, ki se dodeli študentu ob zaključku skupnega programa. Skupno diplomu morajo skupaj podpisati pristojni organi dveh ali več sodelujočih institucij in mora biti uradno priznana v državah, kjer se sodelujoče institucije nahajajo.
Skupni programi	Programi (študija ali raziskovanja) v visokošolskem izobraževanju, ki jih dve ali več visokošolskih institucij skupaj zasnujejo, izvajajo in v celoti priznavajo. Skupni programi se lahko izvajajo na kateri koli visokošolski ravni, tj. na dodiplomski, magistrski ali doktorski. Skupni programi so lahko nacionalni (tj. ko so vse vključene univerze iz iste države) ali nadnacionalni/mednarodni (tj. ko sta vsaj dve vključeni visokošolski instituciji iz različnih držav).
Ključne kompetence	Osnovni nabor znanja, veščin, spretnosti in nazorov, ki jih vsi posamezniki potrebujejo za osebno izpolnitev in razvoj, aktivno državljanstvo, socialno vključenost in zaposlitev, kot je opisano v Priporočilu 2006/962/ES Evropskega parlamenta in Sveta.
Učna mobilnost	Fizična preselitev v državo, ki ni država stalnega prebivališča, zaradi študija, usposabljanja ali neformalnega oziroma priložnostnega učenja; lahko ima obliko pripravništva, vajeništva, mladinskih izmenjav, prostovoljstva, poučevanja ali udeležbe v dejavnosti za poklicni razvoj in lahko vključuje pripravljalne dejavnosti, kot je usposabljanje v jeziku gostitelja, kot tudi dejavnosti pošiljanja, gostovanja in nadaljnega izvajanja.
Učni rezultati	Trditve o tem, kaj učenec zna, razume in je sposoben opraviti ob zaključku učnega procesa. Opredeljeni so v smislu znanja, spretnosti in kompetenc.
Vseživljenjsko učenje	Vse splošno izobraževanje, poklicno izobraževanje in usposabljanje, neformalno učenje in priložnostno učenje skozi vse življenje, ki izboljša znanje, spretnosti in kompetence ali udeležbo v družbi na osebni, državljanskem, kulturnem ter družbenem področju in/ali področju, povezanem z zaposlitvijo, vključno z zagotavljanjem storitev informiranja in svetovanja.
Sporazum o mobilnosti/učni sporazum	Sporazum med organizacijama pošiljateljico in gostiteljico ter sodelujočimi posamezniki, ki opredeljuje cilje in vsebino obdobja mobilnosti, da se zagotovi ustreznost in kakovost. Organizacija gostiteljica ga lahko uporabi tudi kot podlago za priznavanje obdobja v tujini.

Mesec	V okviru programa Erasmus+ in za namene izračuna nepovratnih sredstev znaša en mesec 30 dni.
Neformalno učenje	Učenje, ki se izvaja prek načrtovanih dejavnosti (v smislu učnih ciljev in časa učenja) v prisotnosti nekakšne oblike pomoči pri učenju, vendar ni del formalnega sistema izobraževanja in usposabljanja.
Poklicni profil	Poklicni profil (profil spretnosti) povzema bistvene značilnosti, ki so zahtevane za določeno delovno mesto: raven zahtevane izobrazbe in usposabljanja (in torej zahtevnost poklica); zadevno področje izobraževanja, usposabljanja ali mladine; in druge zahteve v zvezi z znanjem, spretnostmi, poklicnimi interesi in delovnimi vrednotami.
Odprta licenca	Z odprto licenco lastnik dela dovoli uporabo vira ostalim uporabnikom. Vsak vir je povezan z licenco. Odprta licenca ni prenos avtorskih pravic ali pravic intelektualne lastnine.
Odprta metoda koordinacije	Medvladni način zagotavljanja okvira za sodelovanje med državami članicami EU, katerih nacionalne politike se lahko na ta način usmerijo v določene skupne cilje. V okviru Programa se odprta metoda koordinacije uporablja za področja izobraževanja, usposabljanja in mladine.
Udeleženci	V okviru programa Erasmus+ so udeleženci tisti posamezniki, ki so v celoti vključeni v projekt in v nekaterih primerih prejema del nepovratnih sredstev Evropske unije, ki naj bi krila njihove stroške udeležbe (zlasti potne stroške in stroške bivanja). V okviru nekaterih ukrepov Programa (tj. strateških partnerstev) je treba razlikovati med to kategorijo udeležencev (neposredni udeleženci) in drugimi posamezniki, ki so posredno vključeni v projekt (npr. ciljne skupine).
Sodelujoča organizacija	Katera koli organizacija ali priložnostna skupina mladih, ki je vključena v izvajanje projekta Erasmus+. Glede na njihovo vlogo v projektu so sodelujoče organizacije lahko prijaviteljice ali partnerice (opredeljene tudi kot soprijaviteljice, če so navedene ob vložitvi vloge za pridobitev nepovratnih sredstev). Če je projekt odobren, prijaviteljice postanejo upravičenke, partnerice pa lahko postanejo soupravičenke, če se projekt financira z nepovratnimi sredstvi za več upravičencev.
Partner (partnerska organizacija)	Sodelujoča organizacija, ki je vključena v projekt, vendar ne prevzame vloge prijaviteljice.
Partnerske države	Države, ki niso v celoti vključene v program Erasmus+, temveč lahko sodelujejo (kot partnerice ali prijaviteljice) v določenih ukrepih Programa. Seznam partnerskih držav programa Erasmus+ je opisan v delu A tega vodnika, v razdelku „Kdo lahko sodeluje v programu Erasmus+?“.
Partnerstvo	Sporazum med skupino sodelujočih organizacij v različnih državah Programa za izvajanje skupnih evropskih dejavnosti na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa ali vzpostavitev formalne ali neformalne mreže na ustreznem področju, kot so skupni učni projekti za učence in njihove učitelje v obliki izmenjav razredov in posamezne dolgoročne mobilnosti, intenzivni visokošolski programi ter sodelovanje med lokalnimi in regionalnimi organi za spodbujanje medregionalnega in tudi čezmejnega sodelovanja; zajame lahko tudi institucije in/ali organizacije iz partnerskih držav za krepitev kakovosti partnerstva.
Osebe z manj priložnostmi	Osebe, ki se srečujejo z nekaterimi ovirami, ki jim preprečujejo učinkovit dostop do priložnosti za izobraževanje, usposabljanje ali mladinsko delo. Za podrobnejši opis oseb z manj priložnostmi glej del A tega vodnika – razdelek „Enakost in vključevanje“.
Osebe s posebnimi potrebami	Oseba s posebnimi potrebami je morebitni udeleženec, katerega okoliščine, povezane s telesnim, duševnim ali zdravstvenim stanjem, so takšne, da njegova udeležba v projektu ali dejavnosti mobilnosti ne bi bila mogoča brez dodatne finančne podpore.
Države Programa	Države, ki niso članice EU, in države članice EU, ki so ustanovile nacionalno agencijo in v celoti sodelujejo v programu Erasmus+. Seznam držav programa Erasmus+ je opisan v delu A tega vodnika, v razdelku „Kdo lahko sodeluje v programu Erasmus+?“.
Projekt	Skladen nabor dejavnosti, ki so organizirane za doseganje opredeljenih ciljev

	in rezultatov.
Organizacija gostiteljica	V okviru nekaterih ukrepov programa Erasmus+ (zlasti ukrepov mobilnosti) je organizacija gostiteljica sodelujoča organizacija, ki gosti enega ali več udeležencev in organizira eno ali več dejavnosti projekta Erasmus+.
Šola	Institucija, ki zagotavlja splošno, poklicno ali strokovno izobraževanje na kateri koli ravni, od predšolske do višje sekundarne. Glej seznam vrst institucij, ki so opredeljene kot šole, v posamezni državi; za več informacij se obrni na nacionalno agencijo v državi.
Organizacija pošiljateljica	V okviru nekaterih ukrepov programa Erasmus+ (zlasti ukrepov mobilnosti) je organizacija pošiljateljica sodelujoča organizacija, ki pošlje enega ali več udeležencev na sodelovanje v dejavnosti projekta Erasmus+.
Kratki cikel (ali visokošolsko izobraževanje kratkega cikla – SCHE)	V večini držav je zajet v prvo stopnjo (EOK ali ISCED 5). Običajno znašajo približno 120 kreditnih točk ECTS v nacionalnem okviru in omogočajo pridobitev kvalifikacije, ki je priznana na nižji stopnji kot diploma ob koncu prve stopnje. Nekateri programi so daljši kot tri leta, vendar običajno ne znašajo več kot 180 kreditnih točk ECTS. V večini držav lahko študenti uporabijo večino kreditnih točk, ki so jih pridobili v kratkem ciklu SCHE, za napredovanje v diplomske programe.
Mala in srednja podjetja	Podjetja (glej opredelitev za „podjetja“), ki zaposlujejo manj kot 250 oseb in imajo letni promet, ki ne presega 50 milijonov EUR, in/ali skupno letno bilanco stanja, ki ne presega 43 milijonov EUR.
Socialno podjetje	Podjetje ne glede na pravno obliko, ki ni uvrščeno na reguliran trg v smislu pomena iz točke (14) člena 4(1) Direktive 2004/39/ES in ki: 1) ima v skladu s svojimi pravili, statuti ali drugimi statutarnimi dokumenti o ustanovitvi podjetja za glavni cilj doseganje merljivih, pozitivnih socialnih učinkov namesto ustvarjanja dobička za svoje lastnike, člane in delničarje ter ki: a) nudi inovativne storitve ali proizvaja blago velikega socialnega pomena in/ali b) uporablja inovativno metodo proizvodnje izdelkov ali nudenja storitev ter pri tem izpolnjuje svoj socialni cilj; 2) svoje dobičke uporablja najprej in predvsem za doseganje svojega osnovnega cilja ter ima vnaprej določene postopke in pravila za vsako razdeljevanje dobička med delničarje in lastnike, kar zagotavlja, da tako razdeljevanje ne spodkopava osnovnega cilja; 3) se upravlja podjetniško, odgovorno in pregledno, predvsem z vključevanjem delavcev, strank in/ali deležnikov, na katere vplivajo njegove poslovne dejavnosti.
Osebe	Osebe, ki bodisi poklicno ali prostovoljno sodelujejo v izobraževanju, usposabljanju ali neformalnem učenju mladine ter lahko vključuje profesorje, učitelje, vodje usposabljanj, vodstvene delavce šol, mladinske delavce in osebe, ki ne sodeluje v izobraževanju.
Strukturirani dialog	Dialog z mladimi in mladinskimi organizacijami, ki predstavlja forum za stalni skupni razmislek o prednostnih področjih, izvajanju ter spremljanju evropskega sodelovanja na področju mladine.
Tretji cikel	Tretja stopnja (doktorandi, ki opravljajo doktorski študij) tristopenjskega sistema v visokošolskem izobraževanju, ki je bil sprejet v bolonjskem procesu za evropski visokošolski prostor.
Pripravištvo (delovna praksa)	Obdobje v podjetju ali organizaciji v drugi državi za pridobitev posebnih kompetenc, ki so zahtevane na trgu dela, delovnih izkušenj in boljšega razumevanja gospodarske in družbene kulture te države.
Nadnacionalno	Nanaša se na vsak ukrep, v katerem sodelujeta vsaj dve državi Programa, razen če je navedeno drugače.
Orodja Unije za preglednost in priznavanje	Instrumenti, ki pomagajo deležnikom razumeti, ceniti in po potrebi priznavati učne rezultate in kvalifikacije po vsej Uniji.

Virtualna mobilnost	Nabor dejavnosti, podprtih z informacijskimi in komunikacijskimi tehnologijami, vključno z e-učenjem, ki uresničujejo ali pospešujejo mednarodne izkušnje sodelovanja v okviru poučevanja, usposabljanja ali učenja.
Mladi	V okviru programa Erasmus+ so to posamezniki, stari od 13 do 30 let.
Mladinska dejavnost	Zunajšolska dejavnost (kot je mladinska izmenjava, prostovoljstvo ali mladinsko usposabljanje), ki jo izvaja mlada oseba posamično ali v skupini, zlasti v okviru mladinskih organizacij, in za katero je značilen neformalen učni pristop.
Mladinski delavec	Poklicni delavec ali prostovoljec, ki sodeluje v neformalnem učenju in nudi podporo mladim pri njihovem osebnem, družbeno-izobraževalnem ter poklicnem razvoju.
Youthpass	Evropsko orodje za izboljšanje priznavanja učnih rezultatov mladih in mladinskih delavcev, ki jih pridobijo med udeležbo v projektih, podprtih s programom Erasmus+. Youthpass zajema: a) potrdila, ki jih lahko pridobijo udeleženci v več ukrepih Programa, in b) opredeljen proces, ki nudi podporo mladim, mladinskim delavcem in mladinskim organizacijam za razmislek o učnih rezultatih v okviru projekta Erasmus+ na področju mladine in neformalnega učenja. Youthpass je tudi del širše strategije Evropske komisije, katere cilj je okrepiti priznavanje neformalnega in priložnostnega učenja ter mladinskega dela v Evropi in po svetu.

PRILOGA IV – KORISTNE REFERENCE IN KONTAKTNI PODATKI

KORISTNE REFERENCE IN KONTAKTNI PODATKI

Naslov	Povezava
Merila uspešnosti in kazalniki strategije Evropa 2020 ter strateškega okvira ET 2020	http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/europe_2020_indicators/headline_indicators http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/employment_social_policy_equality/education_training
Analiza izobraževanja (zajema predšolsko vzgojo in varstvo, šole, mladino in visokošolsko izobraževanje ter mnoga manj specifična področja izobraževanja)	http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/
Analiza izobraževanja in usposabljanja; zajema vsa področja	http://www.oecd.org/education/
Analiza izobraževanja in usposabljanja; zajema vsa področja	https://en.unesco.org/ http://www.uis.unesco.org/Pages/default.aspx
Model priloge k diplomi:	http://ec.europa.eu/education/higher-policy/doc/ds_en.pdf
ECTS uporabniški priročnik	http://ec.europa.eu/education/tools/docs/ects-guide_sl.pdf
ECVET	http://ec.europa.eu/education/vocational-policy/ecvet_en.htm
Podjetniško izobraževanje: vodnik za osebe v izobraževanju	http://ec.europa.eu/education/news/20130923_en.htm
EQAVET	http://ec.europa.eu/education/vocational-policy/eqavet_en.htm
Evropska panorama spretnosti	http://euskillspace.ec.europa.eu
Domača stran Europass	http://europass.cedefop.europa.eu/europass/preview.action
Evropska agenda za izobraževanje odraslih in nedavni razvoj politike	http://ec.europa.eu/education/adult/agenda_en.htm
Kazalniki in merila uspešnosti – spremljanje izobraževanja	http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/progress_en.htm

Kazalniki in merila uspešnosti – Raziskave in analize (po področju in viru: CRELL, Eurydice, Cedefop itd.)	http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/analysis_en.htm
Kazalniki in merila uspešnosti – uradna dokumentacija	http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/policy-progress_en.htm
Knjižnica ključnih dokumentov v zvezi s športom	http://ec.europa.eu/sport/library/index_en.htm
Glavni dokumenti v zvezi z evropsko mladinsko politiko (vključno s prenovljenim okvirom za evropsko sodelovanje na področju mladine)	http://ec.europa.eu/youth/library/index_en.htm
Glavne politične pobude in realizacije v izobraževanju in usposabljanju od leta 2000 – oblikovanje politik v šolskem izobraževanju	http://ec.europa.eu/education/school-policy/index_en.htm
Glavne politične pobude in realizacije v izobraževanju in usposabljanju od leta 2000 – reforma visokošolskega izobraževanja	http://ec.europa.eu/education/higher-policy/index_en.htm
Odpiranje izobraževanja: inovativno poučevanje in učenje za vse z novimi tehnologijami in prosto dostopnimi učnimi viri; COM/2013/0654 final	http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-859_sl.htm
Ponovni razmislek o izobraževanju	http://europa.eu/education/rethinking/
Spodbujanje rasti in delovnih mest – program za posodobitev evropskih visokošolskih sistemov	http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0567:FIN:SL:PDF
Sporočilo iz Brugga o okrepljenem evropskem sodelovanju v poklicnem izobraževanju in usposabljanju za obdobje 2011–2020	http://ec.europa.eu/education/brugecomm/
Za izboljšano sodelovanje in usklajenost v podjetniškem izobraževanju	http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/promoting-entrepreneurship/education-training-entrepreneurship/reflection-panels/files/entr_education_panel_en.pdf
Vodilna pobuda Mladi in mobilnost	http://europa.eu/youthonthemove/index_en.htm
Domača stran Youthpass	https://www.youthpass.eu/sl/youthpass/

KONTAKTNI PODATKI

Evropska komisija – Generalni direktorat za izobraževanje in kulturo (GD EAC)

http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/index_sl.htm

Evropska komisija – Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA)

http://eacea.ec.europa.eu/index_en.php

Nacionalne agencije

http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/national-agencies_sl.htm